

GRANGÄRDE HÄSTBERG

MED

STÅNGMYRBERGET.

**En historik omkring två byar i den
nordöstra delen av Grangärde**

Församling.

Av Kjell Vadfors

Hästberget med Fäbodtjärn och Hästbergs Klack. Foto Emil Göstas.

Förord.

I skriftserien rörande byar i den nordöstra delen av Grangärde församling har nu turen kommit till byarna Hästberget och Stångmyrberget. Båda dessa byar var ända fram till gränsjusteringen på 1890-talet belägna nära gränsen mot Stora Tuna.

I serien har tidigare publicerats redogörelser över byarna Karlsänge (1990), Saxhyttan (1993), Östersaxen (1997) samt Pärby-Sköttänge-Ställberget (2000). På liknande sätt som i dessa byar har historiken delats upp i två avsnitt. I det första avsnittet behandlas gårdarnas historia. Härtill har även fogats en kortare biografi över respektive ägare. För att möjliggöra en identifiering av gårdarna har redogjorts för respektive gårds historia fram till nutiden. I det andra avsnittet redovisas släktlängder över alla som varit bosatta här fram till år 1970.

Källmaterialet

har främst utgjorts av kyrkoarkivalierna i Grangärde Kyrkoarkiv:

Dop- och Födelseböcker

Lysnings- och Vigselböcker

Död- och Begravningsböcker

Husförhørs- och Församlingsböcker

Det mesta kartmaterialet har kopierats över från bykartan (laga Skiftet 1868), som förvaras hos Leif Karlsson. Kartorna över Pellbybodarna och Firbodarna har dock kopierats från en karta som ägs av Margareta Rindler. Kartbeskrivningen har erhållits från Lantmäteriets Arkivtjänst i Falun.

Vidare har nyttjats uppgifter ur domböckerna för Västerbergslags Häradsrätt. En del kompletteringar har erhållits ur Laxsjöboken (främst rörande Stångmyrberget) samt ur tidskriften Gränge Nr 23 (angående Jan-Hanstorpet). Därutöver har följande gårdsarkiv varit en värdefull kunskapskälla:

Sveinung Smedbakkens arkiv (innehållande handlingar rörande Göstas, Lekatts och Forsens).

Leif Karlssons arkiv (rörande Enkullgården)

Gösta Forsbergs arkiv (Isaks-släkten)

Elisabet Karlssons arkiv (Klint-släkten)

Maj-Britt och Bernhard Norbergs arkiv (Slogsveden)

Ortsborna, samt personer med anknytning till de aktuella byarna, har även bidragit med värdefull information, och jag vill här passa på att tacka alla, ingen nämnd och ingen glömd, som ställt upp och välvilligt lämnat uppgifter. Detta har i hög grad underlättat arbetet med sammanställningen av gårdarnas historia. Bland berörda personer har intresset att kasta ljus över byarnas historia varit glädjande stort.

Karlsänge i maj 2001.

Kjell Vadfors.

Skriften omredigerad 2016 samt försedd med senare tillkomna data med ledning av cd-romskivor utgivna av Sveriges Släktforskarförbund, nämligen Sveriges befolkning 1970 och 1980 samt Sveriges dödbok 1901 -2009. Dessutom har skriften illustrerats med foton tagna av Hästbergets egen fotograf Emil Göstas.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Förord	2	Nygården	80
Inledande historik	4	Jan Hans	81
Gårdar och släkter med biografier		Vyer och gruppbilder	82
Lekatt-släkten	6	Släkttabeller, Hästberget.	
Samuel Pers	8	Lekatt-släkten	95
Göstas	9	Samuel Pers	97
Tallbacken	17	Mats Lars	98
Isaks-släkten	19	Isaks	98
Erik Perssons – Forsbergs	22	Forsbergs	99
Samuel Görs	23	Samuel Görs	99
Enkull-släkten	24	Enkull-släkten	100
Enkull Eriks eller Täpp-Kalles	28	Väremos	102
Väremos	29	Lundströms	102
Templet	30	Templet	103
Bruksegendomen	32	Håk-släkten	103
Forsens	34	Per Lars	104
Fors Erik Anderssons	39	Göstas	105
Slogsveden – Sturk Karl Eriks	40	Tallbacken	107
Erik Karlssons, Våtrönningen	42	Forsens	108
Gunnar Karlssons	43	Slogsveden	110
Laskens	43	Laskens	113
Smens Bernhards – Rindlers	46	Rindlers	114
Lundströms	47	Smens Axels	114
Smens Axels	48	Smens Petters	115
Smens Petters	51	Smens Anders	115
Smens Anders – Leijströms	52	Smens Bernhards	116
Bernth Forsbergs	53	Täppsläkten	116
Håkhemmanet	53	Bunkens	117
Bunkens	56	Klintsläkten	118
Klint Oskar Karlssons	58	Starkens	120
Klintens eller Basturiset	58	Majorns	121
Starkens eller Majorns	62	Tempel Edvins	121
Tempel Edvins	63	Bunk Daniels	121
Bunk Daniels	63	Östra Bruksgården	121
Björnsveden	65	Västra Bruksgården	122
Göte Väremos	66	Inneboende, Göstas	124
Harry Karlssons	66	Tillfälligt boende	125
Dolwits	66	Firbodarna	126
Firbodarna	66	Pellbybodarna	127
Pellbybodarna	67	Stångmyrberget	
Bergshanteringen	69	Storgården	128
Övriga verksamheter	71	Klippan	130
Vägarna	71	Skålles	132
Stångmyrberget	73	Risens	134
Storgården	74	Nygården	135
Klippan	76	Kartor	136
Risens	78	Stamtavlor	133
Skålles	79	Mått & vikter	160

HÄSTBERGET.

INLEDANDE HISTORIK.

Byn är belägen i den allra nordostligaste delen av Grangärde församling, och den har ett naturskönt läge invid Fäbodtjärn i dalgången mellan Rämsberget och Hästbergs Klack, med en milsvid utsikt över Grangärdebygden.

Hästberget var ursprungligen fäbod, men hur gammal denna fäbod var, vet man inte. Den finns upptagen i 1664 års förteckning över fäbodarna i Gränge, och man kunde då notera två delägare, nämligen kyrkvärden Anders Knutsson i Östanmyra och capellanen Georg Tillaeus. Byn nämns första gången i domboken från 1648, då Knut Persson i Östanmyra fick lagfart på Hästberget, som han då hade löst av sin broder, Hans Persson på Näs i Norrbärke. Detta antyder, att deras fader, kyrkoherden Petrus Andersson Svärdsjöensis, tidigare varit ägare av fäboden. Huruvida det var denne som först anlade fäboden, eller om den var av äldre datum, har ej varit möjligt att utröna.

Den del som 1664 ägdes av Tillaeus synes ha legat längre i norr, eller väster om Gammalgårdssjön, och är troligen identisk med vad som senare kom att kallas Pellbybodarna. Platsen finns markerad på 1689 års karta, och kallas här för Pastoris Gränsefäbodarna. Namnet hänsyftar på att denna fäbod låg strax intill gränsen mellan Stora Tuna och Grangärde. Fäboden gick sedan i arv bland prästerna i Grangärde, och en ättling till Tillaeus, bergsmannen Andreas Fahlander, blev bosatt på Pärby från mitten av 1700-talet, härav namnet Pellbybodarna.

På den ovan angivna kartan finns för övrigt ett torp, benämnt Hästbergs Torp, inritat väster om Fäbodtjärn, vilket antyder att den första bebyggelsen uppstod just här. På samma karta markeras även en gruva, benämnd Hästbergs Grufva, belägen sydost ifrån Fäbodtjärn.

Vid tinget 1665 presenterade Anders Knutsson i Östanmyra ett testamente, daterat den 27 februari 1664, varuti hans åldersstigne fader Knut Persson skänker honom sin fasta egendom, däribland fäbodarna och slogarna vid Hästberget, såsom vedergällning för att Anders skött honom under hans ålderdom. Denne Knut Persson var född 1579, son till den ovan nämnde kyrkoherden Petrus Andersson Svärdsjöensis, vilken avled 1621. Knut Persson var bosatt i Östanmyra och titulerades nämndeman, bergsman och kyrkvärd. Han avled 1675 i den höga åldern av 96 år. Hustrun hette Karin Widiksdotter, född omkring 1580 och dotter till den kände bergsmannen Widik Hansson i Norrvik. Denne tillhörde en mycket gammal släkt, och man kan härleda följande släktlinje för honom: Mattes Arfvidsson, f. ca 1425, bosatt i Klenshyttan - Rafval Mattsson, f. ca 1460 i Klenshyttan och nybyggare i Norrvik - Lars Rafvalsson f. ca 1490 i Norrvik - Hans Larsson, f. ca 1525 i Norrvik - Widik Hansson, f. 1548 i Norrvik. Karin Widiksdotter avled redan 1636, och Knut Persson var således änking i 38 år.

År 1680 sålde Knut Perssons dotterbarn, nämligen Anders Hesselius i Tuna, Kerstin och Lisbet Olsdöttrar, Mickel Andersson vid Råmen samt Petter Olsson sina arvsrätter i Hästberget till Olof Göransson vid Råmen, vilken var Anders Knutssons måg. Deras arvsrätter angavs bestå av flera slogtegar invid Bäckan, stugan över källaren, ett fähus, kvarnhus samt hyttedel.

År 1684 skattlades Hästberget såsom hemman, nämligen Olof Görans 1/8 och Tillaeus 1/8. Anders Knutssons son Per Andersson, mågen Mats Nilsson samt mågen Olof Göransson hade redan dessförinnan flyttat upp på den gamla fäboden, och där-med grundlagt byn Hästberget. Detta synes ha skett omkring 1680.

Den ovan nämnde Anders Knutsson var född 1612 i Östanmyra, där han också var bosatt under hela sitt liv, men han brukade uppenbarligen Hästberget såsom fäbod. Han var bergsman och kyrkvård, och han avled 1675, således samma år som fadern. Hans änka Karin Mårtensdotter var född på gården Västerby i Sunnansjö, dotter till Mårten Fransson och dennes hustru Marit Mattsdotter. Hon flyttade, tillsammans med sonen och mågarna, upp till Hästberget, där hon avled den 25 september 1698 i en ålder av 81 år. Hon hade då varit änka i nära 23 år.

Den ovan omtalade Olof Göransson blev stamfader för flera släktgrenar i Hästberget, och en son till denne, nämligen Göran Olofsson, grundlade även byn Stångmyrberget (se dito). Från Olof Göransson kan man vidare följa en släktgren, som via Västansjö och Kyrkbyn, leder fram till Göstassläkten i Hästberget. Sonen till Anders Knutsson, Per Andersson, blev även han stamfader till flera släktgrenar, av vilka här kan nämnas Isaks- och Enkullssläkterna samt Lekattssläkten. Den sistnämnda uppgick sedermera i Göstassläkten. Anders Knutssons måg, Mats Nilsson, blev i sin tur stamfader till Fors- och Lasksläkterna, Slogsvedssläkten samt Smenssläkten. Man kan således följa ättlingarna till Anders Knutsson ända fram till modern tid, såsom släktled efter släktled boende i Hästberget och Stångmyrberget.

Befolkningsutveckling:

1685	2 familjer
1700	6 familjer
1725	6 familjer
1750	7 familjer
1775	11 familjer
1800	11 familjer
1825	14 familjer
1850	18 familjer
1875	20 familjer
1900	22 familjer
1925	24 familjer
1950	24 familjer

Hästberget är ännu idag en levande by, och har inte i någon nämnvärd utsträckning drabbats av utflyttning och avfolkning. Ett öde som annars drabbat många byar i glesbygden. Under senare år har det dock skett en förändring på så sätt att flera av de gamla släkterna har försvunnit från byn och ersatts av nyinflyttade personer.

GÅRDAR OCH SLÄKTER.

LEKATT-SLÄKTEN.

Per Andersson, född 1645 i Östanmyra, var son till den i den inledande historiken omnämnde Anders Knutsson i Östanmyra och dennes hustru Karin Mårtensdotter. Östanmyra, som helt ödelades mot slutet av 1800-talet, låg nordost ifrån Grangärde Kyrkby, ungefär i det område som numera kallas för Kalkbacken.

Per Andersson bodde först med sin familj i Östanmyra, men flyttade omkring 1680 upp till fäboden Hästberget, troligtvis på grund av trångboddhet i Östanmyra. Han titulerades bergsman och var delägare i Saxhytte Masugn. Bosättningen i Hästberget förefaller ha skett strax väster om Fäbodtjärn. Per Andersson avled om Julaftonen 1726 i en ålder av 81 år. Han hade då varit änkling i 14 år. Dödsorsaken angavs ha varit ålder och värk. Hustrun hette **Kerstin Ersdotter**, och hon var född 1646 vid Råmen, dotter till Erik Olofsson och hans hustru Elisabet Hansdotter. Gift vid 23 års ålder. Födde inte mindre än 12 barn. Hon avled den 8 mars 1712 då hon var 66 år. Av barnen kan här särskilt nämnas sonen Samuel (se Samuel Pers) och dottern Karin som blev gift med Hans Eriksson (se Bunkens).

Hemmanet i byn övertogs av sonen **Per Persson**, född 1682 i Hästberget. Liksom fadern var han bergsman och delägare i Saxhytte Masugn. Han var under hela sitt liv bosatt i Hästberget, där han avled den 16 december 1740 av andtäppa och vattusot i en ålder av 58 år. Hans hustru hette **Brita Hansdotter**, född 1680 vid Råmen och dotter till Hans Göransson Hjort och dennes hustru Malin Andersdotter. Hon gifte sig vid 25 års ålder och födde 8 barn, och hon slutade sina dagar några månader före maken, närmare bestämt den 13 augusti 1740 då hon var 59 år gammal. Enligt dödboken dog hon av bröstsjuka. Makarna synes ha varit skuldsatta, eftersom Anders Nilsson i Saxhyttan år 1747 åtog sig att för dödsboets räkning betala 1078 daler kopparmynt till Jonas Norn för den uppskattade egendomen. Tilläggas kan att Per Persson och brodern Samuel Persson vardera var ägare av 1/3 uti Knut Pers 1/8 hemman i Hästberget. Per Perssons hemmansdel tycks efter hans död ha kluvits i två delar. En del kom att ägas av sonen Erik Persson (se nedan) och en del av sonen Petter Persson (se Isaks).

Bergsmannen **Erik Persson Lekatt**, född 1720 i Hästberget, var son till Per Persson och Brita Hansdotter ovan. Han blev soldat 1744 (härav rotenamnet Lekatt). Han fick avsked från denna tjänst 1757. Som redan framgått kom Erik Persson Lekatt att besitta hälften av faderns egendom. År 1752 fick han dessutom häradsrättens tillstånd att inlösa sin kusins, Anders Samuelssons, egendom i Hästberget. Denne hade redan 1740 kommit på obestånd, och egendomen blivit tillslagen sekreteraren Frederik Swabs sterbhus. Anders ville 1753 återlösa sin egendom, vilket dock nekades honom. År 1755 fick Erik Persson dessutom tillstånd att av länsmanen Rundberg få inlösa den så kallade Knutstomten, som Anders Samuelsson tidigare hade pantsatt.

Erik Persson Lekatt figurerar en hel del i domböckerna. 1760 hade han låtit instämna bergsmannen Anders Fahlander på Pärby med krav att få återlösa 1/24 i Saxhytte Masugn. Samma år ville han också inlösa 1/48 i samma masugn av bl.a. Lars Samuelsson och Christopher Andersson i Saxhyttan, vilken hans föräldrar tidigare hade pantsatt.

År 1765 anförde Erik Persson besvär emot Petter Kjellander vid Saxhyttan för att denne sökt förbud i den malm som Erik Persson brutit i den så kallade Jordgruvan och framfört till Saxhyttan. Året efter hade han åter instämt ett antal personer, denna gång för att söka återlösa 1/48 i Saxhyttan, som hans föräldrar tidigare hade förunnat Bunk Petter Hanssons föräldrar att nyttja, men som sedermera blivit bortpantad.

Erik Persson Lekatt synes dock ha råkat i ekonomiska svårigheter. År 1768 blev nämligen hans fasta egendom uppskattad för en skuld om 3704 dr kopparmynt till Nisshytte Bruk. Egendomen omfattade vid detta tillfälle bl.a.

En stuga med en oinredd kammar, tvenne spisar, bakugn, trenne fönsterluffer och tvenne väggfasta sängar, dörr på gångjärn samt lås och nyckel till stugan, alltsammans värderat till 200 daler.

Ett gammalt stall med skulle samt dörr med gångjärn och lås jämte ett vidbyggt vedlider av tvenne väggar, värderat till 60 daler.

Halvdelen uti en bod med brodersbarnen, för vilken är dörr med gångjärn samt lås och nyckel, värderad till 45 daler.

Halvdelen uti en källare med dörr och gångjärn samt haspe till, utan lås, värderad till 20 daler.

En gammal kornlada med tillbyggt foderhus samt dörrar med gångjärn, lås och nycklar, värderat till 65 daler.

Ett behållet fähus med dörr och gångjärn, värderat till 60 daler

Halvdelen uti ladan mitt emot Kvarnrönningen, värderad till 9 daler.

Åker och sloga i Björsveden, Våtrönningen, Sandholn, Gårdstomten och Kvarnrönningen.

Hela värdet av hus och åker med slog = 1.386 daler kopparmynt.

Dess andel uti Saxhytte Masugn med underliggande tillhörigheter:

1/24 uti berörde hytta, vilken år 1766 ifrån gamla grunden till nyo blivit ombyggd för 12.000 daler kpmt, och varefter på Erik Persson Lekatt ovan nämnda 1/24 belöper 500 daler kopparmynt.

Likaledes gottgöres Lekattens andel i grunden och åbyggnaderna samt bokarhuset till 130 daler kopparmynt.

Dess tillhörige andel uti Hästbergs 1/8 hemmans skog, svarar i värde till hälften emot Gustaf Gustafssons i Kyrkobyn, till 50 daler kopparmynt.

Summa 2.714 dr kpmt. Brister 989 dr kpmt.

Erik Persson Lekatt förefaller dock sitta kvar på åtminstone en del av sin egendom. 1779 anhöll han, tillsammans med tre andra skogsägare, om delning dem emellan i Knut Pers och Olof Görs 1/8 hemmansskog. År 1786 uppmanas Erik Persson att inom tre månader ansöka om mutsedel för ett gammalt gruvbrott vid Tuna Hästberg, där han påbörjat arbete.

Erik Persson Lekatt slutade sina dagar den 29 oktober 1795, och han hade då varit änklings i 7 år. Enligt dödboken dog han i en okänd sjukdom som började med svullnad i ansiktet, och därefter bredde ut sig över hela kroppen, samt inom ett dygn gjorde slut på hans liv. Han var vid sin död 75 år. Hustrun **Sara Larsdotter** var född 1719 i Norrbo och dotter till Lars Olsson och Brita Olofsdotter. Hon gifte sig när hon var 25 år gammal och födde 4 söner och 2 döttrar. Sara dog av lungrot den 22 februari 1788 när hon var 69 år, och hon hade enligt dödboken levt kristligt.

Egendomen ärvdes av sonen **Olof Ersson Lekatt**, vilken även han står skriven som bergsman och delägare i Saxhytte Masugn. Han var född 1766 i Hästberget och var gift två gånger, nämligen 1778 och 1805. Olof Ersson var 1796 närvarande vid en likvidationsförrättning emellan brukspatronen Johan Schön vid Saxhyttan och Erik Persson Lekatts sterbhus. Det var den ovan nämnda skulden till Nisshytte Bruk som spökade. 1798 upptogs samma mål ånyo, utan att man nådde någon slutgiltig uppgörelse. Olof Ersson Lekatt bodde kvar i Hästberget till omkring 1810, då han flyttade till Notgården vid Saxhyttan. Härifrån ställdes så kosan till Sörmland omkring 1814, och hans vidare öde är okänt. Första hustrun hette **Maria Andersdotter**, född 1756 vid Råmen och dotter till Stor Anders Johansson och Kerstin Andersdotter. Hon gifte sig vid 18 års ålder och födde 4 döttrar. Avled den 21 juni 1800 av moderpassion, 44 år gammal. Andra hustrun hette **Sara Vidiksdotter**, född 1769 i Dalkarsberg och dotter till Vidik Olsson och Kerstin Samuelsdotter. Hon var för övrigt änka efter Kiäll Nils Hansson vid Notgården i Saxhyttan, vilken hade avlidit 1804. Hon gifte sig med Olof Ersson 1805 och två barn är kända från detta senare gifte. Hon flyttade sedermera med maken till Sörmland.

Dottern **Stina Olsdotter Lekatt** från första giftet blev gift med **Anders Gustafsson Lejonhud** från Kyrkbyn, vilken även ägde en hemmansdel i Hästberget. Han blev av allt att döma bosatt på en del av svärfaderns egendom. Se vidare under **Göstas**. En del av Lekattsegendomen förvärvades av Ris Lars Ersson och gamle Olof Olsson i Saxhyttan, och det blev sedermera en hel del bråk om denna egendomsdel. Jämför under Göstas.

SAMUEL PERS.

Samuel Persson född 1672 i Östanmyra, var son till Per Andersson och Kerstin Ersdotter ovan. Han gifte sig 1695, och var under hela sitt liv bosatt i Hästberget, där han står skriven som hemmansägare på 1/3 uti Knut Pers 1/8 hemman. Samuel Persson avled den 21 februari 1720 av brännsjuka, endast 48 år gammal. Hans hustru hette **Malin Andersdotter**, född 1674 i Forsa i Stora Tuna. Hon gifte sig vid 21 års ålder och födde 7 barn. Död den 3 november 1739 av håll och bröstsjuka efter att ha varit änka i 19 år och han var vid sin död 65 år.

Sonen **Anders Samuelsson**, född 1698 i Hästberget, blev bosatt på sin faders hemman. Gifte sig 1728. Han blev dock skuldsatt och måste så småningom frånträda hemmanet. Efter en del stridigheter fick kusinen Erik Persson Lekatt år 1752 tillstånd att lösa in hemmansdelen. Några år senare, nämligen 1755, flyttade han med sin familj till Stora Tuna, och hans vidare öde är okänt. Hans hustru hette **Anna Persdotter**, och hon var född 1701 i Persbo och dotter till Per Mattsson och Brita Halfvarsdotter. Gifte sig när hon var 26 år gammal. 3 barn är kända.

En bror till Anders Samuelsson, nämligen Per Samuelsson, född 1703 i Hästberget, var även han en tid bosatt på gården, men flyttade redan efter några år enligt uppgift till Hälsingland. Hans hustru hette Anna Olsdotter, och hon var född 1702 i Säter. Två barn kända. Familjens vidare öde obekant. Samuel Persgården blev, som redan framgått, underlagd Lekattsegendomen.

GÖSTAS.

Gamla Göstasgården.

Foto: Emil Göstas

Olof Göransson, född 1641 i Rämbsbyn, var son till den legendariske Rämstkungen Görän Olsson, född 1616 i Rämbsbyn, och dennes hustru Brita Halfvarsdotter, född 1619 i Kyrkbyn. Görän Olsson var i sin tur son till Rämsgubben Olof Mattsson, född 1566 i Kyrkbyn, och dennes hustru Sara Hindriksdotter, född ca 1570 i Floda by i Stora Tuna.

Olof Göransson, vilken gifte sig 1661, endast 19 år gammal, var till en början med sin familj bosatt i Rämbsbyn, men slog sig sedermera ner i Hästberget som nybyggare på sin svärfaders mark. Detta torde ha skett omkring 1680. Han blev här skriven för 1/8 mantal, vilket senare under flera århundraden kom att kallas Olof Görs 1/8. Olof Göransson var verksam som bergsman, och var under ett antal år även länsman. Han var 1685 in dragen i en tvist med Per Nilsson i Torrfasten angående ett ängsstycke, som deras respektive svärföräldrar tidigare hade ingått. Olof Göransson slutade sina dagar den 1 november 1695, enligt dödboken av stämman, 54 år gammal.

Hustrun hette **Karin Andersdotter**, född 1640 i Östanmyra och dotter till den under den inledande historiken nämnde Anders Knutsson och dennes hustru Karin Mårtensdotter. Hon var 20 år gammal när hon gifte sig och födde 4 barn. Hon överlevde maken med hela 25 år. Dog den 5 februari 1721 i Stångmyrberget, dit hon hade flyttat med sonen Görän Olsson. Karin Andersdotter blev 80 år gammal. Av barnen blev den ovan nämnde sonen Görän Olsson nybyggare i Stångmyrberget, sonen Anders Olsson blev bosatt i Hästberget (se Håkhemmanet) och dottern Susanna blev gift med Hans Hansson Klack. Se nedan.

Olof Göranssons måg, bergsmannen **Hans Hansson Klack**, var född 1665 i Västansjö, son till gamle Hans Hansson och dennes hustru Barbro Persdotter. Han var under hela sitt liv bosatt i Västansjö. Av ett tingsprotokoll från 1708 framgår att Hans Hanssons svåger, Anders Olsson i Hästberget, var skyldig honom 838 daler kopparmynt. Anders Olsson hade dessutom en skuld till Rådmannen Olof Björling, och Hans Hansson synes ha betalt åtminstone en del av denna sistnämnda skuld, och därigenom blivit ägare av en hemmansdel i Hästberget och Stångmyrberget. Hans Hansson var, som redan omnämnts, aldrig bosatt i Hästberget, men nyttjade uppenbarligen egendomsdelen här, eventuellt som fäbod. Hans Hansson avled den 11 juli 1718 av lungsjuka, 53 år gammal. Hustrun **Susanna Olofsdotter**, var född 1669 i Råmsbyn. Födde inte mindre än 14 barn. Överlevde maken med 14 år. Dog den 31 december 1732 av andtäppa, 63 år gammal.

Efter Hans Hanssons död ärvdes hans hemmansdel i Hästberget av sonen **Klack Per Hansson**, född 1700 i Västansjö, även han bosatt i Västansjö. Han gifte sig 1727 och var verksam som bergsman. Av en värdering från 1726 framgår att Hans Hansson Klacks arvingar var skyldiga Olof Björlings sterbhus 1262 dr kpmt. År 1745 var Per Hansson Klack och hans släkting, Anders Nilsson i Saxhyttan, indragna i en tvist med Rådmannen Jöns Bergman angående åkerstycken i Östanmyra och Rossa, som skulle tillhöra Knut Pers 1/4 hemman. Av ett tingsprotokoll från samma år framgår, att Per Olsson vid Råmen (en son till Olof Göransson ovan) redan 1725 hade bortbytt sitt fasta arv i Hästberget till Hans Hansson i Västansjö. Även Klack Per Hansson utnyttjade sannolikt egendomen i Hästberget som fäbod.

Per Hansson avled den 15 juli 1749. Om honom står bl.a. följande i dödboken: *Kunnat väl läsa och skriva. Varit stilla och gudfruktig. Den 15 juli blev han sjuk av flen och magsveda under sin hemresa ifrån Norrbärket, vartill kommit håll och styng. Därav han blev hårt angripen, så att han intet hann till sitt hus, utan i Uvberget hos Mats Nilsson inlades, och blev där död, sedan han levt i 47 år.* Hustrun **Kerstin Ersdotter**, var född 1708 i Botåker och dotter till Erik Olsson och Karin Ersdotter. Hon gifte sig när hon var 18 år och födde 10 barn. Dog den 13 september 1751: *kunde väl läsa och förstå sina kristendomsstycken. Varit gudfruktig, from och stilla. Varit i 10 dygn sjuk av moderpassion. 42 år gammal.*

Efter Klack Per Hanssons död ärvdes egendomen i Hästberget av dennes måg, **Gustaf Gustafsson**, född 1730 i Kyrkbyn, son till Gustaf Gustafsson den äldre och dennes hustru Anna Olsdotter. Av den värdering gjord 1768 framgår att Gustaf Gustafsson, tillsammans med Anders Nilsson i Saxhyttan, var ägare till följande egendom i Hästberget:

En stuga och kammare med säng, bord och bänkar, trenne fönsterluffer, dörr med gångjärn, tvenne eldstäder och en bakugn samt en förlorad eldstad. Vidare en bod intill stugugaveln, en kornlada norr ifrån fähuset. ett gammalt fähus, en hölada i Tallbacken och 1/4 uti en förlorad hölada vid Björnsveden. Dessutom åker och slog vid Hästberget samt 1/24 uti Saxhytte Masugn, som 1766 till nyo blivit uppbyggd ifrån gamla grunden. Hela egendomen värderad till 4545 daler kopparmynt.

Tilläggas kan, att ovanstående värdering gjordes med anledning av de ovan nämnda bergsmännens skuld till Nisshytte Bruk om 2566 daler kpmt. År 1775 uppskattades Gustaf Gustafssons fasta bergsmansegendom, som då bestod av 1/48 i Olof Tidiks 1/2 hemman, 1/96 i Nils Pers 1/4 hemman, 1/14 i Knut Pers 1/4 hemman och Olof Görs 1/8 hemman. Han var då skyldig 292 Rdr specie till Saxhytte Masugns ägare. Året därefter ropade han själv in egendomen efter borgen av baronen Johan Axel Cedercreutz. Denne transporterade skulden till brukspatronen Olof Vidiksson i Kyrkbyn, vilken 1795 krävde Gustaf Gustafssons änka och son, Per Gustafsson, på beloppet, som nu uppgick till 500 Rdr specie. Gustaf Gustafsson var under hela sitt liv bosatt i Kyrkbyn, men torde ha nyttjat egendomen i Hästberget som fäbod. Han avled i Grytänge den 31 januari 1794. Dödsorsaken anges i dödboken som: *Vino combusto proh. dolor! obrutus*. Om hans uppförande står följande, ävenledes på latin: *Mento pancisper coptius, vitam sobrius egit minut culpaktum, temostantus fare insanut*. (Reservation för eventuell felläsning). Gustaf Gustafsson var vid sin död 63 år gammal.

Gustaf Gustafssons hustru hette **Catharina Persdotter**, född 1732 i Västansjö och dotter till den ovan nämnde Klack Per Hansson. Efter makens död 1794 flyttade hon upp till Hästberget tillsammans med sönerna Per och Anders. År 1800 uppskattades änkans, Göstas Karin Persdotters, (Catharina och Karin är samma namn) lösa och fasta egendom, som omfattade bl.a. följande hus:

En stuga med bord och sätesbänkar, tvenne fönsterluffer. En bod med dörr. En kornlada. Ett stall med tre väggar. En förlorad hölada vid Tallbacken. En lada vid Björsveden. Vidare 161 snesland åker och 700 snesland slog. 1/14 uti Knut Pers och Olof Görs 1/4 hemman. Hela förmögenhetens värde: 4711 Rdr.

Catharina Persdotter fick nu en del problem med det födomålskontrakt hon hade upprättat med sönerna Per och Anders Gustafssöner, vilket framgår av följande tingsprotokoll från 1801:

Voro Per och Anders Gustafssöner i Hästberget inkallade av deras rätta moder Catharina Persdotter i Hästberget, med påstående på moderns sida, att svarandena måtte fullgöra det Kontrakt, som de med deras moder om hennes födande överenskommit. Hade de utfäst sig att giva modern årligen 4 tunnor säd och 3 kappar salt, samt mjölken var tredje dag så länge hon lever. En tredjedel råg, en tredjedel korn och en tredjedel blandsäd, samt ull till strumpor och vantar och spånad till tre särkar. Ett småkreatur till slakt om året, när de får något att slakta. Kontraktet upprättat den 12/11 1800.

Käranden, änkan Catharina Persdotter, förmälte att sedan hon hade överlämnat sin fastighet i Hästberget till dessa sina söner att bruka och nyttja, hade hon förmodat att hennes son Per Gustafsson skulle bättre uppfylla den skyldighet han sig åtagit med hennes föda. Hon hade dock ej fått mer av honom än ett pund mjöl för hela året, men den andre sonen, Anders Gustafsson, hade fullgjort sin skyldighet. Per Gustafsson anförde, att tiden varit dyr, och missväxt hade han lidit förlidet år, och något hade han ock betalt på dess moders gäld till Anders Ersson i Rossa.

Nämndemännen Per Olsson i Västansjö och Anders Jansson i Broby böra ofördröjligen innan nästa sädesskörd infaller infinna sig uti Hästberget, och söka till att på skäligt vis bilägga emellan förenämnda bröder Anders och Per Gustafssöner den uppkomna tvisten.

Catharina Persdotter avled den 4 januari 1802 av hetsig sjukdom i en ålder av 69 år och hon födde 3 söner och 4 döttrar. Som redan framgått delades egendomen mellan sönerna Per och Anders. **Per Gustafsson** var född 1767 i Kyrkbyn, och han står skriven som hemmansägare i Hästberget. Han avled den 30 maj 1811 av lungrot, endast 43 år gammal. Hustrun hette **Stina Persdotter**, född 1767 i Sör Västansjö och dotter till Klack Per Ersson och Lisa Mattsdotter. År 1821 var hon instämnd av svågern Anders Gustafsson, vilken nu ville lösa in hennes hemmansdel, vilket hon dock bestred genom genstämning. Anders Gustafsson återkallade nu sitt käromål. Stina Persdotter avled av ålderdom den 3 mars 1839 sedan hon varit änka i 27 år. Hon anges då ha varit fattighjon, och hon var vid sin död 72 år. Födde 6 barn.

Redan dessförinnan, nämligen år 1830, hade dock sonen **Johan Persson** sålt hemmansdelen till sin farbror, Anders Gustafsson, för 350 Rdr riksgäldssedlar. Johan Persson bodde emellertid kvar på gården fram till sin död den 7 december 1847. Han sades ha *levt ärligt och på sitt sätt tilljudande*. Dödsorsaken angavs vara magplågor. Han var vid sin död 44 år. Johan Persson var gift tvenne gånger. Första gången med **Stina Persdotter** från Lillheden, andra gången med **Lisa Anders-dotter** från Östersaxen. Inga barn i någondera giftet.

Som redan nämnt blev **Anders Gustafsson** ägare till hälften av föräldrarnas egendom i Hästberget. Han var född 1775 i Kyrkbyn. År 1801 tog han tjänst som soldat under rotenamnet Lejonhud vid Bergs Kompani, Västmanlands Regemente och soldatyrket behöll han intill 1806, då han erhöll avsked. Intyget utfärdat vid Salbohed den 14 juni detta år. Anders Gustafsson Lejonhud förefaller att ha varit en stridbar person, och han figurerar en hel del i dåtidens tingsprotokoll. 1816 var han, tillsammans med svägerskan Stina Persdotter, instämnd av gästgivaren Petter Hultberg i Sörvik angående så kallad hållskjuts.

År 1823 hade Anders Gustafsson instämt grannarna Fors Anders Andersson och Jan Andersson i Hästberg samt Anders Nils Anders Andersson i Saxhyttan om delaktighet i skogen under Knut Pers 1/4 och Olof Görs 1/8 hemman. Det framgick att Anders Ersson Fors 1798 erhållit 17/224, Anders Vidiks sterbhus 23/224, Gustaf Gustafssons sterbhus 1/14. Vidare Isak Persson, Anders Ersson Fors samt Olof Ersson Lekatt vardera 1/3 uti 1/8 dvs 1/24.

1826 hade Anders Gustafsson instämt Fors Anders Anderson för olovlig lötning på kärandens slog, samt att han Annandag Pingst överfallit honom med hugg och slag. Det framkom härvid även att parterna hårdragit varandra, varför de vardera fick böta 3 Rdr Banco. 1827 var det dags för ett nytt bråk. Denna gång klagade Anders Gustafsson över att Jan och Anders Anderssoner (Fors) hade nedrivit en gärdesgård kring hans hage. Samma år krävde han att Anders Andersson i Saxhyttan, Rossa Erik Andersson i Rönnäset, Lars Andersson i Lillheden, Per Gustafsson och Samuel Ersson i Saxhyttan samt Carl Gustaf Frögren och Per Andersson i Rossa skulle till honom avstå sina jordedelar uti Olof Görs och Knut Pers hemman. 1832 presenterades ett utmätninginstrument, av vilket en del återges nedan:

Utmättnings- och uppskattningsinstrument, hållet hos Anders Gustafsson i Hästberget för skuld till brukspatronen C.G. Johansson på Risingsbo samt Jan Persson i Hästberget. Summa skuld 525 Rdr. Som ingen lös egendom fanns att taga i mät för skulden, så uppgav gäldenären fastigheten:

Åker i Skommaråkern, Bergstjappan, Björsveden och Nyröjningen.

Slog i Gårdstomten och Håktäkten.

Husen: En stuga med 4 väggar, försedd med bakugn, under nävertak - 50

En kornlada uti Täkten - 30

En hölada i dito - 10

En bod - 30

Ett lider - 2

Uti Knut pers och Olof Görs 1/8 hemman i Hästberg, inköpt från Jan Persson i Hästberg enligt köpebrev den 5/5 1830:

Åker uti Södra Kyan samt uti Bunk-Kyan

Slog uti Hagen samt vid Gruvorna öster om Sjön

Summa tillgångar: 607 Rdr Riksgäldssedlar.

Det blev senare en del bråk med brorsonen Jan (Johan) Persson, vilken, som redan nämnt, sålt hemmanet till honom år 1830. Tre år senare klagade Anders Gustafsson över att Johan Persson skulle tillägnat sig de hus, som tillhörde fastighetsdelen. Senare samma år (1733) yrkade han att fastighetsaffären skulle återgå. emedan egendomen var intecknad för skuld till Olof Larsson och dennes hustru Anna Greta Lundin. Detta yrkande ogillades dock av Häradsrätten. Detta år uppseglade också en tvist emellan Anders Gustafsson och brukspatronen C.G. Johansson som bland annat gällde Bubergsängarna, som låg på en skogsteg, vilken Anders Gustafsson bytt till sig av Ställbergs Erik Persson. Dessa ängar hade vid Storskiftet 1815 tilldelats C.G. Johansson, varför Anders Gustafssons åtal ogillades av rätten.

Utöver den ovan nämnde Johan Perssons forna egendom synes Anders Gustafsson även ha blivit ägare av åtminstone en del av svärfaderns, Olof Ersson Lekatts egendom i Hästberget.

År 1836 skrev Anders Gustafsson Lejonhud ett brev till sonen Göstas Anders Andersson, daterat den 15 augusti, av följande lydelse:

"Min kära son Anders. Efter som jag icke träffa dig när du var hem, så tror jag ändock att du intet gick förgäves, det som vår talan var om i fjol om egendomens igenlösning, så får du i år igenlösa för 236 Rdr rgs; utom någon lagsökning det jag är ansvarig för. Inga nyheter att berätta, men min hälsa är väl svag, som det har varit. Tecknar jag som ock är och förbliver din huldaste fader intill döden".

Den 7 maj 1838 skrev Anders Gustafsson ånyo ett brev till sonen, denna gång av följande lydelse:

"Min käre Anders. Ditt brev av den 30 april har jag i dag erhållit med innerliggande 11 Rdr varför jag tackar. Av dessa 11 Rdr har jag betalt 8 Rdr till Ställbergs Erik Persson lånt mig till likviderande av den auktion som jag omnämnde för dig. Resten får jag lov att lämna Enkull Lasse för hjälp med gödselutkörning. Således har jag haft nödige rum för de sända penningarne,

Nu har jag ingen utväg för det dyra sädesverket jämte andra högst nödige utgifter, såsom åkerkörning med mera. Jag beder dig därför att du med första sänder mig 20 Rdr Banco eller 30 Rdr rgs, varav jag kan komma i tillfälle att undvika skulder till oskyldiga människor för föda under den nu regerande dyra tiden. Du känner din säkerhet genom in-teckning uti min till denna dag ograverade fastighet, den jag genom Guds bistånd och min omsorg fritt från oskyllt intrång. Jag väntar säkert, att du med det begärda undsätter mig och väntar dig efter avtal. Bliver städse din hulde fader”.

År 1838 den 8 oktober gjordes en uppskattning av Anders Gustafssons och hans hustrus, Stina Olsdotters, fasta egendom i Hästberget. Härav framgick att sonen Anders Andersson skulle mottaga all förmögenhet och däremot iklåda sig att betala all gäld och skuld. Utöver lösöre omfattade förteckningen:

Kreatur: En ko för 36 Rdr, 5 st får för 20 Rdr, 6 st getter för 24 Rdr och 2 st killingar för 4 Rdr. Åker: 3 snesland 4 3/4 bandland i Nyröjningen. 18 snesland 7 bandland i Bergstappan. 24 snesland 3 bandland i Björsveden. 2 snesland 7 1/2 bandland i Skommaråkern. 32 snesland 8 1/2 bandland uti Gårdstomten. Sloge: 10 lass uti Håktäkten. Skog: 5/147 uti Knut Pers 1/4 hemmansskog 5/294 uti Olof Görs 1/8 hemmansskog Hus: En stuga utan kammare = 75 Rdr. En kornlada i Täkten = 30 Rdr. En hölada i dito = 10 rdr. En bod = 30 Rdr. Ett lider = 2 Rdr Ett fähus = 36 Rdr. 1/10 uti Skvaltkvarnen. Summa inventarium: 897 Rdr Sedan skulder avdragits återstår: 709 Rdr
--

Enligt ett den 9 oktober 1838 upprättat salubrev försäljer då Anders Gustafsson och hans hustru Stina Olsdotter all deras såväl lösa och fasta egendom till äldste sonen Anders Andersson för 897 Rdr rgs. Enligt ett samma dag upprättat kontrakt åtager sig Anders Andersson att betala alla sin faders ihäftade skulder. Vidare att med föda, kläder samt skötsel vårda föräldrarna under deras återstående livstid, samt med anständig heder efter deras död befordra dem till deras vilorum i graven, utan att därför fordra någon ersättning av sina syskon. Efter föräldrarnas död betalar han till sina bröder vardera 100 Rdr rgs, och till vardera systemen 50 Rdr.

Även sedan han överlätit egendomen till sonen figurerar Anders Gustafsson i ett tingsprotokoll, nämligen från år 1842, då man behandlade en tvist emellan honom, käreande, samt Ris Erik och Lars Larssöner, Mats Hansson och Olof Olsson i Saxhyttan, svarande. Bråket rörde bördsrätten till en andel uti Knut Pers 1/4 och Olof Görs 1/8 hemman i Hästberget, bestående av åker och slog därstädes, som Anders Gustafssons svärfader, Olof Ersson Lekatt, tidigare hade sålt till Lars och Erik Larssöners fader Lars Ersson, samt Olof Olssons och Mats Hanssons svärfader, Olof Olsson den äldre. Denna tvist avgjordes först efter Anders Gustafssons död, nämligen år 1843, då hans arvingar sade sig vara villiga att frånträda käromålet. Anders Gustafsson Lejonhud avled den 30 oktober 1842 sedan han varit änklings i ett halvår. Om honom anmärkes i dödboken: *Varit kollrig en tid men nu bra. Arbetsam och ärlig. Varit soldat 5 år i Norrbärke. Död av lungshot, 67 år gammal.* Hustrun hette **Stina Olsdotter**, född 1785 i Hästberget och dotter till Olof Ersson Lekatt och Maria Andersdotter. Hon gifte sig vid 19 års ålder och födde 10 barn. Stina dog av nervfeber den 20 april 1842, när hon var 57 år gammal.

Egendomen inlöstes, som redan nämnts, 1838 av sonen **Göstas Anders Anders-son**, född 1814 i Hästberget. Dessförinnan hade han en tid arbetat som lärling vid Vikmanshytte Bruk, där han utbildade sig till stålbrännare. (Lärlingskontrakt utfärdat den 14 mars 1837). Sedan han tillträtt egendomen i Hästberget, fick han uppenbarligen problem med relationerna till fadern, vilket framgår av följande intyg från 1840:

Uppå begäran av Anders Andersson i Hästberget det sannfärdige bevis, att han haver med saktmodigt uppförande och så mycket som möjligt är skaffat föda, samt hans moder har hushållat så gott som hon har kunnat, men hans fader är så oordentlig och bullersam med trätor i huset, så han intet getta gjort detta i detta år 1840. Detta intygas av oss undertecknade i Hästberget: Lars Larsson, Fors Anders Andersson, Johan Mattsson, Johan Ersson, Isak Isaksson och Margareta Göransdotter.

År 1842 krävde fadern att Anders Andersson skulle återlämna fastigheten till honom, då han bl.a. förklarade, att han inte var nöjd med den kost han erhöll hos sonen. Denna tvist uppsköts till nästa Ting, men då var fadern redan död. 1843 uppskattades Anders Anderssons egendom, varuti även Olof Larssons änka, Anna Greta Lundin, ägde en del. Anders Andersson synes för övrigt ha haft en del ekonomiska problem. 1853 lät han och hustrun inteckna fastigheten för en skuld till Falu Stads Sparbank om 400 Rdr Banco. Denna inteckning dödades dock året därpå. 1861 dödades också en inteckning som beviljats 1854 för en skuld om 700 Rdr rgs till Anders Olsson i Saxhyttan.

Göstas Anders Andersson avled den 14 juni 1879 av lunginflammation, och han var då 65 år gammal. Hustrun **Stina Persdotter**, var född 1811 i Krabbsjön, och hon var dotter till Per Görs Petter Persson och Catharina Larsdotter. Var gift två gånger. Första gången 1832 med gruvdrängen Petter Person från Ludvika, och fick med honom två barn. Blev änka 1839 och gifte så om sig 1843 med ovannämnde Göstas Anders Andersson. Ånyo änka 1879. Tjugo år senare, 1899 utfärdade hon ett gåvobrev av följande lydelse: *Som min son Karl Erik Andersson med välvillighet och trohet biträtt och vårdat mig på min ålderdom, så vill i tacksam åtanke härav, jag härmedelst såsom min yttersta vilja förklara, att stugan och en vedbod på österänden och kakelugnen som är uti stugan, som mig tillhör, att efter min död utan något intrång av mina övriga arvingar tillfaller bemälte Karl Erik Andersson, som äger därmed efter behag att förfoga..* Det skall här enligt uppgift ha rört sig om den norra, övre stugan på gården, vilken ursprungligen skall ha tillhört Olof Ersson Lekatt, och flyttats hit från den gamla gårdsplatsen väster om Fäbodtjärn. (Här var för övrigt även Göstasgården belägen före Storskiftet). Denna stuga kom att bebos av Göstas Karl Erik Andersson och hans familj. Stina Persdotter slutade sina dagar den 5 maj 1900 i en ålder av nästan 89 år, sedan hon varit änka i 20 år. I detta andra gifte föddes 6 barn. Vid hennes död var egendomen (N.o 79, Litt 2Å) taxerad till ett värde av 4.000 kronor.

En dotter till Anders Andersson och Stina Persdotter, nämligen **Anna Maja Andersdotter**, född 1852 i Hästberget, blev 1874 gift med **Jan Jansson**, f. 1845 i Rämshyttan, och de bosatte sig 1886 i det södra, nedre huset på gården. Denne Jan Jansson står skriven som nybyggare, och det förefaller troligt att det var han som uppförde det ovan nämnda huset. Sannolikt var det uppflyttat från gamla Göstasgården längre ner i byn. Före flytten till Hästberget hade familjen en tid varit bosatt i Ljusnarsberg. Huset eldhärjades under tidigt 1900-tal, och familjen flyttade 1904 till Stora Tuna.

Göstasegendomen delade till en början mellan avlidne mågen Petter Lindbergs i Karlsänge sterbhusdelägare och den ovan nämnde mågen Jan Jansson samt sonen **Karl Erik Andersson**, vilken sistnämnde blev bosatt i Hästberget. De andelar som hans övriga syskon rådde om, löste han in åren 1901 till 1902. År 1906 köpte han in en del av det så kallade Sandhålet väster om byn. Säljare var Fors Anders Andersson i Hästberget. År 1913 sålde Karl Erik Andersson samt Johan Lindberg den nordöstra delen av egendomen till direktören Sigfrid Edström från Västerås (se dito). Samma år sålde Erik Lindberg i Karlsänge och hans syskon den hemmansdel, som de ärvt efter mormodern Stina Persdotter för 140 kronor till morbrodern Karl Erik Andersson. 1928 sålde så Johan Lindberg en hemmansdel för 400 kronor till nämnde sin morbror.

Göstas Karl Erik Andersson, som var född 1857 i Hästberget, gifte sig 1892, och var som redan nämnts bosatt i den övre stugan på gården i Hästberget, där han står skriven som hemmansägare. Karl Erik Andersson avled den 23 april 1938 i en ålder av 80 år. Hustrun **Anna Maria Andersson** var född 1866 i Täppan vid Norrbo och dotter till Anders Jansson och dennes hustru Anna Lisa Jansdotter. Hon gifte sig när hon var 26 år och födde tre barn. Avled den 12 januari 1951 i en ålder av 84 år. Sonen **Karl Göstas**, född 1902 i Hästberget, gifte sig 1930 med **Elsa Andersson**, född 1903 i Kullen, och de var till en början bosatta i Hästberget, men flyttade 1936 till Kullen och sedermera till Nyhammar. Här drev Karl Göstas sedan under många år en vulkaniseringsverkstad, medan hustrun arbetade som baderska i Nyhammar.

Sonen **Emil Göstas** f. 1890 i Hästberget, brukade fädernehemmanet i Hästberget tillsammans med brodern **Gustaf Göstas**. De drev på 1920-talet även taxirörelse och de var även ägare av en lastbil. De brukade emellanåt, under sommartid, anordna utflykter på så sätt, att de placerade bänkar på lastbilsflaket, där åksugna nu kunde få sig en restur till något lämpligt utflyktsmål. I sammanhanget kan nämnas att mina föräldrar som unga och nygifta hade möjlighet att följa med på en sådan utflykt till Närsen i Nås.

Emil Göstas, vilken gifte sig 1920, var först med sin familj bosatt i en stuga vid Slogsveden i södra delen av byn, flyttade därefter till en stuga vid Enkullgården. Omkring 1935 lät han så, tillsammans med brodern Gustaf Göstas, uppföra ett nytt hus på gårdsplatsen norr i byn, ungefär där det ovan omtalade eldhärjade huset varit beläget. Han blev sedan med in familj bosatt här under resten av sitt liv, skriven såsom hemmansägare.

Emil Göstas var även verksam som snickare och slaktare. Mest känd blev han dock som en mycket duktig och omsorgsfull fotograf. Fotograferingens och framkallningens grunder lärde han sig hos Albert och August Eriksson (Vadfors) i Karlsänge, och 1903 började han så fotografera på egen hand. Han var sedan under många år en flitig fotograf, och efterlämnade över 2000 glasnegativ. Dessa negativ förvaras numera hos fotoklubben i Grangärde. Arkivet är digitaliserat.

Emil Göstas och hustrun fick uppleva ett minnesvärt tillfälle, när de blivit hem-bjudna till ASEA-direktören Sigfrid Edström, som då bodde i Stockholm. När Edström frågade dem, om det var något som de gärna ville se i Stockholm, svarade Emil, att det skulle vara intressant att besöka Millesgården på Lidingö. Det visade sig dock att Millesgården var stängd för säsongen. Edström, som kände Carl Milles, ringde nu upp denne, och de fick veta, att de var välkomna på ett besök. Således fick de vara med om en rundvandring med Carl Milles själv som ciceron.

Självportätt. Foto Emil Göstas.

Emil Göstas avled den 18 augusti 1973, efter en tids sjukdom, i en ålder av 83 år. Hustrun **Ida Kristina Andersson** var född 1896 i Hästberget och dotter till Täpp Karl Erik Andersson och dennes första hustru Sara Stina Karlsson. Hon gifte sig vid 23 års ålder och födde en dotter. Ida överlevde maken med 7 år. Hon avled den 8 februari 1981 i en ålder av 84 år. Dottern Gertrud Göstas blev gift med Sveinung Smedbacken, vilka en tid bodde i Hästberget, men senare flyttade till Laxsjön och därefter till Nyhammar. De är numera bosatta i Grängesberg. Sveinung Smedbacken har utfört ett förnämligt arbete under senare år, då han sorterat upp och renskrivit ett stort antal gamla handlingar som förvarats på Göstasgården.

Kvar på gården i Hästberget blev **Gustaf Göstas**, vilken under hela sitt liv förblev ogift och bosatt på fädernehemmanet i byn. Han var vital långt upp i sin ålderdom. Jag fick själv en gång bevittna när han hade klättrat upp på taket av sitt hus för att sota skorstenen. Han var då omkring 85 år gammal. Gustaf Göstas avled den 9 april 1989, nära 91 år gammal. Nuvarande ägare av fastigheten är **Stig och Anita Bergström**.

TALLBACKEN

Egendomen har ursprungligen tillhört Göstasegendomen och är avstyckad från denna. Den förste som bebyggde platsen var **Göstas Erik Andersson**, född 1825 i Hästberget och son till Anders Gustafsson Lejonhud och dennes hustru Stina Olsdotter Lekatt. Nedsättningen synes ha skett i relativt sen tid. Av 1868 års karta framgår, att platsen då fortfarande var obebyggd. Enligt uppgift skall Göstas Erik Andersson ha byggt här omkring år 1880, och huset skall ha flyttats hit ifrån Långmyra. Familjen var först bosatt på den gamla byplatsen väster om Fäbodtjärn. 1862 sålde Göstas Erik Andersson och hans hustru en jordlägenhet, *belägen på norra sidan om dess gård, gränsande mot bäcken som löper ur sjön*. Köpare var Isak Isaksson i Hästberget. Som redan framgått blev alltså Erik Andersson med sin familj sedermera bosatt på Tallbacken, där han står skriven som hemmansägare. Han avled den 7 november 1899 i en ålder av 74 år. Hustrun hette **Sara Persdotter**, född 1829 i Krabbsjön, dotter till Per Jansson och Lisa Persdotter. Hon gifte sig när hon var 26 år och födde 7 barn. Hon var änka i 11 år innan hon gick bort den 28 maj 1912 i en ålder av 82 år.

Brudparet Folke Morén och Tallback Anna Eriksson Foto Emil Göstas.

Av barnen kan här nämnas Johanna Sofia, född 1867, som blev gift med Ris Fredrik Andersson i Saxhyttan. Sonen **Per Erik Eriksson**, född 1864 i Hästberget, gifte sig 1901 med **Sara Vilhelmina Andersson**, född 1871 i Storslätten. Familjen var under 30 års tid bosatt i Hästberget, men flyttade till Stora Tuna 1931.

Mågen **August Karlsson**, född 1871 i Krabbsjön, son till Karl Erik Persson och dennes hustru Maja Persdotter, gifte sig 1894 och blev bosatt på Tallbacken, och han var verksam som byggnadsförman. Han uppges ha byggt flera gårdar i Hästberget, bl.a. Verner Forsbergs, Robert Forsbergs, Tempel Edvin Karlssons samt det så kallade Falkboet (efter vägen mot Perlbodarna). Han var först med sin familj bosatt i det äldre huset på Tallbacken, men lät 1902 uppföra ett nytt hus åt sig, även det beläget på Tallbacken. August Karlsson avled den 8 maj 1954 i en ålder av 83 år. Han hade då varit änklings i nära 15 år.

Hustrun **Albertina Eriksson** var född 1870 på Tallbacken. Hon gifte sig när hon var 24 år och födde två barn och avled den 22 maj 1939 i en ålder av 69 år. Dottern **Edla Ingeborg Karlsson**, född 1897 på Tallbacken, blev gift med **Karl Gustaf Andersson**, född 1893 i Nygården i Stångmyrberget. Familjen bosatte sig i Hästberget, där han var verksam som träarbetare. Han avled den 24 juli 1934 i en ålder av endast 41 år. Efter makens död flyttade änkan till Nyhammar. Födde två barn. Dottern **Sally Ingeborg Karlsson**, född 1918, blev gift med **Elof Lundström**.

August Karlssons gård övertogs 1931 av **Gottfrid Pettersson**, född 1909 i Stor-slätten, sambo med **Anna Karlsson**, född 1902 på Tallbacken och dotter till den ovan nämnde August Karlsson. Gottfrid Pettersson har bl.a. varit verksam som elmontör, och som sådan medverkat vid elektrifieringen av flera byar, t.ex. Storslätten, Rämby och Bredberget på 1940-talet. Anna Karlsson avled den 29 augusti 1986 i en ålder av 84 år. Gottfrid Pettersson bor kvar på gården, och han är för övrigt numera den ende bofaste invånaren på Tallbacken.

En dotter till Göstas Erik Anderson ovan, nämligen **Anna Stina Ersdotter**, född 1862 i Hästberget, blev bosatt på Tallbacken under hela sitt liv. Hon avled den 11 oktober 1938, 76 år gammal. Hon fick sonen **Sven Eriksson**, född 1887 på Tallbacken, vilken gifte sig 1910, och även denna familj blev nu bosatt här. Sven Eriksson var verksam som byggnadsarbetare. Han avled den 4 december 1966 i en ålder av 79 år. Hustrun hette **Hanna Rosina Jansson**, född 1883 i Östanbjörka, dotter till Täpp Jan Olof Jansson och dennes hustru Sara Stina Andersdotter. Gifte sig vid 27 års ålder och födde tre barn. Sven Erikssons gård är numera öde.

Dottern **Anna Linnéa Eriksson**, född 1911 på Tallbacken, blev 1944 gift med telereparatören **Folke Morén**, född 1915 i Persbo och son till Otto Emil Morén och dennes hustru Ida Matilda Wigert. Familjen var till en början bosatt i Ludvika, men flyttade sedermera till Vansbro, där Folke Morén blivit erbjuden arbete. Här avled hustrun Anna Morén den 14 april 1957 i en ålder av endast 46 år. Han flyttade nu från Vansbro till Hästberget, vilket skedde mot slutet av 1957.

Här blev Folke Morén nu sambo med **Ingrid Eriksson**, född 1919 på Tallbacken och syster till ovan nämnda Anna Eriksson-Morén. De lät 1959 uppföra ett nytt hus åt sig på Tallbacken. Folke Morén sysslade på äldre dagar en hel del med släktforskning. Han avled den 18 juni 1999 i en ålder av 84 år. Ingrid Eriksson slutade sina dagar året därefter eller närmare bestämt den 17 augusti 2000. Hon var vid sin död 81 år gammal.

ISAKS-SLÄKTEN.

Petter Persson, född 1708 i Hästberget, var son till Per Persson och Brita Hansdotter (se Lekattsläkten ovan). Han gifte sig 1742 och flyttade nu med familjen till Mångdala,

där han fick anställning som mjölnare. Han står dock även skriven som bergsman och var delägare i Saxhytte Masugn. Från 1759 finns en anteckning i domboken, att mjölnaren Per Persson, tillsammans med brodern Erik Persson Lekatt, betalt 30 daler till länsmannen Nils Rundberg som betalning för en kornlada, vilken blivit denne tillslagen för gäld. Petter Persson slutade sina dagar den 1 maj 1761 i en ålder av 53 år. (Dödsorsaken okänd eftersom dödbok saknas för denna tid).

Isakes. Foto Karl Erik Forslund.

Petter Perssons hustru hette **Margareta Isaksdotter**, och hon var född 1719 i Lågnäset, dotter till Isak Hansson och dennes hustru Anna Olsdotter. Hon gifte sig när hon var 23 år gammal och fick tillsammans med Petter Persson 5 söner och 4 döttrar. Efter makens död gifte hon år 1764 om sig med änklungen Jan Andersson i Norhyttan. Denne avled dock efter några års äktenskap, och hon blev ånyo änka. Detta senare äktenskap var barnlöst. Hon flyttade nu upp till Hästberget, där hon sedan var bosatt fram till sin död den 26 januari 1804. Dödsorsaken angavs vara ålderdomssjuka, och hon var vid sin död 85 år. Av barnen kan här nämnas dottern Anna, som blev gift med Samuel Görsson (se dito), och sonen Petter (se Enkullsläkten).

Sonen **Isak Persson**, född 1753 i Mångdala, gifte sig första gången 1788 och var först med sin familj bosatt i Stensbo, men flyttade omkring 1795 till Hästberget. Här står han till en början skriven som bergsman, men kom sedermera på obestånd och blev nu verksam som dagkarl. Han var gift tre gånger, och sedan han blivit änklung andra gången, flyttade han till Laxsjön, vilket synes ha skett omkring 1810. Härifrån flyttade han så till Långmyra 1812 och sedan till Avesta 1814. Isak Persson blev kvar i Avesta fram till 1819, då han åter kom att bli bosatt i Hästberget. Härifrån flyttade han slutligen till Stensbo 1821, där han så avled den 22 februari 1824. Om honom anmärkes i dödboken, att han levte fattigt. Dog av ålderdom då han var 70 år.

Första hustrun hette **Anna Jansdotter**, född 1761 i Stensbo och dotter till Jan Olsson och Elisabet Larsdotter. Gifte sig vid 27 års ålder och födde två barn. Hon avled den 25 november 1792 i barnsbröd, då hon endast var 30 år gammal. Hon sades ha levte gudfruktigt. Året därefter gifte Isak Persson om sig med **Kristina Samuelsdotter**, född 1772 i Ytteråker i Stora Tuna. Hon var dotter till Samuel Mattsson, född 1739 i Hästberget, och dennes hustru Kerstin Ersdotter och hon gifte sig när hon var 21 år och födde 3 barn. Dog av hetsig feber den 24 januari 1799, endast 26 år gammal. Dottern Kristina från detta gifte blev gift med Enkull Lars Larsson (se dito). Beträffande sonen Isak, se nedan. År 1800 gifte sig Isak så för tredje gången, nu med **Maria Olsdotter**, född 1760 i Laxsjön och dotter till Olof Olsson och Maria Ersdotter. Hon avled den 3 december 1800 i barnsbröd, 40 år gammal.

Sonen från Isak Perssons gifte med Kristina Samuelsdotter, **Isak Isaksson**, född 1795, gifte sig 1821 och blev bosatt i Hästberget, där han står skriven som torpägare och arbetare. På en auktion 1829 löste han en del av Samuel Görssons forna egendom, nämligen 7 snesland 8 bandland åker mellan åsen och myråkern, samt slog med åtföljande skog, för en summa om 10 Rdr Riksmünt. Denne Samuel Görsson hade varit gift med en syster åt Isak Persson. Isak Isaksson var bosatt på södra sidan av bäcken, strax väster om Fäbodtjärn. År 1862 köpte han in ett litet markområde om endast 2 snesland, beläget invid bäcken. Säljare var Göstas Erik Andersson. Isak Isaksson var 1850 inkallad som vittne i en egendomstvist, varvid han av den ena parten, Olof Jansson i Hästberget, anklagades för att vara jävig ”i det han var en uppenbar ovän”. Härtill nekade Isak Isaksson, och han blev också godkänd såsom vittne. Han var under hela sitt liv bosatt i Hästberget, där han också slutade sina dagar den 3 december 1866 i en ålder av 71 år. Dödsorsaken angavs vara vattusot. Vid bouppteckningen, som förrättades 1867, omfattade den fasta egendomen:

1 stuga med kammare	värderad till 100 Rdr
1 Fähus	värderat till 15 Rdr
1 stall	värderat till 35 Rdr
1 loglada	värderad till 30 Rdr
1 hölada vid Björsveden	värderad till 5 Rdr
Åker och slog vid hustomten samt i Björsveden	

Hustrun hette **Karin Olsdotter**, och hon var född 1794 i Rönnäset och dotter till Fihir Olof Olsson och Anna Olsdotter. En farbror till henne, Fihir Erik Olsson, hade för övrigt varit bosatt i Hästberget, troligen vid Bunkens. Karin Olsdotter gifte sig vid 27 års ålder och födde sex barn. Avled sedan hon varit änka i tre år, den 17 juli 1870 av ålderdomsbräcklighet, 76 år gammal. En son, Anders Isaksson flyttade till Sunnansjö, medan sonen Per Isaksson blev gift till Gärdsvedan, men bosatt i Lindbastmora. Dottern Johanna Isaksdotter gifte sig med Erik Persson (jämför nedan). Sonen, unge **Isak Isaksson**, född 1833 blev bosatt på faderns gård i Hästberget, där han står skriven som torpägare och arbetare. Gifte sig 1859. År 1870 löste han in broderns, Per Isakssons, andel för 200 kronor. 1876 gjordes en sämjodelning mellan Isak Isaksson och hans syster Johanna Isaksdotter, varvid Isak erhöll 3/4 och systemen 1/4. Han avled av magplågor den 28 februari 1878, endast 44 år gammal. Vid bouppteckningen efter honom, som hölls 1879, fanns följande fasta egendom: Förvärvad fastighet under äktenskapet.

Bouppteckning	
En stugubyggnad med kammare, spis och bakugn, i gott stånd	200 kronor
En bodbyggnad med 2:ne rum, norrändan mot byggningen	25
Ett vedlider mot dito, trenne väggar	10
En matbod	25
En loge med tvenne golv	100
Ett lider mot logen	6
Ett fähus	16
Ett avträde	2
3 revar 2 stänger åker	
2 revar 8 stänger slog	
1 rev 38 stänger skogsmark	
Kreatur: en ko, Krusa, värderad till 70 kronor	
en ko, Snöling, värderad till 60 kronor	
3/4 av ett gammalt fähus	
3/4 av en gammal hölada	
1 rev 51 stänger åker	
1 rev 4 stänger slog	
0 revar 69 stänger skogsmark	

Hela boets behållning fastställdes till 1.745 kronor. Arvsskifte efter Isak Isaksson förrättades året efter, dvs 1880. Hans hustru hette **Sara Lisa Persdotter**, och hon var född 1833 på Lillheden och dotter till Stak Per Olsson och dennes hustru Anna Maja Tobiasdotter. Hon gifte sig vid 26 års ålder och födde en dotter. Sara Lisa överlevde maken med nästan 52 år. Avled den 22 januari 1930, då hon var 96 år gammal. Vid hennes död omfattade fastigheten 9/10.000 mantal och hade beteckningen N:o 78, Litt 2Zb i Hästberget.

Mågen **Lask Ludvig Andersson**, var född 1866 i Stångmyrberget och son till Lask Anders Andersson och dennes hustru Anna Stina Andersdotter (jämför under Laskens). Gifte sig 1889 och blev bosatt på svärfaderns gård, där han står skriven som hemmansägare. Han var dessutom verksam som brevbärare på linjen Nyhammar-Laxsjön. 1909 inköpte Ludvig Andersson ett markområde om 1.4049 kvadratmeter eller 12 ar 40 kvadratmeter, kallat Bäckbacken och avsköndrat från hemmanet Littera 2X. Säljare var Fors Anders Andersson. År 1917 inköpte han även Erik Perssons hemman i byn, dit sonen Verner Forsberg senare flyttade. Ludvig Andersson avled den 6 maj 1956 i den höga åldern av 90 år. Han hade då varit änking i över 52 år.

Hustrun hette **Emma Sofia Isaksson**, född 1859 i Hästberget. Gifte sig vid 30 års ålder och födde tre barn. Dog redan den 23 februari 1904, då hon endast var 44 år gammal. Dottern dog 1908, blott elva år gammal. Sonen Verner Forsberg blev, som redan nämnts bosatt på annat ställe i byn. Sonen **August Andersson-Forsberg** blev kvar på gården. Han var född 1891 och förblev ogift hela sitt liv. Han avled den 26 december 1970 i en ålder av 78 år.

ERIK PERSSONS – FORSBERGS.

Enda dottern till den ovan nämnde Isak Isaksson d.ä. blev gift 1883 med skolmästaren **Erik Persson**, född 1841 i Hoberget, son till Petter Persson och Sara Olsdotter, av finnsläkt och utflyttade från Hoberget till Nås 1857. Vid det under Isaks ovan omtalade sänjbytet hade Johanna Isaksdotter erhållit 1/4 av torpegendomen, däribland den så kallade Göras Täkt. Johanna och hennes man Erik Persson anlade nu ett nybygge på den så avstyckade marken, vilken utgjorde den västra delen av egendomen. Erik Persson tog sin lärarexamen 1888, och han blev nu lärare vid Saxhyttans Småskola, en tjänst som han behöll till omkring 1900. Erik Persson avled den 6 mars 1914, då han var 72 år gammal. Av en arvsskifteshandling från 1918 framgår, att Erik Persson hade släktingar som blev bosatta i Hästberget, nämligen systersönerna Tallbacks August Karlsson och Sturk Karl Erik Karlsson.

Erik Perssons hustru hette **Johanna Isaksdotter**, och hon var född 1838 i Hästberget. Hon gifte sig vid 45 års ålder. Johanna avled tre år efter maken, nämligen den 24 maj 1917, då hon var 78 år gammal. Makarna var barnlösa, men hade hos sig hans systerdotter, Johanna Henriksson, vilken var född 1879 i Hedemora. Efter fosterföräldrarnas död flyttade hon från orten.

År 1917 hölls en auktion hos Erik Perssons sterbhus, varvid fastigheten Littera Zb om 6/10.000 mantal inropades av Lask Ludvig Andersson, vilken ju var gift med Johanna Isaksdotters brorsdotter. Han betalade då 2.000 kronor. Ludvig Andersson bosatte sig dock aldrig här, utan blev kvar på sin gamla gård.

Elin Forsberg Foto Emil Göstas.

Ny ägare av gården blev istället Ludvig Anderssons son, **Verner Forsberg**, född 1891 i Hästberget. Han hade tidigare under några år med sin familj varit bosatt vid Starkens i östra delen av byn.

Omkring år 1934 skulle det gamla huset renoveras, men när man påbörjade reparationen rasade det samman, och man fick istället uppföra ett helt nytt hus på platsen. Byggmästare var Tallbacks August Karlsson. Verner Forsberg var under åren 1940 till 1958 verksam som cykelburen lantbrevbärare på linjen Nyhammar-Laxsjön, och han gjorde sig känd för sin noggrannhet och plikttröhet. Arbetet var även mycket mödosamt, då han varje dag måste släpa den tunga postväskan uppför de branta backarna upp mot Hästberget.

En tredje generation lantbrevbärare kom att representeras av hans son, Gösta Forsberg, nu bilburen, vilken en tid upprätthöll tjänsten på denna linje, innan han blev post-mästare i Nyhammar. Verner Forsberg drabbades av sjukdom och avled kort efter sin pensionering, nämligen den 13 november 1958. Han var vid sin bortgång 67 år. Hustru hette **Elin Kristina Jansson**, född 1896 i Mockfjärd. Efter makens död bodde hon en tid kvar på gården i Hästberget, men flyttade sedermera till Solgärdet vid Sunnansjö, där hon hastigt avled den 15 februari 1973. Hon var då 76 år gammal.

Ägare av fastigheten är sedan 1990 **Sune och Siv Lindholm**. De är för övrigt även ägare av den gamla Isaksgården i byn.

SAMUEL GÖRS.

Samuel Görsson, född 1747 i Norrbärke, gifte sig 1775 och blev bosatt på en del av svärfaderns, Petter Perssons, egendom i Hästberget. Han anges ha varit verksam som sockenskräddare. Han står först skriven som torpägare, men tituleras sedermera som hemmansägare och bergsman. Gården låg sannolikt på samma plats, där Enkullsgården nu ligger. Samuel Görsson synes ha fått ekonomiska problem under början av 1800-talet, eftersom han då nödgas sälja gården genom auktion. Han avled den 15 augusti 1820 av ålderdom, 73 år gammal. Hustrun **Anna Persdotter**, född 1745 i Mångdala, var dotter till Petter Persson och Margareta Isaksdotter, och således syster till Isak Persson i Hästberget. Hon gifte sig första gången 1766 med Hans Hansson, född 1738 i Norrbo. Makarna bosatte sig i Hästberget, där Hans Hansson avled redan 1769.

Anna Persdotter gifte om sig fem år senare, när hon var 30 år, med den ovannämnde Samuel Görsson. Hon dog av ålderdomsbräcklighet den 14 april 1826, sedan hon fem år tidigare hade blivit änka för andra gången. Hon var vid sin bortgång 80 år. En son från första giftet dog redan några dagar efter födseln. I det andra giftet födde hon 7 barn. Mågen **Nils Nilsson**, född 1782 i Säfsnäs, blev kvar på gården, där han står skriven som hemmansägare. Avled redan den 10 december 1821, efter sex års äktenskap, som var barnlöst. Dödsorsaken angavs ha varit pleuresie. Sades ha levt fattigt. Hustrun **Greta Samuelson**, född 1778 i Hästberget, gifte sig vid 37 års ålder. Sedan hon varit änka i ett år blev hon omgift med Anders Ersson, född 1795 i Östersaxen. Han avled den 15 december 1843 av slag, 65 år gammal och även han barnlös. Sades ha levt *saktmodigt och stilla med enfaldigheten i Christo*. Var vid sin död fattighjon.

En son till den ovannämnde Samuel Görsson vid namn **Göran Samuelsson**, född 1780 i Hästberget, blev bosatt på faderns gård, där han till en början står skriven som bergsman och hemmansägare, men senare som arbetare och fattighjon. Gifte sig 1802. Familjen var under åren 1814 till 1826 bosatt i Stora Skedvi. Han avled den 10 september 1854 och sades då ha levt ”stilla, ärligt och gudfruktigt, 74 år”. Han var änking i 19 år. Hustrun hette **Lisa Göransdotter**, född 1769 i Långmyra och dotter till Göran Olsson och Anna Nilsson. Hon gifte sig vid 33 års ålder. Lisa avled den 4 augusti 1835 efter tre års giktvärk, 66 år gammal. Makarna var barnlösa.

Redan 1812 utbjöds genom frivillig auktion Göran Samuelssons bergsmans-egendom, som då, utom byggnader, omfattade 71 snesland åker, 120 snesland slog, utom 4 lass slog i Skjöltäppan och Templet, 5/63 i Knut Pers och Olof Görs hemmansskog samt 1/12 i sågskvaltkvarnen och 5/42 i hemsqualtkvarnen. Egendomen inropades nu av Petter Persson (se Enkullsläkten), vilken således blev ägare av fastigheten. En mindre del av egendomen synes dock ytterligare en tid ha varit kvar i den gamla släktens ägo. Enligt ett auktionsprotokoll från 1829 blev då en del av Samuel Görs forna egendom inropad av Isak Isaksson (se dito ovan). Marken omfattade 7 snesland åker samt slog och skog. Samma år avyttrades genom auktion 2 snesland åker och 1/2 lass slog vid gårdstomten med åtföljande skog till ingenjören Jacobsson vid Laxsjön. Göran Samuelsson och hans hustru bodde sannolikt kvar i en stuga på Enkullgården. Det rör sig här troligen om den stuga, som på 1868 års karta finnes markerad nere vid vägen.

ENKULL-SLÄKTEN.

En son till de ovan, under Isaks-släkten, nämnda Petter Persson och Margreta Isaksdotter, nämligen **Petter Persson**, född 1755 i Mångdala, flyttade med modern och syskonen upp till Hästberget omkring 1762. Han gifte sig 1781 och flyttade i samband med giftermålet till Enkullen, där han var verksam som masmästare. I samband med en egendomstvist 1813 blev Petter Persson ålagd att emot lösen om 400 daler kopparmynt eller 222 Rdr Specie avträda hemmanet i Enkullen till Erik Nilssons sterbhusdelägare. Redan år 1812 hade han ropat in Göran Samuelssons bergsmans-egendom i Hästberget för 450 Rdr, och 1816 flyttade han nu upp dit med sin familj. Petter Persson var för övrigt bror till Isak Persson och sväger till Samuel Görsson. År 1822 förvärvade Petter Persson även Ris Lars Larssons i Roskänge fasta egendom i Hästberget med skog och mark samt 1 1/2 timmes brukningsrätt i Saxhytte Masugn med andel i Kullens Recognitionsskog.

Enkull August Eriksson t.v.

Foto Emil Göstas

Köpesumman uppgick till 259 Rdr Riksgäldsmünt. Denna egendomsdel hade tidigare sannolikt tillhört Lekattegendomen. 1823 utfärdade han ett testamente till sin styvson, Enkull Lars Larsson, varuti bestämdes att Lars Larsson emot 50 Rdr om året skulle tjäna honom i hans livstid. Efter hans död skulle Lars Larsson ärva all hans egendom. Detta testamente överklagades 1825 av Petter Perssons måg, Jan Andersson i Enkullen, vilket resulterade i en överenskommelse att Lars Larsson efter styvfaderns död skulle betala 200 Rdr Banco till Jan Anderssons hustru Katrina Persdotter. Petter Persson, som var gift två gånger, slutade sina dagar den 8 juli 1826, enligt dödboken död av ålderdomsbräcklighet, 71 år gammal. Bouppteckningen efter honom omfattar bl.a. följande:

Kreatur:	1 st black häst i nittonde året	30 Rdr
	1 st ko, Blomma	20
	1 st dito, Snälla	19
	1 st dito, Tistrand	19
	1 st oxkalv	4
	4 st större och mindre får	12
Hus:	1 gammal stugubyggnad med kammare och bakugn å botten å en gavelhäll, spishäll, en räthäll, spis i kammaren med spishäll	30 Rdr
	1 gammal stuga norr på gården, 3 1/2 vägg med mur och spis	15
	1 vedlider med 3:ne väggar norr sidan om kammaren	6
	1 stall med avträdesrum	25
	1 st kornlada	25
	1 st fähus med lada	15

Fastighet: Åkern upptagen efter Petter Persson köpebrev av 1814	
åkern består av 71 snesland 6 bandland	215 Rdr
120 snesland 9 bandland sloga	40
4 lass bergssloga	16
Dito inköpt fastighet av Ris Lars Larsson i Roskänge	
å 30 snesland åker	90
4 lass slog på diverse ställen	16
11/419 uti Knut Pers 1/4 och Olof Görs 1/8 skog	30
Summa tillgångar	= 717 Rdr
Skulder	= 993 Rdr

Petter Perssons första hustru hette Karin Ersdotter, född 1738 i Ljusnarsberg. De gifte sig 1781, och hon hade då tidigare blivit änka. Familjen var under en kortare tid bosatt i Ljusnarsberg. Hon avled 1811 och ägde med Petter Persson en dotter, som blev gift i Enkullen. 1818 gifte han om sig med **Margreta Jansdotter**, född 1765 i Enkullen och hon var där dotter till Jan Andersson och Karin Nilsson. Hon hade tidigare varit gift med bergsmannen **Lars Samuelsson**, född 1760 i Persbo och son till Samuel Samuelsson och Brita Persdotter. Lars Samuelsson och Margareta Jansdotter var bosatta i Enkullen, där han avled 1812.

Efter att ha varit änka i 6 år gifte Margreta Jansdotter om sig med ovan nämnde Petter Persson, och blev nu tillsammans med denne bosatt i Hästberget. Hon hade redan 1814 utverkat ett skötslokontrakt med sonen Johan Larsson i Enkullen, där han utfäste sig att hon i underhåll skulle åtnjuta: *1 tunna och 4 fjärdingar råg, 6 fj korn, 2 tnr 2 fj blandsäd, 1/6 i all slakt varje höst, 1 fj salt, 15 marker vetemjöl, 8 marker torrfisk, 1 tunna jordpäron, rötter och kål till behov, 15 marker lin, kontant penningar 4 Rdr Rgmt, får mjölka kreaturen vart femte mål, dessutom har hon undantagit en ko, 2 får, 2 getter samt häst till nödige behov.* År 1826 överflyttade hon skötslokontraktet på sonen Lars Larsson i Hästberget, som nu åtog sig att sköta henne i hennes höga ålderdom, samt att efter hennes död betala 100 Rdr riksgäldssedlar till hennes övriga barn. Margreta Jansdotter slutade sina dagar den 11 januari 1830 i en ålder av 65 år. Hon födde 11 barn i det första äktenskapet. Giftet med Petter Persson var barnlöst.

Ny ägare till hemmanet blev nu Petter Perssons styvson **Lars Larsson**, född 1799 i Enkullen, son till de ovan nämnda Lars Samuelsson och Margreta Jansdotter. Han gifte sig 1823 och står skriven som hemmansägare. Enkull Lars Larsson fick uppenbarligen en del problem med en brorson i Enkullen, vilket framgår av ett förmyndarskapsprotokoll ifrån 1843, då Catharina Ersdotter i Enkullen bl.a. anförde följande: *Som min man Bergsman Petter Persson vid Enkullen är så misshushållande och förstörande uti sitt hus, och allt med det han om händer haver, ej annat utgår på än förstörande av detta, är jag nödsakad att fly till Högädla Herr Häradshövdingen om Rättens bistånd och hjälp, att min man måtte ifrån all befattning för husets räkning sättas, och såsom omyndig anses, och uti ödmjukaste anhålla om, att bergsmannen Erik Andersson i Hällsjön och Hemmansbrukaren Lars Larsson i Hästberget med mig för min man förordnas*". Lars Larsson bestred åtagandet som förmyndare, men emedan han var närmaste släkting måste han slutligen ta på sig detta ansvar.

År 1852 inbördade Lars Larsson ifrån Göran Samuelsson den fastighetsandel denne fortfarande ägde i Hästberget. Det gällde nu gårdstomten, omfattande 2 snesland 9 bandland åker samt slog till ett lass. Köpesumman var 50 Rdr rgs. Lars Larsson var därmed, tillsammans med grannen Isak Isaksson, ägare av hela Samuel Görs forna egendom. Lars Larsson avled den 5 januari 1853 av håll och styng i en ålder av 53 år. Hade enligt dödboken *levt ärligt, stilla och redligt*. Enligt bouppteckningen bestod fastigheten då av 170 snesland 9 bandland åker, 14 lass slogar och omkring 100 tunnland skogsmark. Det rörde sig således om ett tämligen stort hemman.

Hustrun **Stina Isaksdotter** var född 1797 i Hästberget, dotter till Isak Persson och Kristina Samuelsdotter. Hon var således brorsdotter till makens styvfar Per Persson. Gifte sig vid 26 års ålder och födde 6 barn. Hon överlevde maken med 17 år. Dog den 3 april 1870 av ålderdomsbräcklighet, då hon var 73 år. Av barnen kan nämnas dottern Anna Stina som blev gift med Ris Anders Ersson i Saxhyttan, samt Johanna som blev gift med Tempel Anders Andersson.

Sonen **Enkull Erik Larsson**, född 1834 i Hästberget, gifte sig 1861. Han hade redan 1853 inlöst den fastighetsdel, som Ris Anders Ersson ärvt efter sin svärfader Lars Larsson. År 1861 löste han så in moderns, Stina Isaksdotters, andel i hemmanet, så även svågerns, Tempel Anders Andersons andel. 1888 upptages Enkull Erik Larsson i fastighetsboken såsom ägare av 422/10.000 mantal Littera 2Z i Hästberget. Han avled den 6 september 1908 i en ålder av 74 år. Vid hans död var egendomen taxerad till 3.000 kronor.

Hustrun hette **Maja Stina Persdotter**, född 1840 i Laxsjön och dotter till Smens Per Hermansson och dennes hustru Maja Stina Jansdotter, sedermera inflyttade till Hästberget. Hon gifte sig vid 21 års ålder och födde inte mindre än 12 barn. Hon dog den 12 december 1916 sedan hon varit änka i 8 år. Hon var vid sin bortgång 76 år gammal. Av barnen kan här nämnas dottern Matilda, som blev gift med Anders Gustaf Karlsson i Stångmyrberget (se Väre mos i Hästberget). Dottern Maria Christina blev gift med Albert Andersson från Storslätten. De bodde till en början i Hästberget, och en tid även i Idtjärnsbodarna, men flyttade 1925 till Murbo i Stora Tuna. Även sonen Anders Gustaf Eriksson var först med sin familj bosatt i Hästberget, men även han kom sedermera att bli bosatt i Stora Tuna 1918. Han hade då blivit änklings 1916. En annan son, Enkull Erik Ersson blev nybyggare nordväst om faderns gård (se dito).

Sonen **Enkull August Eriksson**, född 1879 i Hästberget, inlöste sedermera sina syskons hemmansdelar, och blev således ägare av fädernehemmanet. Han gifte sig 1917. Utöver skötseln av hemmanet, var han en tid även verksam som gruvarbetare och järnvägsarbetare. Han inköpte även gården, som låg strax norr om hans egen gård, och som tidigare tillhört Nyhammars Bruk. Enkull August Eriksson avled den 20 april 1963 i en ålder av nära 84 år. Hans hustru hette **Augusta Vilhelmina Andersson**, född 1876 i Hästberget och dotter till Anders Jansson och dennes hustru Lisa Jansdotter i Firbodarna. Mina vistades i Nord Amerika under sex år, nämligen 1906 till 1912. Därefter arbetade hon en tid, först på mejeriet i Österbybruk i Uppland, och sedan på mejeriet vid Ludvika Bruk. Efter tiden i Amerika talade hon en god engelska, vilket skall ha kommit som en stor överraskning för Sigfrid Edströms amerikanskfödda hustru, vilken inte kände till att Mina vistats i Amerika. Mina gifte sig när hon var 41 år gammal, och födde en dotter. Hon slutade sina dagar den 8 juni 1950, dvs 12 år före maken. Mina var vid sin bortgång 73 år.

Dottern **Ella Eriksson**, född 1920, blev gift med skogsförmannen **Ragnar Karlsson**, född 1912 i Bollnäs, och makarna fick fem barn. Familjen var en kortare tid, mot slutet av 1940-talet, bosatta i Kullen. År 1956 lät man uppföra ett nytt bostadshus strax intill det gamla huset. Både det sistnämnda, liksom det norra huset som Enkull August Eriksson inköpte från Nyhammars Bruk, finns kvar. Ragnar Karlsson avled hastigt i samband med snöröjning hemma på gården den 7 februari 1982. Han var vid sin bortgång 69 år. Gården bebos nu av **Ella Karlsson** och sonen **Leif Karlsson**.

ENKULL-ERIKS ELLER TÄPP-KALLES.

Enkull Erik Ersson, född 1862 i Hästberget, var son till Erik Larsson och Maja Stina Persdotter (jämför under Enkullsläkten). Han gifte sig 1888 och lät nu uppföra ett hus åt sig och hustrun, ett stycke nordväst om faderns gård. Till en början bestod huset endast av en våning, och innehöll ett kök med kammare. Erik Ersson var under hela sitt liv bosatt i Hästberget, där han står skriven som hemmansägare. Han avled den 11 januari 1937 i en ålder av 74 år. Hustrun hette **Fredrika Persdotter**, född 1865 i Saxhyttan och dotter till Kull Per Andersson och dennes hustru Sara Lisa Persdotter, vilka sedermera flyttade till den västligaste delen av Karlsänge, där de blev nybyggare. Fredrika gifte sig när hon var 23 år. Hon avled året före maken, nämligen den 14 augusti 1936, och Fredrika var vid sin bortgång 71 år.

Makarna var barnlösa, och egendomen inköptes omkring 1938 av **Täpp Karl Erik Andersson** och dennes senare hustru **Emma Kristina Saxström**. De hade först varit bosatta på Nyhammars Bruks gård i Hästberget (se dito), men flyttade 1913 till Storgården i Stångmyrberget, där han först står skriven som torpare men senare som arrendator. 1939 skedde så flytten till Hästberget och Enkull Eriks gamla gård, som Täpp Karl Erik nu lät renovera. Han lät nu även bygga ut huset och försåg det med en övervåning. Han blev sedan bosatt i Hästberget under resten av sitt liv, och han titulerades här hemmansägare. Karl Erik Andersson avled den 2 augusti 1959, sedan han varit änkling i hela 31 år. Han var vid sin bortgång 88 år gammal. Han var gift två gånger. Första hustrun hette **Sara Stina Karlsson**, född 1873 i Hästberget och dotter till Carl Jansson och dennes hustru Johanna Persdotter i Slogsveden. Gifte sig när hon var 20 år gammal och födde 4 barn. Dog redan den 30 mars 1907 i Hästberget, då hon endast var 33 år.

Året efter gifte Täpp Karl Eriksson om sig med **Emma Kristina Saxström**, född 1876 i Långmyra, där hon var dotter till Jan Erik Saxström och dennes hustru Stina Lisa Ersdotter. Hon var vid giftermålet 32 år, och hon födde 5 barn. Emma slutade sina dagar den 24 januari 1928 i Stångmyrberget, då hon var 51 år. Av barnen från första giftet kan här nämnas Ida Kristina, som blev gift med Emil Göstas i Hästberget och dottern Edit Karolina, vilken blev gift med Tägt Emil Andersson i Laxsjön. Från andra giftet finns Anna Regina, som blev gift Wigert, Ellen Kristina, som blev gift med Per-Jans Karl Gustafsson i Östersaxen samt Evald Emanuel, vilken blev gift med Olors Hanna Danielsson och bosatt i Saxhyttan.

Täpp Kalles barn: Erik, Karl, Anna, Ellen, Evald, Edit och Eva. Foto Emil Göstas.

Sonen **Karl Albert Andersson**, född 1908 i Hästberget, antog släktnamnet **Täpp** och han övertog faderns gård i byn. Han gifte sig 1952 med Karl Lindkvists i Ställberget änka, **Elvie Lundgren**, född 1909 i Ore socken. Utöver arbetet med hemmanet i Hästberget arbetade Karl Täpp även vid gruvan i Tuna Hästberg. Han avled den 3 september 1988 i en ålder av 79 år. Hustrun Elvie Täpp överlevde mannen med nära 10 år. Hon dog den 31 mars 1998, då hon var 88 år. Makarna var barnlösa. Elvie Täpp hade dock två barn från det tidigare giftet, Marianne och Lennart Lindkvist, men ingen av dem blev bosatt i Hästberget. Nuvarande ägare av Karl Täpps hemman är **Per Olof Bergström** och **Sylvia Ingemars**-dotter.

VÄREMOS.

Anders Gustaf Karlsson, född 1863 i Stångmyrberget, var son till Nygårds Karl Johan Jansson och dennes hustru Maja Jansdotter. Gifte sig 1889 och var först med sin familj bosatt i Stångmyrberget. Omkring 1924 lät han dock uppföra en gård åt sig och familjen i Hästberget. Platsen för nybygget var belägen väster om Enkullgården, och marken var avstyckad från den sistnämnda egendomen och inköpt från Enkull August Eriksson, vilken var svåger till Anders Gustaf Karlsson. Han blev sedan bosatt i Hästberget under resten av sitt liv. Avled den 17 maj 1936, sedan han varit änkling i 9 år. Var vid sin död 72 år. Hustrun hette **Matilda Eriksson**, född 1868 i Hästberget och dotter till Enkull Erik Larsson och dennes hustru Maja Stina Persdotter. Hon gifte sig vid 21 års ålder och födde 3 barn. Avled den 8 april 1927, då hon var 59 år.

Till höger Elna och Elis Karlson-Väremo. Foto Emil Göstas.

Deras måg, **Elis Karlsson Väremo**, blev sedermera ägare av gården. Han var född 1887 i Långmyra, son till Skjul Karl Erik Jansson och dennes hustru Kristina Lovisa Persdotter. Han gifte sig 1914, och var först med sin familj bosatt i Stora Tuna, men flyttade 1939 till Hästberget. Elis Väremo var verksam som anrikningsförmän. Han avled en 11 juli 1966 i en ålder av 79 år. Hustrun hette **Elna Vilhelmina Andersson**, och hon var född 1890 i Stångmyrberget och hon gifte sig vid 23 års ålder. Elna dog fem år före maken, nämligen den 30 april 1961, då hon var 70 år gammal. Sönerna Göte och Otto Väremo sålde sedermera gården till **Åke Fritzon**, vilken med sin familj nyttjar den som fritidshus. Både Göte och Otto Väremo skaffade sig dock egna fritidshus på andra ställen i Hästberget.

TEMPLET

Templet utgör den allra västligaste gården i Hästberget, belägen vid en så kallade Tempelbacken. Det är ovisst vad ortnamnet i det här sammanhanget egentligen betyder. Gemensamt för namn på "tempel" är dock, att det tycks röra sig om en plats, belägen på en avsats i en sluttning. Tilläggas kan att det finns platser benämnda "Templet" såväl nedanför Bergsbo som ett stycke nedan Idtjärnsbodarna norr om Nyhammar. I sammanhanget kan även nämnas att samtliga större backar läng vägen mellan Saxhyttan och Hästberget har begåvats med namn, nämligen (räkmat från Saxhyttan): Flurbacken, Stenbäckbacken, Mellangrensbacken, Bubergsbacken, Tempelbacken och Stora Hästbergsbacken.

Foto Karl Erik Forslund

Nedsättningen vid Templet har skett i relativt sen tid, nämligen på 1860-talet. Den förste kände ägaren av marken här är **Olof Ersson Lekatt** i Hästberget. Som redan omnämnts, råkade denne ut för ekonomiska problem, och 1799 gjordes en uppskattning av hela hans egendom. Därvid omtalas att till egendomen hör bl.a. hälften i höladorna vid övre respektive nedre Templet. Den andra hälften tillhörde sannolikt Samuel Görsson, vilkens egendom sedermera kom att tillhöra Enkullsläkten.

Vid det storskifte som genomfördes 1822-1823 på ägorna till Saxhytte hemmansskog, ägdes Templet av **Enkull Per Persson** i Hästberget samt Olof Olsson och Ris Erik Larsson i Saxhyttan, vilka två sistnämnda förvärvat större delen av Lekattsegendomen.

Den förste som bosatte sig vid Templet var **Anders Andersson**, född 1830 i Laxsjön, son till Anders Andersson och dennes hustru Maja Olsdotter. Marken här tillhörde Enkullsläkten dit Anders Andersson blev ingift 1858. Familjen var till en början bosatt i Laxsjön, men flyttade 1863 till Templet, där han nu blev skriven som hemmansägare. Tempel Anders Andersson avled den 7 februari 1899 i en ålder av 68 år.

Tempel Anders Anderssons hustru hette **Johanna Larsdotter** och hon var född 1832 i Hästberget, dotter till Enkull Lars Larsson och dennes hustru Stina Isaksdotter. Gifte sig vid 25 års ålder och födde en dotter, vilken dock avled redan 1901, endast 33 år gammal. Tempel Johanna sålde 1905 egendomen till Smens Karl Fredrik Persson i Hästberget för 1.500 kronor. Egendomen vid Templet omfattade då 76/10.000 mantal, Littera 2Za, N:o 78. Tempel Johanna bodde så kvar på gården fram till sin död den 23 mars 1910. Hon hade då varit änka i 11 år, och hon var vid sin bortgång 77 år.

Gammelgårds Karl Erik Andersson blev nu bosatt på gården som arrendator. Han var född 1842 i Hedbyn och son till Anders-Hans Anders Andersson och dennes hustru Lisa Olsdotter. Gifte sig 1864. Familjen var först bosatt i Brynberget, flyttade därefter till Gammelgården mellan Laxsjön och Långmyra och så slutligen till Templet. Karl Erik Andersson hade under sin yrkesverksamma tid arbetat som kolare. Han avled den 15 december 1921 i en ålder av 79 år.

Hustrun hette **Maja Greta Carlsdotter**, född 1839 i Brynberget, och hon var dotter till Carl Hermansson och dennes hustru Flur Anna Andersdotter. Gifte sig när hon var 24 år och födde 8 barn. Avled fyra år före maken, nämligen den 26 augusti 1917. Hon var vid sin död 78 år. Sonen Jan Erik Karlsson, född 1865 i Brynberget, blev bosatt på Ställberget.

Dottern **Emma Kristina Karlsson**, född 1882 i Gammelgården, blev en tid bosatt vid Templet. Hon fick sonen **Tempel Edvin Karlsson**, född 1901 i Templet. Han förvärvade sedermera en gård i den östligaste delen av Hästberget, och han flyttade nu, tillsammans med modern, till denna gård.

Som redan omtalats hade Smens Karl Fredrik Persson förvärvat egendomen vid Templet under tidigt 1900-tal. Dennes sonson **Göran Karlsson Smens**, född 1922 i Hästberget och son till Smens Axel Karlsson och dennes hustru Frida Hermansson, blev så småningom bosatt vid Templet. Han gifte sig 1965, och var först med sin familj bosatt i Tuna Hästberg innan han på 1970-talet flyttade till Templet. Det gamla huset revs och flyttades till annan plats i byn (nuvarande Rindlers gård), och Göran Smens lät bygga om en loge till ny bostad. Han var under senare år drabbad av sjukdom, och avled den 16 oktober 1994 i en ålder av 72 år. Hustrun hette **Kerstin Andersson**, och hon var född 1923 i Tuna Hästberg. Även hon var under senare år sjuklig, och hon avled den 22 oktober 1994, endast sex dagar efter maken. Hon var vid sin bortgång 71 år. Nuvarande ägare av gården vid Templet är sonen **Rolf Smens**.

BRUKSEGENDOMEN.

Littström & Johansson, tidiga ägare av Nyhammars Bruk, var en tid innehavare av ett hemman i Hästberget, vilket ursprungligen torde ha tillhört Isak Persson. Denne synes ha förlorat större delen av sitt hemman omkring år 1800. Sannolikt bodde han dock kvar på gården till omkring 1810, då han blev bosatt i Laxsjön. Sonen Per Isaksson förefaller därefter bott här under några år fram till omkring 1815, då han bosatte sig i Stensbo. Även den andre sonen, Isak Isaksson, kan för en tid ha varit bosatt på Bruksegendomen. (Jämför vidare under Isakssläkten).

Foto Emil Göstas

Gården kom sedermera att bebos av dagkarlen **Per Andersson**, född 1788 i Söderbärke socken. Han gifte sig 1816 och var till en början med sin familj bosatt i Smedjebacken, men flyttade 1823 till Saxhyttan, 1829 till Hästberget och slutligen till Östersaxen omkring 1840. Hustrun hette **Greta Jansdotter** och hon var född 1786 i Stora Tuna. Två barn kända.

De efterträddes av dagkarlen **Petter Persson**, född 1797 i Norrbärke, gift 1830 med **Anna Christiansdotter**, född 1795 i Gagnef. Familjen hade först varit bosatt i Norrbärke, därefter en kortare tid i Stångmyrberget och från 1831 i Hästberget. Här avled Petter Persson den 30 maj 1851, och 1855 flyttade så hans änka till Mockfjärd. Bruksgården förefaller tidvis ha varit bebodd av två familjer. Således blev **Pellas Anders Persson** bosatt här, och inflyttningen skedde omkring 1840. Han var född 1812 i Saxhyttan och son till Pellas Per Persson och dennes hustru Karin Olsdotter. Han gifte sig 1835 och var under de första fem åren med sin familj bosatt i Saxhyttan. Han avled den 3 maj 1852 av bröstplågor sedan han varit sjuk allena 1 1/2 dygn. Han sades ha levt kristligt och beskedligt och han var vid sin död endast 39 år. Hustrun hette **Stina Andersdotter**, född 1807 på Lillheden och dotter till Anders Persson och Catharina Mattsdotter. Efter sin makes död flyttade hon till Saxhyttan 1858. Makarna ägde fyra barn.

Ny arrendator på Bruksgården blev nu **Täpp Erik Ersson**, född 1816 i Saxhyttan och son till bergsmannen Täpp Erik Jönsson och dennes hustru Catharina Olsdotter. Även Erik Ersson var till en början välbeställd bergsman, bosatt på sin fädernesgård i Saxhyttan, men som så många andra fick även han ekonomiska svårigheter. Han nödgades därför avträda gården som förvärvades av Anders Olsson i Saxhyttan. Erik Ersson blev gift 1836, och flytten upp till Hästberget skedde 22 år senare, nämligen 1858. Här hade han för övrigt en släkting, Fors Erik Anderssons hustru, Täpp Anna Olsdotter, var nämligen Erik Erssons moster. Under sin tid i Hästberget var han verksam som statdräng och kolare. Han slutade sina dagar den 3 april 1881 i en ålder av 65 år. Hustrun **Anna Stina Frögren**, född 1814 på Rämsholen vid Kyrkbyn, var dotter till Jacob Frögren och dennes hustru Brita Persdotter. Hon gifte sig när hon var 22 år och födde 4 barn. Avled en 20 augusti 1891, sedan hon varit sjuk i många år. Anna Stina vid sin död 76 år, och hon hade då varit änka i 10 år.

De efterträddes av sonen **Täpp Anders Ersson**, född 1838 i Saxhyttan. Han gifte sig 1865 och var sysselsatt som kolare. Täpp Anders Ersson avled redan den 16 juli 1878 av lunginflammation, endast 40 år gammal. Hustrun hette **Maja Lisa Andersdotter**, född 1845 på Hyttriset vid Nyhammar, dotter till Tickols Anders Jansson och dennes hustru Maja Stina Hermansdotter. Gifte sig när hon var 20 år och födde två barn. Maja Stina Andersdotter bodde kvar på gården som änka i 13 år fram till sin död den 15 juni 1891. Hon var vid sin död endast 46 år gammal, och enligt begravningsboken boken var dödsorsaken vattusot.

Även sonen **Täpp Karl Erik Andersson**, född 1871 i Hästberget, blev för en tid bosatt på Bruksgården. Han gifte sig första gången 1894. Från Bruksgården förefaller Karl Erik Andersson ha flyttat till svärfaderns egendom i Slogsveden, där han står skriven som torpägare. Hans första hustru hette **Sara Stina Karlsson**, född 1873 i Hästberget och dotter till Slogsved Carl Jansson och dennes hustru Johanna Persdotter. Hon avled 1907, och året efter gifte han om sig med **Emma Kristina Saxström**, född 1876 i Långmyra. År 1913 flyttade så familjen till Storgården i Stångmyrberget, där de blev kvar till 1939 då Enkull Erik Erikssons gård i Hästberget inköptes. Se vidare dito.

Samtidigt med Tappsläkten synes även dagkarlen **Jan Persson** ha varit bosatt på Bruksgården. Han var född 1816 i Östersaxen och son till Not Per Larsson och dennes senare hustru Lisa Salmonsdotter. Dessa hade även en tid vistats i Hängenbodarna. Jan Persson gifte sig 1841, och redan samma år verkar det som om familjen flyttat till Hästberget. Med på flytten var också modern Lisa Salmonsdotter, vilken blivit änka 1844. Hon avled i Hästberget 1854. Jan Perssons hustru hette **Lisa Persdotter**, född 1812 i Långmyra och dotter till Påls Per Persson och dennes hustru Catharina Larsdotter. Hon gifte sig vid 29 års ålder och födde två barn. Lisa avled den 13 augusti 1868 i en ålder av 55 år. Jan Persson bodde kvar intill 1888, då han flyttade till Pärilby. Även mågen **Jönses Erik Andersson** blev bosatt på Bruksgården. Han var född 1846 i Långmyra och son till Fall Anders Olsson och dennes hustru Lisa Persdotter. Gifte sig 1875. Hans hustru hette **Anna Lisa Jansdotter**, född 1845 i Hästberget. Gifte sig vid 30 års ålder. Fyra barn kända. Familjen flyttade till Rämshyttan 1885.

Bruksegendomen, som var belägen strax norr om Enkullsgården, förvärvades sedermera av Enkull August Eriksson. Nyhammars Bruk var för övrigt under ett antal år ägare av ytterligare en egendom i Hästberget, vilken var belägen ett stycke väster om den här ovan redovisade gården. Denna senare gård ödelades redan på 1890-talet. Se vidare släkttabellerna.

FORSENS.

Mats Nilsson, född 1643 i Östanmyra, var son till Back Nils Ersson och dennes hustru Malin Ingevaldsdotter, den sistnämnda bördig från Mjälga i Stora Tuna. Mats Nilsson, vilken gifte sig 1668, var först med sin familj bosatt i Östanmyra, men flyttade omkring 1682 upp till Hästberget. Han blev här nybyggare på en del av svärfaderns, Anders Knutssons, fäbod. Platsen för nybygget var sannolikt belägen väster om Fäbod-tjärn och på södra sidan om bäcken. 1684 skedde en delning mellan samtliga Knut Perssons i Östanmyra arvingar, varvid Anders Knutssons två delar skiftades i sex delar, medan Elisabet Knutsdotters andel inköpts av Olof Göransson. Anders Knutssons andel fördelades så att sonen Per Andersson fick två delar, mågen Mats Nilsson en del, mågen Anders Hansson (Gärdsveden) en del, dottern Susanna Andersdotter en del samt mågen Olof Göransson en del. Den här fördelade marken låg till största delen mellan Saxhyttan och Hästberget.

Mats Nilsson avled redan den 23 oktober 1698 i en ålder av endast 55 år. Dödsorsaken är inte angiven. Han var vid sin död skriven såväl på Östanmyra som Hästberget. Hustrun hette **Malin Andersdotter**, född 1647 i Östanmyra och dotter till Anders Knutsson och Karin Mårtensdotter. Hon gifte sig när hon var 21 år och födde 9 barn. Hon var änka i hela 33 år och avled den 16 februari 1732 efter långvarig bröstsjuka, 84 år gammal.

Mågen **Erik Olofsson**, född 1670 i Kyrkbyn och son till Isaks Olof Eriksson och dennes hustru Brita Nilsson, blev ny ägare av hemmanet i Hästberget. Han flyttade hit i samband med giftermålet år 1700. Erik Olofsson var verksam som skraddare. Han avled den 16 juli 1738 efter långvarig sjukdom, 67 år gammal. Hans hustru hette **Elisabet Mattsdotter**, och hon var född 1679 i Östanmyra. Hon gifte sig när hon var 20 år och födde 9 barn. Efter makens död bodde hon kvar i Hästberget fram till år 1743 då hon, enligt en anteckning i husförhörslängden, skall ha flyttat till Fellingsbro. Hennes vidare öde är okänt.

Erik Olsson efterträddes på hemmanet av mågen **Erik Ersson**, född 1706 i Säter, vilken 1731 blev gift till Hästberget. Han blev så kvar här fram till 1767, då han som nybliven änklings flyttade till Stora Tuna. Här blev han omgift med en änka från Vallsta vid namn Catharina Andersdotter. Om de också blev bosatta i Vallsta vet man inte. Hans första hustru hette **Kerstin Ersdotter**, född 1703 i Hästberget. Hon gifte sig vid 28 års ålder och födde 5 barn och avled den 13 mars 1766 i en ålder av 62 år. Av barnen kan här nämnas sonen Johan Ersson, född 1732, vilken blev gift med Catharina Persdotter, född 1739 i Krabbsjön. Familjen var bosatt i Hästberget fram till omkring 1774, då de flyttade till Stenberget. Dottern Kerstin, född 1735, blev gift med Mats Eriksson i Roskänge. Dottern Elisabet, född 1742, blev gift med soldaten Nils Hindriksson Stare, född 1732 i Abborrhberg, och även de blev boende i Hästberget.

Sonen **Anders Ersson**, född 1751 i Hästberget, var först soldat under rotenamnet **Fors**, och det är således genom honom, som Forsnamnet kommer in i släkten. Han gifte sig 1775 och var under en tid bosatt på svärfaderns gård i Roskänge. Han var 1779 indragen i en tvist med Anders Persson i Hästberget angående inbördandet av en brodersdel i Mats Nils hemmansdel under Olof Görs 1/8 uti Hästberget. Samma år synes han ha flyttat upp till Hästberget, där han nu övertog faderns hemman. Han var även verksam som bergsman, och han blev sedan under resten av sitt liv bosatt i Hästberget.

Anders Ersson Fors slutade sina dagar den 14 maj 1803, och enligt dödboken var det en förkylning som ändade hans liv. Han var vid sin död 53 år gammal. Året efter förrättades bouppteckning, varvid framlades en av Anders Ersson och hans söner underskriven fullmakt *att modern så länge hon mäktar och utstår, skulle över denna egendom råda och styra, samt i anseende till en större skuld till Grufvekassan, vilken efter hand bör sökas att avkortas, och att ej någon styckning och delning av hemmanet under tiden vidtages*. Utöver en hel del lösöre upptar bouppteckningen bl.a. följande egendom:

Kreatur:	1 häst, brun, 12 år gammal	35 Rdr	
	1 fåle, 5 år gammal	30	
	1 ko, Gädda	10	
	1 ko, Frölind	10	
	1 ko, Gullros	10	
	1 ko, Ärtä	10	
	1 kviga, större	7	
	1 dito, mindre	5	
	7 stora får	8	8 sk
	6 små dito	5	
	3 killingar	9	
	8 getter	7	24
	2 bockar	2	

Fast egendom: Hus på Forsdelen:			
	1/3 del i klensmedjehuset, hela städet,		
	1 hammare samt skinnen på pusten 3 Rdr		
	1 trösklada ovan Igeltjärn	11	1
lada i Bergstjärnan		2	
	1/2 lada i Lindbastmora		24 sk
	1 lada i Slogsveden	2	24
	1 stuga med kammare, tre fönsterluffer		35
	två fastspikade sängar, en spis med bakugn		

och två räthällar samt en förstuga	15 Rdr		
1 vedlider med tre väggar		2	
1 ny huvudbyggnad med kammare, utan tak och oinredd		20	
1 klädbod norr på gården		2	16 sk
1 gammal höbod med tak		2	24
1 stall med portlider		3	16
1 avträdesrum			24
1 stolpbod med dörr och lås		6	32
1 badstuga, två lavar med ugn		4	16
1 ny tröskloge med lider	20		
1 nytt fähus med nytt tak		7	24
1 fähus, 10 år gammalt		6	24
1 foderhus		5	
Hus på Nils Anders inköpta gård			
1 bod på norr		3 Rdr	
1 gammal trösklada			16 sk
1 lada i Hagen		1	32
1 dito i Nyrödningen		2	
1 hässja			16

Utöver ovan angivna egendom omfattade bouppteckningen även åker och slog på Forshemmant: Bl.a. Sandhålslanda, vid Igeltjärn, Bergstäppan, åker inbytt av Olof Mattsson mot Myråkern, åker och slog i Sveden, jorpäronland i Sörtäppan samt åker och slog i dito, åker i Hampland och Kybacken, kålgård, kryddgård, sloge i Bunktegen, Bergtegen och Sjötegen. Vidare åker och slog i Nils Anders-sons inköpta hemman: Bastutegen, Tomtåkern, Mossåkern, Sjötegen, Hagåkern, trekant på Tallbacken, Gubbens Täppa på näset, Nyrödningen, väster om Tallbacken, Myrtegen norr om Sjön, dito i söder, jordpäronland, gårdsplats och ladutomt med humlegård, Bergstäppan, Storåsen, Mossåkern, Tallbacksåkern, Tomtåkern, samt slog i Lindbastmora. Tillkommer sedan bouppteckningen var avslutad även 26 snesland slog i Slogsveden.

Bergsbruket omfattade: 9 timmars hyttedel i Saxhytte Masugn med vad därtill hörer såsom dammar, hyttredskap, en tackjärnsbod, en rostgrop, två kolhusplatser, andel i recognitionsskogen, andel i kallbräckta malmbrottet i Grängesberg. Vidare hörde till egendomen: 1/4 i Saxhytte Mjölkvärn, 1/6 uti Hästbergs Skvaltkværn, 1/3 uti Olof Görs 1/8 skog samt 1/6 uti Knut Pers 1/4 skog. För den del som förr tillhört Nils Andersson i Saxhyttan i fångskogen vid Östersaxen, tillkommer detta sterbhus, för Olof Görs 1/8 och Knut pers 1/4, dess andel uti skogen på Ställberget. Boets totala tillgångar uppgick till 873 Rdr, men sedan skulderna avräknats återstod 100 Rdr. Den största skuldposten utgjordes av 666 Rdr, som Grängesbergs Gruvkassa hade att fordra. Som framgår ovan hade Fors Anders Andersson även förvärvat Nils Anderssons egendom i Hästberget. Anders-Nilsgården i Saxhyttan ägde vid denna tid en hel del egendom i Hästberget. Sålunda hade Anders Nilssons hustru arvsrätt i Hästberget. Vidare hade man förvärvat halva den s.k. Håkegendomen samt Bunktorpet i byn. Det är tyvärr svårt att med säkerhet avgöra, vilken del det var, som Anders Ersson Fors hade inköpt. Nils Anderssons broder, Anders Andersson i Saxhyttan, behöll nämligen en del av egendomen i Hästberget.

Anders Ersson Fors hustru hette **Anna Ersdotter**, och hon var född 1748 i Roskänge och dotter till Ris Erik Larsson och dennes hustru Kerstin Olsdotter. Hon gifte sig vid 27 års ålder och födde tre barn. Efter makens död står hon under ett antal år skriven på hemmanet i Hästberget. Hon avled den 14 augusti 1832 av ålderdoms-bräcklighet, sedan hon varit änka i hela 29 år. Hon var vid sin död 84 år gammal. Sonen Erik Andersson blev stamfader för Slogsvesläkten medan sonen Johan Anders-son blev stamfader för Smensläkten. Se dito släkter.

Sonen **Fors Anders Andersson** övertog faderns hemman i Hästberget. Han var född 1779 och gifte sig 1812. Utöver hemmansbruket var han även verksam som bergsman och delägare i Saxhytte Masugn. Anders Andersson tycks på sin tid ha varit en av de mer betydande personerna i byn. 1841 stadgade Häradsrätten *"ett vite om 6 Rdr Banco samt böter efter lag och skadans ersättande, för var och en som utövar någon åverkan å de till hemmansägarna Fors Anders Andersson och Lars Larsson fasta egendom hörande ägor, det vare sig antingen förmedelst olovliga kör- och gångvägars anläggande och begagnande, gärdesgårdars, led och grindars nedrivande och förstörande, olovligt betande samt näver och torvtäkt, eller vad annat under namn av åverkan komma kan"*. Detta utslag blev uppläst 15 gånger från predikstolen i Grangärde Kyrka mellan den 15 maj 1842 och den 11 september 1864. Fors Anders Andersson avled den 13 oktober 1851 av magplågor, 72 år gammal. Uppgavs ha levt redligt, gudfruktigt och stilla.

Bouppteckningen efter Fors Anders Andersson upptar bl.a. följande egendom:

Hus:	1 stuga med kammare och järnkakelugn	150 Rdr
	1 gammal stuga med kammare och vidbyggt vedlider	19
	Hälften i en bod norr på gården, ett undre och övre rum	20
	1 stall med skulle och portlider samt ett vidbyggt lider	40
	1 avträde	32 sk
	1 loge med golv och vidbyggt lider	60
	1 fähus	20
	1 badstuga	5
	1 klensmedja	2
	Hälften i en loge med golv vid Igeltjärn	15
	1 hölada vid Berget	3
	1 dito norr i Täkten	3
	1 dito vid Firåkern	3

Fors Anders Anderssons hustru hette **Anna Olsdotter**, och hon var född 1782 i Kullen, dotter till Olof Ersson och dennes hustru Anna Olsdotter. Blev gift vid 30 års ålder och födde 3 barn. 1853 sålde hon all sin såväl fasta som lösa egendom till sonen Fors Anders Andersson den yngre. Anna Olsdotter avled den 8 maj 1854 av ålderdomsbräcklighet, och hon sades ha levt ärligt, gudfruktigt och ordningsamt. Var vid sin död 71 år. Efter hennes bortgång gjordes en skattning och värdering av hennes kläder, som bl.a. omfattade en brunrandig klänning, en dito, en dito rödrandig, en dito blårandig, en svart sängklänning, en blårandig kjortel, en dito, en dito brunrandig, en dito grönrandig, en underkjortel, tre vadmalsströjor, två skinntröjor, en kapprock och tre förkläden.

År 1855 förrättades åter bouppteckning i Fors Anders Anderssons sterbhus, varvid bl.a. följande gångkläder upptogs: en mörkblå vadmalsrock, en dito sämre, en gammal blå vadmalsrock, en skinnpäls, en gammal blå väst, ett par byxor, ett par sämre dito, två st. randliv, ett sämre dito, en svart väst, ett par skinnbyxor.

På gården fanns även:

1 unghäst om 2 år	100 Rdr	
1 blackt sto om 27 år	8	
1 ko, Kruslinda, gammal	18	
1 ko, Stolta	20	
1 ko, Böna	20	
3 st större får	10	
3 st minde dito	4	24 sk

Vid samma tillfälle gjordes även en ny skattning av de ovan upptagna husen, och man får därvid en del kompletterande uppgifter om dessa:

En stuga med kammare. två fönster i stugan och ett i kammaren, mur med ligg- och reshällar samt järnkakelugn, brasspis i kammaren med ligg- och reshällar samt förstukvist. Värderad till 170 Rdr.

En gammal stuga, värderad till 20 Rdr. Egendomens hela värde = 1.632 Rdr.

Av Fors Anders Anderssons barn skall här särskilt nämnas dottern Lisa, vilken blev gift med Jan Mattsson i Kullen samt dottern Anna Stina som blev gift med Lask Anders Andersson i Laxsjön. (Se Lask-släkten).

Som redan nämnts sålde Fors Anders Anderssons änka år 1853 sin del av egendomen till sonen **Fors Anders Andersson**, född 1825 i Hästberget. Köpesumman var 400 Rdr Riksgäldsedlar. 1855 löste han in svågerns, Lask Anders Anderssons i Laxsjön, andel i Hästberget för 500 Rdr Riksmünt. År 1864 gjordes en fördelning emellan Fors Anders Andersson samt Smens Per Hermansson över deras tillsammans ägande skogslotter Littera G och Z, som förut tillhört Fors Anders Anderssons sterbhus. Dessa skogslotter var belägna, dels vid Länsmansängen, dels mellan Hästberget och Lindbastmora. Fors Anders Andersson hade även flera förordnanden som förmyndare för avlidna släktingars barn, och han fungerade också ofta som auktionist. Han slutade sina dagar den 26 juni 1896 i en ålder av 70 år.

Hustrun hette **Stina Andersdotter**, och hon var född 1824 i Kullen och dotter till Anders Olsson och Stina Mattsdotter. Hon gifte sig när hon var 25 år och födde fyra barn. Hon avled året efter maken, nämligen den 7 maj 1897 i en ålder av 72 år. Samma år förrättades bouppteckning efter båda makarna, varvid bl.a. följande kreatur redovisades: 1st häst = 200 kronor, 3 st kor = 150 kronor, 1st tjur = 30 kronor och 5 st får = 25 kronor. Den fasta egendomen omfattade 398/10.000 hemman, 2X, N:o 76 i Hästberget. Hela egendomen värderades till 3.676 kronor. Här bör tilläggas, att den ursprungliga Forsgården var belägen på södra sidan om vägkorsningen, men att man i samband med Laga Skiftet tilldelades ett markområde, där den gamla Göstasgården tidigare varit belägen, dvs mellan vägkorsningen och Fäbodtjärn.

Av de fyra barnen var det endast sonen **Fors Anders Andersson** som uppnådde vuxen ålder. Denne, som var född 1855 i Hästberget, övertog nu föräldrarnas hemman. Han kom således att representera tredje generationen hemmansägare med samma namn (Anders Andersson). Han gifte sig första gången 1892 och blev änkling 1903 samt omgift 1906. Enda barnet, en son, dog när han var endast 5 dagar gammal. Fors Anders Andersson avled en 20 augusti 1938 i en ålder av 82 år.

Fors Anders Andersssons första hustru hette **Johanna Vilhelmina Karlsson**, född 1872 i Hästberget och dotter till Carl Jansson och Johanna Pettersson i Slogsveden. Hon avled redan den 3 juli 1903, endast 31 år gammal. Han gifte sedan om sig med **Anna Lisa Persson**, född 1858 i Hästberget. Hon avled den 27 februari 1943, då hon var 84 år. År 1928 upprättades ett inbördes testamente mellan makarna, och tio år senare, nämligen den 2/8 1938, gjorde de ett förordnande att efter deras död skulle Smens Bernhard Karlsson erhålla 700 kronor kontant, medan övriga tillgångar skulle tillfalla Hanna Elisabet Eriksson. Den sistnämnda var dotter till Lask Erik Andersson i Hästberget, och hon blev sedermera gift med Artur Hasselgren i Fagersta.

Redan dessförinnan hade dock Smens Fredrik Persson inköpt själva egendomen och sonen **Smens Bernhard Karlsson** blev sedermera ägare av gården. (Se dito). Han lät med hjälp av brodern Smens Axel Karlsson renovera huset, och 1952 flyttade han och hustrun hit, efter att tidigare ha bott ett stycke längre i söder i byn. De blev så bosatta vid Forsens under återstoden av livet. Sedermera förvärvades gården av Astrid Johansson, vilket torde ha skett i början av 1970-talet. Nuvarande ägare är **Björn och Sirpa Lindén** från Falun.

Smens Bernhard Karlsson.
Foto Emil Göstas

FORS ERIK ANDERSSONS.

Fors Erik Andersson, föddes 1776 i Roskänge och han var son till Anders Ersson Fors och dennes hustru Anna Ersdotter (se ovan). Han gifte sig 1796 och var först med sin familj bosatt i Hästberget, men flyttade 1808 till Siljansfors. Därifrån tycks de så ha flyttat till Torps församling. I varje fall finns en anteckning, att de kommer därifrån, när de flyttar tillbaka till Hästberget 1818. Det är obekant var i byn de bosatte sig, men det förefaller sannolikt, att det var på någon del av faderns egendom. Erik Andersson står först skriven som dagkarl, men sedermera som hemmansägare. Han avled den 30 augusti 1837 av rödsot i en ålder av 61 år.

Hustrun hette **Anna Olsdotter**, och hon var född 1776 i Saxhyttan, dotter till Täpp Olof Mattsson och dennes hustru Lisa Olsdotter. Hon gifte sig vid 20 års ålder och skall enligt dödboken ha fött 13 barn. Efter makens död tycks hon, tillsammans med sonen Johan Ersson, ha flyttat längre österut i byn. Hon avled den 13 november 1854 av ålderdomsbräcklighet, 78 år gammal, och hon sades ha levt ärligt och gudfruktigt. Anna hade vid sin död varit änka i 17 år. Av barnen kan här särskilt nämnas sonen Johan Ersson, vilken blev nybyggare vid Slogsveden, ett stycke längre öster i byn. (Se dito).

En måg till Fors Erik Andersson, nämligen gruvdrängen **Anders Mattsson**, vilken var född 1791 i Lövfallet och son till Mats Ersson och dennes hustru Karin Hinders-dotter, gifte sig 1824 och var först med sin familj bosatt i Stångmyrberget, flyttade därefter till Grängesberg och slutligen till Hästberget omkring år 1830, där han så avled den 19 juni 1839. I dödboken finns följande anteckning: *Har efter sig i fattig-domen lämnat 4 söner och 2 döttrar, alla små och värnlösa. Levat ärligt och oklanderligt, gått och tiggat i sin fattigdom såsom sjuklig och oförmögen att arbeta. Död av magplågor i Hellsjön, 48 år gammal.* Hustrun hette **Stina Ersdotter**, och hon var född 1801 i Hästberget. Hon gifte sig vid 23 års ålder. Var änka i 18 år. Står skriven som fattig-hjon. Hon dog den 22 oktober 1857: *Levat gudfruktigt, lutande åt nutidens läseri. Sjukdom: började med rödsot, mot slutet okänd sjukdom, på 57:e året gammal.*

Sonen **Erik Andersson Forsberg**, född 1825 i Stångmyrberget, gifte sig 1849 och var verksam som skomakare. Familjen var till en början bosatt i Hästberget, men flyttade 1864 till Falun. Hustrun hette **Carolina Sjöholm**, och hon var född 1824 i Hedemora. Tre barn kända. Familjens vidare öde är okänt.

Fors Erik Anderssons måg **Fall Olof Olsson**, född 1814 i Långmyra och son till Olof Görsson och Catharina Olsdotter, gifte sig 1839 och blev bosatt i Hästberget där han står skriven som arbetare. Han avled den 12 september 1863 av håll och styng, 46 år gammal. Hustrun **Lisa Ersdotter**, var född 1814 i Hästberget. Efter makens död flyttade hon till Södra Norrbo 1889. Sonen **Fall Anders Olsson**, född 1842 i Laxsjön, gifte sig 1863 och blev även han för en tid bosatt i Hästberget, men står senare skriven som hemmansägare i Norra Råfvåla. Han omkom den 8 april 1875, enligt uppgift genom en olyckshändelse i gruvan, endast 32 år gammal. Samma år utsågs Fors Anders Anderson till förmyndare för den endast ett år gamla dottern. Anders Olssons hustru hette **Sara Persdotter**, och hon var född 1845 i Norhyttan. 1886 avsade sig Fors Anders Andersson förmyndarskapet av åldersskäl, och Sara Persdotter blev nu förmyndare för dottern. Hon och dottern var bosatta i Hästberget fram till 1889, då de flyttade till Södra Norrbo.

SLOGSVEDEN – STURK KARL ERIKS.

En son till Fors Erik Andersson, nämligen **Fors Johan Ersson**, slog ner sina bopålar ett stycke längre österut i byn, på södra sidan om landsvägen, inom ett område som sedan gammalt kallats för **Slogsveden**. Han står här skriven som nybyggare. Fors Johan Ersson var född 1818 i Hästberget, gifte sig första gången 1841, blev änkling 1856 och omgift året efter. Han avled den 28 oktober 1874 i en ålder av 56 år.

Första hustrun hette **Stina Jansdotter**, född 1817 i Buberget och dotter till Jan Andersson och Anna Nilsson, sedermera bosatta i Karlsänge. Hennes broder Anders Jansson blev lärare vid Enbackens skola, och han var också en i bygden mycket känd frikyrkopredikant. Stina Jansdotter gifte sig vid 23 års ålder och födde tre söner. Hon dog av håll och styng den 21 mars 1856, då hon var 38 år. Sades ha levt kristligt och ärbart. Andra hustrun **Lena Jansdotter**, var född 1823 i Säfsnäs församling. Hon dog av moderlidande den 28 juni 1874, 56 år gammal. Födde en dotter.

Foto Emil Göstas.

Den gamla gårdsplatsen nere vid vägen förefaller ha övergivits. Johan Erssons son, **Carl Jansson**, anlade ett nybygge uppe på backen, sydväst om faderns gård. Han var född 1848 i Hästberget, och gifte sig 1870. Familjen var till en början bosatt i Östersaxen, men flyttade omkring 1872 till Hästberget, förmodligen när nybygget där var färdigt. Huset bestod ursprungligen av endast kammare och kök och var byggt i en våning. Carl Jansson avled den 9 april 1929 i en ålder av 80 år. Hustrun **Johanna Persdotter**, född 1849 i Östersaxen, var dotter till Plåt Per Andersson och dennes första hustru Anna Kajsa Mattsdotter. Hon gifte sig vid 20 års ålder och födde inte mindre än 14 barn. Hon avled drygt en månad efter maken, närmare bestämt den 21 maj 1929, då hon var 79 år gammal.

Av de många barnen skall här särskilt nämnas sonen Karl Fredrik Karlsson, vilken blev gift till Sör Västansjö och som avled redan efter ett års äktenskap. Dottern Johanna Vilhelmina Karlsson, vilken blev gift med sin släkting Fors Anders Andersson, dottern Sara Stina Karlsson, som gifte sig med Täpp Carl Andersson i Hästberget, dottern Jenny Augusta Karlsson, vilken blev gift med Henrik Larsson i Nyhammar, dottern Klara Maria Karlsson gifte sig med Hanses August Andersson i Kullen, sonen Axel Karlsson blev bosatt i Östanbjörka samt sonen Gustaf Arvid Karlsson, som blev boende i Storslätten.

Mågen **Sturk Karl Erik Karlsson**, var född 1874 i Krabbsjön och son till Carl Erik Persson och dennes hustru Maria Persdotter. Den sistnämnda var för övrigt syster till skolläraren Erik Persson i Hästberget. Sturk Karl Erik Karlsson var också broder till Tallbacks August Karlsson i Hästberget. Han gifte sig 1898, och familjen var en tid bosatt i Idtjärnsbodarna, flyttade därefter till Gammelgården vid Laxsjön och slutligen, på 1920-talet till Slogsveden. Han lät bygga till huset i två omgångar, varvid det fick sin nuvarande storlek. Sturk Karl Erik Karlsson, vilken var känd som en humoristisk person, slutade sina dagar den 24 december 1965 i den höga åldern av 91 år. **41**

Hustrun **Anna Maria Karlsson** var född 1880 i Hästberget. Hon gifte sig vid 18 års ålder och födde två barn. Anna avled fem år före maken, nämligen den 11 augusti 1960, då hon var 79 år. Vad beträffar barnen blev dottern Signe Maria Karlsson gift med Alfred Leander Karlsson från Laxsjön (se under Erik Karlssons nedan). Vad gäller sonen Karl August Karlsson, se nedan.

Sonen till Sturk Karl Erik Karlsson, **Karl August Karlsson**, var född 1903 vid Idtjärnsbodarna, en halv mil norr om Nyhammar. Han gifte sig 1925, och var till en början med sin familj bosatt i Hästberget, men flyttade 1932 till Hyttriset vid Nyhammar. Sedermera öppnade han en skomakeriverkstad i centrala Nyhammar, där han sedan blev bosatt under resten av sitt liv. Han avled den 31 mars 1987 i en ålder av 84 år. Hustrun **Anna Erika Karlsson**, född 1903 i Laxsjön, var dotter till Karl Teodor Karlsson. Hon gifte sig vid 22 års ålder. Anna avled sex år före maken, närmare bestämt den 17 december 1980, då hon var 77 år.

Deras dotter **Maj-Britt Karlsson** blev gift med **Bernhard Norberg**, under många år innehavare av en sport- och TV-butik i Nyhammar. De har sedermera flyttat upp till fädernehemmet i Slogsveden, där de har utfört en genomgripande invändig renovering av huset.

På gården finns även ett mindre hus, vilket tidvis varit uthyrt. Vid Slogsveden har dessutom funnits en affär, som en tid drevs av den ovan nämnda dottern till Sturk Karl Erik Karlsson, Signe Karlsson.

ERIK KARLSSONS. (VÅTRÖNNINGEN).

Sturk Karl Erik Karlssons måg, **Alfred Leander Karlsson**, var född 1896 i Laxsjön, son till Ris Karl Jansson och dennes hustru Carolina Karlsdotter, vilka först varit bosatta i Stångmyrberget, men senare flyttat till Byggningsstället vid Laxsjön. Modern, Carolina Karlsdotter, avled redan 1902 och den yngste sonen Alfred blev omhändertagen av släktingar i Laxsjöberget. Alfred Karlsson gifte sig 1924, och han var till en början bosatt på svärfaderns gård i Slogsveden. År 1938 flyttade familjen till Tägtas i Laxsjön, där de sedan blev bosatta under många år. Alfred Karlsson var verksam som skogsarbetare. På äldre dagar flyttade makarna tillsammans med sonen Erik Karlsson till Västby vid Nyhammar. Slutligen kom de till Solgärde där han avled den 15 februari 1983 i en ålder av 86 år. Hustrun **Signe Karlsson** var född 1900 i Slogsveden och dotter till de ovan nämnda Sturk Karl Erik Karlsson och Anna Maria Karlsson. Hon gifte då hon var 24 år gammal och födde sonen Erik. Signe avled den 18 mars 1984, även hon på Solgärde, och hon var vid sin bortgång 83 år.

Sturk Karl Erik Karlsson hade blivit ägare av ett markområde nordost om Fäbodtjärn. Området, som sedan gammalt benämndes **Våtröningen**, var tidigare obebyggt, men här fanns dock några åkrar och en lada. En äldre väg till Smensgårdarna passerade för övrigt genom platsen. Säljare var Domänverket. Det kan även tilläggas, att området längre tillbaka legat inom Stora Tuna (gränsen ändrades i samband med Laga Skiftet på 1870-talet).

Ladan inreddes till fritidshus av **Erik och Rut Karlsson**, vid den tiden boende i Nyhammar. 1954 lät de uppföra ett större hus på platsen, och de är numera sedan några år tillbaka fast boende här. Erik Karlsson är son till de ovan nämnda Alfred och Signe Karlsson. Han har varit verksam som byggmästare och även tillverkat timmerhus. Rut Karlsson har varit lärare i Nyhammar.

GUNNAR KARLSSONS.

En son till Slogsved Carl Jansson, nämligen **Karl August Karlsson**, född 1888 i Hästberget, gifte sig 1914. Han lät nu uppföra ett hus åt sig och sin familj ett stycke väster om faderns gård och flyttade dit. Platsen, vilken tidigare var helt obebyggd, låg i närheten av ett gammalt sand- och dytag samt ett vattenundantag, det senare användes bl.a. till att förse kolkörarnas hästar med vatten.

Karl August Karlsson, vilken var verksam som träarbetare, flyttade dock redan 1916 till Långmyra. Här drabbades han av den för den tiden vanliga sjukdomen lung-sot, och hans liv ändades redan den 12 juni 1922. Han var vid sin död endast 34 år gammal. Även dottern Sigrid Viola, född 1918, råkade ut för samma sjukdom och dog redan som barn. Hustrun hette **Elna Alfrida Andersson**, hon var född 1892 i Bredberget och dotter till Anders Gustaf Larsson och dennes hustru Emma Charlotta Andersson. Hon gifte sig vid 21 års ålder. Efter makens död flyttade hon år 1925 till Bredberget där hon ingick nytt äktenskap. Hon blev sedan kvar i Bredberget fram till sin död 1958, då hon var 65 år. Sonen Einar Karlsson och hans hustru Tyra Jansson bodde en kortare tid i Stångmyrberget, men flyttade 1945 till Bredberget, där de sedan blev bosatta.

Vad beträffar gården i Hästberget så flyttade Slogsved Carl Jansson och hans hustru dit, samtidigt som deras gamla gård på Slogsveden övertogs av mågen Sturk Karl Erik Karlsson. Carl Jansson och hustrun blev sedan kvar här till 1929, då båda makarna avled. Gården var därefter uthyrd till en förtennare vid namn Pettersson, som kom hit omkring 1930.

Karl August Karlssons son **Gunnar Karlsson**, född 1915 i Hästberget, blev faderlös redan vid 7 års ålder, och växte sedan upp i Bredberget. 1940 flyttade han så till Hästberget och den gård fadern låtit bygga. Här lät han nu uppföra en ny gård åt sig, varefter han rev det gamla huset. Han gifte sig 1941 och var verksam som elektriker vid Tuna Hästbergs gruvor. På 1940-talet var han även engagerad i arbetet med elektrifieringen av flera byar, bl.a. Storslätten och Bredberget. Gunnar Karlsson avled den 14 december 1992 i en ålder av 77 år. Hans hustru **Alice Kristina Blom**, var född 1914 i Nyhammar. Hon bodde en tid efter makens död kvar på gården i Hästberget, men vistas numera på annan ort. Huset ägs numera av dottern **Kerstin Karlsson**.

LASKENS

Först några ord om släktnamnet **Lask**. Det rör sig här sannolikt om ett yrkesnamn. Laskning kan ha två olika betydelser. I det första fallet rör det sig om en metod för timmerskarvning som var speciellt tillämplig, när man skulle skarva skeppstimmer. I det andra fallet är det fråga sig om skinn- och lädersömnad, användbar vid sko- och handsktillverkning. I det aktuella fallet torde det senare alternativet vara det mest sannolika. Traditionen säger, att det rörde sig om handsktillverkning. Tyvärr ger inte kyrkoböckerna härvidlag så mycket väg- ledning, eftersom man vid den här tiden var sparsamma med yrkesuppgifter. Släktens äldste kände anfader är en soldat vid namn Göran Nilsson Bråttom, född 1644 i Fornby, Stora Tuna, sedermera skrivare i Laxsjön. Han var gift med Karin Persdotter, född 1636 i Grangärde Kyrkby, änka efter en Erik Hansson i Laxsjön.

Lask Erik Andersson och hustrun Lina och barnen Lask August, Lask Einar Lask Elin, Lask Hanna och Lask Klara. Foto Emil Göstas.

Lask Anders Andersson, född 1818 i Laxsjön, var son till kolaren Anders Olsson och dennes hustru Karin Andersdotter. Denne Anders Olsson hade för övrigt en syster, Anna Olsdotter, vilken blev gift med Anders Jansson i Stångmyrberget. (Jämför under Klintsläkten). En broder till Anders Olsson hette för övrigt Lask Olof Olsson. Här dyker således Lasknamnet återigen upp. De här ovan namngivna syskonen var barn till kolaren Olof Mattsson, bosatt på den så kallade Laskgården, den västligaste gården i Laxsjön. Lask Anders Andersson gifte sig 1840, och han var verksam som kolare under Laxsjö Bruk. Familjen var till en början bosatt i Laxsjön, men omkring 1860 flyttade man till Stångmyrberget (Risens). År 1870 drabbades familjen av en tragedi. Den 26 april detta år hängde sig Anders Andersson vid Baggbo, endast 51 år gammal. Han blev begravd i Stora Tuna. Hustrun **Anna Stina Andersdotter**, född 1820 i Hästberget, var dotter till Fors Anders Andersson och dennes hustru Anna Olsdotter. Hon gifte sig vid 20 års ålder och födde 8 barn. Sedan hon blivit änka flyttade hon till Hästberget, där hon slog sig ner i en av de stugor som tillhörde fadern. Här avled hon den 14 oktober 1894 i en ålder av 74 år, enligt dödboken av obekant sjukdom. Hon hade då varit änka i 24 år. Av barnen kan nämnas dottern Sara Stina, som blev gift med Anders Mattsson på Ställberget, samt sonen Ludvig, vilken blev gift till Isaksgården i Hästberget (se dito).

Sonen **Lask Carl Andersson**, född 1854 i Laxsjön, gifte sig 1876 och var med sin familj bosatt i Hästberget fram till våren 1892, då man flyttade till Kyrkbyn. Här avled han 1923 i en ålder av 69 år. Hustrun hette **Carolina Persdotter**, född 1856 i Sandviken och dotter till Nils Petter Persson och dennes hustru Sara Andersdotter. Hon blev gift vid 22 års ålder och födde 6 barn. Carolina avled redan 1910 i en ålder av 54 år. Sönerna flyttade till Enköping, där de startade Bröderna Karlsons Mekaniska Verkstad, där man bl.a. tillverkade kaffekvarnar och skärmaskiner.

Sonen till Lask Carl Andersson och Lina Persdotter **Verner Karlsson**, född 1892 i Kyrkbyn, gifte sig år 1916 med **Anny Charlotta Karlsson**, född 1893 i Vårfrukyrka, Uppland. Familjen bosatte sig i Enköping. Dottern Lask **Margareta Karlsson**, född 1924 i Enköping, gifte sig 1948 med **Arne Rindler**, född 1923 i Stora Mellösa, Södermanland och verksam som tandläkare i Örebro. De förvärvade år 1952 Smens Bernhards gård i Hästberget. Se dito nedan.

En son till Anders Andersson, nämligen **Lask Erik Andersson**, som var född 1851 i Laxsjön, var först dräng hos sin morbror Fors Anders Andersson. Senare står han skriven som arbetare och slutligen som hemmansägare. Erik Andersson var under hela sitt liv bosatt i Hästberget. Han slutade sina dagar den 17 september 1925 i en ålder av 73 år. Hustrun **Carolina Andersson**, född 1863 i Laxsjön, var dotter till smeden Lissel Anders Andersson och dennes hustru Lisa Jansdotter. Carolina var för övrigt syster till Klint Carl Anderssons hustru Eva Matilda. Carolina Andersson och hon gifte sig när hon var 25 år och födde 6 barn. Hon var änka i 10 år och avled den 4 februari 1936 i en ålder av 73 år. Av barnen kan nämnas Elin Karolina, vilken blev gift med Johan Larsson i Kilåsen, samt Klara Evelina, som blev gift med Smens Bernhard Karlsson, se nedan.

Sonen **Lask Erik August Eriksson**, född 1898 i Hästberget, gifte sig 1937, och var till en början med sin hustru bosatt i Hästberget. 1942 flyttade de dock till Stångmyrberget, där de blev arrendatorer på Storgården. Sedermera inköpte de Bunk Daniels gård, belägen längst i öster i byn. De behöll dock den gamla Laskgården, som de hyrde ut. Hustrun hette **Elsa Vilhelmina Jansson**, född 1905 i Långmyra och dotter till Bunk Daniel Jansson (se dito).

Laskgården var uthyrd till bl.a. Robert och Karin Forsberg under den tid som de renoverade sin egen gård i byn. Åren 1943 till 1949 hyrdes gården av Sveinung och Gertrud Smedbakken. Den inköptes sedan av Anton och Mina Karlsson, hon från Pellbybodarna. På 1960-talet förvärvades gården av Sven Björkman, se nedan.

Sven Björkman var född den 3/9 1908 i Grängesberg, men uppväxt i Ludvika. Han var utbildad civilingenjör och hade under sin verksamma tid en chefsbefattning vid Stockholms Stads Gatukontor. Han var bland annat engagerad i byggandet av tunnelbanan i Stockholm på 1950-talet. Sven Björkman var även mycket kulturintresserad och ägnade mycken tid åt Ludvika Gammelgård. Sedan han blivit änkling gifte han om sig med **Inga Frisk** i Hästberget, vilken även hon blivit änka. År 1991 instiftade de gemensamt Sven och Inga Björkmans kulturfond, ur vilken årligen skall utdelas ett stipendium för insatser inom hembygdsvård och musikliv. Det kan i sammanhanget nämnas att Björkmanssalen på Ludvika Gammelgård har fått sitt namn efter Sven och Inga Björkman.

Som pensionär vistades Sven Björkman den mesta tiden i Hästberget. Han avled den 22 september 1992 i en ålder av 84 år. Hustrun Inga hade slutat sina dagar strax dessförinnan, nämligen den 9 september 1992. Hon var vid sin bortgång 85 år. (Jämför under Starkens). Före sin död hade Sven Björkman sålt Laskgården till de nuvarande ägarna, **Eva Rindler** och **Ulla Rindler-Wrede**, döttrar till de ovan nämnda Arne och Margareta Rindler. De utnyttjar gården som fritidshus. Laskgården är därmed tillbaka i den gamla släktens ägo.

SMENS BERNHARDS ELLER RINDLERS.

Forsen. Bakre raden: Lask Ludvig, Smens Bernhard med hustrun Lask Klara, en okänd, Lask August med Elsa samt Isakes August. Främre raden: oidentifierade. Foto Emil Göstas.

Adolf Bernhard Karlsson, född 1886 i Hästberget, var son till Smens Fredrik Persson och dennes hustru Johanna Andersson. Han gifte sig 1935 och slog sig nu ner på södra delen av Laskegendomen i Hästberget. Han lät flytta upp den gamla stugan vid Templet och satte nu upp den sydväst om svärfaderns gård. Den blev nu hans och hustruns bostad. Hustrun hette **Klara Evelina Eriksson**, och hon var född 1901 i Hästberget, dotter till Lask Erik Andersson och Carolina Andersson ovan. Hon gifte sig när hon var 34 år. Makarna, som var barnlösa, blev bosatta på gården fram till 1952, då de flyttade ett stycke norrut, på andra sidan vägen, där de sedan en tid varit ägare av den gamla Forsgården. Orsaken till flytten skall bland annat varit, att de ville komma närmare sina kor, som var inhysta i ladugården på Forsgården. Bernhard Karlsson avled den 1 oktober 1957 i en ålder av 71 år. Hustrun dog den 4 april 1974, då hon var 73 år.

Deras gamla gård förvärvades 1953 av de ovan nämnda **Arne Rindler** och hans hustru **Margareta Karlsson**, den sistnämnda dotter till Lask Verner Karlsson ovan. De kom sedan att under många år utnyttja gården som fritidshus. Arne Rindler avled den 25 oktober 1998 och Lask Margareta Rindler fortsatte därefter att sommartid vistas på gården i Hästberget. Hon gick bort den 27 november 2009.

LUNDSTRÖMS.

Lundströms stuga till vänster. Foto Emil Göstas.

Anders Gustaf Karlsson, född 1863 i Stångmyrberget, var son till Nygårds Carl Johan Persson och dennes hustru Maja Jansdotter. Gifte sig 1889. Familjen var till en början bosatt i Stångmyrberget, men flyttade vid början av 1900-talet till Hästberget. De lät här uppföra ett hus åt sig inom ett område, som tidigare var helt obebyggt, strax söder om landsvägen, eller öster om Laskens. Enligt uppgift skall huset ha flyttats hit från Stångmyrberget, där det skall ha benämnts Karl Johans. Hans hustru hette **Matilda Eriksson**, född 1868 i Hästberget och dotter till Enkull Erik Larsson och dennes hustru Maja Stina Persdotter. De blev kvar på gården fram till omkring 1924. då Gustaf Karlsson lät uppföra ett nytt hus längre ner i byn (se Väre mos).

Sonen **Karl Gustaf Andersson**, född 1893 i Stångmyrberget, gifte sig 1917 och flyttade till Tuna Hästberg 1918, där familjen sedan var bosatt till omkring 1924, då man flyttade tillbaka till Hästberget. Här övertog de det gamla huset, vilket nu även byggdes till. Karl Gustaf Andersson var verksam som träarbetare. Han avled den 24 juli 1934, endast 41 år gammal. Hustru hette **Edla Ingeborg Karlsson**, född 1897 i Hästberget och dotter till August Karlsson och Albertina Eriksson på Tallbacken. Hon blev gift vid 19 års ålder och födde två barn. Sedan hon blivit änka flyttade hon till Nyhammar, där hon avled den 12 januari 1979 i en ålder av 81 år.

Gården ärvdes av dottern **Sally Andersson**, född 1918 i Tuna Hästberg. Hon blev gift med **Elof Lundström**, född 23/7 1911. Han avled den 2 juli 1993 i en ålder av 81 år. Sally Lundström är numera bosatt i Nyhammar. Nuvarande ägare av gården i Hästberget är sonen **Ola Lundström**.

SMENS AXELS.

Smensgården sedd från Trollbo.

Fors Johan Andersson, född 1783 i Hästberget, var son till Anders Ersson Fors och dennes hustru Anna Ersdotter. Han gifte sig 1815 och står skriven som hemmansägare. Gården låg sannolikt strax ovanför vägkorsningen och på södra sidan av Bäckén. Han var under hela sitt liv bosatt i Hästberget. Avled den 15 januari 1829 av magplågor, 45 år gammal. Var gift tvenne gånger. Första hustrun hette **Maja Ersdotter**, född 1788 i Sandviken och dotter till Mats Mattsson och Catharina Jansdotter. Blev gift vid 27 års ålder och födde två barn. Hon avled den 25 februari 1827 av tvinsot. Sades ha levt kristligt och redligt. Var vid sin död endast 38 år. Samma år gifte Johan Andersson om sig med **Anna Mattsdotter**, född 1786, även hon i Sandviken. Inga barn i detta senare äktenskap. 1832 lät hon åtala nämndemannen Per Jansson i Botåker angående 495 Rdr, som han ej redovisat för en år 1829 förrättad auktion efter hennes avlidne man. Anna Mattsdotter flyttade till Laxsjön omkring 1838.

Mågen **Smens Per Hermansson**, född 1820 i Laxsjön, var son till kolaren Smens Herman Andersson och dennes hustru Brita Andersdotter, född 1753 i Stångmyrberget. I släkten hade under flera generationer funnits smeder, bosatta i Laxsjön, härav släktnamnet "Smens". Den förste inom släkten som bosatte sig i Laxsjön var bergsmannen och smeden Lars Johansson, född 1676 i Morgården, Norrbärke. Hustrun hette Anna Johansdotter, född 1683 i Ludvika. Familjen var inflyttad från Rämshyttan omkring år 1715. Sonen Petter Larsson, född 1719 i Laxsjön, var även han verksam som smed. Han följdes av sonen, smeden Anders Persson, född 1754 i Laxsjön, vilken far fader till den ovan nämnde Smens Herman Andersson, född 1789 i Laxsjön.

Per Hermansson gifte sig 1838 med **Maja Stina Jansdotter**, född 1820 i Hästberget. Familjen var under ett antal år bosatt i Laxsjön, men omkring 1870 flyttade man så till Hästberget, där familjen synes ha blivit bosatt på Fors Johan Anderssons gamla gård. I samband med Laga Skiftet, blev Per Hermansson 1877 ålagd att flytta från sin gård. Han skall först ha inköpt ett markområde sydost om Slogsveden, enligt uppgift av hustruns kusin Stina Jansdotter. Här skall han så ha låtit uppföra ett hus åt sig och sin familj. Vid det ovan nämnda skiftet blev han dock tilldelad ett större markområde norr om Fäbodtjärn, och han övergav nu torpet vid Slogsveden varvid platsen ödelades. Området kallas dock än idag för Smenstäkten.

Området norr om Fäbodtjärn skall ursprungligen ha tillhört Anders-Nilsgården i Saxhyttan, men sedermera inhandlats av Forssläkten. Per Hermansson lät nu bebygga detta område, och blev sedan bosatt här under resten av sitt liv. Han dog den 15 december 1904 i en ålder av 84 år. Han hade då varit änkling i 29 år. Efter hans död fick man en hel del besvär med att spåra en avlidens dotters barn i Nordamerika. Det rörde sig här om dottern Sara Lisa Persdotter, vilken varit gift med en P.J. Swanson. 1913 fann man slutligen de sökta arvingarna i Nord Dakota, närmare bestämt i Cottingwood Lake. Maja Stina Jansdotter födde 6 barn och hon avled redan den 15 mars 1875, endast 54 år gammal. Dödsorsaken angavs vara lunginflammation. Utöver den ovan nämnda Sara Lisa Persdotter fanns även dottern Maja Stina Persdotter, vilken blev gift med Enkull Erik Larsson i Hästberget.

Från Hästbergs Klack: Från vänster: Smens Axel Karlsson med hustrun Frida, fadern Karl Fredrik Persson, Göstas Gustaf, en piga från Trollbo, sonen Smens Bernhard, Johan Lindberg (senare bosatt i Karlsänge), Göstas Maria, Göstas Karl.

Sonen **Smens Karl Fredrik Persson**, född 1860 i Laxsjön, blev kvar på fädernegården, där han står skriven som hemmansägare. Han gifte sig 1858. Under hans tid inköptes egendomen vid Templet, närmare bestämt 1905. Säljare var Tempel Anders Anderssons änka Johanna Larsdotter. I sammanhanget kan nämnas, att hennes bror var gift med Karl Fredrik Perssons syster. Smens Karl Fredrik Persson avled den 16 februari 1936 i en ålder av 75 år. Han hade då varit änkling i 19 år. Hustrun **Johanna Andersson** var född 1858 i Hyttriset och dotter till Kybäcks Anders Ersson och dennes hustru Johanna Andersdotter. Hon gifte sig vid 24 års ålder och födde 4 barn. Avled den 27 augusti 1916, då hon var 58 år. Sonen Smens Bernhard Karlsson blev bosatt på en del av Laskeegendomen i södra delen av byn. (Se dito).

Sonen **Smens Axel Karlsson**, född 1882 i Hästberget, blev kvar på föräldrarnas hemman och han gifte sig 1917. Axel lät uppföra en snickerifabrik hemma på gården, och han gjorde sig känd som en duktig snickare. Han tillverkade bland annat likkistor. 1934 eldhärjades huset och Axel Karlsson lät nu renovera och bygga till en bagarstuga på gården, som nu blev familjens nya bostad. Smens Axel Karlsson var för övrigt känd som en slagfärdig och humoristisk person, välkänd i bygden. Vid ett tillfälle berättade han om en dråplig episod. En kväll kom en luffare och frågade om han kunde få övernatta på gården. Axel hänvisade honom till verkstaden där luffaren skulle kunna ordna sig en sovplats i sågspånet. På morgonen anlände granne, Enkull Erik, som frågade om han kunde hämta sågspån i verkstaden, vilket Axel inte kunde neka honom. När Axel stod och tittade ut genom fönstret fick han se hur verkstadsdörren plötsligt slängdes upp och Erik, synbarligen vettskrämd, sprang därifrån. Axel blev naturligtvis nyfiken och gick bort till verkstaden där han påträffade den förvånade luffaren, vilken berättade att eftersom det blev litet kyligt kröp, han ner i en kista och drog igen locket. När han hörde att någon kom in i verkstaden lyfte han på locket och frågade hur mycket klockan var.

Längst till vänster Smens Axel Karlsson. Foto Emil Göstas.

Hustrun **Frida Vilhelmina Hermansson**, född 1885 i Skattlösberg, var dotter till Sara Kristina Gustafsdotter, vilken först kom till Pärby som väverska, därefter till Görastorpet och slutligen till Storslätten där hon blev gift med Karl Hermansson, vilken således blev Fridas styvfader. Frida Hermansson gifte sig när hon var 32 år och födde 5 barn. Hon avled 18 år före maken, nämligen den 23 juli 1934, då hon endast var 49 år gammal. Av barnen blev dottern Karin gift med Robert Forsberg och bosatt på annan plats i byn. Dottern Mary blev gift med Örås Erik Persson i Rönnäset. Sonen Göran antog släktnamnet Smens, och han blev sedermera bosatt vid Templet. Dottern Birgitta (Brita) blev gift med Fredrik Algot Hellstrand, och hon kom senare att bosätta sig på fädernegården. Hon är nuvarande ägare. Smens Axel Karlsson slutade sina dagar den 13 december 1962 när han var 80 år gammal.

SMENS PETERS.

Smens Petters Axel Persson med hustrun Ida och de två barnen. Foto Emil Göstas.

Smens Petter Persson, född 1851 i Laxsjön och son till den ovan omtalade Per Hermansson, lät omkring 1880 uppföra ett hus åt sig och sin familj ett stycke norr om faderns gård. Han gifte sig 1878 och står skriven som hemmansägare fram till 1942, då han vid 91 års ålder flyttade till Hedemora. Han hade då varit änkling i 25 år. Smens Petter kom slutligen till Pärby i Garngärde där han avled den 8 november 1944, 93 år gammal. Hustrun hette **Hulda Christina Westlund**, och hon var född 1857 i Säfsnäs. Hon gifte vid 21 års ålder och födde 5 barn. Avled den 6 februari 1917, då hon var 60 år. Av barnen kan här nämnas dottern Ida Matilda, vilken blev gift med Herman Larsson i Gärdsveden. Dottern Hulda Ulrika fick sonen Gunnar Gustafsson, vilken blev fosterson till Petter Perssons broder, Smens Anders Persson, men sedermera bosatt i Västansjö och verksam som målare.

Sonen till Smens Petter Persson, **Karl Axel Persson**, föddes 1886 i Hästberget och gifte sig 1819. Han byggde ett eget hus åt sig och sin familj på faderns gård. Han var sedan bosatt här fram till 1942, då han, tillsammans med sin familj samt fadern, flyttade till Hedemora. Hustrun hette **Ida Ingeborg Herou**, född 1892 i Gåsborn. Hon gifte sig vid 27 års ålder och födde två barn.

Egendomen förvärvades sedermera av **Garvarns Gunnar Andersson**, välkänd innehavare av skoaffärer i Ludvika och Smedjebacken. Efter hans död ägs Smens Petters gårdar av Gunnar Anderssons änka, **Mai Andersson**, samt sonen **Göran Andersson** och dottern **Charlotta Andersson**. De utnyttjar gårdarna som fritishus.

SMENS ANDERS PERSSONS ELLER LEIJSTRÖMS.

Smens Anders Persson, född 1846 i Laxsjön och son till Per Hermansson ovan, byggde åt sig strax söder om faderns gård, vilket torde ha skett omkring 1906. Han står skriven som hemmansägare och var under hela sitt vuxna liv bosatt i Hästberget. Smens Anders Persson förblev ogift. Han avled den 21 augusti 1935 i en ålder av 89 år. Gården ärvdes av fostersonen **Smens Gunnar Gustafsson**, vilken en tid var bosatt här (jämför under Smens Petters ovan).

År 1938 förvärvades egendomen av **Bror Leijström**, född 1911 i Stora Skedvi, vilken tidigare varit bosatt både i Långmyra och på Gammelgården. Med sig på flytten hade han även modern **Edit Charlotta Nassenius**, född 1878 i Skedvi och änka efter Karl August Leijström, vilken hade avlidit redan 1931. Hon avled den 28 maj 1946, då hon var 68 år gammal.

Bror Leijström lät nu renovera och bygga ut huset, och på 1970-talet gjorde han ytterligare en utbyggnad. Förutom skötseln av hemmanet i Hästberget var han verksam som gruvarbetare vid Tuna Hästbergs gruvor. Bror Leijström var desslikes kyrkvård vid Grangärde Kyrka under många år, och dessutom känd som en duktig hembygdsforskare. Han påbörjade för övrigt en forskning omkring byarna Hästberget, Stångmyrberget, Laxsjön och Långmyra, vilken han tyvärr inte hann med att slutföra. Bror Leijström var även under många år aktiv medlem av studiecirkeln Gamla Grangärde, där han gjorde sig känd för sitt stora kunnande inom hembygdsforskningen. Även inom den egna släkten utförde han ett omfattande och mångårigt forskningsarbete.

På hemväg från sin tjänstgöring vid högmässan i Grangärde Kyrka, söndagen den 12 februari 1991, råkade han ut för en allvarlig bilolycka, vilken ändade hans liv. Han var vid sin bortgång 79 år gammal. Under hela sitt liv förblev Bror Leijström ogift.

Efter Bror Leijströms död, närmare bestämt den 1 november 1992, förvärvades egendomen av **Bill Rickardsson**, vilken är verksam som byggmästare. Både han och hustrun har tidigare anknytning till byn på så sätt, att Bill Rickardssons farfars far, Carl Erik Andersson, var bosatt vid Templet, medan hustrun **Inger Karlsson** är dotter till Klint Folke Karlsson i Hästberget.

BERNTH FORSBERGS.

Smens Karin Forsberg. Robert Forsberg med sonen Bernt. Foto Emil Göstas

En måg till Smens Axel Karlsson, nämligen **Robert Forsberg**, född 1901 i Stora Tuna, gifte sig 1931, och familjen var till en början bosatt i Tuna. 1934 flyttade de så till Hästberget, där Robert Forsberg lät uppföra ett hus uppe på backen, söder om den gamla kvarnplatsen i byn. Hustrun **Karin Karlsson**, var född 1905 i Hästberget. Robert Forsberg, vilken var verksam som montör, blev kvar här fram till 1957, då han flyttade till Ludvika. Han avled den 13 december 1989 i en ålder av 88 år. Karin Forsberg blev sedermera bosatt i Saxhyttan. Hon slutade sina dagar den 18 mars 1995, då hon var 89 år. Nuvarande ägare av gården i Hästberget är sonen **Bernth Forsberg**, vilken även är bosatt här.

HÅKHEMMANET.

Anders Olsson, född 1662 i Rämen, var son till Olof Göransson och dennes hustru Karin Andersdotter i Hästberget (Jämför under Göstas). Han gifte sig 1688 med Karin Larsdotter och förefaller att ha övertagit en del av faderns hemman i byn. Anders Olsson var verksam som hemmansbrukare och bergsman. Han avled redan den 14 juni 1704, enligt dödboken av håll, endast 42 år gammal. I äktenskapet fanns en dotter.

Enligt en värdering som gjordes 1708 tycks Anders Olsson ha råkat ut för ekonomiska svårigheter. Han var nämligen vid sin död skyldig rådmannen Olof Björning inte mindre än 2.288 daler kopparmynt, en för den tiden avsevärd summa. Han hade även en skuld till sin svåger, Hans Hansson Klack i Västansjö om 838 dr kpmt. Värderingsprotokollet återges här nedan:

Kläder efter Anders Olofsson:

En rock av svart kläde - 24 dr. En grå klädesrock - 10 dr. Ett par svarta klädesbyxor - 6 dr.

Kreatur:

10 st kor à 20 dr. 2 st kvigor à 12 dr. 1 st tjur för 10 dr. 2 st kalvar, en för 4 dr och en för 7 dr. 24 st getter à 3 dr. 5 st får för summa 14 dr. samt en brun häst för 48 dr.

De av salig Anders Olofsson nybyggda husen, som ej uti förra värderingen äro införde:

En bod med tvenne rum - 50 dr. En badstuga med tre lavar och en behållen ugn - 60 dr. Ett brygghus med lakugn och järnhäll uti spisen, en kammare med tre väggar tillbyggd - 40 dr. Ett fähus, nybyggt - 30 dr. Ett mindre nytt - 15 dr.

Husen som stå på före inventariet efter hans salig fader:

Ett stall med skulle - 60 dr. En bod med trenne rum - 60 dr. Hälften i det gamla fähuset - 5 dr. Halva höboden - 5 dr.

Åker och slog i bl.a. Hästberget, Laxsjön, Oxvåla, Kyrkbyn och Östanmyra.

Hela värdet av egendomen - 2.428 dr kpmt.

Anders Olssons hustru hette **Karin Larsdotter**, och hon var född 1666 i Hagen i Norrbärke där hon var dotter till Lars Olsson och dennes hustru Karin Larsdotter, den sistnämnda född i Grangärde Kyrkby. Hon gifte första gången vid 22 års ålder.

Efter att ha varit änka i 4 år ingick Karin Larsdotter år 1708 äktenskap med **Hans Håkansson**, född 1683 i Norrbo, son till Håkan Andersson och dennes hustru Karin Andersdotter. Hans Håkansson var bergsman, delägare i Laxsjö Masugn. År 1709 var han indragen i en tvist med Hans Ersson Bunk angående dennes nybygge öster om byn. 1717 anklagades han av hustrun *att olovligen hava plägat samläge med ogifta kvinnan Marit Thomasdotter från Brynberget, som för piga tjänt dem uti tvenne års tid.* Han blev dock friad från denna anklagelse. 1726 var han instämd till tinget av Per Halfvarsson i Karlsänge *för att han skulle olovligen borttagit något gräs ur hans hölada vid Lindbastmora.* 1735 behandlades en tvist mellan Hans Håkansson, å ena sidan, samt Olof och Anders Göranssöner, å den andra sidan, angående arvsrätten i hemmanet. Avsades därvid att en såkallad revning skulle göras dem emellan.

Även Hans Håkanson tycks ha haft ekonomiska problem, vilka troligen hängde samman med den ovan nämnda skulden, som företrädaren i giftet hade ådragit sig. År 1747 beviljades nämligen första uppbudet på halva hans fasta egendom, som Carl Meijer och hans hustru Elisabet Malmsten i Säter året före hade sålt till Anders Nilsson i Saxhyttan och Per Hansson Klack i Västansjö för 1.200 dr kpmt. Hemmansdelen hade tidigare bortgått för gäld till en Nils Malmsten. År 1748 beviljades Per Larsson i Laxsjön andra uppbudet på den andra halvan av egendomen, som han av faktor Gustaf Roman inhandlat för 1.500 dr två år tidigare. Hans Håkansson hade således förlorat hela sin egendom i Hästberget, och efter hustruns död 1747 flyttade han till Norrbo, där han avled 1757, då han var 74 år gammal. Hustrun Karin Larsdotter avled som redan nämnt 1747, närmare bestämt den 21 februari. Om henne heter det: *Kunde väl läsa, levat väl, haft en son, som efterlever. Sjuk av ålderdoms-svaghet och 14 dagar före Jul sängliggande. Levat i 76 år och 9 månader.*

Sonen **Håk Hans Hansson**, född 1709 i Hästberget, gifte sig 1728, och han var under en kortare tid bosatt i Buberget, där han synes ha varit den förste bofaste invånaren. Sedermera blev han dock boende i Hästberget, sannolikt som arrendator på ena halvan av faderns forna egendom. Hans Hansson avled den 28 december 1765 i en ålder av 56 år. Han var gift tvenne gånger. Första hustrun hette **Sara Hans-dotter**, och hon var född 1702 i Slogberget i Norrbärke. Hon blev gift vid 26 års ålder. Sara avled den 15 juni 1745. Om henne anmärkes i dödboken: *Varit mycket ärligt folk till tjänst ifrån de unga åren, i vilka hon någorlunda försvarligt lärt sig kristendomsstyckena. Blev gift med Hans Hansson 1728 den 19 juni. Haft med honom 2:ne söner och 5 döttrar. Dog efter en svår barnsbröd. Levt vackert i ungefär 43 år. Året efter gifte Hans Hansson om sig med **Anna Mattsdotter**, född 1710 i Kyrkbyn och dotter till Mats Andersson och dennes hustru Elisabet Johansdotter. Hon gifte sig vid 36 års ålder och födde två döttrar. Efter makens död gifte hon om sig med en Erik Hansson och flyttade till Lillheden, där hon avled av vattusot den 21 mars 1785, då hon var 75 år gammal.*

Mågen **Mats Larsson**, född 1744 i Botåker, gifte sig 1767, och var till en början bosatt i Hästberget. Hustrun **Håk Elisabet Hansdotter**, var född 1748 i Hästberg och från Hans Hanssons senare gifte. Familjen flyttade dock till Stora Tuna redan efter tre år, närmare bestämt den 2 juli 1770, och deras vidare öde är okänt. I samband med deras avflyttning förefaller det som om denna hemmansdel ödelades.

Som redan nämnts inköptes den andra halvan av Håkhemmanet av **Per Larsson** från Laxsjön. Han var född 1714 och son till Lars Persson och Margreta Persdotter i Laxsjön. Han gifte sig 1746 och var verksam som bergsman. År 1756 råkade han i tvist med Gustaf Romans son Olof Roman, angående 1/16 i Laxsjö Hytta. Även Per Larsson tycks ha drabbats av problem av ekonomisk natur, vilka senare tvingar honom att lämna ifrån sig egendomen. När han avled den 15 januari 1791 gjordes följande anmärkning i dödboken: *Levat i medgången ej nog försiktigt, i motgången och fattigdomen tåligt. Död av ålderdomssvaghet när han var 76 år*". Hustrun hette **Kerstin Ersdotter**, född 1712 i Gonäs och dotter till Erik Persson och dennes hustru Karin Andersdotter. Hon gifte sig första gången när hon var 22 år med Johan Göransson i Stångmyrberget (se Klintsläkten). Efter dennes död blev hon så omgift med den ovan nämnde Per Larsson. Hon var vid inträdet i sitt andra gifte 34 år. Kerstin födde fyra barn i det första giftet och tre i det andra. Hon dog den 13 juni 1783 av moderpassion, 71 år gammal. Sonen **Petter Persson**, född 1755 i Hästberget, gifte sig 1784 med **Brita Andersdotter**, född 1760 i Morberget. Familjen bodde först i Hästberget, men flyttade 1790 till Stora Tuna. Deras vidare öde är okänt.

Sonen **Lars Persson**, född 1747 i Laxsjön, gifte sig 1770 och var under ett antal år bosatt i Hästberget, där han förmodligen var arrendator på faderns forna hemman. Omkring 1782 flyttade dock familjen till Stensbo. Lars Persson, vilken sedermera kallade sig Granberg, flyttade så med hela sin familj från Stensbo till Stora Tuna 1793.

Lars Perssons hustru **Catharina Olsdotter**, var född 1751 i Stensbo och dotter till Olof Stensson och dennes hustru Karin Hansdotter. I sammanhanget kan nämnas, att denne Olof Stensson var en ättling till Stensbos förste nybyggare, Sten Andersson, vilken gett upphov till bynamnet Stensbo. Catharina Olsdotter gifte sig när hon var 19 år gammal och födde 7 barn. Familjens vidare öde, sedan de flyttat till Tuna är okänt.

I samband med att Lars Persson Granberg och hans familj lämnade Hästberget förefaller det som om även denna hemmansdel av det gamla Håkhemmanet blivit ödelagd. Det har inte varit möjligt att exakt fastställa var i Hästberget detta hemman varit beläget. En del talar dock för att gården låg ungefär där den gamla Göstasgården var belägen, d.v.s. väster om Fäbodtjärn och på södra sidan av Bäckén.

År 1796 gjordes en upprekning av den så kallade Håktäkten, vilket motiverades med *för bättre bekvämlighet och nyttjande av jordegendomen*. De som berördes härav var Anders Ersson Fors, Petter Gustafsson, Olof Ersson Lekatt samt Isak Persson. Härav framgick att Anders Ersson Fors och Anders Andersson vardera ägde 6 snesland 3 1/2 bandland jord i den aktuella täkten, vilken troligen låg på ömse sidor om Bäckén.

BUNKENS.

Soldaten **Erik Hansson Bunk**, född 1649 i Rossa, var son till Hans Eriksson och Kerstin Ersdotter. Han var först med sin familj bosatt på Holen vid Grangärde Kyrkby, men flyttade omkring 1705 upp till Hästberget, där sonen hade anlagt ett nybygge. Här avled han den 14 september 1710 av svullnad, 61 år gammal. Hustrun hette **Elisabet Eriksdotter**, född 1652 i Hesse i Stora Tuna. Hon avled den 13 februari 1709 av håll, 57 år gammal.

Sonen **Hans Eriksson Bunk**, var en tid soldat under Blomme-roten. Han var född 1677 på Holen och gifte sig 1705. Ungefär vid denna tidpunkt synes han ha blivit nybyggare i Hästberget, och platsen för nedsättningen var belägen sydsydost ifrån Fäbodtjärn, där östra delen av byn nu ligger. Platsen sades ligga i sockenskillnaden mellan Tuna och Grangärde. År 1709 blev han instämd till tinget av två grannar, nämligen Göran Persson Stark i Laxsjön och Hans Håkansson i Hästberget, vilka krävde att hans nybygge skulle utrivs. Häremot svarade Hans Eriksson, att han köpt den omstridda marken av Olof Larsson och Brita Persdotter i Kyrkbyn för 30 daler kopparmynt, samt att han hade sin svärfaders, Per Anderssons, samtycke till nybygget. Rätten dömde ut nybygget.

Hans Eriksson förefaller dock ha blivit kvar på platsen. Han avled den 14 april 1743 av brännsjuka, 65 år gammal. Hustrun **Karin Persdotter** var född 1674 i Östanmyra och dotter till Per Andersson och Kerstin Ersdotter, sedermera nybyggare i Hästberget. Hon gifte sig vid 31 års ålder och födde fyra barn. Karin dog ett par månader efter maken, nämligen den 11 juni 1743. Dödsorsaken angavs vara svullnad och hon var vid sin död 67 år gammal.

Sonen **Bunk Per Hansson**, född 1708 i Hästberget, blev bosatt på faderns torp. Han gifte sig 1736. Efter hustruns död 1755 flyttade han till Långmyra, där han ingick nytt äktenskap med Kerstin Olsdotter, född 1719 i Långmyra. På så sätt uppstod ett Bunktorp även i den byn. Bunk Per Hansson dog den 2 september 1789 i en ålder av 80 år. Hans första hustru hette **Karin Larsdotter**, född 1713 i Laxsjön och dotter till Lars Göransson och Kerstin Larsdotter, dessa sistnämnda var för övrigt anfäder till Lask- och Klintläkterna i Hästberget. Karin Larsdotter gifte sig när hon var 23 år och födde 7 barn. Hon avled den 30 januari 1755 i en ålder av endast 41 år.

Bunktorpet i Hästberget förvärvades av Klack Erik Larsson i Västansjö, vilken levde åren 1711 till 1777. Han var dock aldrig bosatt i Hästberget utan arrenderade sannolikt ut Bunktorpet till **Fihl Erik Olsson**, född 1732 i Norra Rönnäset, son till Fihl Olof Persson och Karin Persdotter. Han gifte sig första gången med **Brita Andersdotter**, född 1725 i Digervåla, dotter till Anders Olofsson och Margreta Andersdotter. Familjen flyttade först till Hedemora, sedan till Lenhovda i Småland, där hustru avled 1767 i en ålder av 41 år. Fihl Erik Olsson gifte så om sig 1768 med **Maria Larsdotter**, född 1734 i Ljungåsen. Familjen flyttade nu upp till Hästberget, där Erik Olsson avled den 20 maj 1804 av lungsot, 72 år gammal. Sades ha *levt stilla och beskedligt*. Maria Larsdotter flyttade tillbaka till hembyn Ljungåsen, där hon avled den 16 juli 1806 av bröstfeber, 72 år gammal. Hade enligt dödboken *levt oförvitligt*. I första giftet föddes 4 barn och i det andra giftet 5 barn. Fihl Erik Olssons måg, **Jonas Jonsson**, född 1760 i Storslätten, gifte sig 1790, och var en tid bosatt i Hästberget, sannolikt på Bunktorpet. Hans hustru hette **Catharina Ersdotter**, och hon var född 1763 i Hästberget. Fyra barn kända. Familjen flyttade till Västerbotten omkring 1802, och deras vidare öde är okänt.

Bunktorpet såldes 1776 av den ovan nämnde Erik Larsson i Västansjö till **Nils och Anders Anders söner** i Saxhyttan för 1000 daler kopparmynt. Egendomen bestod då av hus, åker och slog. Anders Nilssläkten i Saxhyttan var för övrigt redan tidigare ägare av en del egendom i Hästberget. Enligt en 1797 förrättad bouppteckning efter Anders Andersson i Saxhyttan bestod då egendomen i Hästberget av stuga, fähus och stall, åker och slog samt 1/4 uti Knut Pers 1/4 hemman. År 1828 ägde Anders Anderssons sterbhus en fäbodstuga samt kornlada, stall, fähus och bod samt åker och slog i Hästberget.

Bunktorpet var tydligen vid denna tid ej utarrenderat, utan nyttjades som fäbod under Anders-Nilsgården i Saxhyttan. Vid Laga Skiftet 1868-1877 var Anders Anderssons måg, **Juth Per Andersson** i Saxhyttan, ägare av Bunktorpet. Senare flyttade dennes måg, **Petter Persson Lindberg**, född 1849 i Laxsjön och son till Petter Lindberg och dennes hustru Stina Olsdotter, till Bunktorpet där han står skriven som hemmansägare. Han gifte sig 1876 och var till en början bosatt i Stora Tuna, men slog sig 1879 ner vid Firbodarna för att så, mot slutet av 1880-talet flytta till Bunktorpet. Han var gift med **Anna Stina Persdotter**, född 1849 i Saxhyttan. Hon gifte sig när hon var 27 år och födde 5 barn. Avled den 24 november 1889 av lungsot, då hon var 40 år. År 1893 gifte Petter Lindberg om sig med **Kristina Sofia Bolin**, född 1860 i Norrbärke. Två barn kända från detta senare äktenskap. Familjen flyttade till Stora Tuna 1895.

Bunktorpet förvärvades sedermera av **Bunk Per Erik Eriksson**, född 1864 på Tallbacken i Hästberget (se dito). Inflyttningen till Bunkens torde ha skett någon gång i början av 1900-talet. Han gifte sig 1901 med **Sara Vilhelmina Andersson**, född 1871 i Storslätten. Familjen blev kvar här fram till 1931, då de flyttade till Hjärpbo i Stora Tuna. Per Erik Eriksson avled den 24/10 1939 i Hjärpbo och hans änka levde sedan fram till den 27/12 1951, även hon död i Hjärpbo.

KLINT OSKAR KARLSSONS.

Klint Oskar Karlsson med hustrun Karin och sonen Algot. Foto Emil Göstas.

Bunkens inköptes nu av **Klint Oskar Karlsson**, född 1885 i Hästberget, son till Carl Andersson och dennes hustru Eva Matilda Andersson, vilka en tid varit bosatta vid Skälles i Stångmyrberget. Oskar Karlsson gifte sig 1915. År 1954 lät han uppföra ett nytt hus strax framför det gamla huset. Det äldre huset revs senare. Oskar Karlsson var verksam som byggnadssnickare. Han avled den 3 januari 1976 i den höga åldern av 91 år. Hustrun hette **Karin Skants**, född 1893 på Skansbacken i Nås. Hon gifte sig när hon var 22 år och födde tre barn. Karin dog 10 år före maken, närmare bestämt den 8 december 1966, då hon var 73 år. Sonen Algot Karlsson gjorde sig känd som en duktig hembygdsforskare. Gården ägs numera av **Peter och Gabriella Karlsson**. Han är sonson till den ovan nämnde Klint Oskar Karlsson.

Sonen **Folke Karlsson**, född 1921 i Hästberget, blev bosatt i byn och 1944 lät han uppföra ett nytt hus ett stycke öster om faderns gård. 1969 genomförde han en renovering och utbyggnad av gården. Han gifte sig 1945 med **Britt Åkerman**, född 1926 i Enviken. Folke Karlsson har varit verksam som murare, och han har blivit känd för sin stora yrkesskicklighet och noggrannhet.

KLINTENS ELLER BASTURISET.

Den första uppodlingen gjordes förmodligen av **Samuel Göransson** någon gång under senare delen av 1700-talet. Denne Samuel Göransson levde mellan 1747 och 1820, men han var aldrig bosatt här, utan hade sin bostad i byklungan väster om Fäbodtjärn, ungefär där Enkullgården numera är belägen. Efter hans död lät man 1829 auktionera ut den aktuella slogtåkten, kallad Samilståkten eller Basturiset, och den ropades nu in av sonen **Göran Samuelsson**, vilken levde 1780 till 1854. Försäljningssumman uppgick till 37 Rdr riksgäldsmünt. Han behöll Basturiset fram till 1840, då den inköptes av **Klint Anders Andersson** från Stångmyrberget för 55 Rdr rgmt. Nu hade slogtåkten även försetts med en lada, och en mindre åker om två snesland hade också uppodlats.

Klint Anders Andersson var född 1819 i Stångmyrberget, son till Anders Jansson och dennes hustru Anna Olsdotter på gården Klippan. (Jämför under Stångmyrberget). Han blev faderlös när han var sju år gammal. Anders gifte sig 1843 (en gratulationsskrift för brudparet finns bevarad).

Anders Andersson var till en början hyttdräng, men avancerade så småningom till masmästare vid Laxsjö Hytta. År 1843 inköpte han en stuga och ett fähus, som stod på Bunktorpsgården i Långmyra, för 70 Rdr rgs. Säljare var en Johan Nilsson i Långmyra. Av allt att döma flyttade Anders Andersson dessa hus till Hästberget, där han satte upp dem vid Basturiset. Familjen var dock skriven i Laxsjön, där ju Anders Andersson hade sitt arbete. Han omkom genom en tragisk olycka den 15 november 1852, efter nio års äktenskap. Om honom är bl.a. följande noterat i dödboken: *Levt kristligt och rättskaffens, omvitnat skicklig, pålitlig och arbetsam. Nedföll vådeligen genom masugnspipan i Laxsjö Masugn och upptogs död den 15 november, 33 år och 2 månader gammal.* Enligt bouppteckningen fanns följande fast egendom:

Fastighet och hus:		
1 stugubyggnad med kammare vid Grangärdes Hästberg	60 Rdr	
1 Lider på västra sidan om stugan	3	
1 Dito för norra änden av dito	6	
1 Källare med trävalv	1	
1 Loge	16	
1 Fähus med foderlider	8	
1 Bod vid Laxsjön	7	
Åker vid Grangärdes Hästberg:		
7 snesland 8 1/2 bandland myrjord	13 Rdr	4 skillingar.
3 snesland 8 bandland framför stugan	9	24
3 snesland 8 bandland söder i Täkten	9	24
3 snesland 2 bandland vid Landsvägen	8	
2:ne lass slog vid Hästberget à 15 Rdr		
Tillkommer nyodling å Laxsjö Bruks mark vid Laxsjön samt reparation av en källare		
3 snesland 3 bandland	4 Rdr	19 skill.
6 bandland med sten på		28
Boets behållning = 530 Rdr		

På gården fanns vid tillfället följande kreatursbesättning: 2 st kor värderade till 40 Rdr samt 4 st större och 3 st mindre får för 16 Rdr. Bland de högre värderade lösörena märks bl.a. ett fickur av silver samt en del koppar och tennsaker.

Anders Anderssons hustru hette **Anna Maria Ersdotter**, och hon var född 1818 på Heden i Ludvika, dotter till torparen Erik Jansson och dennes hustru Stina Larsdotter. Hon gifte sig vid 25 års ålder och födde 5 barn under äktenskapet och ytterliggare ett barn två år efter det hon blivit änka. Av barnen från äktenskapet måste ett nöddöpas och dog strax därefter, medan ett barn avled dagen efter födseln.

Efter makens död flyttade Anna Maria Ersdotter till Basturiset i Hästberget. Det måste ha varit en minst sagt besvärlig situation för den unga änkan och hennes små barn. Bland annat nödgades man sälja det mesta av lösöret för att klara försörjningen. Anna Maria Ersdotter blev dock kvar på gården, där hon slutade sina dagar den 18 oktober 1887 i en ålder av 69 år. Hon hade då varit änka i 35 år. Sonen Anders Andersson, som var dräng vid Narvgården i Norrbärke, avled redan 1868 av maginflammation hemma hos sin moder i Hästberget, endast 19 år gammal. Dottern Sara blev gift med mjölnaren Jacob Alfred Forsgren i Mockfjärd, medan yngsta dottern Anna Lisa blev gift med Anders Johan Forsberg i Aspeboda.

Sittande Klint Carl Andersson, sonen Klint Viktor och hustrun "Tilda". Stående Klint Elsa, Klint Klara, Klint Oskar, Klint Anna, Klint August och Klint Maria. Bilden tagen vid arrendegården Skälles vid Stångmyrberget. Foto Emil Göstas.

Sonen **Klint Carl Andersson**, född 1851 i Laxsjön, blev faderlös när han var ett år gammal. Som förmyndare fick han Petter Persson i Stormatsbyn, vilken var gift med hans faster. Han växte upp i Hästberget på torpet Basturiset och gifte sig 1882. Fick vid unga år anställning vid Samils Andersgruvan i Hästberget, där han avancerade till gruvförman. Sedan brytningen där upphört fick han 1880 arbete vid Tuna Hästbergs och Qvarnbergsgruvorna, även där som förman och sprängare och sedermera som byggningskarl. Han behöll denna tjänst fram till 1892.

Redan 1888 hade Carl Andersson löst in sina syskons andelar i Basturiset och därmed blivit ensam ägare av gården, där han nu bosatte sig med sin familj. År 1901 arrenderade han så Skällesgården i Stångmyrberget av Stora Kopparbergs Bergslag. Härför fick han årligen betala 115 kronor i arrende. Han blev nu, med sin familj, bosatt i Stångmyrberget, och här skulle de sedan bli kvar i 36 år. Man behöll dock hela tiden gården i Hästberget.

År 1919 förvärvade Carl Andersson en hemmansdel i Lindbastmora med skog, slog och byggnader. Säljare var Albert Dahlgren i Saxhyttan, men egendomen hade tidigare tillhört Lars Erik Norbins hustru i Norrbo, vilken av dotter till Per Isaksson i Lindbastmora, bördig från Hästberget (se Isaks).

År 1920 köpte Carl Andersson så in ett skogsområde av Olors Fredrik Danielsson i Saxhyttan, och 1927 förvärvade han ytterligare skogsmark, denna gång av Frans Jansson och Albert Dahlgren, båda i Saxhyttan. 1937 ansökte han hos Hushållningssällskapet om bidrag för nyodling av 0,28 hektar vid Lindbastmora, och han beviljades därvid ett belopp om 70 kronor. Under åren i Stångmyrberget tycks Carl Andersson ha varit sysselsatt med kolnings och avverkningsarbeten, vilket framgår av ett antal kontrakt, som han upprättade med Stora Kopparbergs Bergslag.

Omkring 1930 påbörjade Carl Andersson uppförandet av ytterligare ett hus i Hästberget, vilket han placerade uppe på backen, strax öster om den gamla gården. I samband med ett arvsskifte 1931, då han blivit änkling, överlät han dock detta hus till barnen August, Viktor, Klara och Anna, som ersättning för att de arbetat hemma på gården. År 1933 sålde Carl Andersson hela fastigheten i Hästberget till de ovan nämnda barnen. Den gamla gården i Hästberget beboddes en tid av sonen Klint Oskar Karlsson och hans familj. De inköpte sedermera Bunkgården i samma by och flyttade dit. (Jämför under dito). På 1930-talet anordnades här ungdomsläger i regi av KFUM och Missionsförbundet. Bland annat arrangerades här esperantokurser. Tidvis utnyttjades då båda husen.

År 1937 flyttade så Klint Carl Andersson från Stångmyrberget till gården i Hästberget, där han avled fyra år senare, nämligen den 29 december 1940. Han var vid sin bortgång 89 år. Hustrun hette **Eva Matilda Andersson**, och hon var född 1858 i Laxsjön, dotter till Lissel Anders Andersson och hans hustru Lisa Jansdotter. Hon var för övrigt syster till Lask Erik Anderssons hustru, Carolina Andersson. Hon gifte sig när hon var 24 år och födde 8 barn. Eva Matilda dog i Stångmyrberget nio år före maken, närmare bestämt den 27 maj 1931, då hon var 72 år. Båda makarna tillhörde Missionsförbundet. Sonen Oskar Karlsson blev bosatt på Bunkgården, sonen August Karlsson flyttade till Rämshyttan, dottern Elsa Eugenia blev gift med Karl Karlsson i Rämshyttan och dottern Maria Eleonora gifte sig med Joel Karlsson i Storslätten.

Sonen **Klint Viktor Karlsson**, född 1903 i Stångmyrberget, gifte sig 1945. Han löste ut syskonen och blev därmed ägare av hela hemmanet i Hästberget. Han lät omkring 1945 riva det gamla huset och därefter uppföra en ny gård på platsen för det gamla. Under byggningstiden bodde han och hustrun i det övre huset på gården. Här var för övrigt hans två ogifta systrar Klara och Anna bosatta, vilka gick bort 1966 respektive 1974. Viktor Karlsson var, utöver skötseln av hemmanet, sysselsatt som byggnadsarbetare. Han avled den 4 februari 1978 i en ålder av 74 år. Hans hustru hette **Kristina Elisabet Holm**, och hon var född 1908 i Svärdsjö socken. Något år efter makens död flyttade hon upp till den övre gården. Stina Karlsson överlevde maken med 14 år. Hon slutade sina dagar den 27 december 1992, när hon var 84 år gammal. Båda makarna tillhörde Missionsförbundet. Dottern **Elisabet Karlsson** blev gift med **Yngve Karlsson**, bördig från Karlsänge, och verksam som busschaufför. De är nuvarande ägare av hemmanet och är för övrigt de enda i byn som ännu driver ett jordbruk och är ägare av kor.

Tilläggas kan att det gamla släktnamnet "Klintens" vilket än idag är i bruk, kan härledas tillbaka till Snöklinten vid Gonäs. Slakten härstammar även från "Rämskungen" Göran Olsson. Följande släktlinje gäller: Göran Olsson, f. 1661 i Rämshyttan – Erik Göransson, f. 1650 i Rämshyttan – Erik Eriksson, f. 1692 i Rämshyttan – Mågen Hans Hansson, f. 1706 i Snöklinten – Johan Hansson, f. 1739 i Rämshyttan – Anders Jansson, f. 1774 i Rämshyttan – Anders Andersson, f. 1918 i Stångmyrberget.

STARKENS ELLER MAJORNS.

Den förste som slog sig ner här kan eventuellt ha varit soldaten **Anders Olsson Stark**, född 1799 i Laxsjön och son till Olof Ersson och dennes hustru Maria Larsdotter. Han gifte sig 1821 och var till en början bosatt i Laxsjön. Han blev 1821 soldat under roten Trana i Gagnef, men bytte 1835 namn till Stark. Fick avsked som soldat 1839 och arbetade därefter som dagkarl åt Laxsjö Bruk. Omkring 1840 flyttade han med sin familj till Hästberget, där han sedan blev kvar under resten av sitt liv. Anders Olsson Stark avled den 8 maj 1863 *efter 8 års fallsjuka* (epilepsi). *På sista tiden kristligt sinnad.* Han var vid sin död 64 år. Hustrun hette **Stina Andersdotter**, och hon var född 1795 i Östersaxen, dotter till Jons Anders Ersson och dennes hustru Stina Ersdotter. Gift vid 26 års ålder och födde sex barn. Hon var änka i sex år och står skriven som fattighjon. Död av bröstsjuka den 11 december 1869, 70 år gammal.

Sonen **Anders Stark**, född 1835 i Laxsjön, var med säkerhet bosatt på den plats, som sedan kom att kallas Starkens. Han står först skriven som nybyggare, men sedermera som hemmansägare. Han gifte sig 1874 och var under hela sitt liv bosatt i Hästberget. Avled den 26 augusti 1908 i en ålder av 73 år. Han var gift tvenne gånger. Första hustrun hette **Sara Stina Persdotter**, född 1846 i Buberget och dotter till Anders Persson och Sara Andersdotter. Hon blev gift vid 28 års ålder och födde en son. Död den 12 november 1876 av njurlidande, endast 30 år gammal. Andra hustrun hette **Johanna Charlotta Rengner**, och hon var född 1829 i Mo församling. Gift 1877, död den 6 december 1894 i en ålder av 65 år. Inga barn i detta senare äktenskap.

Sonen från första giftet **Anders Gustaf Edvard Stark**, född 1875 i Hästberget, gifte sig 1899 och blev bosatt i Hästberget, där han står skriven som hemmansägare. Han avled redan den 14 november 1904 i en ålder av endast 29 år. Hans hustru hette **Hilda Vilhelmina Brask**, född 1874 i Älvkarnoret (vid Rönnäset) och dotter till Erik Andersson Brask och dennes hustru Sara Stina Ersdotter. Efter makens död flyttade hon från byn.

Anders Olsson Starks dotter **Anna Lisa**, född 1840 och död den 3 september 1925 fick dottern **Hilda Maria Stark**, född 1867, vilken 1889 blev gift med **Karl Bergkvist** från Laxsjön, född 1859 i Stora Tuna. De var bosatta i Hästberget fram till den 27/11 1915, då de flyttade till Morberget. Därefter var Verner Forsberg bosatt här åren 1915 till 1918 då han med sin familj flyttade till västra delen av byn. Gården förvärvades av **Bunk Daniel Jansson**, vilken renoverade och byggde till huset 1923. Han blev kvar här tills slutet av 1930-talet, då han byggde ett nytt hus åt sig längst i öster i byn.

År 1946 inköptes gården av Gösta och Inga Frisk. De hade då under ett par års tid hyrt huset. De köpte även till en del mark från Klint Oskar Karlsson. De utnyttjade under ett antal år gården som fritidshus, men flyttade så hit den 20 november 1971. **Gösta Frisk** var född 1899 i Karlskrona, gifte sig 1929 och var till yrket major. Han var under ett antal år bosatt i Sollefteå, men flyttade sedermera till Stockholm, där han fick en civil anställning vid Väg- och Vatten- byggnadsstyrelsen. Gösta Frisk avled den 26 mars 1976 i en ålder av 76 år. Hustrun hette **Inga Nylén** och hon var född 1907 i Torsång. Hon gifte sig vid 21 års ålder och födde tre barn. Sedan hon blivit änka gifte hon om sig med Sven Björkman. Avled den 9 september 1992, då hon var 85 år. Nuvarande ägare av gården är **Lennart Frisk** och **Reneé Forsgren**.

TEMPEL-EDVINS.

Till vänster Tempel Edvin Karlsson. Foto Emil Göstas.

Tempel Edvin Karlsson, född 1901 i Hästberget, var till en början bosatt vid Templet, där han också var född. Omkring 1930 förvärvade han den gamla gruvstugan vid Stora Fäbobacksgruvan. Han lät nu bygga om huset och flyttade sedan dit tillsammans med modern **Emma Kristina Karlsson**, vilken var född 1882 vid Gammelgården i Laxsjön. Hon flyttade dock sedermera till Sunnansjö, närmare bestämt den 18 november 1964.

Edvin Karlsson var verksam som gruvarbetare och arbetade vid Tuna Hästbergs gruvor fram till nedläggningen, då han flyttade till Grängesberg. Senare slog han sig ner i Saxdalen. Gården i Hästberget var en tid, mot slutet av 1960-talet, uthyrd till Folke och Britt Karlsson, medan de renoverade sitt eget hus i byn. Vad Edvin Karlsson beträffar, så flyttade han på äldre dagar tillbaka till Hästberget. Han avled den 11 augusti 1988 på Granliden, Grängesberg, i en ålder av 86 år. Gården förvärvades 1979, vid en auktion, av de nuvarande ägarna **Anders och Marianne Skoglund**, vilka utnyttjar gården som fritidshus.

BUNK-DANIELS.

Bunk Daniel Jansson, hustrun Mina och dottern Elsa, senare gift med Lask Erik Andersson. Andersson. Foto Emil Göstas

Bunk Daniel Erik Jansson, född 1877 i Sandviken vid Sunnansjö, var son till Jan Ersson och Sara Ersdotter, sedermera inflyttade till Bunktorpet i Långmyra. Han gifte sig 1904 och var till en början med sin familj bosatt vid Starkens i Hästberget. Mot slutet av 1930-talet lät han dock uppföra en ny gård, belägen allra längst i öster i byn. Daniel Jansson var verksam som skogsarbetare. Han slutade sina dagar den 3 augusti 1950, då han var 72 år gammal.

Bunk Daniels Hustru hette **Johanna Vilhelmina Saxström**, och hon var född 1880 i Långmyra, dotter till Jan Erik Saxström och Stina Lisa Ersdotter. Hon var för övrigt syster till Täpp Carl Anderssons senare hustru Emma Christina Saxström. Hon gifte sig vid 24 års ålder och födde en dotter. Avled den 1 mars 1953 i en ålder av 72 år.

Ny ägare av gården blev mågen **Lask Erik August Eriksson**, född 1898 och son till Lask Erik Andersson och dennes hustru Carolina Andersson i Hästberget. Han gifte sig 1937 och bosatte sig först som arrendator på Storgården i Stångmyrberget. Han och hustrun blev kvar i Stångmyrberget till omkring 1960, då de flyttade ner till Bunk-Daniels. Lask August Eriksson avled den 18 april 1985 i en ålder av nära 87 år. Hustrun hette **Elsa Vilhelmina Jansson**, född 1905 i Långmyra och alltså dotter till den ovan nämnde Bunk Daniel Jansson. Hon gifte sig vid 32 års ålder. Avled den 9 april 1979 då hon var 74 år. Makarna var barnlösa. Nuvarande ägare är **Per och Elisabet Hedblom**, vilka låtit uppföra ett nytt hus. Det gamla huset finns dock kvar.

TROLLBO.

Sigfrid Edström med familj på trappan till Trollbo. Foto Emil Göstas.

Aseadirektören **Sigfrid Edström** förvärvade 1913 ett markområde, beläget på sydsidan av Hästbergs Klack. Säljare var Göstas Karl Erik Andersson samt Johan Lindberg. Han köpte även till en del mark som tillhörde Smens- och Enkulls- egendomarna. Året efter lät han här uppföra ett större timmerhus, vilket han och familjen under många år kom att nyttja som fritidshus. Efter hans död övertogs Trollbo av dottern **Lenore Edström**. Nuvarande ägare är hennes måg och dotter, **Rune och Caroline Hardell**. Jag låter här Caroline Hardell själv berätta om sin morfar, Sigfrid Edström.

J. Sigfrid Edström föddes den 21 november 1870 i Morlanda socken i Bohuslän. Han växte upp och studerade i Göteborg. Hans pappa var sjökapten och seglade på London. Efter ingenjörsexamen på Chalmers studerade han vidare i Zurich och praktiserade i USA. På en resa över Atlanten träffade han sin blivande hustru Ruth Randall, som då var lärarinna i Chicago. Efter att ha arbetat med omläggningen av hästspårvagnar till elektrisk drift i Zurich, blev han engagerad för att genomföra en motsvarande omläggning i Göteborg. Därefter rekryterades han 1903 av Marcus Wallenberg till posten som verkställande direktör för ASEA i Västerås. Denna befattning hade han i 30 år, och det var under Edströms ledning, som den stora expansionen av ASEA:s verksamhet till en storindustri inleddes. Under perioden 1934-49 fortsatte Edström som styrelseordförande i ASEA. Edström var också intensivt verksam inom många av näringslivets och arbetsgivarnas organisationer och deltog i uppbyggandet av dessa. Han var ordförande i Verkstadsföreningen från 1916-49 och ordförande i SAF 1931-42. I den rollen undertecknade han det viktiga Saltsjöbadsavtalet om arbetsfred 1938.

Edström utmärkte sig också som idrottsman, I sin ungdom (1891) sprang han 150 meter på tiden 16,4 sek. Sedermera intog han en ledande ställning inom idrottsrörelserna och var bl.a. initiativtagare till Internationella Friidrottsförbundet och blev dess förste president (1913-46), och vidare medverkade han vid bildandet av Sveriges Riksidrottsförbund. Edström var vice ordförande i organisationskommittén för OS i Stockholm 1912. Han var medlem av den Internationella Olympiska Kommittén från 1920 till 1952 och dess president från 1946.

Edström var mycket familjekär, även om han under sin krafts dagar var mycket hemifrån på olika resor. I Grangärdes Hästberg fann han en tillflyktsort som var i hans smak. Där byggde Sigfrid och Ruth ett timmerhus 1914, och det huset kallade de Trollbo, en lugn plats som de båda älskade. Ruth tyckte det var "Heaven on Earth". Familjen tillbringade mycken tid där tillsammans. Sigfrid firade oftast nyår i Trollbo och kom gärna upp till pingst, när liljekonvaljerna blommade, även när han var långt upp i åren. Sigfrid dog 1964 efter en kort tids sjukdom, 93 år gammal.

BJÖRSVEDEN.

Området, som ligger långt upp i nordväst i byn, synes ursprungligen ha tillhört Lekattlegendomen. I samband med att Olof Ersson Lekatt sålde en hemmansdel till Ris Lars Ersson och gamle Olof Olsson i Saxhyttan, kom även en del av Björsveden att tillhöra dessa hemmansägare i Saxhyttan. Ris Lars Erssons andel ärvdes av dennes söner, Erik Larsson och Lars Larsson, vilka dock sålde till Per Persson i Hästberget. Denna del kom senare att tillhöra Enkullsgården. Gamle Olof Olssons båda mågar, Stak Olof Olsson och Carl Mattsson i Saxhyttan, ärvde dennes andel. Olof Olssons del kom sedermera genom arv att tillhöra Olorsgården i Saxhyttan, och har brukats i relativt sen tid (tidigt 1900-tal). Olors Johan Danielsson i Saxhyttan (född 1896 död 1991) mindes från sin barndom, att han brukade få följa med sina föräldrar till Hästberget på bl.a. potatisupptagning. Han brukade också berätta, att potatisen växte ovanligt bra på Björsveden.

Med undantag för några hölador var området länge obebyggt. Det är således först i sen tid som Björsveden blivit bebyggd. **Otto Väre**mo, född 1920 i Idkerberget, men bördig från Hästberget, lät omkring 1980 uppföra ett fritidshus på platsen. Otto Väre mo avled den 5 januari 1989. Hans hustru hette Ingrid Margareta Lindblom, född 1919 i Göteborg. Deras son **Birger Väre**mo, har numera bosatt sig på gården.

År 1983 lät **Rune och Caroline Hardell** uppföra en större gård på Björsveden, vilken de utnyttjar som fritidshus. Tilläggas kan att Caroline Hardell är dotterdotter till den ovan nämnde Sigfrid Edström.

GÖTE VÄREMOS.

Göte Väremo, född 1915 i Idkerberget och bror till den ovannämnde Otto Väre mo lät på 1960-talet uppföra ett fritidshus åt sig söder om Björsveden eller väster om Hästbergsbyn. Marken tillhörde vid Laga Skiftet (1868-1877) Enkullegendomen. Efter Göte Väre mos död 1999 är dottern **Ulla Björklid**, ägare av gården. Hon är bosatt i Älvdalen.

HARRY KARLSSONS.

Harry och Anna-Britta Karlsson inköpte ett markområde av Smens Bernhard Karlsons änka, Klara Karlsson, och lät här uppföra ett fritidshus 1962. Sydväst om platsen låg tidigare ett hus, och enligt uppgift var en faster till Harry Karlsson en tid som nygift bosatt här. Harry Karlsson, född 1927 i Östanbjörka, har för övrigt rötter i byn, på så sätt att hans far, Axel Karlsson, var född på Slogsveden. Gården utnyttjas numera som fritidshus av dottern **Maria Karlsson**, numera verksam som journalist på tidningen Dalabygden.

DOLWITS.

Huset uppfördes 1969 av en norrman vid namn Enger. Marken hade tidigare tillhört Forsegendomen. Säljare var Smens Bernhard Karlssons änka. År 1975 inköptes gården av **Roland von Dolwits**, vilken en tid var verksam som lärare i Nyhammar, men numera är bosatt i Ludvika. Han och makan **Barbro Dowitits** utnyttjar gården som fritidshus.

FIRBODARNA.

Firbodarna var ursprungligen en fäbod, belägen efter vägen mellan Hästberget och Pellbybodarna. Det rörde sig sannolikt om en fäbod under Norra Rönnäset, varifrån Fihrläkten härstammar. Fihrl är en förvanskning av det gamla soldatnamnet Fyhr. I det här fallet kan namnet härledas tillbaka till soldaten Olof Olsson Fyhr, vilken bodde i Rönnäset på 1660-talet. En sentida ättling till denne, Fihrl Erik Olsson, blev på 1760-talet bosatt i Hästberget, och det kan eventuellt ha varit denne som anlade Firbodarna.

Den första som med säkerhet blev fast boende i Firbodarna var änkan efter Täpp Jan Jansson, **Anna Jansdotter**. Denne Jan Jansson var född 1803 i Hyttriset och son till Täpp Jan Olsson och dennes hustru Maja Ersdotter. Om honom anmärkes i dödboken: *levt ärligt och beskedligt, död i magplågor den 12 maj 1860 på Holen, 57 år gammal*. Anna Jansdotter förefaller ha flyttat upp till Firbodarna strax efter det hon blev änka. Hon var född 1807 i Långmyra, dotter till Johan Hansson och dennes hustru Catharina Olsdotter. Gift vid 20 års ålder och födde sex barn. Familjen var bosatt i Hyttriset. Anna Jansdotter slutade sina dagar i Firbodarna den 8 april 1884, då hon var 77 år.

Mågen **Anders Jansson**, född 1838 i Täppan vid Norrbo, var son till Jan Jansson och Sara Andersdotter. Gifte sig 1865 och bodde först i Täppan, men flyttade omkring 1868 till Firbodarna. Här blev familjen kvar till 1876, då de slog sig ner på Holen. Hustrun **Anna Lisa Jansdotter** var född 1841 i Hyttriset. Hon gifte sig vid 24 års ålder och födde sex barn. Hennes systerdotter Anna Maria Grufman blev för övrigt bosatt i Pellbybodarna. Makarnas äldsta dotter Anna Maria Anders-dotter blev gift med Göstas Karl Erik Andersson, medan yngsta dottern Augusta Vilhelmina Andersdotter blev gift med Enkull August Eriksson.

De efterträddes av **Petter Lindberg**, född 1849 i Laxsjön, vilken gifte sig 1876. Familjen bodde först i Stora Tuna, men flyttade till Firbodarna 1879, där han står skriven som torpägare. Hustrun hette **Anna Stina Persdotter**, och hon var född 1849 i Saxhyttan, dotter till Juth Per Andersson och dennes hustru Sara Andersdotter på Anders-Nilsgården. Hon gifte sig vid 27 års ålder och födde fem barn. Mot slutet av 1880-talet flyttade dock familjen till Bunktorpet (jämför under dito).

Den ovan omnämnde mågen till Anders Jansson och Anna Lisa Jansdotter, **Göstas Karl Erik Andersson**, gifte sig 1892 och var under några år med sin familj bosatt i Firbodarna, men flyttade senare fram till gårdsplatsen i Hästberget och därmed ödelades troligen Firbodarna. Numera vittnar endast några grundstenar om att här en gång funnits en gård.

PELLBYBODARNA.

Foto Emil Göstas.

Som redan nämnts i den inledande historiken ägdes Pellbybodarna ursprungligen av prästerna i Grangärde, vilka utnyttjade stället som fäbod. Vi vet inte vem som först anlade fäboden, men i ett tingsprotokoll från stora Tuna 1654 omtalas att Herr Göran, Capellan i Gränge, köpt ett torp vid Gammelgårdssjön, norr om Hästberget beläget. Säljare var av Anders Ersson i Floda i Tuna. Denne Herr Göran var **Göran Tillaeus** född 1614 i Tylla by i Torsångs socken.

Tillaeus blev sedermera kyrkoherde i Grangärde, och man vet att han brukade den här fäboden, som vid den tiden gick under namnet Pastoris Gränsefäbodas. Namnet hänsyftar på det förhållandet att fäboden låg mycket nära gränsen mot Stora Tuna. Efter Tillaeus död 1695 ärvdes fäboden av kyrkoherden **Lars Fahlander**, född 1653 i Falun och måg åt Tillaeus. Han dog 1713, och fäboden övergick nu på sonen **Johan Fahlander**, född 1685 och även han kyrkoherde i Grangärde. Denne anklagades 1743 för delaktighet i Dalaupproret, vilket resulterade i att han avsattes, fängslades och fördes till Jönköpingshus. Hans hustru, **Katarina Borelia**, samt sonen **Andreas Fahlander**, född 1718, flyttade nu till **Pellby** vid sjön Saxen. De behöll uppenbarligen den gamla fäboden, som nu fick namnet Pellbybodarna. 1750 anklagade Andreas Fahlander tre bönder i Laxsjön för åverkan uti väster- norra tåkten i Hästberget.

Ägarförhållandena efter Fahlanders död 1773 är osäkra. Enligt en delningsbeskrivning över Saxhytte Hemmansskog från 1823 ägdes då hela området av Litström & Johansson (Nyhammars Bruk). Även vid Laga Skiftet 1868-1877 var bruket ägare av Pellbybodarna. Den gamla fäboden tycks inte ha fått någon fast bosättning förrän 1904. Den 19 november det året flyttade **Carl Johan Andersson** till Pellbybodarna, som han troligen förvärvade av Nyhammars Bruk. Han var född 1863 i Östersaxen och son till Lassas Anders Larsson och dennes hustru Anna Lisa Jansdotter. Familjen var till en början bosatt i Östersaxen (åren 1893 till 1901), flyttade sistnämnda år till Sköttänge och så slutligen till Pellbybodarna. Carl Johan Andersson avled den 8 maj 1932 i en ålder av 68 år. Hustrun hette **Anna Maria Grufman**, född 1865 på Hyttriset och dotter till Anders Persson Grufman och dennes hustru Stina Jansdotter. Denna sistnämnda var för övrigt syster till Anders Janssons hustru, Anna Lisa Jansdotter i Firbodarna. Anna Maria Grufman gifte sig vid 28 års ålder och födde 5 barn. Hon dog den 3 april 1945 då hon var 80 år gammal.

Gården övertogs av sonen **Per Axel Andersson**, född 1900 i Östersaxen, gift 1942 med **Elin Fagerlund**, född 1916 i Älvdalsåsen. Per Axel Andersson, som var verksam som skogsarbetare, flyttade sedermera med sin familj till Lerbäcken i Stora Tuna. Han avled den 16 februari 1972 i en ålder av 71 år. Elin och Axel skildes 1960. Hon avled i Borlänge den 10 januari 2008.

Sittande: Johan och Maria Andersson. Stående barnen Ernst, Vilhelmina (Mina), Albert och Axel. Foto Emil Göstas.

På gården bodde även brodern **Albert Andersson**, född 1894 i Östersaxen, död den 26 januari 1978 i en ålder av 83 år. Även en annan broder, **Ernst Andersson**, var en tid bosatt i Pellbybodarna. Han var född 1897 i Östersaxen, och flyttade till Stora Tuna 1956. Ernst Andersson avled ogift i Lerbäcken den 7 september 1974 då han var 77 år. De här omnämnda bröderna var färgstarka personligheter, om vilka det berättats åtskilliga anekdoter.

Av någon anledning kom det vid ett tillfälle ut ett rykte att Axel hade dött. En granne som råkade träffa Axels hustru beklagade sorgen, varvid Elin frågade vad han menade med det. *Jamen Axel är ju död* genmålte grannen, varvid han fick svaret: *jaha, då måste man väl tro på uppståndelsen, för nu står han hemma på vedbacken och hugger ved*. Vid ett annat tillfälle hade Axel svårt att få fyr i spisen och pytsade då ut rödsprit på glöden. Följden blev en rejäl explosion som resulterade i att en massa sot spreds via en ventil in i det angränsande rummet där hustrun och barnen uppehöll sig. Hustrun uppenbarade sig i dörren, ordentligt nedsotad och uppretad. Axel besökte en gång Stockholm i sällskap med några andra bybor. De besökte därvid en restaurang för att äta. När han satte sig vid bordet och då tog av sig hatten, hade en textremsa på svettbandet i hatten råkat lossna och istället fastnat på hans panna, där man nu kunde läsa texten "Extra prima kvalitet". Munterheten vid de omgivande borden blev stor, varvid Axels kommentar blev: *Väldigt vad folk här i Stock-holm är glada och trevliga*.

Pellbybo-Albert arbetade en tid vid ålderdomshemmet i Pellby, där föreståndaren Svante Nilsson var känd för att driva på arbetarna hårt. Flera år senare råkade han möta Albert och hälsade då på denne. Albert undvek dock att hälsa på Nilsson, varvid denne yttrade: *Känner inte Albert igen mig?* Svaret blev: *"Jo. alltför väl"*. Vid ett annat tillfälle hälsade han på en bekant i Karlsänge varvid han bad denne sätta fram brännvinsglas. Det kom snabbt fram två glas och Albert halade fram en brännvinsliter ur ryggsäcken, men slog endast i sitt eget glas samtidigt som han yttrade: *Vill du ha brännvin får du köpa det själv*.

Albert Andersson var en van skogsvandrare och var lätt att känna igen på sin speciella gångstil. Han var väl förtrogen med skogarna i den här delen av Grangärdebygden. I en tidningsartikel i Ludvika Tidning skildrar Bror Leijström när han år 1928 för första gången besökte Brynberget, Älgtorpet och Predikstolen med Albert som ciceron. Albert Andersson avled den 26 januari 1978 i en ålder av 83 år. Nuvarande ägare av Pellbybodarna är **Lennart och Birgit Karlsson**.

BERGSHANTERINGEN.

STORA FÄBOBACKSGRUVAN.

Gruvan, som låg i den östligaste delen av Hästberget, är av gammalt datum. Den finns markerad redan på Frigelius karta från 1689. I en bergmästarrelation från 1694 kan man läsa följande:

Gränges Hästbergs gruva; 6 famnar djup, 2 1/2 famnar bred och 6 famnar lång, av god lim-malm, men fattig på järn, belägen i skillnaden mellan Tuna och Gränges socknar. Är vattusjuk och drives med handvind. Är i norr änden urgådd. Strecket löper i öster-söder och väster-norr. Har ingen avdelt gruvskog. Dess malm på gruvbacken säljes för 1 daler lasset.

Eftersom 1 famn = 1,78 meter, framgår att gruvan redan 1694 hade ett djup av närmare 11 meter, vilket antyder, att brytningen då pågått en längre tid. Malmen härifrån levererades huvudsakligen till masugnarna i Laxsjön och Saxhyttan. Av ovan nämnda relation framgår, att man utöver järn, här även bröt limsten, d.v.s. kalksten. Kalken var en viktig vara vid masugnsdriften eftersom den behövdes för att smälta kvartshaltiga malmer.

Stora Fäbobacksgruvan ägdes till en början av hyttägarna i trakten, men kom på senare tid i bruksägo. Gruvdriften pågick under lång tid, och den var ännu igång under Laga Skiftet (1866-1877). Den dock synes ha upphört strax efter nedläggningen av hyttan i Laxsjön, troligen omkring 1880. Maskinhuset vid gruvan inköptes av Smens Fredrik Persson och fraktades till en ny plats i byn, närmare bestämt till Forsgården, där det senare utnyttjades som uthus av Smens Bernhard Karlsson. Gruvstugan blev dock kvar på platsen och inköptes omkring 1930 av Tempel Edvin Karlsson, vilken byggde om den till bostad.

Gruvhålet, som idag är beläget mellan Bunk-Daniels- och Tempel-Edvins gårdar, har ett ansenligt djup. Enligt uppgift skall djupet uppgå till 9 såkallade sättningar. Det har sagts att en sättning skall motsvara omkring 12 meter, vilket skulle innebära att gruvan är omkring 110 meter djup. Gruvan skall under jord ha sin största utsträckning i sydostlig riktning. Numera är det således endast detta gamla gruvhål som vittnar om den forna gruvdriften.

SAMILS-ANDERSGRUVAN.

Sydost ifrån den ovan nämnda Fäbobacksgruvan låg Samils-Andersgruvan. Även den förefaller vara av gammalt datum. Det skall för övrigt finnas en underjordisk förbindelse mellan dessa två gruvor. Gruvan har sannolikt fått sitt namn efter Anders Samuelsson, född 1698 i Hästberget. Man kan i så fall förmoda, att det var denne, som påbörjade brytningen här, troligen någon gång på 1730-talet. Han flyttade dock till Stora Tuna 1755, och sannolikt var det den nye ägaren av hans hemman, Erik Persson Lekatt, som övertog driften av gruvan. Denne ägde för övrigt ytterliggare en gruva som gick under namnet Jordgruvan.

Även Samils-Andersgruvan kom så småningom i bruksägo. Arbetet i en gruva var långt ifrån riskfritt, vilket följande händelse belyser. Någon gång på 1870-talet inträffade här en sprängolycka på så sätt, att en laddning hade inte detonerat, och när en gruvarbetare gick ner för att undersöka vad som hänt, utlöstes laddningen, varvid han omkom. Även vid Samil-Andersgruvan torde verksamheten ha upphört omkring 1880. Den siste gruvförmannen här synes ha varit Klint Carl Andersson, vilken nu fick tjänst vid Tuna Hästbergs gruvor. Även här vittnar idag ett djupt gruvhål om vad som en gång varit. Samils-Andersgruvan sägs vara ännu djupare än Fäbobacks-gruvan, närmare bestämt 13 sättningar, dvs omkring 150 meter.

ERKELUSGRUVAN.

Strax öster om Bunk-Daniels gård finns ytterliggare en gammal gruva, benämnd Erkelusgruvan. Vilka som brutit malm här är obekant, men driften här torde ha pågått någon gång under 1800-talet. Gruvhålet är numera delvis igenfyllt.

SJÖGRUVAN.

Länge i norr, i närheten av vägen mot Våtrönningen, finns även ett gammalt gruvhål som går under benämningen Sjögruvan. Även vid denna gruva, som inte torde ha något större djup, pågick sannolikt brytningen någon gång under 1800-talet.

ÖVRIGA VERKSAMHETER.

KVARNEN.

Kvarnen, som låg vid bäcken som kommer från Fäbodtjärn, anlades troligen på 1680-talet, redan när de första bofasta invånarna kom till byn. Den brukades gemensamt av alla byborna och låg på ett särskilt byundantag. Det är inte känt hur länge denna kvarn var i bruk. På den karta som upprättades 1866 finns inget hus markerat på kvarnplatsen.

PÄRTMASKIN.

Från 1899 finns en lista över dagsverken bevarad. Den gällde bl.a. anskaffande av virke och järn för uppförande av en pärtmaskin. (Så kallade pärtor var ännu vid denna tid ett vanligt taktäckningsmaterial). Listan upptar följande namn: Fors Anders Andersson, Smens Carl Fredrik Persson, Enkull Erik Erikson, Göstas Carl Erik Andersson, Jan Jansson, Klint Carl Andersson, Slogsved Carl Jansson, Lask Erik Andersson, Lars Andersson samt Täpp Carl Erik Andersson.

AFFÄREN.

I Hästberget fanns en tid även en affär. Den var belägen vid Slogsved-gården och var i drift under 1920-talet och en bit in på 1930-talet. Den drevs av Sturk Carl Erik Karlssons dotter, Signe Karlsson, vilken blev gift med Alfred Karlsson och senare flyttade till Laxsjön.

ÖVRIGT.

I övrigt har jordbruket och skogen varit viktiga inkomstkällor för Hästbergsborna. Under 1700-talet och en bit in på 1800-talet gav även bergsbruket en extrainkomst för flera av hemmansägarna, som var delägare i hyttorna i Saxhyttan och Laxsjön. Dessa hyttandelar gick sedermera förlorade till bl.a. bruksägarna i Laxsjön och Nyhammar. Flera av byborna hade under senare år anställning vid gruvan i Tuna Hästberg.

VÄGARNA.

LANDSVÄGEN.

Stora Landsvägen mellan Grangärde och Stora Tuna har mycket gamla anor. Den förefaller att ha funnits sedan urminnes tid. Man kan föreställa sig att den var särskilt viktig under den tid, när Grangärde var annexförsamling under Tuna. (Det var först på 1530-talet som Grangärde blev självständig församling). Den äldsta kartan, där vägen finns markerad, är från år 1701.

PELLBYBOVÄGEN.

Även denna väg förefaller vara av gammalt datum, även om den ursprungligen mest var att betrakta som en kärrväg. Den finns markerad på 1868 års karta. En riktig väg anlades dock först omkring 1918. Den 12 augusti 1917 hölls ett första sammanträde med byborna, varvid man beslöt om reparation och breddning av den befintliga vägen. Den 21 augusti samma år presenterades ett kostnadsförslag för reparation av byvägen från Allmänna Landsvägen genom byn Grangärdes Hästberg. Bygges till 3 meter bred körbana.

Baslinjen A till den längst i norr belägna gården = 1.860 meter.

En grenlinje B till C.F. Perssons gård = 260 meter

Totalkostnaden beräknad till 2.149 kronor.

Den 26 augusti 1917 hölls ett fördelningssammanträde med delägarna i vägen där man också skulle besluta om framtida underhåll av vägen. Gode män vid denna förrättning var Jut Per Andersson i Västansjö och Albert Dahlgren i Saxhyttan. Skulle kostnaderna fördelas sålunda:

1.	Ludvig Andersson skall deltaga med	1 %	
2.	Gustaf Karlsson	3 %	
3.	August Eriksson	2 %	
4.	Albert Andersson	2 %	
5.	Erik Eriksson	1 1/2 %	
6.	Nyhammars Bruks AB	46 %	
7.	August Karlsson	2 1/2 %	
8.	Per Erik Eriksson	1 1/2 %	
9.	Anna Eriksson	2 1/2 %	
10.	Petter Persson	5 1/2 %	
11.	Anders Persson	5 %	
12.	K.F. Persson	8 %	
13.	Anders Andersson	1 1/2 %	
14.	Karl Erik Andersson	9 %	
15.	Johan Lindberg	1 %	
16.	J. Sigfrid Edström	8 %	Summa 100 %

Till direktion för vägens anläggning utsågs Carl Fredrik Persson, Johan Lindberg samt Anders Andersson.

Utöver de här omnämnda vägarna fanns det även ett stort antal gångstigar som band ihop byar och fäbodrar. Dessutom utnyttjades vintervägar för att bl.a. frakta malm och järn, och dessa vägar var även viktiga för timmertransporterna. Dessa vintervägar anlades ofta på myrmarker.

STÅNGMYRBERGET.

Stångmyrberget är en liten by sydost ifrån Grangärde Hästberg, högt belägen i nordsluttningen av Flatenberget. Här fanns som mest fem gårdar, *Storgården*, *Skälles*, *Nygården*, *Risens* och *Klippan*. Byborna var från början självägande bönder och bergsmän, men som på så många andra ställen förlorade de så småningom sina hemman, vilka nu blev underlagda bruket i Laxsjön och Stora Kopparbergs Bergslag. Byn kom att från och med 1960-talet sakna fast bosättning, men har under senare tid åter fått åretruntboende.

Stångmyrberget låg sedan gammalt under Östanmyra by i Grangärde, och kom sedermera att tillhöra Hästberget. I en domboksnotis från 1677 omtalas att Anders Knutsson i Östanmyra försålt till sin måg, Olof Göransson vid Råmen, all den slog och skog som tillhört honom i Stångmyrvålen för 40 skeppund tackjärn enligt ett köpebrev daterat 27/6 1675.

En domboksuppgift från 1687 ger en del intressanta upplysningar, varför jag återger den här nedan:

Erik Johansson i Östanmyra talade till Göran Olsson vid Råmen om någon ängsslog, liggande i Stångmyra Vålen, som Erik sade tillysa sitt hemman. Göran Olsson svarade att slogen fuller hava varit brukad under Östanmyra till någon tid, men ligger inom Tuna rågång. Erik sade slogen vara liggande på Gränges sockens sida, och av ålder lytt dess hemman till. Göran berättade att Östen Larsson i Östanmyra har i dess barnaminne upptagit densamma, och flera Grängesbor ovan sjön då även samma trakt begynt röja sig till äng. Lars Ersson i Kyrkobyn bekände sig ej förstått huru gammal denna rödning är, men tror att Östen Larsson haver den begynt vid pass 80 år sedan. Erik Johansson sade sig hört gamle män säga den hava varit för över 100 år sedan upptagen.

Till detta kan tilläggas att Östen Larsson finns upptagen i mantal under Östanmyra åren 1587 till 1638. I övrigt vet man tyvärr inte så mycket om denne Stångmyrbergets förste uppodlare. Han synes ha varit son till Lars Östensson i Sunnansjö, född på 1560-talet och troligen gift till Östanmyra. Han har inte påträffats i dödboken, men är sannolikt död omkring 1642. Hans hustru Karin avled 1645.

Det skulle dröja länge innan Stångmyrberget fick en fast bosättning. Det var först omkring 1710 som en **Göran Olsson** flyttade dit. Denne var född 1665 vid Råmen, son till Olof Göransson och dennes hustru Karin Andersdotter, vilka sedermera blev nybyggare i Hästberget. Göran Olsson var för övrigt sonson till den legendariske Rämnskungen Göran Olsson, och morfadern var Anders Knutsson i Östanmyra. Denne Stångmyrbergets förste nybyggare var först bosatt på faderns hemman i Hästberget, flyttade därefter till svärfaderns gård i Laxsjön och så slutligen till Stångmyrberget. Platsen för nybygget var sannolikt där Storgården numera är belägen.

Göran Olsson slutade sina dagar den 21 februari 1726. Om honom anmärkes i dödboken: *välbetrodde bergsmannen Göran Olsson vid Stångmyrberget, död av andtappa, 60 år och 8 månader gammal*. Hans hustru hette **Malena Persdotter**, född 1672 i Laxsjön och dotter till Per Ersson Stark och dennes hustru Anna Nilsson. Hon gifte sig när hon var 20 år och födde 7 barn. Malena blev, som redan framgått, änka 1726 och gifte två år senare om sig med komministern Petrus Westenius och flyttade till Grangärde Kyrkby.

Malena Persdotter blev ånyo änka den 9 september 1737 efter nio års äktenskap med Westenius. Själv drunknade hon den 19 maj 1738: *vid klädtvätt, föll av stolen i Noret, 66 år gammal*. Av Görän Olssons barn kan här särskilt nämnas dottern Brita, född 1707, som blev gift med bergsmannen och nämndemannen Anders Nilsson i Saxhyttan. Sonen Johan Göransson, född 1712, blev anfader för Klintsläkten, sonen Anders Göransson bosatte sig i Stångmyrberget, troligen på den plats som senare kom att kallas Skålles. Sonen Olof Göransson blev kvar på faderns hemman, se nedan.

STORGÅRDEN.

Sonen **Olof Göransson**, född 1697 i Hästberget, blev som redan nämnts kvar på stamhemmanet, där han sedan var boende under hela sitt liv. Utöver skötseln av hemmanet, var han verksam som bergsman och han gifte sig 1723. Olof Göransson dog den 8 november 1756 i en ålder av 59 år. Han hustru hette **Brita Ersdotter**, och hon var född 1705 i Gonäs och dotter till Erik Persson och Karin Andersdotter. Hennes syster, Kerstin Ersdotter, var för övrigt gift med Olof Göranssons broder Johan Göransson (se Klintens). Brita var vid giftermålet endast 17 år gammal och hon födde inte mindre än 15 barn. Hon slutade sina dagar den 20 mars 1768, när hon var 62 år.

Sonen **Anders Olsson**, född 1730 i Stångmyrberget. Han gifte sig 1756, och övertog faderns hemmansdel. Även han titulerar sig bergsman. Han förefaller dock ha förlorat sitt hemman i Stångmyrberget, vilket under senare delen av 1700-talet tycks ha kommit i bruksägo. En brukspatron Malmsten står nu nämligen som ägare. Anders Olsson synes under senare år ha suttit som arrendator på sitt forna hemman. Han avled den 7 november 1806, sedan han varit änkling i 18 år. Dödsorsaken angavs vara ålderdomsbräcklighet, och han var vid sin död 75 år gammal. Hustrun **Karin Hermansdotter**, var född 1724 i Hellsjön och dotter till Herman Ersson och dennes hustru Brita Andersdotter. Hon blev gift vid 27 års ålder och födde sex barn. Karin slutade sina dagar den 13 juni 1788, 64 år gammal, och enligt dödboken var dödsorsaken moderpassion. Av barnen kan här särskilt nämnas dottern Brita Andersdotter, född 1753 i Stångmyrberget, vilken blev gift med smeden Anders Persson i Laxsjön. Deras sonson Per Hermansson, född 1820 i Laxsjön, blev sedermera bosatt i Hästberget (se Smens).

Sonen **Storgårds Olof Andersson**, född 1759 i Stångmyrberget, blev kvar på gården under hela sitt liv, nu som arrendator under Laxsjö Bruk. Han gifte sig 1783. Av Stora Kopparbergs Bergslags räkenskapsböcker för bruket framgår, att Olof Andersson nog måste betecknas som tämligen förmögen, med tanke på att han till yrket var kolare. Han var på sin tid den förmögnaste av alla, som arbetade på bruket. Det är sannolikt under hans tid, som man börjar kalla gården för Storgården. Olof Andersson slutade sina dagar den 16 april 1836, då han var 77 år. Dödsorsaken sades vara ålderdomsbräcklighet. Hustrun **Brita Andersdotter** var född 1765 i Långmyra, dotter till Anders Andersson och Lisa Olsdotter. Den sistnämnda var för övrigt dotter till Olof Göransson ovan. Olof och Brita var följaktligen kusiner. Kusingifte var vid denna tid inte tillåtet, utan man måste först utverka konsistoriets tillstånd innan någon vigsel kunde ske. Brita var 18 år när hon gifte sig. Hon födde 15 barn, varav dock endast 2 söner och 2 döttrar levde vid Britas bortgång den 27 december 1850. Hon hade då varit änka i 14 år. Brita Andersdotter var vid sin död 85 år gammal, och dödsorsaken angavs vara ålderdomsbräcklighet. Sades ha levt *kristligt och ärbart*. Sonen Herman Olsson, född 1789, blev gift till Storslätten, där han blev anfader till en vittförgrenas släkt i byn.

Sonen **Storgårds Anders Olsson**, född 1786, var till en början bosatt i Stångmyrberget. Även han var sysselsatt som kolare under Laxsjö Bruk och han gifte sig 1816. Hans hustru hette **Stina Olsdotter**, och hon var född 1784 i Rämsbyn, dotter till Olof Mattsson och dennes hustru Anna Jansdotter. Hon blev gift vid 32 års ålder och födde 7 barn. Den 10 november 1844 flyttade familjen till Stora Tuna, och deras vidare öde är okänt.

Mågen **Storgårds Per Jansson**, född 1817 i Norrbärke, blev dock bosatt i Stångmyrberget, där han var verksam som kolare under Laxsjö Bruk. Han gifte sig 1839 med **Stina Andersdotter**, född 1818 i Stångmyrberget, och hon var vid giftermålet 20 år. Nio barn kända. Även denna familj flyttade sedermera till Stora Tuna, vilket skedde den 1 november 1862.

Sonen **Storgårds Anders Persson**, född 1840 i Stångmyrberget, var även han verksam som kolare och till en början bosatt i byn. Han gifte sig 1862. Hustrun hette **Eva Jansdotter**, född 1838 i Laxsjön och dotter till Olof Ers Jan Olsson och dennes hustru Stina Olsdotter. Hon gifte sig när hon var 23 år och födde två barn. Även denna familj flyttade från byn, någon gång vid slutet av 1800-talet.

Sonen **Anders Adolf Andersson**, född 1872 i Stångmyrberget, blev bosatt på Storgården. Han gifte sig 1894 och står skriven som arbetare. Hustrun hette **Stina Lisa Andersson**, och hon var född 1871 i samma by, dotter till Ris Anders Gustaf Andersson och dennes hustru Stina Maja Jansdotter. Hon gifte sig vid 23 års ålder och födde 5 barn. Stina Lisa avled redan den 21 juli 1907, endast 35 år gammal. Efter hennes död flyttade maken från Stångmyrberget. Den siste från den gamla släkten försvann därmed från Storgården.

Storgården kom därefter att bebos av **Täpp Carl Erik Andersson** och hans familj, tidigare bosatta i Hästberget. Dessa arrenderade gården under 26 år, närmare bestämt från 1913 fram till 1939, då de flyttade tillbaka till Hästberget. Täpp Carl Anderssons första hustru avled medan han bodde kvar i Hästberget, medan hans andra hustru, **Emma Kristina Saxström**, avled den 24 januari 1928 när familjen var bosatt i Stångmyrberget. För fler uppgifter rörande denna familj, se under Hästberget.

Foto Emil Göstas

Stångmyrberget.
Linberedning vid
Täpp-Kalles. Fr.v.
Göstas Gertrud,
Ida (Göstas Emils,
hustru)
Sigrid och Göta
döttrar till Tägt Emil,
Ellen gift Gustafsson,
I Östersaxen,
Edit (Tägt Emils i
Laxsjön hustru)
Anna, gift Wigert

Täpp Carl Anderson efterträddes sedan i sin tur av **Gustaf Norberg**, vilken var inflyttad från Långmyra, och som sedan under några år var bosatt på Storgården. Denne var för övrigt farbror till Bernhard Norberg, bosatt på Slogsveden i Hästberget. Efter Gustaf Norberg kom så **Lask August och Elsa Eriksson** från Hästberget hit som arrendatorer, vilket skedde 1942. En bit in på 1960-talet flyttade de dock till Bunk-Daniels gård i Hästberget, och de blev därmed de sista fast boende på Storgården. Gården tjänstgjorde därefter under ett antal år som fritisbostad.

Nuvarande ägare är **Jakob Näs och Annette Blanck**, vilka nyttjar Storgården för åretruntboende. Stångmyrberget har därmed, glädjande nog, åter fått fast boende efter att i närmare 40 år ha varit ödelagt.

KLIPPAN.

Anders Göransson, född 1700 i Laxsjön, var son till Stångmyrbergets förste bebyggare Göran Olsson. Han gifte sig 1728, och sannolikt var det han, som var den förste bosättaren vid gården Klippan. Anders Göransson var under hela sitt liv bosatt i Stångmyrberget, där han står skriven som bergsman. Anders Göransson avled den 25 juni 1772 i en ålder av 71 år. Hustrun **Catharina Ersdotter**, född 1708 i Gonäs, var dotter till Erik Persson och Karin Andersdotter. Catharina var för övrigt syster till Kerstin och Brita Ersdöttrar, gifta med Anders Göranssons bröder Olof och Johan Göranssöner. Hon gifte sig vid 19 års ålder och födde 9 barn. Catharina var änka i 18 år, och hon dog den 31 oktober 1790 av håll och styng i Storslätten, 82 år gammal. Hon hade enligt dödboken levt *enkelt och stilla*.

Mågen **Isak Isaksson**, född 1728 i Persbo, var son till Isak Persson och dennes hustru Margreta Hansdotter, och det blev nu han som kom att överta svärfaderns hemman i Stångmyrberget. Även Isak Isaksson står till en början skriven som bergsman. Han avled den 13 juli 1799. Om honom anmärkes i dödboken: *Uti yngre åren illa hanterat hustrun, men på ålderdomen väl levat. Dödsorsaken förmodligen bräck, var vid sin död 70 år gammal*. Hustrun hette **Brita Andersdotter**, och hon var född 1731 i Stångmyrberget. Hon gifte sig när hon var 24 år och födde inte mindre än 12 barn, varav dock endast en dotter tycks ha uppnått vuxen ålder.

Isak Isaksson sålde 1793 ett markområde till Johan Hansson, vilken var gift med en kusin till Isaks hustru. Den aktuella marken var belägen uppe på Råmsberget (jämför under Jan Hans). En son till Johan Hansson och dennes hustru Elisabet Jansdotter, nämligen **Anders Jansson**, född 1774 i Råmsbyn, blev sedermera bosatt vid Klippan. Han gifte sig 1799 och fick först anställning som hyttdräng vid Laxsjö Masugn, men avancerade redan 1810 till masmästare, en syssla som krävde både yrkesskicklighet och noggrannhet.

Anders Jansson förlorade uppenbarligen sin gård till Laxsjö Bruk. Han var 1821 tillsammans med sin broder, Jan Jansson vid Skålles, och avlidne broderns, Olof Janssons änka vid Risens inkallad till tinget i Tuna angående skuldfordran. Det var ägaren av Laxsjö Bruk, Nils Fredrik Malmsten, som yrkade krav på nämnda personer. Nämnden intygade dock att *svarandena saknade all tillgång till gäldande av kärandens ifrågavarande fordran, helst svarandena skulle lida brist på det högst nödvändiga till livets uppehälle, efter det deras till ringa värde uppskattade egendom är vorden i avseende till andra skulders gottgörande använda*. Resultatet av det hela blev att häradsrätten lät hela saken bero.

Man behöver inte ha mycket fantasi för att inse, att dessa bröder och deras familjer måste ha haft en minst sagt bekymmersam tillvaro och fört en ständig kamp för sitt uppehälle. Vad Anders Jansson beträffar avled han redan den 2 april 1827 av nervfeber, endast 53 år gammal. Hustrun **Anna Olsdotter**, född 1779 i Laxsjön, var dotter till Olof Mattsson och dennes hustru Lisa Persdotter. Hon blev gift vid 20 års ålder och födde 9 barn. Det säger sig själv, att situationen för henne och barnen måste ha varit besvärlig efter makens död. Hon tvingades nu själv att arbeta för Laxsjö Bruk. Bland annat sysslade hon med malmkörning från Wattu- och Krongruvorna. Även de äldsta barnen fick tidigt börja arbeta för brukets räkning. Efter att ha varit änka i 13 år slutade hon så sina dagar den 7 mars 1840. Hon hade enligt dödboken levt *arbetsamt, redbart och hederligt*. Dödsorsaken angavs vara ålderdomsbräcklighet. Hon var vid sin död 61 år. Av barnen till Anders Jansson och Anna Olsdotter dog sex vid späda ålder. Det var således endast tre av dem som uppnådde vuxen ålder. Dottern Maja blev gift med Jon Larsson, se nedan. Dottern Stina blev gift med Per Persson i Stormatsbyn medan sonen Anders, född 1819, inköpte Basturiset i Hästberget, där han lät uppföra ett hus åt sig och sin familj. (Se Klintens).

Mågen **Jan Larsson**, född 1806 i Skattlösberget, var son till Lars Jansson och dennes hustru Lisa Olsdotter. Han gifte sig 1833 och blev med sin familj bosatt på gården Klippan i Stångmyrberget. Jan Larsson arbetade som dagkarl under Laxsjö Bruk. Han avled den 6 maj 1867 av bröstsjukdom, 61 år gammal. Bouppteckningen efter honom upptar endast lösöre, eftersom gården ju ägdes av bruket. Av innehållet i bouppteckningen skall här endast nämnas kreaturen, som bestod av två kor vid namn Blomstra och Fröлинд, upptagna till 40 resp. 30 Rdr samt fyra får, värderade till 20 Rdr. Hela boets behållning utgjorde 341 Rdr rmt. Året efter hölls auktion efter Jan Larsson. Hustrun hette **Maria Andersdotter**, född 1802 på gården Klippan. Hon gifte sig när hon var 31 år och födde 6 barn. Efter makens död bodde hon under några år kvar på gården, men flyttade omkring 1875 till granngården Risens, där en son nu blivit arrendator. Kvar vid Klippan blev sonen Gustaf Jansson, född 1846, vilken som ogift avled redan den 20 september 1879. Gården ödelades därmed. Vad beträffar Maria Andersdotter flyttade hon 1883, tillsammans med sonen Carl Jansson till Laxsjön, där hon slutade sina dagar den 5 mars 1892 i den höga åldern av 90 år.

Sonen **Ris Carl Jansson**, född 1839 vid Klippan, gifte sig 1882. Han hade från mitten av 1870-talet varit arrendator vid Risens i Stångmyrberget. Han inköpte gården vid Klippan, men kom sedan i tvist med Laxsjö Bruk angående köpet. Den advokat han anlätade, visade sig senare vara i maskopi med bruket, vilket givetvis resulterade i att han förlorade gården, som därmed gick tillbaka till bruket. Carl Jansson blev kvar vid Risens fram till 1883, då han med sin familj flyttade till Byggningsstället vid Laxsjön. Hustrun hette **Carolina Carlsdotter**, född 1860 i Laxsjön och dotter till Bunk Carl Olsson och dennes hustru Johanna Andersdotter vid Laxsjöberget. Hon gifte sig vid 21 års ålder med den 20 år äldre maken. Carolina avled redan 1902 i Laxsjön, endast 42 år gammal. Sonen Alfred Karlsson, född 1896 i Laxsjön, blev gift med Signe Karlsson från Slogsveden i Hästberget, där makarna en tid var bosatta. De flyttade sedermera till Tägtas vid Laxsjön. Deras son, Erik Karlsson, är numera bosatt vid Våtrönningen i Hästberget (se dito).

Av den gamla gården vid Klippan återstår idag endast några grundstenar, och skogen återtar nu de gamla åker- och slogmarkerna i Stångmyrberget vilka en gång tillhört egendomen.

RISENS.

En son till Johan Hansson på Jan-Hanstorpet, nämligen **Olof Jansson**, född 1776 i Råmsbyn. Han gifte sig 1800 och tycks ha slagit sig ner vid Risens som nybyggare i början av 1800-talet. Marken här torde tidigare ha tillhört Isak Isaksson, vilken bodde på granngården Klippan. Olof Jansson står skriven som torpägare, och han var dessutom verksam som uppsättare vid Laxsjö Masugn. Han avled redan den 25 juli 1814, endast 38 år gammal. Dödsorsaken angavs vara lungshot. Hustru hette **Anna Larsdotter**, och hon var född 1778 i Roskänge och dotter till Ris Lars Ersson och dennes hustru Margreta Olsdotter, sedermera inflyttade till Karlsänge. Sannolikt är det hon som fört med sig Risnamnet till Stångmyrberget. Hon gifte sig vid 22 års ålder och födde 6 barn.

Anna Larsdotter förlorade även hon sin gård till Laxsjö Bruk, vilket framgår av det under Klippan refererade tingsprotokollet från 1821. För änkan och hennes två överlevande barn väntade nu mycket svåra tider. Hon tvingades nu arbeta för bruket, där hon bl.a. sysslade med kol- och malmkörning till hyttan. Även sonen Petter fick börja arbeta när han var 11 år gammal. Trots allt hårt arbete växte skulden till bruket. Situationen förbättrades dock något när hon 1821 gifte om sig med **Jan Ersson**, född 1774 i Kyrkbyn. Han hade tidigare varit gift och bosatt i Storvåla. Han fick nu anställning som kolare under Laxsjö Bruk. Detta senare äktenskap var barnlöst. Jan Ersson dog den 2 december 1842. Han angavs ha levt *troget, arbetsamt och gudfruktigt*. Dödsorsaken sades vara ålderdomsbräcklighet och han var vid sin död 68 år. Anna Larsdotter överlevde sin andre man med drygt ett halvår. Hon slutade sina dagar den 8 juli 1843 av *slag, haft stark huvudyrsel i flera år och dåningar, 65 år gammal, levt gudfruktigt och ärbart*.

Mågen **Anders Jansson** född 1811 i Saxhyttan, var son till Hol Jan Andersson och dennes hustru Stina Andersdotter. Han gifte sig 1832 och blev bosatt vid Risens, där han står skriven som kolare. Anders avled den 2 november 1848 av *håll och styng jämte nervfeber*, endast 37 år gammal. Hustrun **Stina Olsdotter**, född 1811 vid Risens, blev gift vid 21 års ålder. Äktenskapet med Anders Jansson var barnlöst. 1850 gifte hon om sig med kolaren Ris Jan Jansson, född 1821 i Svarthyttan i Norrbärke. I detta äktenskap föddes tre barn. Familjen flyttade från Stångmyrberget till Stora Tuna 1862, och deras vidare öde är okänt.

Ny arrendator vid Risens blev nu kolaren **Ris eller Lask Anders Andersson**, född 1818 i Laxsjön och son till Anders Olsson och dennes hustru Karin Andersdotter. Han gifte sig 1840 med **Anna Stina Andersdotter**, vilken föddes 1820 i Hästberget som dotter till Fors Anders Andersson och Anna Olsdotter. Anders Andersson var med sin familj bosatt i Laxsjön fram till 1862. Efter makens död 1870 flyttade änkan till Hästberget. (Se vidare under Laskens). Sonen **Anders Gustaf Andersson**, född 1843 i Laxsjön. även han kolare, blev en tid kvar vid Risens, och han gifte sig 1869 med **Stina Maja Jansdotter**, född 1847 i Nackarberg. Två barn kända. År 1874 flyttade familjen till Stora Tuna.

Ny arrendator vid Risens blev nu den under Klippan omtalade **Ris Carl Jansson** vilken var född 1839 i Stångmyrberget. Med på flytten till Risens var även hans moder Maria Andersdotter, född 1802 vid Klippan. Carl Jansson gifte sig 1882 med **Carolina Carlsdotter**, född 1860 i Laxsjön. Samtliga flyttade 1883 till Laxsjön och Byggningsstället vid Laxsjön varvid gården vid Risens ödelades. Idag erinrar endast några gamla murar om att här funnits en gård.

SKÅLLES.

En son till Johan Hansson på Jan-Hanstorpet (se dito) nämligen **Jan Jansson**, född 1765 i Råmsbyn, gifte sig 1796 och var till en början bosatt vid Jan Hans, men flyttade i början av 1800-talet till Stångmyrberget, där det förmodligen var han som grundlade vad som senare skulle komma att kallas för Skålles. Jan Jansson, vilken var verksam som kolare och dagkarl, miste även han sin gård till Laxsjö Bruk. Han blev dock kvar som arrendator på gården ända fram till sin död den 25 november 1847, då han var 82 år. Dödsorsaken angavs vara ålderdomssvaghet. Enligt dödboken hade han levt *stilla och gudfruktigt*. Jan Jansson var gift två gånger.

Första hustrun hette **Catharina Hansdotter**, och hon var född 1770 i Torsångs socken. Hon gifte sig vid 25 års ålder och födde 4 söner. Catharina dog den 18 juli 1810 av lungshot, 40 år gammal. Hade enligt dödboken levt vackert. Året efter gifte Jan Jansson om sig med änkan **Catharina Jonsdotter**, född 1761 i Kullen och dotter till Jonas Ersson och dennes hustru Christina Hansdotter. Hon hade tidigare varit gift med soldaten Per Jansson Mahl och bosatt på Älgtorpet vid Brynberget. Hon slutade sina dagar den 10 mars 1822, 60 år gammal. Dödsorsaken angavs vara håll och styng. Detta senare äktenskap var barnlöst. Jan Jansson var sedan änkling i 25 år fram till sin död.

Sonen **Skåll Per Jansson**, född 1800 på Jan-Hanstorpet, blev arrendator på gården i Stångmyrberget och var verksam som kolare. Det var således med honom som Skållnamnet gjorde entré i byn. Han gifte sig 1822 och förblev under hela sitt liv bosatt på gården. Per Jansson avled den 22 augusti 1883 i en ålder av 83 år. Han hade då varit änkling i 31 år. Hustrun hette **Anna Persdotter**, född 1788 i Laxsjön och dotter till Per Olsson och Maja Gunnarsdotter. Gifte sig när hon var 34 år och födde 4 barn. Dog den 17 januari 1852. Om henne anmärkes: *Levt ärbart och kristligt, emot fattiga ömt och välvilligt, död av magplågor, 63 år gammal*. En dotter, Stina Persdotter född 1827, blev gift med gruvsdrängen Per Jansson, född 1820 i Saxhyttan. De var till en början bosatta i Stångmyrberget, troligen vid Risens, men flyttade 1867 till Råmsbyn.

Sonen **Skåll Erik Persson**, född 1823, blev även han arrendator i Stångmyrberget, där han arbetade som kolare under Laxsjö Bruk. Han ingick äktenskap 1849. Erik Persson dog på Sunnansjö Sjukstuga den 3 oktober 1892 av slag, 68 år gammal. Hustrun hette **Anna Gustava Jansdotter**, född 1827 i Saxhyttan och dotter till Hol Jan Andersson och Stina Andersdotter. Hon var för övrigt syster till den ovan nämnde Per Jansson. Hon gifte sig när hon var 22 år och födde två barn. Efter makens död flyttade hon från Stångmyrberget.

Mågen **Skåll Anders Persson**, född 1854 i Storslätten, var son till Per Ulrik Andersson och dennes hustru Anna Brita Jansdotter. Gifte sig 1878 och var till en början bosatt i Storslätten, men flyttade omkring 1882 till Stångmyrberget, där han blev arrendator vid Skålles. Liksom svärfadern var han verksam som kolare under Laxsjö Bruk. Hustrun hette **Johanna Ersdotter**, och hon var född 1851 i Stångmyrberget. Hon gifte sig när hon var 26 år och födde 5 barn. Den 28 oktober 1901 flyttade hela familjen till Stora Tuna, och deras vidare öde är okänt.

En son till Anders Persson ovan, nämligen **Anders Adolf Andersson**, född 1878 i Storslätten, gifte sig 1899, och familjen var under en kortare tid bosatt i Stångmyrberget. De flyttade dock till Hästberget 1901 och bodde sedan en tid även vid Idtjärnsbodarna. Hans hustru hette **Maria Kristina Eriksson**, och hon var född 1877 i Hästberget, dotter till Enkull Erik Larsson och dennes hustru Maja Stina Persdotter. Hon gifte sig när hon var 22 år och födde 5 barn. I och med utflyttningen 1901 försvann Skällsläkten från byn.

Arrendator vid Skälles blev nu **Klint Carl Andersson**, född 1851 i Laxsjön, gift med **Eva Matilda Andersson**, född 1858, även hon i Laxsjön. De hade tidigare varit bosatta i Hästberget, men flyttade till Stångmyrberget den 23 oktober 1901. Arrendekontraktet med Stora Kopparbergs Bergslag omfattade, utöver gården vid Skälles, 581 ar åker samt 5.264 ar äng eller slog. Häri ingick även egendomarna vid Risens och Nygården. I årligt arrende fick de betala 115 kronor. Under sin tid i Stångmyrberget arbetade Carl Andersson med kolning och avverkning för bolagets räkning. Han blev änklings 1931, och 1937 flyttade han så tillbaka till Hästberget. (Jämför under Klintens).

Ny arrendator blev nu **Gustaf Jonsson**, född 1881 i Tyngsjö. Han gifte sig 1924 och familjen bodde först i Ore, flyttade sedan till Laxsjön och därefter till Skälles 1940. Han avled den 16 juni 1941 då han var 60 år gammal. Hustrun hette **Vilhelmina Andersson**, och hon var född 1893 i Orsa. Hon gifte sig när hon var 31 år och födde 4 döttrar. Vilhelmina blev så kvar vid Skälles fram till 1944, då hon flyttade till Slogsveden i Hästberget, där hon hyrde lillstugan av Sturk Karl Erik Karlsson. Härifrån flyttade hon så 1953 till Gärdsbodarna. Hon slutade sina dagar den 12 november 1978, då hon var 85 år. Av barnen kan här nämnas Tyra Jonsson, vilken blev gift med Ejnar Karlsson och bosatt i Bredberget. Dottern Anna Jonsson blev gift med Thure Hellstrand och bosatt vid Sandbacken.

Skälles arrenderades därefter av ryskfödde **Heikki Petsanen**, vilken var född 1917 i Limänkä, gift 1947 och tidigare med sin familj bosatt i Stora Tuna. Hans hustru hette **Anna Ankudinor**, född 1923 i Limasjärvi i Ryssland. De flyttade hit den 27 maj 1949, och blev kvar vid Skälles i ett par år, nämligen intill den 29 november 1951, då de flyttade tillbaka till Tuna. Året efter, eller närmare bestämt den 4 juli 1952, inflyttade så **Knut Daniel Evald Niklasson**, född 1925 i Djura. Gift 1950 med **Anicka Elisabet Niklasson** (hennes flicknamn inte noterat), född 1925, även hon i Djura. Han står skriven som skogs-arbetare. De blev kvar här till den 25 augusti 1955, då de flyttade tillbaka till Djura. De blev därmed de sista bofasta vid Skälles. Nuvarande ägare av gården är **Krister Andersson och Eva Nymark Andersson**, vilka 1988 inköpte den från den tidigare ägaren Per Forsberg.

NYGÅRDEN.

Nygården, ibland även kallad Carl Johans, var den senast anlagda gården i Stångmyrberget. Den byggdes omkring 1860 av **Carl Johan Persson**, född 1835 i Morgårde och son till Per Ersson och dennes hustru Brita Ersdotter. Han gifte sig 1859 och bodde först med sin familj i Laxsjön, men flyttade omkring 1862 till Nygården, där han var verksam som kolare under Laxsjö Bruk. Hustrun hette **Maja Jansdotter**, född 1834 i Laxsjön och dotter till Jan Olsson och Stina Olsdotter. Hon var för övrigt syster till Storgårds Anders Perssons hustru Eva Jansdotter i Stångmyrberget. Hon gifte sig vid 25 års ålder och födde 5 barn. De blev kvar på Nygården fram till omkring 1890, då de flyttade till Stora Tuna.

Sonen **Nygårds Karl Erik Karlsson**, född 1860 i Laxsjön, gifte sig 1885, och var först bosatt på Nygården. Hans hustru hette **Anna Kristina Löfgren**, och hon var född 1862, även hon i Laxsjön. Familjen flyttade dock till Stora Tuna redan 1886, och deras vidare öde är okänt. En måg till Carl Johan Persson, nämligen **Nygårds Jan Petter Jansson**, född 1862 i Norgärde vid Sunnansjö, gifte sig 1884. Även han var till en början bosatt i Stångmyrberget. Hustrun hette **Johanna Karlsdotter**, och hon var född 1866 i Nygården. Även denna familj flyttade dock från platsen och slog sig ner i på mannens hemort Norgärde 1886.

Sonen **Nygårds Anders Gustaf Karlsson**, född 1863 i Stångmyrberget, gifte sig 1889 och blev med sin familj bosatt på Nygården. Han var gift med **Matilda Eriksson**, född 1868 i Hästberget, och hon var dotter till Enkull Erik Larsson och dennes hustru Maja Stina Persdotter. Hon gifte sig när hon var 21 år och födde tre barn. Familjen blev kvar här till fram emot början av 1900-talet, då de slog ner sina bopålar i Hästberget, där de nu anlade ett nybygge (se Lundströms, och jämför även under Värems). Enligt uppgift skall Gustaf Karlsson ha flyttat ner huset från Stångmyrberget till den nya platsen i Hästberget. Därvid ödelades Nygården. Idag finns endast en del grundstenar kvar på platsen.

Sammanfattning. Stångmyrberget.

Storgården, som utgör den äldsta boplatsen i Stångmyrberget, bebyggdes redan omkring 1710. Gården är den västligaste i Stångmyrberget. Det är idag den enda gården med fast boende. Nästa gård som anlades var sannolikt **Klippan**, och denna nedsättning skedde troligen omkring 1730. Gården, som låg sydligast i byn, är sedan 1870-talet ödelagd. Nästa nybygge synes ha varit **Risens**, som anlades någon gång i början av 1800-talet. Denna gård, som låg ett stycke norr om den ovan nämnda gården Klippan, är sedan 1880-talet ödelagd. Vid ungefär samma tidpunkt, dvs tidigt 1800-tal, anlades även gården vid **Skålles**. Den är, vid sidan av Storgården, den enda kvarvarande gården i Stångmyrberget. Skålles ligger allra längst i öster i byn. Den sista gården som anlades var Nygården, vilket torde ha skett omkring 1860. Den ödelades redan i början av 1900-talet och var således inte bebodd i mer än cirka 40 år. Nygården låg ett stycke sydost om Storgården.

JAN HANS.

Johan Göransson, född 1712 i Stångmyrberget, var son till Göran Olsson och hans hustru Malena Persdotter, vilka var Stångmyrbergets första nybyggare. Han gifte sig 1735 och bodde förts i Gonäs, troligen på svärfaderns gård. Omkring 1740 flyttade så familjen till Hästberget, där Johan Göransson står skriven som bergsman och delägare i Laxsjö Hytta. Var i Hästberget familjen bodde är inte med säkerhet känt, men sannolikt var det på den så kallade Håkegendomen. Johan Göransson dog den 3 juli 1745. Om honom anmärkes bl.a. följande i dödboken: *Har levt stilla och kristligt. Insjuknade 14 dagar före sistlidne Julhelg och plågades mest av magsveda och flera medföljande krämpor, varutav han ock efter en kristlig förberedelse avled. Levat i 32 år och 9 månader.* Hans hustru hette **Kerstin Ersdotter**, född 1712 i Gonäs och dotter till Erik Persson och Karin Andersdotter vid Halvars. Två av hennes systrar var för övrigt gifta med två av Johan Göranssons bröder. Hon gifte sig vid 22 års ålder och födde fyra barn och blev så änka efter 10 års äktenskap. Omgift 1746 med Per Larsson ifrån Laxsjön, sedermera bosatt på Håkegendomen i Hästberget. Kerstin födde tre barn i detta senare gifte. Hon avled den 13 juni 1783 av moderpassion, 71 år gammal.

Mågen **Johan Hansson** var född 1739 i Råmsbyn och son till Hans Hansson och Elisabet Ersdotter. Han gifte sig första gången 1764. Familjen bodde till en början i Råmsbyn, men flyttade omkring 1785 till Hästberget, där de antagligen var bosatta på Håkegendomen. År 1794 sökte så Johan Hansson lagfart på en byggningsplats innehållande 145 snesland, bestående av ett *avkolat fall samt slihäll och stenbunden mark med rödmylla*. Platsen var belägen ett stycke nordväst om högsta toppen av Råmsberget och låg cirka 350 meter över havet. Säljare var Isak Isaksson i Stångmyrberget vilken var gift med en kusin till Johan Hanssons hustru. Köpesumman var 4 Rdr riksgäldsmynt.

Här anlade nu Johan Hansson ett nybygge, och han flyttade hit med sin familj vid mitten av 1790-talet. Platsen kom sedan att heta **Jan Hans** (Johan Hansson kallades ibland även Jan Hansson). Han slutade sina dagar den 19 november 1809. Enligt dödboken hade han levt fridsamt. Han dog för övrigt i Strandbo i Stora Tuna, och dödsorsaken angavs vara pleuresie. Han var då 71 år gammal. Jan Hansson var gift tvenne gånger. Första hustrun hette **Elisabet Jansdotter**, född 1742 i Hästberget och alltså dotter till den ovan nämnde Johan Göransson. Hon gifte sig när hon var 22 år och födde 9 barn. Avled den 9 mars 1800 av håll och styng, 58 år gammal. Vid hennes död fanns här en stuga med kammare, ett fähus och ett mindre dito, en bod, ett vedlider samt en källare. Jan Hansson gifte året efter om sig med **Kerstin Olsdotter**, född 1763 i Bergsbo och dotter till soldaten Skjul Olof Persson och hans hustru Lisa Andersdotter, sedermera inflyttade till Krabbsjön. Hon var vid vigseln 38 år, och hon födde två barn. Några år efter makens död, eller omkring 1815, flyttade hon tillbaka till sin hemby Krabbsjön.

Sonen **Petter Jansson**, född 1781 i Råmsbyn, gifte sig med **Anna Persdotter**, född 1780 i Östanmyra. Familjen bodde några år vid Jan Hanstorpet, men flyttade senare till Avesta. Sonen Jan Jansson blev bosatt vid Skålles. Sonen Anders Jansson flyttade till Klippan medan sonen Olof Jansson blev bosatt vid Risens. Alla tre blev således bosatta i Stångmyrberget. Jan-Hanstorpet ödelades troligen redan omkring 1815.

Resterna av Jan Hanstorpet. Foto Kjell Vadfors år 2001.

Åkrarna här förefaller dock ha brukats långt senare, troligen av barn och ättlingar till Jan Hansson. Marken kom senare i patron Roots ägo, och slutligen under Stora Kopparbergs Bergslag. Det enda som vittnar om att här en gång legat en gård är några stenmurar.

Några vyer och gruppbilder.

Göstasgården, Trollbo och Tallbacken. Hästbergs Klack. Foto Emil Göstas

Fäbodtjärn. Göstasgården, Tallbacken, Trollbo och Smensgårdarna. Foto Emil Göstas.
I bakgrunden Tansväggarna och Hästbergs Klack.

Fäbodtjärn och gården vid Slogsveden. I bakgrunden Rämsberget. Fot Emil Göstas.

Vy över Hästberg, mot Grangärdebygden. Foto Emil Göstas.

Vy över Hästberg. I förgrunden Smensgårdarna. Fot Emil Göstas.

Vy mot Göstasgåren, Tallbacken, Trollbo och Hästbergs Klack. Foto Emil Göstas.

Gruppfoto. Sittande f.v. Predikant Lind? Sturk Anna Karlsson f. 1906. Tägt Emil Andersson f. 1896 Laxsjön, Täpp Edit Andersson f. 1898, Sjul Klara Karlsson f. 1891 Laxsjön, Täpp Ida Andersson f. 1896, Slogsve Signe Karlsson f. 1900.
Stående: Pellbybo Ernst Andersson f. 1897, Laxjöbergs Axel Karsson f. 1862, Stirk Karl Karlsson f. 1864 Laxsjön, Slogsve Anna Karlsson f. 1880, Slogsve Karl Erik Karlsson f. 1874, Slöogsve Karl Jansson f. 1848, Täpp Karl Andersson f. 1908, Tägt Alfred Karsson f. 1896 Laxsjön, Göstas Gustaf Karlsson f. 1898. Foto Emil Göstas.

"Jenka" i Grangärde Hästberg. F.v. Smens Bernhard Karlsson f. 1886, Elna Väremo f. 1890, Johan Lindberg f. 1884, Enkull Emma Eriksson f. 1888, Smens Axel Karlsson f. 1882, Enkull Hanna Eriksson f. 1884, Isakes Verner Forsberg f. 1891, Göstas Emil Karlsson f. 1890, Isakes August Forsberg f. 1892.

Gruppfoto. Främre raden: Göstas Gustaf Karlsson f. 1898, Göstas Karl Karlsson f. 1902.
Bakre raden: Smens Bernhard Karlsson f. 1886, Isakes Verner Forsberg f. 1891, Pellbybo
Ernst Andersson f. 1897 och Isakes August Forsberg f. 1892. Foto Emil Göstas.

Gruppfoto. Längst fram Göstas Gustaf Andersson f. 1898, Karl Hellman fr. Stenberget f. 1906.
Andra raden: Göstas Karl Karlsson f. 1902, Göstas Maria Andersson f. 1866, hennes moder
Anna Lisa Jansdotter f. 1841, Hilma Andersson fr. Högbacken f. 1880, Emma Norberg fr.
Stenberget f. 1880.
Tredje raden: Göstas Karl Erik Andersson f. 1857, en okänd, Karl Andersson fr. Högbacken
f. 1884, Johan Lindberg f. 1884. (Göstas Maria, Hilma Andersson och Karl Andersson är syskon)
Foto Emil Göstas.

Slogsveden.
Fotot taget i
Idtjärns-
bodarna av Emil
Göstas.

Sturk Karl Erik Karlsson f. 1874 med hustrun Anna Maria Karlsson, f. 1880.
Barnen August Karlsson f. 1903 (skomakare i Nyhammar) samt Signe Karlsson
f. 1900 (gm Alfred Karlsson). T.h. Skälles Albert Andersson, f. 1878 med hustrun
Enkull Maria Eriksson f. 1877. Deras barn Lydia f. 1906 och Signe f. 1900.

Foto
Emil Göstas

Enkull Erik Larsson f. 1834 i Grangärde Hästberg. Hustrun Maja Stina Persdotter f. 1840 i Laxsjön.

Frösättning. Första raden: Enkull Lydia Eriksson, en okänd, Slogsve Signe Karlsson, Pellbybo Mina Andersson , Andra raden: Verner Forsberg, Täpp Edit Andersson ifrån Stångmyrberget, Signe Floding, Tägt Ester Andersson Från Laxsjön, Lask Klara Eriksson, Klint Anna Karlsson, Sjul Ida Karlsson från Laxsjön, Tempel Emma Karlsson Från Laxsjön, Sturk Tekla Karsson från Laxsjön, en okänd, Göstas Karl Karlsson. Foto Emil Göstas.

Sågen i Laxsjön. Isakes August Forsberg, Göstas Karl Karsson, Isakes Verner Forsberg, Lask Ludvig Andersson, Sven Leijström från Laxsjön, Karl Johans Gustaf Andersson, Einar Leijström från Laxsjön. Foto Emil Göstas.

Vid ratten Göstas Gustaf Karlsson och i baksätet Johan Lindberg. Den sistnämndes brorsdöttrar Elin och Anna Lindberg från Karlsänge. Foto Emil Göstas.

Första raden: Isakes August Forsberg, Lask Klara Eriksson, Göstas Karl Karlsson, Andra raden: Tempel Edvin Karlsson, Lask Erik ERriksson, Täpp Edit Andersson, Göstas Gustaf Karlsson, Enkull Lydia Eriksson, Lask August Eriksson, Enkull Signe Eriksson, och Smens Bernhard Karsson. Foto Emil Göstas.

Familjeträff hos Tapp Karl Andersson i Stångmyrberget. Fot Emil Göstas.

Symöte i Grangärde Hästberg. Foto Emil Göstas.

Midsommarfirande vid Smens. Direktör Sigfrid Edström i ljus kostym.

Klippning av mattor. Foto Emil Göstas.

Skogsplantering. Längst till vänster skogvaktaren Evald Persson, Nyhammar.
Foto Emil Göstas.

Bröllop i Grangärde Hästberg. 1921.

Brudparet Tägt Emil Andersson f
född 1896 i Laxsjön
Täpp Edit Andersson, född 1898 i Hästberg
Vigda 8 oktober 1921.

Brudparet Göstas Emil Karsson
född 1890 i Hästberg
Täpp Ida Andersson, född 1896 i Hästberg
Vigda 23 oktober 1921.

Edit Andersson och Ida Andersson var systrar, båda döttrar till Täpp Carl Erik Andersson och Sara Stina Karlsson i Hästberget.

SLÄKTTABELLER

GRANGÄRDE HÄSTBERG

MED STÅNGMYRBERGET,

FIRBODARNA

SAMT

PELLBYBODARNA.

LEKATT-SLÄKTEN.

Kyrkoherden

Petrus Andersson Svärdsjöensis, f. ca 1540 trol. i Svärdsjö by, Stora Tuna
Kyrkoherde i Grangärde, död därstädes 19/1 1621

Hustru: Elisabet Persdotter, f. ca 1545 på okänd ort, död 1622 i Grangärde

Barn: Sara, f. 1566 i Norrbärke Prästgård. G.m. Per Nilsson i Kyrkbyn
Abraham, f. ca 1570 ibm, handelsman i Köping
Anders, f. ca 1575 ibm, död före 1621
Knut, f. 1579 ibm, se nedan
Elisabet, f. ca 1585 i Gränge, död före 1621
Hans, f. ca 1590 ibm, till Näs i Norrbärke

Bergsmannen och Kyrkvärden

Knut Persson, f. 1579 i Norrbärke Prästgård, gift ca 1605, död 24/10 1675

Hustru: Karin Vidiksdotter, f. ca 1580 i Norrvik, död 11/12 1636

Barn: Elisabet, f. ca 1610 i Östanmyra, gm Mats Mattsson
Anders, f. 1612 ibm, se nedan

Bergsmannen och Kyrkvärden

Anders Knutsson, f. 1612 i Östanmyra, gift 19/10 1637, död 12/12 1675

Hustru: Karin Mårtensdotter, f. 1617 i Sunnansjö, död 25/19 1698 i Hästberget

Barn: Elisabet, f. 14/9 1638 i Östanmyra, gift till Gärdsveden
Karin, f. 15/10 1640 ibm., gm Olof Göransson, Se Göstas
Anna, f. 1642 ibm
Per, f. 9/4 1645 ibm, se nedan.
Malin, f. 24/8 1647 ibm, gm Mats Nilsson, se Forsens
Susanna, f. 20/3 1650 ibm
Brita, f. ca 1652 ibm

Nybyggaren och Bergsmannen

Per Andersson, f. 9/4 1645 i Östanmyra, gift 1/11 1669, död 24/12 1726

Hustru: Kerstin Ersdotter, f. 25/10 1646 i Råmen, död 8/3 1712

Barn: Elisabet, f. 8/2 1671 i Östanmyra, död 9/4 1671
Samuel, f. 2/7 1672 ibm, se Samuel Pers
Karin, f. 15/2 1674 ibm, gm Hans Eriksson, se Bunkens
Elisabet, f. 4/7 1675 ibm, död 2/11 1675
Anders, f. 31/3 1677 ibm, död 26/7 1677
Erik, f. 28/4 1678 ibm, till Råmen
Anders, f. 10/11 1680 i Hästberget
Peder, f. 21/3 1682 ibm, se nedan
Malin, f. 28/12 1683 ibm, död 14/6 1684
Elisabet, f. 10/3 1686 ibm, gm Erik Ersson i Råmen
Olof, f. 26/8 1688 ibm

Bergsmannen och Hemmansbrukaren

Peder Persson, f. 21/3 1682 i Hästberget, gift 4/2 1706, död 16/12 1740

Hustru: Brita Hansdotter, f. 10/12 1680 i Råmen, död 13/8 1740

Barn: Kerstin, f. 15/10 1706 i Hästberget
Petter, f. 5/3 1708 ibm, se Isaks- och Enkull-släkterna
Elisabet, f. 29/5 1711 ibm
Margreta, f. 27/1 1714 ibm, gm Mats Larsson
Hans, f. 20/3 1717 ibm, död ogift 4/12 1770
Erik, f. 19/2 1720 ibm, se nedan
Samuel, f. 30/4 1723 ibm, död 1754
Karin, f. 25/7 1725 ibm, piga, död 14/10 1789

Soldaten och Bergsmannen, Lekatt

Erik Persson, f. 19/2 1720 i Hästberget, gift 13/10 1745, död 29/10 1795

Hustru: Sara Larsdotter, f. 14/12 1719 i Norrbo, död 22/2 1788

Barn: Elisabet, f. 16/6 1746 i Norrbo, gift i Norrbo
Petter, f. 31/8 1747 ibm, se nedan
Lars, f. 21/5 1751 ibm
Erik, f. 26/9 1756 i Hästberget, död 1772
Sara, f. 23/11 1758 ibm, död 2/12 1758
Olof, f. 12/5 1760 ibm, se nedan

Per Ersson Lekatt, f. 31/8 1747 i Norrbo, gift 1/4 1771,

Hustru: Karin Hansdotter, f. 16/10 1742 i Råmen

Barn: Petter, f. 18/8 1775 i Hästberget
Lisa, f. 1/2 1779 ibm
Elisabet, f. 1/11 1780 ibm

Familjen till
Smålla i Tuna
1788.

Bergsmannen, Lekatt

Olof Ersson, f. 12/5 1760 i Hästberget, gift 1778, 1805. Till Saxhyttan

Hustru: Maria Andersdotter, f. 4/5 1756 i Råmen, gift 1778, död 21/6 1800

Hustru: Sara Vidiksdotter, f. 25/3 1769 i Dalkarsberget, gift 21/7 1805,

Barn: Stina, f. 27/9 1785 i Hästberget, se Göstas
Catharina, f. 26/9 1787 ibm, gm Pellas Per Ersson i Saxhyttan
Maria, f. 1/2 1790 ibm, död före 1793
Maria, f. 10/2 1793 ibm

2:a giftet: Petter, f. 17/2 1806 ibm
Lisa, f. 25/5 1810 ibm, gift till Saxhyttan.

Anm. Familjen utflyttad till Saxhyttan, senare till Sörmland.

Egendomen i Hästberget till Ris Lars Ersson, gamle Olof

Olsson i Saxhyttan, Göstas Anders Gustafsson samt

Nyhammars Bruk.

SAMUEL PERS.

Bergsmannen

Samuel Persson, f. 2/7 1672 i Östanmyra, gift 20/10 1695, död 21/2 1720

Hustru: Malin Andersdotter, f. 7/7 1674 i Forsa, Tuna, död 3/11 1739

Barn: Anna, f. 2/7 1696 i Hästberget
Anders, f. 16/3 1698 ibm, se nedan
Kerstin, f. 16/9 1700 ibm
Elisabet, f. 6/7 1701 ibm
Per, f. 11/12 1703 ibm, se nedan
Karin, f. 11/2 1711 ibm
Samuel, f. 2/6 1715 ibm

Bergsmannen och Hemmansbrukaren

Anders Samuelsson, f. 16/3 1698 i Hästberget, gift 4/8 1728,

Hustru: Anna Persdotter, f. 15/10 1701 i Persbo

Barn: Anders, f. 1730 i Hästberget
Catharina, f. 6/5 1733 ibm
Karin, f. 1736 ibm

Anm. Familjen utflyttad till Stora Tuna 1755

Per Samuelsson, f. 11/12 1703 i Hästberget, gift 23/8 1724,

Hustru: Anna Olsdotter, f. 1702 i Säter

Barn: Johan, f. 24/6 1724 i Hästberget
Karin, f. 7/11 1725 ibm

Anm. Familjen utflyttad till Hälsingland omkring 1730

Samuel Pers-egendomen inlöst av Anders och Per Samuelssöners
kusin Erik Persson Lekatt 1752 och underlagd dennes egendom.

MATS LARS.

Mats Larsson, f. 9/2 1700 i Hyttriset, gift 12/11 1738, död 25/6 1742

Hustru: Margreta Persdotter, f. 27/1 1714 i Hästberget, död 16/5 1783

Barn: Samuel, f. 25/7 1739 i Hästberget, se nedan
Petter, f. 4/6 1742 ibm, död 29/11 1795, ogift

Samuel Mattsson, f. 25/7 1739 i Hästberget, gift 1765, död 9/10 1800

Hustru: Kerstin Ersdotter, f. ca 1740 i Överåker, Stora Tuna

Barn: Christina, f. 2/7 1772 i Ytteråker, gm Isak Persson, se dito.

ISAKS.

Mjölaren och Bergsmannen

Petter Persson, f. 5/3 1708 i Hästberget, gift 17/10 1742, död 1/5 1761

Hustru: Margreta Isaksdotter, f. 5/4 1719 i Lågnäset, död 26/1 1804

Barn: Isak, f. 17/7 1743 i Mångdala, död före 1753
Anna, f. 7/6 1745 ibm, gm Samuel Görsson, se dito
Catharina, f. 16/11 1746 ibm
Maria, f. 10/6 1749 ibm, död 27/11 1752
Christina, f. 6/11 1751 ibm
Isak, f. 3/3 1753 ibm, se nedan
Petter, f. 27/9 1755 ibm, se Enkull-släkten
Anders, f. 4/1 1758 ibm, död 24/3 1758
Anders, f. 4/10 1759 ibm

Bergsmannen, senare Dagkarlen

Isak Persson, f. 3/3 1753 i Mångdala, gift 1788, 1793, 1800, död 22/2 1824

Hustru: Anna Jansdotter, f. 29/7 1761 i Stensbo, g. 19/10 1788, d. 25/11 1792

Hustru: Christina Samueldotter, f. 2/7 1772 i Ytteråker, g. 1793, d. 24/1 1799

Hustru: Maria Olsdotter, f. 24/5 1760 i Laxsjön, gift 5/2 1800, död 3/12 1800

Barn: Petter, f. 20/1 1790 i Stensbo, till Stensbo
Stina, f. 23/1 1792 ibm, död 25/11 1792
2:a giftet: Anders, f. 29/9 1793 i Hästberget, död 13/10 1797
Isak, f. 6/10 1795 ibm, se nedan.
Christina, f. 22/1 1797 ibm, se Enkull-släkten

Torpägaren och Arbetaren

Isak Isaksson, f. 6/10 1795 i Hästberget, gift 9/10 1821, död 3/12 1866

Hustru: Karin Olsdotter, f. 17/4 1794 i Rönnäset, död 17/7 1870

Barn: Sara Stina, f. 17/9 1822 i Saxhyttan, död 1824
Petter, f. 5/10 1824 ibm, död 1825
Petter, f. 29/9 1826 i Hästberget, till Lindbastmora
Anders, f. 8/4 1829 ibm, till Sunnansjö
Isak, f. 7/3 1833 ibm, se nedan
Johanna, f. 16/8 1838 ibm, gm Erik Persson, se dito.

Torpägaren

Isak Isaksson, f. 7/3 1833 i Hästberget, gift 3/9 1859, död 28/2 1878

Hustru: Sara Lisa Persdotter, f. 6/6 1833 i Lillheden, död 22/1 1930

Barn: Emma Sofia, f. 22/10 1859 i Hästberget, se nedan

Hemmansägaren, Lask

Ludvig Andersson, f. 22/10 1866 i Stångmyrberg, g. 22/9 1889, d. 6/5 1956

Hustru: Emma Sofia Isaksson, f. 22/10 1859 i Hästberget, död 23/2 1904

Barn: Karl Ludvig Verner, f. 13/2 1891 i Hästberget, se Forsbergs
Karl Erik August, f. 27/12 1892 ibm, ogift, död 26/12 1970
Alma Emilia Sofia, f. 15/9 1896 ibm, död 18/3 1908

FORSBERGS.

Hemmansägaren och Skolmästaren

Erik Persson, f. 22/6 1841 i Hoberget, gift 23/12 1883, död 6/3 1914

Hustru: Johanna Isaksdotter, f. 16/8 1838 i Hästberget, död 24/5 1917

Systerdottern Johanna Augusta Henriksson, f. 16/1 1879 i Hedemora

Egendomen inlöst av Lask Ludvig Andersson, vilken senare överlät den till sonen Verner Forsberg.

Lantbrevbäraren

Verner Forsberg, f. 13/2 1891 i Hästberget, gift 21/6 1915, död 13/11 1958

Hustru: Elin Kristina Jansson, f. 5/9 1896 i Mockfjärd, död 15/2 1973.

Barn: Erik Verner, f. 7/8 1915 i Hästberget, död 3/10 1940

Märta Valborg Kristina, f. 19/8 1917 i dito, gm Sven Näslund, Borlänge

Astrid Margareta, f. 7/10 1920 i dito, gm Nils Näslund, Borlänge

Nils Gösta, f. 31/10 1931 i dito, postmästare i Nyhammar.

SAMUEL GÖRS.

Hans Hansson, f. 25/2 1738 i Norrbo, gift 26/12 1766, död 19/1 1769

Hustru: Anna Persdotter, f. 7/6 1745 i Mångdala, omgift nedan

Barn: Isak, f. 7/2 1768 i Hästberget, död 23/2 1768

Torpägaren och Sockenskräddaren

Samuel Görsson, f. 22/2 1747 i Norrbärke, gift 3/12 1775, död 15/8 1820

Hustru: Anna Persdotter, f. 7/6 1745 i Mångdala, g. 1766, 1775, d. 14/4 1826

Barn: Petter, f. 19/11 1776 i Hästberget, död 6/11 1777

Margreta, f. 18/10 1778 ibm, gm Nils Nilson nedan

Göran, f. 3/11 1780 ibm, se nedan

Stina, f. 4/7 1784 ibm, död 1785

Anna, f. 13/12 1785 ibm

Sara, f. 28/4 1787 ibm, död 11/5 1788

Sara, f. 12/11 1789 ibm

Hemmansbrukaren

Nils Nilsson, f. 20/4 1782 i Säfsnäs, gift 26/12 1815, död 10/12 1821

Hustru: Margreta Samuelsdotter, f. 18/10 1778 i Hästberget, död 15/12 1843

2:a man: Anders Ersson, f. 1/4 1795 i Östersaxen, gift 6/12 1822

Barnlösa:

Hemmansbrukaren

Göran Samuelsson, f. 3/11 1780 i Hästberget, gift 29/10 1802, död 10/9 1854

Hustru: Lisa Göransdotter, f. 2/5 1769 i Långmyra, död 4/8 1835

Bosatta i Stora Skedvi 1814 till 1826.

Barnlösa.

Anm. Egendomen senare under Enkull- och Isakssläkterna.

ENKULL-SLÄKTEN.

Hemmansbrukaren i Enkullen

Lars Samuelsson, f. 17/7 1760 i Persbo, gift 6/7 1785, död 27/4 1812

Hustru: Margreta Jansdotter, f. 9/11 1765 i Enkullen, omgift nedan

Barn: Petter, f. 6/11 1786 i Enkullen
Johan, f. 30/11 1788 ibm
Samuel, f. 1/6 1790 ibm
Stina, f. 27/2 1793 ibm, död 1797
Brita, f. 25/2 1795 ibm
Johanna, f. 12/6 1796 ibm
Lars, f. 13/4 1799 ibm, se nedan
Erik, f. 27/7 1801 ibm, död före 1805
Christina, f. 24/9 1802 ibm, gm Göran Granlind nedan
Erik, f. 1/10 1805 ibm, död 1805
Erik, f. 14/7 1809 ibm

Hemmansägaren

Petter Persson, f. 27/9 1755 i Mångdala, gift 1781, 1818, död 8/7 1826

Hustru: Karin Ersdotter, f. 15/2 1738 i Ljusnarsberg, g. 26/6 1781, död 1811

Hustru: Margreta Jansdotter, f. 9/11 1765 i Enkullen, g. 1785, 1818, död 11/1 1830

Barn: Catharina, f. 23/3 1782 i Enkullen, gm Jan Andersson i Enkullen

Anm. Petter Persson och Margreta Jansdotter inflyttade till Hästberget från Enkullen 1816.

Dagkarlen

Göran Ersson Granlind, f. 14/3 1801 i Laxsjön, gift 18/10 1822 Till Laxsjön

Hustru: Christina Larsdotter, f. 24/9 1802 i Enkullen ca 1825

Barn: Lars Erik, f. 20/1 1823 i Hästberget
Stina Lisa, f. 11/2 1824 ibm, tvilling
Johanna, f. 11/2 1824 ibm, tvilling
Petter, f. 6/9 1827 i Laxsjön

Hemmansägaren, Enkull

Lars Larsson, f. 17/4 1799 i Enkullen, gift 8/11 1823, död 5/1 1853

Hustru: Stina Isaksdotter, f. 28/1 1797 i Hästberget, död 3/4 1870

Barn: Petter, f. 30/3 1825 i Hästberget, död 1825
Petter, f. 28/9 1827 ibm, död 17/9 1839
Anna Stina, f. 4/1 1830 ibm, gm Ris Anders Ersson i Saxhyttan
Johanna, f. 1/12 1832 ibm, se under Templet
Erik, f. 29/9 1834 ibm, se nedan

Hemmansägaren, Enkull

Erik Larsson, f. 29/9 1834 i Hästberget, gift 5/7 1861, död 6/9 1908
Hustru: Maja Stina Persdotter, f. 1/3 1840 i Laxsjön, död 12/12 1916

Barn: Erik, f. 2/5 1862 i Hästberget, se nedan
Emma Matilda, f. 22/1 1864 ibm, död 28/2 1864
Vilhelmina, f. 30/5 1865 ibm, död ogift i Gävle 19/3 1911
Matilda, f. 12/3 1868 ibm, se Våremos, resp. Lundströms
Johanna, f. 23/5 1872 ibm, död 2/8 1872
Carl, f. 7/12 1873 ibm
August, f. 2/8 1875 ibm, död 15/7 1878
Maria Christina, f. 13/4 1877 ibm, gm Anders Albert Andersson
August Bernhard, f. 24/4 1879 ibm, se nedan
Anders Gustaf, f. 8/11 1881 ibm, se nedan
Johanna Albertina, f. 3/5 1884 ibm, till Idkerberget
Emma Sofia, f. 8/9 1886 ibm

Hemmansägaren och Gruvarbetaren, Enkull

August Eriksson, f. 24/4 1879 i Hästberget, gift 22/12 1917, död 20/4 1963
Hustru: Augusta Vilhelmina Andersson, f. 13/9 1876 i Firbodarna, d. 8/6 1950
Barn: Ella Agda Vilhelmina, f. 20/9 1920 i Hästberget. Se nedan

Skogsförmannen

Karl Ragnar Karlsson, f. 13/7 1912 i Bollnäs, gift 9/9 1944, död 7/2 1982
Hustru: Ella Eriksson, f. 20/9 1920 i Hästberget
Barn: Gun Agda Ingegerd, f. 24/9 1944 i Hästberget
Barbro Margareta, f. 18/1 1937 i dito
Kjell Åke, f. 3/4 1949 i Kullen
Karl Arne, f. 7/9 1955 i Hästberget
Leif Ragnar, f. 9/5 1960 i dito

Hemmansägaren, Enkull

Erik Eriksson, f. 2/5 1862 i Hästberget, gift 26/8 1888, död 11/1 1937
Hustru: Fredrika Persdotter, f. 2/5 1865 i Saxhyttan, död 14/8 1936
Barnlösa.

Anm. Enkull Erik Erikssons hemman inköp av Täpp Carl Andersson.

Kolaren

Anders Albert Andersson, f. 12/8 1878 i Storslätten, gift 1/11 1899,
Hustru: Maria Christina Eriksson, f. 13/4 1877 i Hästberget
Barn: Signe Cecilia, f. 7/2 1900 i Hästberget
Lydia Kristina, f. 16/12 1906 i dito
Albert Harald, f. 10/2 1910 i dito
Edit Evelina, f. 13/2 1913 i dito
Nelly Maria, f. 17/12 1916 i dito

Anm. Familjen en tid bosatt i Stångmyrberget. Utflyttade till
Stora Tuna 19/9 1925.

VÄREMOS.

Hemmansägaren

And. Gustaf Karlsson, f. 9/12 1863 i Stångmyrberg, g.23/6 1889, d.17/5 1936

Hustru: Matilda Eriksson, f. 12/3 1868 i Hästberget, död 8/4 1927

Barn: Elna Vilhelmina, f. 23/9 1890 i Stångmyrberg, se nedan
Karl Gustaf, f. 14/3 1893 ibm, se Lundströms nedan
Gustaf Emanuel, f. 28/7 1898 ibm, död 27/12 1918

Anrikningsförmannen

Elis Karlsson Värema, f. 25/5 1887 i Långmyra, gift 23/5 1914, död 11/7 1966

Hustru: Elna Vilhelmina Andersson, f. 23/9 1890 i Stångmyrberg, d.30/4 1961

Barn: Elof Göte, f. 29/3 1915 i Idkerberget, gift i Rättvik, död 7/11 1999
Otto Birger, f. 12/9 1920 i dito. Se nedan

Anm. Familjen inflyttad från Idkerberget i Tuna 9/12 1939.

Ingenjör

Otto Birger Värema, f. 12/9 1920 i Idkerberget, gift 11/8 1956, död 5/1 1989 i Gagnef

Hustru: Ingrid Margareta Lindblom, f. 6/9 1919 i Göteborg, död 19/7 2000 i Borlänge

Barn: Kerstin Iris Margareta, f. 25/4 1958 i Nacka
Lars Birger, f. 25/1 1960 i Malmberget.

Anm. Familjen inflyttad 16/7 1963. Utflyttad till Borlänge 18/12 1963.

LUNDSTRÖMS.

Träarbetaren

Karl Gustaf Andersson, f. 14/3 1893 i Stångmyrberg, g.1/9 1917, d.24/7 1934

Hustru: Edla Ingeborg Karlsson, f. 8/12 1897 på Tallbacken, död 12/1 1979

Barn: Sally Ingeborg, f. 8/7 1918 i Tuna Hästberg, gm Elof Lundström nedan
Karl Eskil, f. 6/10 1920 i dito

Elektriker

Elof Alexander Lundström, f. 23/7 1911 i Burträsk, gift 23/6 1944, död 2/7 1993

Hustru: Sally Ingeborg Andersson, f. 8/7 1918 i Tuna Hästberg död 7/12 2002

Barn: Mats Ove, f. 4/12 1952

Gruvarbetaren, Enkull

Anders Gustaf Eriksson, f. 8/11 1881 i Hästberget, g.18/2 1909,

Hustru: Hilma Johanna Fredriksson, f. 24/2 1892 i Norrhörken, d.17/10 1916

Barn: Hilma Linnéa, f. 7/1 1911 i Hästberget
Ingrid Viola, f. 29/12 1912 i dito
Tyra Ingeborg, f. 3/7 1916 i dito

Anm. Anders Gustaf Eriksson till Stora Tuna 23/11 1918.

TEMPLET.

Hemmansägaren, Tempel

Anders Andersson, f. 31/10 1830 i Laxsjön, gift 16/10 1858, död 7/2 1899

Hustru: Johanna Larsdotter, f. 1/12 1832 i Hästberget, död 23/3 1910

Barn: Johanna, f. 21/10 1867 i Hästberget, ogift, död 10/8 1901

Anm. Gården inköpt av Smens Carl Fredrik Persson. Uthyrd till Carl Erik Andersson nedan.

F.d. Kolaren, Gammelgårds eller Anders Hans

Carl Erik Andersson, f. 27/3 1842 i Hedbyn, gift 4/11 1864, död 15/12 1921

Hustru: Maja Greta Carlsdotter, f. 9/7 1839 i Brynberget, död 26/8 1917

Barn: Jan Erik, f. 2/3 1865 i Brynberget, till Ställberget

Anders Gustaf, f. 17/10 1866 ibm, till Ludvika Bruk

Per Johan, f. 21/7 1869 ibm, död 21/9 1869

Sara Stina, f. 30/9 1870 ibm

Anna Maria, f. 26/10 1872 ibm. ogift, död 22/7 1911

Johanna Matilda, f. 10/9 1875 i Gammelgården

Klara, f. 11/8 1881 ibm. Död samma dag

Emma Kristina, f. 16/12 1882 ibm. Se nedan

Emma Kristina Karlsson, f. 16/12 1882 i Gammelgården. Till Sunnansjö 1964

Son: Edvin Karlsson, f. 2/12 1901 i Templet. Död 11/8 1988 i Grängesberg

Anm. Tempel Edvin Karlsson och modern Emma Karlsson flyttade till annan plats i byn omkring 1930. Gården vid Templet övertogs sedermera av Smens Carl Fredrik Perssons sonson, Göran Smens.

Snickaren

Göran Axel Smens, f. 17/4 1922 i Hästberget, gift 10/4 1965, död 16/10 1994.

Hustru: Kerstin Teresia Eugenia Andersson, f. 26/4 1923 i Tuna, död 22/10 1994

Barn: Rolf Göran, f. 30/3 1951 i Hästberget, till Tuna Hästberg

OLOF GÖRANS - HÅKSLÄKTEN.

Länsmannen och Bergsmannen

Olof Göransson, f. 4/8 1641 i Råmen, gift 16/6 1661, död 1/11 1695

Hustru: Karin Andersdotter, f. 15/10 1640 i Östanmyra, död 5/2 1721

Barn: Anders, f. 18/12 1662 i Råmen, se nedan

Göran, f. 27/5 1665 ibm, nybyggare i Stångmyrberget

Susanna, f. 25/3 1669 ibm, gm Hans Klack, se Göstas.

Peder, f. 3/12 1673 ibm

Bergsmannen

Anders Olsson, f. 18/12 1662 i Råmen, gift 6/6 1688, död 14/6 1704
Hustru: Karin Larsdotter, f. 25/2 1666 i Hagen, Norrbärke, omgift nedan
Barn: Karin, f. 12/8 1692 i Hästberget, se nedan

Bergsmannen

Hans Håkansson, f. 24/3 1683 i Norrbo, gift 22/11 1708, död i Norrbo 1757
Hustru: Karin Larsdotter, f. 25/2 1666 i Hagen, gift 1688, 1708, död 21/2 1747
Barn: Hans, f. 22/2 1709 i Hästberget, se nedan

Erik Mattsson, f. 13/1 1680 i Laxsjön, gift 22/9 1707, död 26/1 1710
Hustru: Karin Andersdotter, f. 12/8 1692 i Hästberget, död 30/11 1707
Barnlösa.

F.d. Bergsmannen, Håk

Hans Hansson, f. 22/2 1709 i Hästberget, gift 19/6 1728, död 28/12 1765
Hustru: Sara Hansdotter, f. 1702 i Norrbärke, död 15/6 1745
Hustru: Anna Mattsdotter, f. 12/3 1710 i Kyrkbyn, g.10/8 1746, d.21/3 1785
Barn: Catrina, f. 7/2 1729 i Hästberget, (son Hans, f. 27/4 1751 i Bergsbo)
Maria, f. 10/9 1730 ibm, drunknad 22/7 1765
Christina, f. 28/1 1733 ibm, gift i Tuna
Johan, f. 21/6 1735 ibm
Petter, f. 24/6 1738 i Buberget
Sara, f. 10/10 1740 i Hästberget, död före 1745
Sara, f. 15/6 1745 ibm
Elisabet, f. 26/1 1747 ibm, död före 1748
Elisabet, f. 14/8 1748 ibm, gm Mats Larsson nedan

Mats Larsson, f. 25/7 1744 i Botåker, gift 11/10 1767, Familjen till Stora
Hustru: Elisabet Hansdotter, f. 14/8 1748 i Hästberget, Tuna 2/7 1770
Barn: Anna, f. 4/7 1768 i Hästberget, död 1770

Anm. Halva egendomen inlöst av Per Hansson Klack i Västansjö samt Anders Nilsson i Saxhyttan 1746.

Den andra halvan inlöst av Per Larsson från Laxsjön, se dito.

PER-LARS (HÅK-HEMMANET).

Bergsmannen

Johan Göransson, f. 1/10 1712 i Stångmyrberg, gift 21/9 1735, död 14/7 1745
Hustru: Kerstin Erikdotter, f. 20/10 1712 i Gonäs, omgift nedan
Barn: Johan, f. 22/2 1736 i Gonäs
Olof, f. 23/10 1737 ibm
Anders, f. 14/8 1740 i Hästberget
Elisabet, f. 2/5 1742 ibm, gm Johan Hansson, Se Klintens

Bergsmannen

Per Larsson, f. 10/9 1714 i Laxsjön, gift 5/10 1746, död 19/1 1791

Hustru: Kerstin Eriksdotter, f. 20/10 1712 i Gonäs, död 13/6 1783

Barn: Lars, f. 20/11 1747 i Laxsjön, Se nedan
Karin, f. 30/9 1751 i Hästberget, gift i Norrvik
Petter, f. 18/10 1755 ibm, se nedan

F.d. Bergsmannen

Lars Persson, f. 20/11 1747 i Laxsjön, gift 10/6 1770, Familjen till
Hustru: Catharina Olsdotter, f. 31/5 1751 i Stensbo Stensbo omkring
Barn: Petter, f. 3/8 1771 i Hästberget, död 19/7 1773 1782.

Anna, f. 1/7 1774 ibm
Catharina, f. 24/1 1776 ibm
Petter, f. 27/11 1778 ibm
Olof, f. 8/5 1781 ibm
Anders, f. 18/1 1784 i Stensbo, död samma år
Christina, f. 3/12 1785 ibm

F.d. Bergsmannen

Petter Persson, f. 18/10 1755 i Hästberget, gift 10/10 1784 Familjen till
Hustru: Brita Andersdotter, f. 12/10 1760 i Morberget Stensbo 1790
Barn: Christina, f. 9/7 1785 i Hästberget
Anders, f. 1/3 1787 ibm

Anm. Hemmanet ur släktens ägo. Kan senare eventuellt ha ägts av Olof Larsson:
Inflyttad från Perlby 1815.

Hemmansägaren och Bergsmannen, senare inhyses, Snickar

Olof Larsson, f. 9/12 1765 i Saxhyttan, gift 9/10 1804, död 29/10 1832

Hustru: Anna Greta Lundin, f. 12/5 1772 i Prästhyttan, död 10/1 1847
Barnlösa.

GÖSTAS.

Bergsmannen i Västansjö, Klack

Hans Hansson, f. 10/8 1665 i Västansjö, gift 6/7 1690, död 11/7 1718

Hustru: Susanna Olofsdotter, f. 25/3 1669 i Råmen, död 31/12 1732

Barn: Petter, f. 18/7 1700 i S. Västansjö, se nedan

Bergsmannen i Västansjö, Klack

Per Hansson, f. 18/7 1700 i S. Västansjö, gift 17/9 1727, död 15/7 1749

Hustru: Kerstin Ersdotter, f. 17/12 1708 i Botåker, död 13/9 1751

Barn: Catharina, f. 3/11 1732 i Sör Västansjö, se nedan

Bergsmannen i Kyrkbyn

Gustaf Gustafsson, f. /5 1730 i Kyrkbyn, gift 25/11 1756, död 31/1 1794

Hustru: Catharina Persdotter, f. 3/11 1732 i Västansjö, död 4/1 1802 i Hästberget

Barn: Christina, f. 30/10 1759 i Kyrkbyn, gm Per Larsson nedan

Catharina, f. 6/7 1762 ibm

Anna, f. 29/3 1764 ibm, gm Gustaf Persson i Kyrkbyn

Petter, f. 20/8 1767 ibm, se nedan

Erik, f. 29/1 1771 ibm, död 1773

Anders, f. 10/3 1775 ibm, se nedan

Hemmansbrukaren

Per Larsson, f. 12/11 1764 i Lillheden, gift 18/11 1787   Familjen utflyttad
Hustru: Christina Gustafsdotter, f. 30/10 1759 i Kyrkbyn   omkring 1795
Barn: Elisabet, f. 25/7 1790 i Hästberget
                  Christina, f. 22/3 1793 ibm

Hemmansbrukaren

Per Gustafsson, f. 20/8 1767 i Kyrkbyn, gift 5/10 1798, död 30/5 1811
Hustru: Stina Persdotter, f. 8/9 1767 i Sör Västansjö, död 3/3 1839
Barn: Petter, f. 17/10 1799 i Hästberget, tvilling
                  Erik, f. 17/10 1799 ibm, tvilling
                  Jan, f. 7/11 1801 ibm
                  Petter, f. 23/4 1802 ibm
                  Johan, f. 13/11 1803 ibm, se nedan
                  Anders, f. 19/6 1805 ibm, död 20/8 1805

Hemmansbrukaren

Johan Persson, f. 13/11 1803 i Hästberget, gift 1837, 1842, död 7/12 1847
Hustru: Stina Persdotter, f. 12/1 1802 i Lillheden, g.26/12 1837, d.1/9 1841
Hustru: Lisa Andersdotter, f. 1787 i Östersaxen, g. 1833, 16/5 42, d.9/5 1864
Barnlösa.

Anm. Hemmansdelen till Anders Gustafsson Lejonhud 1830. Se nedan

Hemmansägaren

Anders Gustafsson Lejonhud, f.10/3 1775 i Kyrkbyn, g.26/12 1804, död 30/10 42
Hustru: Stina Olsdotter Lekatt, f. 27/9 1785 i Hästberget, död 20/4 1842
Barn: Stina, f. 17/4 1805 i Hästberget, död 1806
                  Stina, f 15/2 1808 ibm
                  Maria, f. 4/7 1810 ibm, död 14/8 1810
                  Maria, f. 18/4 1812 ibm
                  Anders, f. 12/6 1814 ibm, se nedan
                  Erik, f. 24/1 1817 ibm, död 1823
                  Isak, f. 8/2 1819 ibm
                  Johanna, f. 31/8 1821 ibm, gm Jan Mattsson i Kullen
                  Erik, f. 21/2 1825 ibm, se Tallbacken.
                  Sara Lisa, f. 22/3 1826 ibm

Hemmansägaren, Göstas

Anders Andersson, f. 12/6 1814 i Hästberget, gift 10/6 1843, död 14/6 1879
Hustru: Stina Persdotter, f. 14/5 1811 i Krabbsjön, g.1832, 1843, död 5/5 1900
Barn: Johan Persson, f. 17/9 1836 i Krabbsjön, (hennes fr. tidigare gifte)
                  Sophia, f. 21/3 1744 i gm Per Danielsson i Bångbro
                  Sara Lisa, f. 29/6 1849 ibm, gm Petter Lindberg i Karlsänge
                  Anna Maja, f. 25/3 1852 ibm, gm Jan Jansson, se dito
                  Anders Gustaf, f. 5/10 1854 ibm, till Kullen
                  Carl Erik, f. 6/8 1857 ibm, se nedan.

Hemmansägaren, Göstas

Carl Erik Andersson, f. 6/8 1857 i Hästberget, gift 26/12 1892, död 23/4 1938

Hustru: Anna Maria Andersson, f. 21/11 1866 i Firbodarna, död 12/1 1951

Barn: Karl Emil, f. 8/6 1890 i Hästberget, se nedan

Gustaf Teodor, f. 21/4 1898 ibm, se nedan

Karl August, f. 4/8 1902 ibm, se nedan

Hemmansägaren

Gustaf Göstas, f. 21/4 1898 i Hästberget, död 9/4 1989.

Ogift

Verkstadsägaren

Karl Göstas, f. 4/8 1902 i Hästberget, gift 7/6 1930

Familjen till Kullen

Hustru: Elsa Ottilia Andersson, f. 22/3 1903 i Kullen

1936, senare till

Barn: Elsa Gunnel, f. 23/8 1931 i Hästberget

Nyhammar.

Hemmansägaren och Fotografen

Emil Göstas, f. 8/6 1890 i Hästberget, gift 23/10 1920, död 18/8 1973

Hustru: Ida Kristina Andersson, f. 17/12 1896 i Hästberget, död 8/2 1981

Barn: Gertrud Alice Kristina, f. 17/3 1922 i Hästberget, se nedan

Skogarbetaren

Sveinung Smedbakken, f. 7/6 1916 i Storelodal, Norge, gift 16/1 1943, död 13/5 2003

Hustru: Gertrud Göstas, f. 17/3 1922 i Hästberget, död 17/7 2004 i Grängesberg

Barn: Olav Sigurd, f. 16/5 1943 i Hästberget

Gerd Solveig, f. 26/6 1946 i dito, död 10/3 1997

TALLBACKEN.

Hemmansägaren, Göstas

Erik Andersson, f. 21/2 1825 i Hästberget, gift 10/11 1855, död 7/11 1899

Hustru: Sara Persdotter, f. 28/6 1829 i Krabbsjön, död 28/5 1912

Barn: Sara Lisa, f. 19/7 1850 i Norrbärke (hennes)

Clara, f. 23/3 1857 i Hästberget, död 22/3 1860

Susanna, f. 18/11 1859 ibm, död 18/6 1869

Anna Stina, f. 10/4 1862 ibm, se nedan

Per Erik, f. 13/9 1864 ibm, se nedan

Johanna Sofia, f. 10/7 1867 ibm, gm Ris Fredrik Andersson

Albertina, f. 8/4 1870 ibm. gm August Karlsson nedan

Hemmansägaren, Tallbacks eller Bunk

Per Erik Eriksson, f. 13/9 1864 i Hästberget, gift 4/5 1901

Familjen till

Hustru: Sara Vilhelmina Andersson, f. 6/4 1871 i Storslätten

Bunkens,

Barn: Karl Alrik, f. 19/5 1905 i Hästberget

sedan till

Tuna 1931

Anm. Anna Stina Eriksson, f. 10/4 1862 i Hästberget, död 11/10 1938

Son: Sven Olof, f. 2/7 1887 i Hästberget. Se nedan

Byggnadsarbetaren

Sven Eriksson, f. 2/7 1887 i Hästberget, gift 15/10 1910, död 4/12 1966
Hustru: Hanna Rosina Jansson, f. 3/7 1883 i Östanbjörka, död 23/3 1961
Barn: Karl Johan, f. 8/11 1901 i Östanbjörka, (hennes)
Anna Linnéa, f. 15/1 1911 i Hästberget, se nedan
Ingrid Gunborg Viola, f. 6/4 1919 i dito, se nedan

Telereparatör

Folke Morén, f. 9/2 1915 i Persbo, gift 1/2 1944, död 18/6 1999
Hustru: Anna Eriksson, f. 15/1 1911 i Hästberget, död 14/4 1957
Sambo: Ingrid Eriksson, f. 6/4 1919 i Hästberget, död 17/8 2000

Anm. Folke Morén inflyttad från Vansbro den 24/12 1957

Byggnadsförman

August Karlsson, f. 18/4 1871 i Krabbsjön, gift 21/10 1894, död 8/5 1954
Hustru: Albertina Eriksson, f. 8/4 1870 i Hästberget, död 22/5 1939
Barn: Edla Ingeborg, f. 8/12 1897 i Hästberget, se Lundströms
Anna Viktoria, f. 29/1 1902 i dito

Montör

Karl Gottfrid Pettersson, f. 11/8 1909 i Storslätten, död 22/9 2006 på Säfsgården
Sambo: Anna Karlsson, f. 29/1 1902 i Hästberget, död 29/8 1986

FORSENS.

Nybyggaren, Back

Mats Nilsson, f. /9 1643 i Östanmyra, gift 8/11 1668, död 23/10 1698
Hustru: Malin Andersdotter, f. 29/8 1647 i Östanmyra, död 16/2 1732
Barn: Nils, f. 24/10 1669 i Östanmyra, död 14/1 1672
Kerstin, f. 9/7 1672 ibm, gm Per Dalkarl nedan
Karin, f. 12/6 1676 ibm, död 20/11 1698
Elisabet, f. 3/7 1679 ibm, gm Erik Olofsson nedan
Anders, f. 19/2 1682 ibm, död 3/10 1682
Erik, f. 10/9 1683 i Hästberget, se nedan
Anna, f. 7/4 1687 ibm, gift i Lernbo, Norrbärke
Margreta, f. 16/5 1691 ibm
Sara, f. 27/9 1693 ibm

Per Andersson Dalkarl, f. 1668 i Dala Järna, gift 20/10 1695, död /10 1698
Hustru: Kerstin Mattsdotter, f. 9/7 1672 i Östanmyra, död /10 1698.
Barn: Kerstin, f. 14/3 1687 i Hästberget

Erik Mattsson, f. 10/9 1683 i Hästberget, gift 2/2 1708, Familjen utflyttad
Hustru: Barbro Thomasdotter, f. 1/5 1683 i Brynberget omkring 1710
Barn: Mats, f. 18/1 1709 i Hästberget

Skräddaren

Erik Olofsson, f. 6/8 1670 i Kyrkbyn, gift 25/2 1700, död 16/7 1738
Hustru: Elisabet Mattsdotter, f. 3/7 1679 i Östanmyra, till Fellingsbro
Barn: Karin, f. 11/2 1701 i Hästberget
Kerstin, f. 17/10 1703 ibm, gm Erik Ersson nedan
Elisabet, f. 17/8 1707 ibm
Mats, f. 12/12 1708 ibm
Brita, f. 4/3 1712 ibm
Elisabet, f. 21/10 1714 ibm
Sara, f. 20/4 1718 ibm
Olof, f. 10/2 1722 ibm
Erik, f. 27/4 1723 ibm

Hemmansbrukaren

Erik Ersson, f. 9/8 1706 i Säter, gift 16/11 1731, 1767, till Tuna 1767,
Hustru: Kerstin Ersdotter, f. 17/10 1703 i Hästberget, gift 1731, död 13/3 1766
Hustru: Catharina Andersdotter, från Vallsta, Tuna, gift 26/7 1767,
Barn: Johan, f. 1732 i Hästberget, se nedan
Kerstin, f. 13/9 1735 ibm, gm Mats Ersson i Roskänge
Elisabet, f. 11/4 1742 ibm, gm Nils Stare nedan
Catharina, f. 10/10 1745 ibm, död 1750
Anders, f. 5/2 1751 ibm, se nedan

Soldaten

Nils Hindriksson Stare, f. 1732 i Abborrberg, gift 1785, död 23/7 1801
Hustru: Lisa Ersdotter, f. 11/4 1742 i Hästberget, Död 1809
Barn: Brita, f. 11/4 1768 i Hästberget (hennes)

Johan Ersson, f. 1732 i Hästberget, gift 17/7 1763, Familjen till
Hustru: Catharina Persdotter, f. 24/5 1739 i Krabbsjön, Stenberget
Barn: Petter, f. 7/5 1764 i Hästberget omkring 1776
Christina, f. 25/11 1766 ibm, död 1767
Christina, f. 5/12 1767 ibm
Catharina, f. 25/1 1771 ibm
Anders, f. 11/6 1775 ibm, död 1/11 1775
Anna, f. 1/10 1776 ibm

Soldaten och Bergsmannen

Anders Ersson Fors, f. 5/2 1751 i Hästberget, gift 18/10 1775, död 14/5 1803
Hustru: Anna Ersdotter, f. 22/11 1748 i Roskänge, död 14/8 1832
Barn: Erik, f. 3/9 1776 i Roskänge, se Slogsveden
Anders, f. 1/4 1779 i Hästberget, se nedan
Johan, f. 3/10 1783 ibm, se Smens

Hemmansägaren, Fors

Anders Andersson, f. 1/4 1779 i Hästberget, gift 13/12 1812, död 13/10 1851
Hustru: Anna Olsdotter, f. 18/8 1782 i Kullen, död 8/5 1854
Barn: Lisa, f. 18/2 1814 i Hästberget, gm Jan Mattsson nedan
Anna Stina, f. 4/1 1820 ibm, se Laskens
Anders, f. 16/9 1825 ibm, se nedan

Jan Mattsson, f. 20/1 1812 i Kullen, gift 11/11 1838, Familjen till
Hustru: Lisa Andersdotter, f. 18/2 1814 i Hästberget, Laxsjön
Barn: Sara Stina, f. 1/8 1839 i Hästberget, gift i Kullen

Hemmansägaren, Fors

Anders Andersson, f. 16/9 1825 i Hästberget, gift 8/12 1849, död 26/6 1896
Hustru: Stina Andersdotter, f. 14/18 1824 i Kullen, död 7/5 1897
Barn: Anna Stina, f. 14/10 1851 i Hästberget, död 2/4 1869
Anders, f. 21/10 1855 ibm, se nedan
Sara Lisa, f. 24/10 1859 ibm, död 22/11 1861
Vilhelmina, f. 1/3 1864 ibm, död 25/7 1871

Hemmansägaren, Fors

Anders Andersson, f. 21/10 1855 i Hästberget, gift 1892, 1906, död 20/8 1938
Hustru: Johanna Karlsson, f. 31/5 1872 i Slogsveden, gift 12/6 1892, död 3/7 1903.
Hustru: Anna Lisa Persson, f. 15/10 1858 i Hästberget, g.12/7 1906, död 27/2 1943
Barn: Axel, f. 22/7 1893 i Hästberget, död 27/7 1893

Anm. Hemmanet till Smens Bernhard Karlsson.

SLOGSVEDEN.

Dagkarlen, senare Hemmansägaren Fors

Erik Andersson, f. 3/9 1776 i Roskänge, gift 31/7 1796, död 30/8 1837
Hustru: Täpp Anna Olsdotter, f. 8/3 1776 i Saxhyttan, död 13/11 1854
Barn: Anders, f. 26/2 1798 i Hästberget, död 24/2 1819
Stina, f. 13/4 1801 ibm, gm Anders Mattsson nedan
Anna, f. 10/4 1804 ibm
Erik, f. 10/11 1807 ibm
Lisa, f. 2/2 i Torp, gm Fall Olof Olsson nedan
Johan, f. 14/8 1818 ibm, se nedan

Anm. Familjen till Siljansfors 1808. Återinflyttade från Torp 1818.

Gruvdrängen

Anders Mattsson, f. 18/1 1791 i Lövfallet, gift 25/7 1824, död 19/6 1839
Hustru: Stina Ersdotter, f. 13/4 1801 i Hästberget, död 22/10 1857
Barn: Erik, f. 12/8 1825 i Stångmyrberg, se nedan
Jan, f. 22/10 1827 i Grängesberg
Anna Lisa, f. 8/1 1830 ibm
Stina, f. 27/9 1832 ibm
Anders, f. 5/3 1835 i Hästberget
Petter, f. 25/11 1837 ibm

Skomakaren

Erik Andersson Forsberg, f. 12/8 1825 i Stångmyrberget, gift 19/12 1849
Hustru: Carolina Sjöholm, f. 17/5 1824 i Hedemora
Barn: Jan Erik, f. 22/10 1850 i Hästberget, död 31/8 1857
Anna Stina, f. 18/12 1850 ibm, (hans oä)
Carl Fredrik, f. 29/11 1854 ibm, död i Husby

Anm. Familjen utflyttad till Falun 1864

Arbetaren, Fall

Olof Olsson, f. 19/2 1814 i Långmyra, gift 29/5 1839, död 12/9 1863

Hustru: Lisa Ersdotter, f. 2/4 1814 i Hästberget. till S. Norrbo 1889

Barn: Sara Stina, f. 22/9 1839 i Hästberget
Anders, f. 8/5 1842 i Laxsjön, se nedan

Hemmansägaren, Fall

Anders Olsson, f. 8/5 1842 i Laxsjön, gift 23/11 1873, död 8/4 1875

Hustru: Sara Persdotter, f. 22/10 1845 i Norhyttan, till Södra Norrbo 1889

Barn: Johanna Vilhelmina, f. 31/7 1874 i Hästberget

Nybyggaren vid Slogsveden, Fors

Johan Ersson, f. 14/8 1818 i Hästberget, gift 1841, 1857, död 28/10 1874

Hustru: Stina Jansdotter, f. 28/12 1817 i Buberget, g.20/11 1841, d.21/3 1856

Hustru: Lena Jansdotter, f. 4/2 1823 i Säfsnäs, g.26/9 1857, död 28/6 1874

Barn: Jan Erik, f. 11/8 1842 i Hästberget, död 21/6 1861
Anders, f. 24/7 1844 ibm
Carl, f. 16/9 1848 ibm, se nedan
Stina Sophia, f. 14/1 1864 ibm

Nybyggaren

Carl Jansson, f. 16/9 1848 i Hästberget, gift 19/6 1870, död 9/4 1929

Hustru: Johanna Persdotter, f. 17/11 1849 i Östersaxen, död 21/5 1929

Barn: Carl Fredrik, f. 24/3 1870 i Östersaxen, se nedan
Johanna Vilhelmina, f. 31/5 1872 i Hästberg, gm Fors A. Andersson
Sara Stina, f. 6/8 1873 ibm, gm Täpp Carl Andersson
Emma Sofia, f. 11/5 1875 ibm
Anna Carolina, f. 1/1 1877 ibm
Alma Matilda, f. 3/9 1878 ibm
Anna Maria, f. 5/10 1880 ibm, gm Sturk Carl Erik Karlsson
Jenny Augusta, f. 18/9 1882 ibm, gm Henrik Larsson, Nyhammar
Klara Maria, f. 29/2 1884 ibm, gm Hanses Aug. Andersson, Kullen
Ida Charlotta, f. 22/5 1885 ibm
Anders Gustaf, f. 8/4 1887 ibm, död 14/4 1887
Carl August, f. 13/6 1888 ibm. se nedan
Axel, f. 3/3 1890 ibm, se nedan
Gustaf Arvid, f. 30/7 1891 ibm, gift i Storslätten

Hemmansägaren, Sturk

Carl Erik Karlsson, f. 16/12 1874 i Krabbsjön, gift 26/12 1898, död 24/12 1965

Hustru: Anna Maria Karlsson, f. 5/10 1880 i Hästberget, död 11/8 1960

Barn: Signe Maria, f. 7/4 1900 i Hästberget, gm Alfred Karlsson nedan
Karl August, f. 7/1 1903 i Idtjärnsbodarna, se nedan

Skomakaren, Sturk

Karl August Karlsson, f. 7/1 1903 i Idtjärnsbodarna, g.4/4 1925, död 31/3 1987

Hustru: Anna Erika Karlsson, f. 17/4 1903 i Laxsjön, död 17/12 1980

Barn: Anna Maj-Britt, f. 12/10 1924 i Hästberget, gm. Bernhard Norberg

Anm. Familjen till Nyhammar 10/12 1932

Skogarbetaren, Byggningsställs

Alfred Leander Karlsson, f. 27/11 1896 i Laxsjön, g. 26/7 1924, död 15/2 1983

Hustru: Signe Maria Karlsson, f. 7/4 1900 i Hästberget, död 18/3 1984

Barn: Erik Alfred, f. 19/4 1925 i Hästberget, byggmästare i Nyhammar

Anm. Familjen till Tägtas i Laxsjön 1938.

Arbetaren, Slogsved

Carl Fredrik Karlsson, f. 24/3 1870 i Östersaxen, g. 24/5 1896, död 15/7 1896

Hustru: Johanna Kristina Pettersson, f. 28/9 1873 i Sör Västansjö

Barn: Carl Fredrik, f. 24/7 1896 i Sör Västansjö

Anm. Hustrun utflyttad till Västansjö efter makens död.

Skomakaren, Slogsved

Axel Karlsson, f. 3/3 1890 i Hästberget, gift 30/9 1911,

Familjen till
Östanbjörka.

Hustru: Ottilia Maria Barkström, f. 19/9 1885 i Östanbjörka

Barn: Erik Artur Emanuel, f. 18/2 1912 i Hästberget

Gustaf Reinhold, f. 16/7 1914 i Östanbjörka

Axel Ivar, f. 30/11 1916 i dito

Ingrid Elisabet, f. 9/5 1919 i dito, död 27/7 1920

Ingrid Maria, f. 30/1 1921 i dito

Karl Rickard, f. 16/10 1924 i dito

Karl Harry, f. 4/2 1927 i dito

Tyra Elisabet, f. 28/1 1929 i dito

Gunborg Sofia, f. 10/2 1931 i dito

Slogsved

Carl August Karlsson, f. 13/6 1888 i Hästberget, gift 3/10 1914, död ca 1922

Hustru: Elna Alfrida Andersson, f. 27/12 1892 i Bredberget, död 1958

Barn: August Gunnar Valdemar, f. 12/9 1915 i Hästberget. Se nedan

Karl Einar, f. 18/11 1918 ibm, se nedan

Sigrid Viola, f. 15/12 1920 i Långmyra, död 26/9 1921

Einar Karlsson, f. 18/11 1918 i Hästberget, gift 22/1 1944,

Hustru: Tyra Vilhelmina Jansson, f. 24/8 1924 i Ore,

Anm. Tyra Vilhelmina Jansson inflyttad från Stångmyrberget. Familjen till
Bredberget 15/4 1945.

Elmontör

Gunnar Karlsson, f. 12/9 1915 i Hästberget, gift 23/8 1941, död 14/12 1992

Hustru: Alice Kristina Blom, f. 1/5 1914 i Nyhammar, död 20/8 2004 i Sunnansjö

Barn: Kerstin Elisabet, f. 12/2 1944 i Hästberget, till Örebro

LASKENS.

Kolaren, Lask Anders Andersson, f. 30/11 1818 i Laxsjön, gift 23/10 1840, död 26/4 1870

Hustru: Anna Stina Andersdotter, f. 4/1 1820 i Hästberget, död 14/10 1894

Barn: Sara Stina, f. 26/9 1841 i Laxsjön, gm And. Mattsson, Ställberget
Anders Gustaf, f. 15/10 1843 ibm, till Stångmyrberget
Maja Lisa, f. 6/4 1845 ibm
Anna Lisa, f. 6/3 1849 ibm, gm Nils August Nilsson, Firbodarna
Erik, f. 13/10 1851 ibm, se nedan
Carl, f. 19/5 1854 ibm, se nedan
Carolina, f. 25/6 1857 ibm, död 18/10 samma år
Fredrik, f. 20/1 1860 ibm, se nedan
Ludvig, f. 22/10 1866 i Stångmyrberget, se Forsbergs.

Arbetaren, Lask Carl Andersson, f. 19/5 1854 i Laxsjön, gift 16/12 1876,

Hustru; Carolina Persdotter, f. 10/10 1856 i Sandviken,

Barn: Karl August, f. 4/5 1878 i Hästberget
Anders Gustaf, f. 14/3 1881 ibm
Emma Sofia, f. 18/9 1884 ibm
Anna Carolina, f. 8/1 1887 ibm
Karl Axel, f. 26/3 1889 ibm
Karl Verner, f. 7/9 1892 i Kyrkbyn

Anm. Familjen till Kyrkbyn våren 1892. Lask Carl Andersson avliden den 13/5 1921 och hustrun Carolina den 14/6 1910, båda i Kyrkbyn. Sönerna utflyttade till Enköping. Karl Verner Karlssons dotter Margareta blev gift med Arne Rindler, se nedan.

Arbetaren, Lask Fredrik Andersson, f. 20/1 1860 i Laxsjön, gift 28/10 1882,

Hustru: Anna Matilda Jansdotter, f. 19/12 1859 i Morberget

Barn: Johanna Sofia Lydia Maria, f. 25/8 1882 i Morberget (hennes)
Emma Matilda, f. 2/7 1884 i Hästberget
Karl Viktor, f. 25/2 1887 ibm, död 29/8 1887
Elin Josefina, f. 2/12 1889 ibm, död 31/8 1890
Elin Augusta, f. 9/9 1891 ibm

Anm. Familjen utflyttad.

Arbetaren, senare Hemmansägaren,

Lask Erik Andersson, f. 13/10 1851 i Laxsjön, gift 22/9 1888, död 17/9 1925.

Hustru: Carolina Andersson, f. 19/1 1863 i Laxsjön, död 4/2 1936

Barn: Elin Karolina, f. 22/9 1889 i Hästberget, gm Kilås Johan Larsson
Anna Matilda, f. 7/1 1892 ibm, död 21/3 1894.
Karl Erik Einar, f. 18/7 1895 ibm, död 29/9 1918
Erik August, f. 27/4 1898 ibm, se Bunk-Daniels
Klara Evelina, f. 15/3 1901 ibm, gm Smens Bernhard Karlsson
Hanna Elisabet, f. 7/9 1905 ibm, gift Hasselgren, Fagersta

Anm. Gården sedermera inköpt av Anton Karlsson och därefter av civilingenjör Sven Björkman, f. 3/9 1908 i Grängesberg, död 22/9 1992.

RINDLERS.

Tandläkaren

Arne Rindler. f. 31/8 1932 i Mellösa, Sörmland, gift 3/7 1948, död 25/10 1998

Hustru: Lask Margareta Rindler. F. 25/10 1924 i Enköping, död 27/11 2009

Barn: *Eva* Margareta, f. 5/10 1950 i Örebro

Ulla Margareta, f. 19/7 1953 i dito

Anm. Familjen Rindler var bosatta i Örebro, men utnyttjade gården i Hästberget som fritidshus.

SMENS.

Hemmansägaren och Kolaren, Fors

Johan Andersson, f. 3/10 1783 i Hästberget, gift 25/11 1815, död 15/1 1829

Hustru: Maja Mattsdotter, f. 15/6 1788 i Sandviken, död 25/2 1827

Hustru: Anna Mattsdotter, f. 5/6 1786 i Sandviken, gift 10/11 1827, till Laxsjön

Barn: Maja Stina, f. 28/5 1819 i Hästberget, död som barn

Maja Stina, f. 16/7 1820 ibm, se nedan

Hemmansägaren, Smens

Per Hermansson, f. 21/9 1820 i Laxsjön, gift 16/11 1838, död 15/12 1904

Hustru: Maja Stina Jansdotter, f. 16/7 1820 i Hästberget, död 15/3 1875

Barn: Maja Stina, f. 1/3 1840 i Laxsjön, gm Enkull Erik Larsson

Herman, f. 4/2 1843 ibm

Anders, f. 20/2 1846 ibm, se Smens Anders

Petter, f. 24/1 1851 ibm, Ss Smens Petters

Sara Lisa, f. 20/9 1855 ibm, gm P.J. Svensson, till Amerika

Carolina, f. 23/3 1858 ibm, död 31/3 1858

Carl Fredrik, f. 20/4 1860 ibm se nedan

Hemmansägaren, Smens

Carl Fredrik Persson, f. 20/4 1860 i Laxsjön, gift 3/10 1882, död 16/2 1936

Hustru: Johanna Andersson, f. 7/8 1858 i Hyttriset, död 27/8 1916

Barn: Karl Fredrik Axel, f. 1/11 1882 i Hästberget, se nedan

Adolf Bernhard, f. 26/2 1886 ibm, se Smens Bernhards

Ida Kristina, f. 6/7 1891 ibm, död 14/3 1894

Karl, f. 3/2 1896 ibm, död 24/3 1896

Hemmansägaren och Snickaren, Smens

Axel Karlsson, f. 1/11 1882 i Hästberget, gift 17/3 1917, död 13/12 1962

Hustru: Frida Vilhelmina Hermansson, f. 6/3 1885 i Skattlösberg, d. 23/7 1934

Barn: Karin Ingeborg, f. 23/6 1905 i Hästberget, gm Robert Forsberg

Mary Kristina Ingegärd, f. 22/10 1915 i dito, gm Erik Persson, Rönnäset

Sara Ingrid *Birgitta*, f. 11/11 1917 i dito, gm Hellstrand nedan

Dagmar Ulla Margareta, f. 8/4 1919 i dito

Göran Axel Fredrik, f. 17/4 1922 i dito, se under Templet

Fredrik Algot Hellstrand, f. 29/10 1914 i Gärdsveden, gift 27/12 1941, död 28/3 1949

Hustru: Birgitta (Brita) Karlsson, f. 11/11 1917 i Hästberget, död 14/12 2001

Barn: Anders Algot, f. 22/5 1946 i Hästberget, till Ludvika

Montör

Karl Robert Forsberg, f. 25/2 1901 i Tuna, gift 29/8 1931, död 13/12 1989

Hustru: Karin Karlsson, f. 23/6 1905 i Hästberget, död 18/3 1995

Barn: Bernth Arne Robert, f. 10/3 1931 i Tuna. Se nedan

Bernth Forsberg, f. 10/3 1931 i Hästberget, f. 10/4 1965,

Hustru: Vera Linnéa Johansson, f. 6/12 1924 i Engelbreds församling

Barn: Björn Åke Bernth, f. 7/10 1964 i Spånga, till Nyhammar

SMENS PETERS.

Hemmansägaren, Smens

Petter Persson, f. 24/1 1851 i Laxsjön, gift 23/12 1878, till Hedemora 1942

Hustru: Hulda Christina Westlund, f. 18/1 1857 i Säfsnäs, död 6/2 1917

Barn: Johan Albin, f. 8/11 1879 i Hästberget

Hulda Ulrika, f. 14/8 1882 ibm, se nedan

Karl Axel, f. 2/5 1886 ibm. se nedan

Johanna Vilhelmina, f. 14/6 1889 ibm

Ida Matilda, f. 3/5 1895 ibm, gm Herman Larsson, Ställberget

Skogsarbetaren

Karl Axel Persson, f. 2/5 1886 i Hästberget, gift 1/11 1919

Till Hedemora

Hustru: Ida Ingeborg Herou, f. 12/10 1892 i Gåsborn

12/8 1942

Barn: Invald Nils Julius, f. 14/5 1915 i Tuna

Johan Karl Axel, f. 12/8 1920 i Hästberget

Hulda Ulrika Persson, f. 14/8 1882 i Hästberget

Sonen Karl Gunnar Gustafsson, f. 1/5 1907 i Hästberget (Jämför nedan).

SMENS ANDERS.

Hemmansägaren, Smens

Anders Persson, f. 20/2 1846 i Laxsjön, ogift, död 21/8 1935

Fosterson. Gunnar Gustafsson, f. 1/5 1907 i Hästberget, se nedan

Målaren, Smens

Gunnar Gustafsson, f. 1/5 1907 i Hästberget,

Hushållerskan Margit Elisabet Danielsson, f. 26/10 1915 i Grangärde

Utflyttade till Västansjö 1938

Karl August Leijströms änka

Edit Charlotta Nassenius, f. 24/5 1878 i Stora Skedvi, gift 1/5 1897,

änka 28/5 1946, död 29/7 1931. Infl. från Långmyra 1938

Sonen Bror Edvin, f. 1/8 1911 i Skedvi, se nedan

Hemmansägaren och Kyrkvärden

Bror Leijström, f. 1/8 1911 i Skedvi, död 12/2 1991 i Hästberget

Ogift

SMENS BERNHARDS.

Hemmansägaren, Smens

Adolf Bernhard Karlsson, f. 26/2 1886 i Hästberget, gift 14/12 1935, död 1/10 1957

Hustru: Lask Klara Evelina Eriksson, f. 15/3 1901 i Hästberget, död 4/4 1974

Barnlösa.

Anm. Smens Bernhard Karlsson och hustrun bosatte sig på en del av Laskegendomen. De kom senare till Forsgården.

TÄPPSLÄKTEN.

Statdrängen, Täpp

Erik Ersson, f. 11/2 1816 i Saxhyttan, gift 26/12 1836, död 3/4 1881

Hustru: Anna Stina Frögren, f. 30/12 1814 i Rämsholen, död 20/8 1891

Barn: Anders, f. 20/1 1838 i Saxhyttan, se nedan

Erik, f. 3/9 1840 ibm, död 5/10 1842

Erik, f. 24/9 1843 ibm, ogift, död 21/10 1904

Johanna, f. 2/7 1851 ibm, död 18/10 1872

Anm. Familjen inflyttad från Saxhyttan till Nyhammars Bruks egendom i Hästberget 1858.

Kolaren, Täpp

Anders Ersson, f. 20/1 1838 i Saxhyttan, gift 26/12 1865, död 16/7 1878

Hustru: Maja Lisa Andersdotter, f. 12/1 1845 i Hyttriset, död 15/6 1891

Barn: Carl Erik, f. 29/1 1871 i Hästberget, se nedan

Johanna Vilhelmina, f. 16/7 1873 ibm

Hemmansägaren, Täpp

Carl Erik Andersson, f. 29/1 1871 i Hästberget, gift 12/3 1894, död 2/8 1959

Hustru: Sara Stina Karlsson, f. 6/8 1873 i Hästberget, död 30/3 1907

Hustru: Emma Kristina Saxström, f. 25/6 1876 i Långmyra, gift 26/6 1908,

Död 24/1 1928 i Stångmyrberget

Barn: Ida Kristina, f. 17/12 1896 i Hästberget gm Emil Göstas

Edit Karolina, f. 13/10 1898 ibm, gm Tägt Emil i Laxsjön

Elin Matilda, f. 13/12 1900 ibm, död 16/8 1902

Klara Matilda, f. 27/8 1903 ibm, död 4/6 1905

2:a giftet: Karl Albert, f. 2/11 1908 ibm, se nedan

Anna Regina, f. 28/9 1910 ibm, gift Wigert

Ellen Kristina, f. 2/4 1912 ibm, gm Karl Gustafsson, Östersaxen

Erik Valdemar, f. 19/5 1913 ibm

Evald Emanuel, f. 1/10 1914 i Stångmyrberget, till Saxhyttan

Anm. Täpp Carl Andersson arrenderade Storgården i Stångmyrberget åren 1913 till 1939. Inköpte senare Enkull Erik Erssons hemman i Hästberget.

Hemmansägaren, Täpp

Carl Andersson, f. 2/11 1908 i Hästberget, gift 9/2 1952, död 3/9 1988

Hustru: Elvie Lundgren, f. 12/7 1909 i Ore, gift 1932, 1952, död 31/3 1998

Barn: Karl Lennart Lindkvist, f. 9/5 1942 i Ställberget.

Anm. Hustrun Elvie Täpp (född Lundgren) var tidigare gift med Karl Lindkvist på Ställberget, vilken avled 1947.

BUNKENS.

Soldaten Erik Hansson Bunk, f. 1649 i Rossa, gift ca 1675, död 14/9 1710 i Hästberget

Hustru: Elisabet Eriksdotter, f. 12/3 1652 i Stora Tuna, död 13/2 1709

Barn: Hans, f. 10/6 1677 i Holen, se nedan

Soldaten

Hans Eriksson Blomme, f. 10/6 1677 i Holen, gift 15/10 1705, död 14/4 1743

Hustru: Karin Persdotter, f. 15/2 1674 i Östanmyra, död 11/6 1743

Barn: Erik, f. 6/10 1706 i Hästberget

Petter, f. 24/10 1708 ibm, se nedan

Elisabet, f. 14/10 1711 ibm

Hans, f. 27/6 1714 ibm

Hemmansbrukaren, Bunk

Per Hansson, f. 24/10 1708 i Hästberget, gift 17/10 1736,

Hustru: Karin Larsdotter, f. 4/7 1713 i Laxsjön, död 30/1 1755

Hustru: Kerstin Olsdotter, f. 23/9 1719 i Långmyra, gift 8/2 1756

Barn: Anna, f. 25/6 1737 i Hästberget, gift i Falun 1766

Hans, f. 30/6 1739 ibm, till Falun

Catharina, f. 10/12 1741 ibm, gift i Tuna

Christina, f. 25/4 1747 ibm

Göran, f. 10/7 1750 ibm

Petter, f. 24/4 1752 ibm

Anm. Familjen utflyttad till Långmyra. Efterträds troligen av Fihr Erik Olsson.

Bergsmannen, Fihr

Erik Olsson, f. 24/2 1732 i Rönnäset, gift 1755, 1768, död 20/5 1804

Hustru: Brita Andersdotter, f. 19/12 1725 i Digervåla, död 1/1 1767

Hustru: Maria Larsdotter, f. /3 1734 i Ljungåsen, g. 24/4 1768, död 16/7 1806

Barn: Elisabet, f. /8 1757 i Hedemora

Olof, f. /3 1760 i Lenhovda, Småland

Catharina, f. 1763 ibm, gm Jonas Jonsson nedan

Lars, f. 8/9 1766 ibm

2:a giftet: Johan, f. 19/8 1769 i Hästberget, Död som barn

Anders, f. 5/12 1770 ibm

Erik, f. 31/7 1771 ibm, död samma dag

Anna, f. 19/2 1773 ibm

Johan, f. 9/91 1774 ibm

Jonas Jonsson, f. 1760 i Storslätten, gift 14/11 1790

Hustru: Catharina Ersdotter, f. 1763 i Lenhovda

Barn: Anders, f. 16/8 1791 i Hästberget

Elisabet, f. 5/2 1793 ibm

Catharina, f. 10/3 1795 ibm

Christina, f. 10/7 1799 ibm

Familjen utflyttad till
Västerbotten omkring
1802

Anm. Bunkgården underlagd Anders-Nilsgården i Saxhyttan. Sedermera inköpt av Klint Oskar Karlsson, se Klintläkten nedan.

KLINTSLÄKTEN.

Bergsmannen

Johan Göransson, f. 1/10 1712 i Stångmyrberget, gift 21/9 1735, död 14/7 1745

Hustru: Kerstin Eriksdotter, f. 20/10 1712 i Gonäs, omgift 1746, död 13/6 1783

Barn: Johan, f. 22/2 1736 i Gonäs

Olof, f. 23/10 1737 ibm

Anders, f. 14/8 1740 i Hästberget, till Botberget, Flursläkten

Elisabet, f. 2/5 1742 ibm, gm Johan Hansson, se nedan.

Anm. Familjen bodde troligen på den sk Håkegendomen i Hästberget.

Hustrun omgift med bergsmannen Per Larsson från Laxsjön.

Torpägaren vid Jan-Hans, Rämsberget

Johan Hansson, f. 28/12 1739 i Rämshyttan, gift 1764, 1801, död 19/11 1809

Hustru: Elisabet Jansdotter, f. 2/5 1742 i Hästberget, g. 25/12 1764, död 9/3 1800

Hustru: Kerstin Olsdotter, f. 25/12 1763 i Krabbsjön, gift 1/11 1801

Barn: Johan, f. 18/8 1765 i Rämshyttan, till Skälles, Stångmyrberg

Christina, f. 16/1 1767 ibm, gift i Storslätten

Catharina, f., 29/1 1769 ibm, död 28/8 1770

Anders, f. 7/6 1770 ibm, död 5/3 1773

Anders, f. 21/9 1774 ibm, se nedan

Olof, f. 5/4 1776 ibm, till Risens, Stångmyrberg

Lisa, f. 3/1 1779 ibm, till Avesta

Petter, f. 2/1 1781 ibm, till Avesta

Maria, f. 21/3 1784 ibm, död 21/1 1786

2:a giftet: Anna, f. 10/6 1802 vid Jan-Hans

Catharina, f. 17/11 1803 ibm

Masmästaren, vid Klippan i Stångmyrberg

Anders Jansson, f. 21/9 1774 i Rämshyttan, gift 6/10 1799, död 2/4 1827

Hustru: Anna Olsdotter, f. 11/1 1779 i Laxsjön, död 7/3 1840

Barn: Maja, f. 3/3 1802 i Klippan, gm Jan Larsson

Anders, f. 29/2 1805 ibm, död 21/7 1810

Olof, f. 14/2 1809 ibm, död 20/7 1810

Anders, f. 27/18 1811 ibm. Död 7/2 1812

Anna, f. 16/1 1813 ibm, död 5/8 1815

Stina, f. 2/10 1814 ibm, gm Per Persson i Stormatsbyn

Anna, f. 10/3 1818 ibm, död 14/6 1818

Anders, f. 17/8 1819 ibm, se nedan

Petter, f. 10/11 1827 ibm, dödfödd.

Masmästaren i Laxsjön

Anders Andersson, f. 17/8 1819 i Klippan, gift 22/7 1843, död 15/11 1852

Hustru: Anna Maja Ersdotter, f. 16/1 1818 i Ludvikaheden, död 18/10 1887

Barn: Stina, f. 9/6 1844 i Laxsjön, nöddöpt

Sara, f. 25/8 1845 ibm, gift Forsgren i Mockfjärd

Anna Lisa, f. 26/9 1847 ibm, död 27/9 1847

Anders, f. 3/1 1849 ibm, död 23/9 1868

Carl, f. 19/6 1851 ibm, se nedan

Anna Lisa, f. 22/12 1854 i Hästberget, (hennes), gift i Aspeboda

Gruvförmannen och Kolaren, Klint

Carl Andersson, f. 19/6 1851 i Laxsjön, gift 16/12 1882, död 29/12 1940

Hustru: Eva Matilda Andersson, f. 10/2 1858 i Laxsjön, död 27/5 1931

Barn: Karl August, f. 19/8 1883 i Hästberget

Karl Oskar, f. 16/12 1885 ibm, se nedan

Klara Matilda, f. 28/11 1888 ibm, ogift, död 13/10 1966

Elsa Eugenia, f. 13/5 1891 ibm, gm Karl Karlsson i Rämshyttan

Anna Cecilia, f. 7/2 1894 ibm, ogift, död 1/7 1974

Maria Eleonora, f. 15/2 1897 ibm, gm Joel Karlsson, Storslätten

Erik August, f. 16/5 1899 ibm, till Rämshyttan

Anders Viktor, f. 28/4 1903 i Stångmyrberget, se nedan

Anm. Klint Carl Andersson arrenderade Skålles i Stångmyrberget från den

23/11 1901 fram till år 1937.

Byggnadssnickaren, Klint

Viktor Karlsson, f. 28/4 1903 i Stångmyrberget, gift 10/11 1945, död 4/2 1978

Hustru: Kristina Elisabet Holm, f. 18/6 1908 i Svärdsjö förs. död 17/12 1992

Barn: Eva Elisabet, f. 19/3 1951 i Hästberget. se nedan

Chauffören

Sven Yngve Karlsson, f. 23/4 1947 i Karlsänge, gift 1979,

Hustru: Elisabet Karlsson, f. 19/3 1951 i Hästberget

Barn: Anna-Lena, f. 9/4 1976 i Hästberget

Therese, f. 18/6 1978 i dito

Annmari, f. 28/9 1987 i dito

Hemmansägaren och Byggnadssnickaren, Klint

Oskar Karlsson, f. 16/12 1885 i Hästberget, gift 17/4 1915, död 3/1 1976

Hustru: Karin Skants, f. 19/5 1893 i Skansbacken, Nås, död 8/12 1966

Barn: Karl Algot, f. 25/6 1915 i Hästberget

Erik Oskar, f. 20/6 1920 i dito, död 18/7 1937

Anders Folke, f. 12/10 1921 i dito, se nedan

Hemmansägaren och Muraren

Folke Karlsson, f. 12/10 1921 i Hästberget, gift 23/6 1945,

Hustru: Britt Ingegerd Åkerman, f. 20/2 1926 i Enviken

Barn: Anders *Sören*, f. 28/8 1945 i Hästberget

Inger Birgitta, f. 31/5 1947 i dito, gm Bill Rickardsson

Mats Lennart, f. 2/4 1956 i dito

Karl Anders *Peter*, f. 7/3 1966 i dito, se nedan

Peter Karlsson, f. 7/3 1966 i Hästberget

Hustru: Gabriella Hålmagean, f. 23/11 1967 i Bukarest, Rumänien

Barn: Laura, f. 8/10 1994

STARKENS.

Avskedade Soldaten,

Anders Olsson Stark, f. 2/2 1799 i Laxsjön, gift 7/10 1821, död 8/5 1863

Hustru: Stina Andersdotter, f. 19/9 1795 i Östersaxen, död 11/12 1869

Barn: Sophia, f. 12/2 1822 i Laxsjön
Christina, f. 22/2 1823 ibm, lärarinna, död 23/3 1888
Catharina, f. 17/10 1824 ibm, död 1826
Anders, f. 2/11 1826 ibm, död 1828
Maria, f. 21/1 1828 ibm
Johanna, f. 27/6 1830 ibm
Edla, f. 3/2 1833 ibm
Anders, f. 24/5 1835 ibm, se nedan
Anna Lisa, f. 14/10 1840 ibm, se nedan

Anna Lisa Stark, f. 14/10 1840 i Laxsjön

Dottern Hilda Maria, f. 18/10 1867 i Hästberget. Se nedan

Arbetaren

Karl Bergkvist, f. 4/8 1859 i Tuna (fr. Laxsjön), gift 22/9 1889, Familjen till
Hustru: Hilda Maria Stark, f. 18/10 1867 i Hästberget, Morberget
Barn: Edla Maria, f. 20/2 1891 i Hästberget 27/11 1915
Alma Kristina, f. 30/7 1894 ibm
August Valfrid, f. 12/10 1897 i Säter
Axel Emanuel, f. 10/10 1900 i Hästberget
Gunnar Efraim, f. 19/2 1904 i Ludvika
Gunhild Linnéa, f. 25/5 1912 i Hästberget

Nybyggaren, senare Hemmansägaren

Anders Stark, f. 24/5 1835 i Laxsjön, gift 8/2 1874, död 26/8 1908

Hustru: Sara Stina Persdotter, f. 10/2 1846 i Buberget, död 12/11 1876

Hustru: Johanna Charlotta Rengner, f. 1/3 1829 i Mo församling,

Gift 30/11 1877, död 6/12 1894 i Hästberget.

Barn: Anders Gustaf Edvard, f. 18/3 1875 i Hästberget, se nedan

Hemmansägaren

And. Gustaf Edvard Stark, f. 18/3 1875 i Hästberget, g.2/12 1899, död 14/11 1904

Hustru: Hilda Vilhelmina Brask, f. 1/1 1874 i Älvkarnoret, död 17/10 1951

Barn: Hildur Kristina, f. 6/3 1898 i Hästberget
Anders Gustaf Georg, f. 6/1 1900 dito, till Grangärde
Gerda Vilhelmina Kristina, f. 15/1 1903 i dito

Anm Gården inköpt av Bunk Daniel Jansson (se dito), sedermera av
Majoren Gösta Frisk, se nedan

MAJORNS.

Majoren

Nils *Gösta* Frisk, f. 7/9 1899 i Karlskrona, gift 5/1 1929, död 26/3 1976

Hustru: *Inga* Margareta Nylén, f. 20/8 1907 i Torsång, död 9/9 1992

Barn: *Björn* Folke Richard, f. 1/11 1929 i Sollefteå, död 26/3 1993

Claes Gösta Vilhelm, f. 1/11 1930 i dito

Sven Sixten *Lennart*, f. 23/9 1932 i dito

Anm. Gösta Frisk inköpte Starkgården 1946. Familjen bofast här från den 22/11 1971. Inga Frisk omgift med Sven Björkman, f. 3/9 1908 i Grängesberg. Död 22/9 1992.

TEMPEL-EDVINS.

Emma Kristina Karlsson, f. 16/12 1882 i Gammelgården, död 1/11 1965, Sunnansjö
Sonen Edvin Karlsson, f. 2/12 1901 i Templet, se nedan.

Gruvarbetaren, Tempel

Edvin Karlsson, f. 2/12 1901 i Templet, död 11/8 1988 på Granliden i Grängesberg.
Ogift.

BUNK-DANIELS.

Skogsarbetaren, Bunk

Daniel Jansson, f. 23/9 1877 i Sandviken, gift 5/11 1904, död 3/8 1950

Hustru: Johanna Vilhelmina Saxström, f. 1/91 1880 i Långmyra, d.1/3 1953

Barn: Elin Vilhelmina, f. 22/1 1905 i Långmyra. Se nedan

Arrendatorn vid Storgården, Stångmyrberg, Lask

August Eriksson, f. 27/4 1898 i Hästberget, gift 6/11 1937, död 18/4 1985

Hustru: Vilhelmina Jansson, f. 22/1 1905 i Långmyra, död 9/4 1979

Barnlösa.

Anm. Inflyttade från Stångmyrberget till Bunk-Daniels under tidigt
1960-tal.

NYHAMMARS BRUKS EGENDOM. ÖSTRA GÅRDEN.

Dagkarlen

Per Andersson, f. 31/7 1788 i Söderbärke, gift 1816,

Hustru: Greta Jansdotter, f. 1786 i Stora Tuna,

Barn: Anders Gustaf, f. 2/3 1818 i Smedjebacken, bosatt i Östersaxen

Anna Stina, f. 10/7 1821 ibm, gm Plåt Per Andersson i Östersaxen

Anm. Familjen inflyttad från Norrbärke till Saxhyttan 1823, från Saxhyttan till Hästberget 1829 och härifrån till Östersaxen omkring 1840.

Dagkarlen, Pellas

Anders Persson, f. 3/8 1812 i Saxhyttan, gift 4/10 1835, död 3/5 1852

Hustru: Stina Andersdotter, f. 12/9 1807 i Lillheden,

Barn: Anders Gustaf, f. 22/2 1836 i Saxhyttan, till Sköttänge
Sara Stina, f. 4/10 1840 ibm, ogift, till Sköttänge
Carolina, f. 12/3 1843 i Hästberget
Johan, f. 10/1 1849 ibm

Anm. Familjen inflyttad från Saxhyttan omkring 1840. Anders Perssons änka åter till Saxhyttan 1858.

Statdrängen, Täpp

Erik Ersson, f. 11/2 1816 i Saxhyttan, gift 26/12 1836, död 3/4 1881

Hustru: Anna Stina Frögren, f. 30/12 1814 i Rämsholen, död 20/8 1891

Barn: Anders, f. 20/1 1838 i Saxhyttan
Erik, f. 3/9 1840 ibm, död 5/10 1842
Johanna, f. 2/7 1851 ibm, död 18/10 1872

Anm. Familjen inflyttad från Saxhyttan 1858.

Kolaren, Täpp

Anders Ersson, f. 20/1 1838 i Saxhyttan, gift 26/12 1865, död 16/7 1878

Hustru: Maja Lisa Andersdotter, f. 12/1 1845 i Hyttriset, död 15/6 1891

Barn: Carl Erik f. 29/1 1871 i Hästberget
Johanna Vilhelmina, f. 16/7 1873 ibm

Torparen, Täpp

Carl Erik Andersson, f. 29/1 1871 i Hästberget, gift 12/3 1894

Hustru: Sara Stina Karlsson, f. 6/8 1873 i Hästberget

Barn: Se vidare under Täppsläkten.

Anm. Familjen som arrendatorer till Storgården i Stångmyrberg 1913.

Täpp Carl Andersson senare ägare av Enkull Erik Erikssons hemman.
Bruksgården inköpt av Enkull August Eriksson.

VÄSTRA BRUKSGÅRDEN.

Statkarlen, Fall

Anders Andersson, f. 14/5 1802 i Sör Västansjö, gift 18/6 1824

Hustru: Lisa Andersdotter, f. 29/10 1796 i Stakheden

Barn: Peter, f. 4/9 1824 i Stångmyrberget
Stina Lisa, f. 27/12 1827 i Hästberget
Carolina, f. 4/4 1829 ibm, död samma år
Maja Stina, f. 10/7 1830 ibm
Johanna, f. 24/12 1838 i Norrbo

Anm. Familjen inflyttad från Stångmyrberget 1827. Utflyttad till Norra Norrbo 1831.

Landbonden och Dagkarlen

Petter Persson, f. 1797 i Norrbärke, gift 1830, död 30/5 1851

Hustru: Anna Christiansdotter, f. 1795 i Gagnef

Barn: Petter, f. 1822 i Gagnef (hennes)

Erik, f. 13/12 1830 i Norrbärke

Herman, f. 12/7 1834 i Stångmyrberget

Anm. Familjen inflyttad från Stångmyrberget 1831. Petter Perssons änka till Mockfjärd 1855

Dagkarlen

Per Larsson, f. 1771 i Grängesberg, gift 1800, 1811, död 19/2 1844

Hustru: Not Anna Andersdotter, f. 10/11 1773 i Östersaxen, död 16/9 1810

Hustru: Lisa Salmonsdotter, f. 1776 i Saxberget, gift 1811, död 24/4 1854

Barn: Anna, f. 14/11 1811 i Östersaxen

Jan, f. 17/5 1816 ibm

Anm. Familjen inflyttad från Saxberget 1833.

Dagkarlen, Not

Jan Persson, f. 17/5 1816 i Östersaxen, gift 9/11 1841, till Pärby 1888

Hustru: Lisa Persdotter, f. 1/9 1812 i Långmyra, död 13/8 1868

Barn: Anders, f. 3/10 1842 i Hästberget

Anna Lisa, f. 8/6 1845 ibm. Se nedan

Kolaren, Jönnes

Erik Andersson, f. 28/9 1846 i Långmyra, gift 29/8 1875, familjen till Rämshyttan

Hustru: Anna Lisa Jansdotter, f. 8/6 1845 i Hästberget år 1885

Barn: Ida Vilhelmina, f. 18/2 1876 i Hästberget

Fredrik, f. 15/4 1877 ibm

August, f. 18/4 1880 ibm

Johan, f. 18/11 1883 ibm

Inhyses folk på Bruksgården.

Fattighjonet, Anders Perssons hustru

Catharina Mattsdotter, f. 16/5 1774 i Grangärde, gift 1807, död 10/8 1865

Anm. Inflyttad från Stora Tuna 1838. Mannen på fästning, ovisst om han lever

Arbetaren

Anders Norström, f. 1809 i Norrbärke, gift 1837, död 15/12 1863

Hustru: Anna Stina Jansdotter, f. 3/11 1811 i Stora Skedvi

Barn: Anders Gustaf, f. 22/1 1840 i Norrbärke

Johanna Vilhelmina, f. 12/3 1843 i Ljusnarsberg

Carolina Sophia, f. 1/11 1848 i Brokvarnen

Anm. Familjen inflyttad från Ljusnarsberg till Brokvarnen 1848, därifrån till Hästberget 1857. Änkan utflyttad 1865

Kolaren

Erik Ersson, f. 9/12 1797 i Hedbyn, gift 5/11 1824, död 25/4 1855 i Hedbyn

Hustru: Stina Ersdotter, f. 29/1 1803 i Bergsbo, död 23/9 1859

Barn: Sara Stina, f. 14/12 1840 i Ludvika
Lovisa Christina, f. 2/10 1844 ibm

Anm. Änkan inflyttad från Hedbyn 1855.

Arbetaren

Anders Persson, f. 5/3 1832 i Laxsjön, gift 30/5 1856

Hustru: Johanna Sjöholm, f. 27/3 1826 i Hedemora

Barn: Anders Gustaf, f. 27/7 1857 i Laxsjön
Carl Fredrik, f. 3/12 1861 ibm

Anm. Familjen inflyttad från Laxsjön omkring 1865. Utflyttad 1867.

Västra Bruksgården, vilken låg nordväst om Enkullgården, ödelades ca 1890

INNEBOENDE PÅ GÖSTASEGENDOMEN.

F.d. Bergsmannen och Hemmansägaren, Snickar

Olof Larsson, f. 9/12 1865 i Saxhyttan, gift 9/10 1804, död 29/10 1832

Hustru: Anna Greta Lundin, f. 12/5 1772 i Prästhyttan, död 10/1 1847

Barnlösa.

Anm. Inflyttade från Pärլby 1815. Olof Larsson ägde först ett hemman i Hästberget, men blev sedermera inhyses på Göstasegndomen. Var sinnessvag i 21 års tid.

Lantmätaren Nils Dahlmans änka

Hustrun Christina Margareta Lindberg, f. 22/12 1756 i Värmland, död 2/6 1845

Inflyttad från Pärլby omkring 1835.

Nybyggaren

Olof Jansson, f. 1788 i Norrbärke, gift 14/11 1828

Hustru: Maja Stina Larsdotter, f. 4/3 1797 i Rossa

Barn: Jan, f. 29/12 1829 i Rossa
Sara Greta, f. 3/4 1832 ibm
Abraham, f. 26/12 1837 ibm

Anm. Inflyttad från Norrbärke 1836. Anges som boende på änkan Lundins gård. Familjen till Bergsbo 1854

Klockar Lars Larssons änka

Hustrun Anna Andersdotter, f. 1/10 1770 i Hyttriset, gift 1809, änka 1833.

Dagkarlen

Jan Persson, f. 5/11 1832 i Grangärde, gift 1861,

Hustru: Christina Samueldotter Bergström, f. 26/8 1834 i Lågnäset

Barn: Christina, f. 18/6 1862 i Norrbärke
Jan Erik, f. 19/5 1864 ibm
Carl, f. 7/8 1872 i Ludvika
Emma Christina, f. 12/12 1874 ibm

Anm. Familjen inflyttad 1875. Utflyttad till Björnhyttan 1877.

Nybyggaren, Göstas

Jan Jansson, f. 11/8 1845 i Rämshyttan, gift 12/12 1874

Hustru: Anna Maja Andersdotter, f. 25/3 1852 i Hästberget (Göstas)

Barn: Gustaf Adolf, f. 5/4 1878 i Grangärde

Arvid, f. 23/2 1887 i Hästberget

Anm. Familjen inflyttad från Ljusnarsberg 1886. Utflyttad till Stora Tuna 1904.

FAMILJER SOM TILLFÄLLIGT VISTATS I HÄSTBERGET.

Lars Ersson, f. 9/4 1746 i Brunsvik, gift 5/4 1774

Hustru: Kerstin Ersdotter, f. 17/1 1753 i Roskänge

Barn: Erik, f. 16/9 1777 i Hästberget

Catharina, f. 11/9 1778 ibm

Anders, f. 30/11 1780 i Råfvåla

Lars, f. 5/1 1784 i Brunsvik.

Anm. Hustrun syster till Anders Ersson Fors. Troligen inneboende hos Forsens. Familjen utflyttad till Brunsvik.

Arbetaren

Henning Danielsson, f. 1/9 1842 i Krabbsjön, gift 30/10 1869

Hustru: Maria Elisabet Andersdotter, f. 6/4 1845 i Laxsjön

Barn: Ida Sophia, f. 21/12 1870 i Krabbsjön

Henning Vilhelm, f. 7/4 1873 i Hästberget, död 4/7 1873

Anm. Familjen till Krabbsjön 1879.

Arbetaren

Karl August Andersson, f. 18/12 1871 i Laxsjön, gift 15/8 1896

Hustru: Johanna Sopia Andersson, f. 5/2 1878 i Sandbacken

Barn: Elna Alfrida, f. 26/5 1896 i Laxsjön, gift Damberg, Grängesberg

Karl Oskar, f. 20/1 1899 i dito, till Gävle

Frida Sophia, f. 28/7 1901 i dito, gift Lundström, Ludvika

Sanna Viktoria, f. 30/11 1903 i dito, gift Dicander, Borlänge

Johanna Cecilia, f. 30/6 1906 i Hästberget, g. Carlsson, Borlänge

Lilly Margareta, f. 10/11 1908 i dito, gift Furugren, Ludvika

Anm. Familjen inflyttad 1904. Utflyttad omkring 1915 till Stora Tuna. Karl August Andersson död 12/2 1960 och hustrun den 6/7 1951, båda i Stora Tuna.

Arbetaren, Nylands

Karl August Andersson, f. 15/4 1877 i Saxhyttan, gift 26/12 1901,

Hustru: Emma Maria Andersson, f. 24/6 1878 i Stora Tuna

Barn: Karl Robert Valdemar, f. 16/11 1903 i Hästberget, till Idkerberget

Johan Martin Emanuel, f. 29/3 1906 i dito, till Borlänge

Elsa Alice Maria, f. 21/8 1908 i dito, gift Bohlin, Idkerberget

Märta Lilly Viola, f. 6/9 1911 i Laxsjön, död ogift 7/9 1936

Anm. Familjen till Laxsjön 1908. Karl August Andersson död där den 31/3 1944 och hans änka den 12/9 1964

Gruvarbetaren

Karl Oskar Karlsson, f. 18/3 1901 i Laxsjön, gift 25/6 1924 Familjen till
Hustru: Signe Matilda Hollsten, f. 2/2 1898 i Tyngsjö Tuna 1925
Barn: Erik Tore, f. 2/3 1923 i Hästberget, till Skedvi

Hemmansägaren, Påls

Erik Persson, f. 1/12 1843 i Norrbo, gift 12/11 1870, död 30/7 1929
Hustru: Johanna Andersdotter, f. 9/1 1846 i Långmyra, död omkring 1900
Hustru 2: Stina Lisa Ersdotter, f. 10/11 1856 i Långmyra, g. 8/11 1901, d. 14/6 1933
Barn: Stina Lisa, f. 1/10 1871 i Långmyra, död ogift i Långmyra 29/10 1920

FIRBODARNA.

Arbetaren, Täpp

Jan Jansson, f. 3/4 1803 i Hyttriset, gift 28/10 1827, död 12/5 1860
Hustru: Anna Jansdotter, f. 24/1 1807 i Långmyra, död 8/4 1884
Barn: Stina, f. 10/12 1828 i Hedbyn. Gift Grufman i Hyttriset
Jan, f. 7/2 1832 i Rossa, död ogift 23/4 1910 i Nyhammar
Erik, f. 9/11 1836 ibm
Anna Lisa, f. 18/3 1841 i Hyttriset. Gift med And. Jansson nedan
Johanna, f. 7/1 1845 ibm
Sara Lisa, f. 8/10 1848 ibm. Död 17/11 1878

Anm. Änkan och barnen inflyttade till Firbodarna omkring 1860.

Arbetaren

Anders Jansson, f. 12/11 1838 i Täppan, gift 10/12 1865, död 3/1 1888,
Hustru: Anna Lisa Jansdotter, f. 15/3 1841 i Hyttriset, död 19/12 1919 i Högbacken
Barn: Anna Maria, f. 21/11 1866 i Täppan, gm Göstas Karl Andersson
Anna Lovisa, f. 8/12 1869 i Firbodarna
Carl Gustaf, f. 2/7 1871 ibm, död ogift 6/1 1935 Högbacken
Per August, f. 23/9 1873 ibm
Ida Josefina, f. 21/8 1874 ibm, gift Berg, Ludvika
Augusta Vilhelmina, f. 13/9 1876 ibm, gm Enkull August Eriksson
Hilma Sofia, f. 6/5 1880 i Holen, död ogift 17/3 1935, Högbacken
Carl August, f. 28/1 1884 ibm
Emma Karolina, f. 6/12 1887 ibm, död 1888

Anm. Familjen utflyttad till Holen vid Kyrkbyn den 2/11 1876

Arbetaren

Jan Petter Widiksson, f. 27/6 1842 i Laxsjön, gift 18/5 1867
Hustru: Anna Lisa Jansdotter, f. 19/8 1841 i Laxsjön
Barn: Stina Lisa, f. 11/4 1867 i Hästberget

Anm. Familjen inflyttad 6/4 1865. Utflyttad 1867.

Arbetaren

Jan Persson, f. 17/9 1836 i Krabbsjön, gift 20/11 1869
Hustru: Johanna Ersdotter, f. 11/6 1844 i Laxsjön
Barn: Johanna Vilhelmina, f. 24/8 1870 i Hästberget

Anm. Familjen inflyttad 5/10 1869. Utflyttad 7/11 1870.

Arbetaren

Nils August Nilsson, f. 10/12 1850 i Norrbärke, gift 26/12 1874

Hustru: Lask Anna Lisa Andersdotter, f 6/3 1849 i Laxsjön

Barn: Augusta Leontina, f. 28/3 1875 i Norrbärke
Karl Alfred, f. 13/3 1877 i Firbodarna, död 7/5 1878
Karl August, f. 26/4 1879 ibm, till Ludvika

Anm. Familjen inflyttad från Norrbärke 8/4 1875. Utflyttad till Gonäs 1880.

Torpägaren, Firbodarna

Petter Lindberg, f. 16/12 1849 i Laxsjön, gift 25/11 1876

Hustru: Anna Stina Persdotter, f. 6/2 1849 i Saxhyttan, död 24/11 1889

Hustru: Kristina Sofia Bolin, f. 18/9 1860 i Norrbärke, gift 23/6 1893

Barn: Albertina, f. 7/6 1877 i Tuna
Tekla Sofia, f. 10/6 1880 i Hästberget
Karl Johan, f. 18/4 1883 ibm
Johanna Alida, f. 3/10 1885 ibm, död 8/6 1887
Johanna Elida, f. 10/8 1888 ibm

2:a giftet: Ida Sofia, f. 19/3 1893 ibm
Anders Gustaf, f. 14/3 1895 ibm

Anm. Familjen inflyttad 1879. Senare till Bunkens och slutligen till Säter 1895.
Firbodarna ödelades omkring år 1900.

PELLBYBODARNA.

Arbetaren och Kolaren, Lassas

Carl Johan Andersson, f. 24/6 1863 i Östersaxen, gift 3/4 1893, död 8/5 1932

Hustru: Anna Maria Grufman, f. 22/2 1865 i Hyttriset, död 3/4 1945

Barn: Hilma Kristina, f 11/7 1893 i Östersaxen. Död 11/1 1894
Johan Albert, f. 25/11 1894 i Räfåla
Karl Ernst, f. 2/3 1897 i Östersaxen
Per Axel, f. 24/12 1900 ibm
Anna Vilhelmina, f. 16/4 1902 i Sköttänge, gm Anton Karlsson

Anm. Familjen inflyttad från Sköttänge 19/11 1904.

Skogsarbetaren

Per Axel Andersson, f. 24/12 1900 i Östersaxen, g.15/1 1942, död 16/2 1972

Hustru: Elin Fagerlund, f. 14/2 1916 i Älvdalsåsen, död 10/1 2008 i Borlänge

Barn: Karl Göte Fagerlund, f. 3/5 1938 i Falun (hennes), till Idkerberget
Siv Ingegerd, f 21/1 1941 i Pellbybodarna, gift Molin, Lerbäcken
Lilly Elvira, f 18/2 1942 i dito, gift Norberg, Borlänge
Viola Margareta, f 11/6 1947 i dito, gift Larsson, Borlänge

Anm. Familjen utflyttad till Lerbäcken, Stora Tuna.

Pellbybo Albert Andersson, f. 25/11 1894 i Räfåla, död 26/1 1978

Ogift

Pellbybo Ernst Andersson, f. 2/3 1897 i Östersaxen, död 7/9 1974 i Tuna

Ogift. Till Tuna 27/7 1956.

STÅNGMYRBERGET.

Stångmyrberget är utbyggt från Laxsjön men har här tagits med under Hästberget, detta på grund av de många anknytningarna mellan dess byar. Stångmyrberget har även många släktanknytningar till Laxsjön. Den förste nybyggaren här synes ha varit Hindrik Andersson, född 1622 i Laxsjön, gift med Brita Nilsson, född år 1624 i Malungsfors. Nedsättningen kan ha skett så tidig som på 1650-talet. Hindrik Andersson blev dock skuldsatt till Erik Olsson vid Råms Örnäs och tvingade år 1675 avstå Stångmyrtorpet till denne. Torpet övergick sedermera till Erik Olssons broder, Råmskungen Göran Olsson. Dennes ättlingar grundlade senare Storgården i Stångmyrberget.

STORGÅRDEN.

Nybyggaren och Bergsmannen

Göran Olsson, f. 27/5 1665 i Råmen, gift 3/7 1692, död 21/2 1726

Hustru: Malena Persdotter Stark, f. 1/4 1672 i Laxsjön, död 19/5 1738

Barn: Olof, f. 24/11 1693 i Hästberget, död före 1697

Göran, f. 12/4 1695 ibm

Olof, f. 18/5 1697 ibm, se nedan

Anders, f. 2/11 1700 i Laxsjön, se Isaks respektive Klippan

Per, f. 15/10 1704 ibm

Brita, f. 21/10 1707 ibm, gm Anders Nilsson i Saxhyttan

Johan, f. 1/10 1712 i Stångmyrberget, se Jan-Hans respektive Klintens

Göran Olsson var son till Olof Göransson, född 1641 i Råmsbyn, gift med Karin Andersdotter, född 1640 i Östanmyra, en syster till den förste nybyggaren i Hästberget. Per Andersson. Olof Göransson var i sin tur son till Råmskungen Göran Olsson, född 1616 i Råmsbyn.

Bergsmannen

Olof Göransson, f. 18/5 1697 i Hästberget, gift 1/2 1723, död 8/11 1756.

Hustru: Brita Ersdotter, f. 26/11 1705 i Gonäs, död 20/3 1768

Barn: Göran, f. 7/12 1725 i Stångmyrberget, till Kybäcksheden

Anders, f. 9/2 1730 ibm. se nedan

Lisbet, f. 7/8 1731 ibm, gm Anders Andersson i Långmyra

Karin, f. 24/2 1733 ibm, gift till Råmen

Per, f. 16/1 1735 ibm, ogift, död 1763

Brita, f. 1/4 1736 ibm

Anna, f. 8/9 1737 ibm

Erik, f. 24/3 1739 ibm, död före 1748

Catharina, f. 10/11 1740 ibm

Olof, f. 22/5 1743 ibm, död före 1749

Kerstin, f. 15/11 1744 ibm

Johan, f. 14/12 1746 ibm, död 1750

Erik, f. 30/6 1748 ibm

Olof, f. 31/10 1749 ibm, död 1750

Anna, f. 8/9 1751 ibm

Bergsmannen

Anders Olsson, f. 9/2 1730 i Stångmyrberget, gift 27/9 1752, död 7/11 1806

Hustru: Karin Hermansdotter, f. /11 1724 i Hellsjön, död 13/6 1788

Barn: Brita, f. 14/9 1753 i Stångmyrberget, gm Anders Olsson i Laxsjön
Catharina, f. 22/11 1755 ibm, gift i Laxsjön
Herman, f. 15/4 1757 ibm, gift i Saxberget
Olof, f. 23/4 1759 ibm. Se nedan
Elisabet, f. 2/6 1761 ibm, död 9/7 1761
Petter, f. 1/9 1765 ibm, ogift, död 1805

Kolaren, Storgårds

Olof Andersson, f. 23/4 1759 i Stångmyrberget, gift 1/7 1784, död 16/4 1836

Hustru: Brita Andersdotter, f. 27/11 1765 i Långmyra, död 27/12 1850

Barn: Catharina, f. 14/10 1784 i Stångmyrberget, död 28/12 1784
Anders, f. 27/6 1786 ibm, se nedan
Petter, f. 11/9 1787 ibm. Död 21/5 1789
Herman, f. 30/3 1789 ibm. se nedan
Brita, f. 26/8 1790 ibm, gift i Storslätten
Stina, f. 21/11 1791 ibm, död 12/12 1791
Christina, f. 9/3 1793 ibm
Daniel, f. 13/6 1794 ibm, död 25/7 1794
Daniel, f. 20/10 1795 ibm, död 17/3 1797
Lisa, f. 30/8 1797 ibm, död 19/9 1797
Daniel, f. 1/12 1798 ibm, död 2/8 1801
Anna, f. 15/5 1801 ibm, död 6/6 1801
Anna, f. 9/10 1802 ibm, död 21/12 1802
Anna, f. 3/2 1804 ibm, död 10/11 1805
Daniel, f. 29/5 1805 ibm, död 28/9 1805

Herman Olofsson, f. 30/3 1789 i Stångmyrberget, gift 9/7 1814

Hustru: Anna Christophersdotter, f. 3/8 1795 i Storslätten

Barn: Stina, f. 10/9 1814 i Stångmyrberget, död 1/3 1816
Maja, f. 20/3 1820 ibm, till Stora Tuna
Herman, f. 9/12 1823 i Storslätten.

Anm. Familjen till Storslätten omkring år 1820.

Kolaren, Storgårds

Anders Olofsson, f. 27/6 1786 i Stångmyrberget, gift 10/11 1816

Hustru: Stina Olsdotter, f. 28/3 1784 i Råmsbyn

Barn: Anna, f. 19/9 1817 i Stångmyrberget, död 16/2 1818
Stina, f. 25/11 1818 ibm, gm Per Jansson nedan
Anna, f. 30/1 1821 ibm, död 20/3 1821
Herman, f. 1/7 1823 ibm
Anna, f. 26/1 1825 ibm, död 1826
Anders, f. 17/3 1827 ibm, död samma år
Maja, f. 5/5 1828 ibm, död samma år

Anm. Familjen till Stora Tuna den 10/11 1844.

Kolaren, Storgårds

Per Jansson, f. 12/5 1817 i Norrbärke, gift 21/4 1839, Till Stora Tuna
Hustru: Stina Andersdotter, f. 25/11 1818 i Stångmyrberget 1/11 1862
Barn: Anders, f. 15/3 1839 i Stångmyrberget, död 1839
Anders, f. 19/8 1840 ibm se nedan
Daniel, f. 12/12 1843 ibm
Petter, f. 8/3 1847 ibm
Herman, f. 1/9 1849 ibm
Stina, f. 31/1 1852 ibm
Carl, f. 30/10 1854 ibm
Johan, f. 22/3 1857 ibm
Carolina, f. 27/5 1859 ibm

Kolaren, Storgårds

Anders Persson, f. 19/8 1840 i Stångmyrberget, gift 21/6 1862
Hustru: Eva Jansdotter, f. 24/12 1838 i Laxsjön
Barn: Johanna, f. 2/4 1864 i Stångmyrberget
Anders Adolf, f. 31/12 1872 ibm, se nedan

Anm. Familjen utflyttad på 1890-talet.

Arbetaren, Storgårds

Anders Adolf Andersson, f. 31/12 1872 i Stångmyrberget, gift 22/12 1894
Hustru: Stina Lisa Andersson, f. 10/11 1871 i Stångmyrberget, död 21/7 1907
Barn: Karolina Vilhelmina, f. 24/5 1896 i Stångmyrberget
Anna Cecilia, f. 31/10 1897 ibm, gift Nyström, Falun
Edit Elisabet, f. 21/3 1900 ibm, gift Franke, Gävle
Adolf Gunnar, f. 3/2 1901 ibm, till Stora Tuna
Ester Ingegerd, f. 21/8 1904 ibm, gift Jakobsson, Uppsala

Anm. Anders Adolf Andersson utflyttad omkring 1912. Därmed försvann den siste av den gamla släkten från Storgården. Arrendator åren 1913 till 1939 var Täpp Carl Andersson från Hästberget. Se Täppsläkten. Senare blev Lask August Eriksson från Hästberget arrendator på Storgården. Han blev kvar här fram till tidigt 1960-tal. Se vidare under Bunk-Daniels. Anders Adolf Andersson död i Stora Tuna den 20/3 1952.

KLIPPAN.

Bergsmannen

Anders Göransson, f. 2/11 1700 i Laxsjön, gift 29/9 1728, död 25/6 1772
Hustru: Catharina Ersdotter, f. 15/10 1708 i Gonäs, död 31/10 1790
Barn: Brita, f. 1/12 1731 i Stångmyrberget, gm Isak Isaksson nedan
Johan, f. 18/2 1735 ibm
Anna, f. 15/4 1736 ibm
Olof, f. 6/11 1738 ibm, död 1742
Göran, f. 23/2 1740 ibm
Magdalena, f. 25/3 1741 ibm, död 1743
Kerstin, f. 20/12 1742 ibm, gift till Råmen
Catharina, f. 28/6 1749 ibm, död 1750
Anders, f. 20/12 1750 ibm, gift till Råmen

Bergsmannen

Isak Isaksson, f. /11 1728 i Persbo, gift 1/11 1756, död 13/7 1799

Hustru: Brita Andersdotter, f. 1/12 1731 i Stångmyrberget, död 9/11 1793

Barn: Catharina, f. 25/2 1758 i Stångmyrberget, död 5/3 1758
Maria, f. 2/3 1759 ibm, död 6/1 1781
Per, f. 3/5 1760 ibm, död 24/5 1761
Elisabet, f. 23/5 1762 ibm. Död 27/3 1773
Lars, f. 18/10 1763 ibm, död 28/10 1763
Daniel, f. 3/11 1764 ibm, död 26/1 1766
Catrina, f. 2/3 1766 ibm, död 19/4 1767
Anna, f. 20/4 1767 ibm
Catharina, f. 30/1 1769 ibm, död 20/1 1770
Brita, f. 11/12 1770 ibm, död 1/10 1771
Jan, f. 3/1 1772 ibm, död 15/1 1772
Stina, f. 9/6 1774 ibm, död 15/7 1775

Masmästaren

Anders Jansson, f. 21/9 1774 i Råmsbyn, gift 6/10 1799, död 2/4 1827

Hustru: Anna Olsdotter, f. 11/1 1779 i Laxsjön, död 7/3 1840

Barn: Maria, f. 3/3 1802 i Stångmyrberget, gm Jan Larsson nedan
Anders, f. 29/2 1805 ibm, död 21/7 1810
Olof, f. 14/2 1809 ibm, död 20/7 1810
Anders, f. 27/8 1811 ibm, död 7/2 1812
Anna, f. 16/1 1813 ibm, död 5/8 1815
Stina, f. 2/10 1814 ibm, gm Per Persson i Stormatsbyn
Anna, f. 10/3 1818 ibm, död 14/6 1818
Anders, f. 17/8 1819 ibm, se Klintens
Petter, f. 10/11 1827 ibm, dödfödd

Dagkarlen

Jan Larsson, f. 10/9 1806 i Skattlösberget, gift 1833, död 6/5 1867

Hustru: Maria Andersdotter, f. 3/3 1802 i Stångmyrberget, död 5/3 1892 i Laxsjön

Barn: Anders, f. 12/9 1834 i Stångmyrberget
Jan, f. 19/1 1836 ibm
Stina, f. 8/9 1837 ibm
Carl, f. 6/8 1839 ibm, bosatt vid Risens, se nedan
Jacob, f. 10/5 1842 ibm, död 16/9 1847
Gustaf, f. 21/8 1846 ibm, död 20/9 1879

Kolaren, Ris

Carl Jansson, f. 6/8 1839 i Stångmyrberget, gift 29/5 1882,

Hustru: Carolina Carlsdotter, f. 11/7 1860 i Laxsjön

Barn: Karl Hjalmar, f. 13/7 1882 i Stångmyrberget
Erik Albert, f. 6/8 1885 i Laxsjön
Alfred Leander, f. 27/11 1896 ibm, se under Slogsveden

Anm. Carl Jansson flyttade med sin familj från Risens i Stångmyrberget till Byggningsstället vid Laxsjön 1883. Gården vid Klippan ödelagd redan omkring 1875.

SKÅLLES.

Nybyggaren

Olof Jansson, f. 23/10 1737 i Gonäs, gift 22/7 1759,

Hustru: Karin Andersdotter, f. 10/1 1733 i Norrvik

Barn: Anders, f. 19/8 1768 ibm
Jan, f. 24/8 1771 ibm
Catharina, f. 24/1 1776 ibm

Anm. Familjen till Stora Tuna 1780. Olof Jansson var son till Johan Göransson, Senare inflyttad till Hästberget (se Klintens). Efterträds av systersonen .Johan Jansson.

Dagkarlen, Jan Hans

Johan Jansson, f. 18/8 1765 i Rämssbyn, gift 1795 och 1811, död 25/11 1847

Hustru: Catharina Hansdotter, f. 23/3 1770 i Torsång, gift 1795, död 18/7 1810

Hustru: Catharina Jonsdotter, f. 7/2 1761 i Kullen, g.14/11 1811, d.10/3 1822

Barn: Anders, f. 6/7 1796 i Stångmyrberget
Petter, f. 14/1 1800 ibm, se nedan
Jannes, f. 29/10 1803 ibm
Erik, f. 14/8 1806 ibm, död 2/8 1810

Kolaren, Skålles

Per Jansson, f. 14/1 1800 i Stångmyrberget, gift 3/11 1822, död 22/8 1883

Hustru: Anna Persdotter, f. 8/3 1788 i Laxsjön, död 17/1 1852

Barn: Erik, f. 17/10 1823 i Stångmyrberget, se nedan
Johannes, f. 4/1 1826 ibm, dräng, död 24/12 1897
Stina, f. 17/1 1827 ibm, gm Per Jansson nedan
Maria Elisabet, f. 25/7 1829 ibm

Gruvdrängen

Per Jansson, f. 23/8 1820 i Saxhyttan, gift 26/11 1846 Till Rämssbyn

Hustru: Stina Persdotter, f. 17/1 1827 i Stångmyrberget 1867

Barn: Anders Gustaf, f. 17/6 1850 i Stångmyrberget
Jan Petter, f. 10/8 1853 ibm
Stina Lisa, f. 16/6 1856 ibm, död 26/10 1862
Johanna, f. 19/4 1859 ibm

Kolaren, Skålles

Erik Persson, f. 17/10 1823 i Stångmyrberget, gift 8/12 1849, död 3/10 1892

Hustru: Anna Gustava Jansdotter, f. 14/3 1827 i Saxhyttan,

Barn: Johanna, f. 1/12 1851 i Stångmyrberget, se nedan
Per Erik, f. 6/12 1863 ibm. Död 9/12 1863

Kolaren, Skålles

Anders Persson, f. 28/3 1854 i Storslätten, gift 5/1 1878, Till Stora Tuna

Hustru: Johanna Ersdotter, f. 1/12 1851 i Stångmyrberget, 28/10 1901

Barn: Anders Albert, f. 12/8 1878 i Storslätten, se nedan
Adolf Edvard, f. 6/12 1881 ibm
Karl August, f. 21/7 1884 i Stångmyrberget
Oskar Leonard, f. 7/4 1889 ibm
Johanna Gunhild, f. 4/8 1891 ibm

Arbetaren,

Anders Albert Andersson, f. 12/8 1878 i Storslätten, gift 1/11 1899

Hustru: Maria Kristina Eriksson, f. 13/4 1877 i Hästberget

Barn: Signe Cecilia, f. 7/2 1900 i Hästberget

Lydia Kerstin, f. 16/12 1906 i Stångmyrberget

Elin Evelina, f. 9/3 1907 ibm

Anm. Familjen till Idtjärnsbodarna 1905. Osäkert var i Stångmyrberget de var bosatta. Arrendator vid Skålles var från och med 23/11 1901 Klint Carl Andersson, som blev kvar här till 1937. Se Klintens. Ny arrendator efter denne blev Anders Gustaf Jonsson, inflyttad från Laxsjön 1940.

Arrendatorn

Anders Gustaf Jonsson, f. 12/3 1881 i Tyngsjö, gift 19/10 1924, d.16/6 1941

Hustru; Vilhelmina Andersson, f. 21/1 1893 i Orsa, död 12/11 1978

Barn: Tyra Vilhelmina, f. 24/8 1924 i Ore, gm Einar Karlsson, Bredberg

Anna Matilda, f. 9/12 1925 ibm, gm Ture Hellstrand, Sandbacken

Svea Linnéa, f. 18/2 1927 ibm

Elna Gunhild Maria, f. 1/2 1928 ibm

Anm. Vilhelmina Jonsson (f. Andersson), flyttade 1944 till Slogsveden i Hästberget och därifrån till Gärdsbodarna 1953.

Arrendatorn

Heikki Petsanen, f. 2/11 1917 i Limänkå, Ryssland, gift 6/7 1947

Hustru: Anna Ankudinor, f. 8/4 1923 i Limasjärvi, Ryssland

Barn: Toivo Arne, f. 16/7 1947 i Tuna

Maria Lena, f. 19/9 1948 ibm

Anm. Familjen inflyttad från Stora Tuna 27/5 1949. Återflyttade till Tuna 29/11 1951

Skogsarbetaren

Knut Daniel Evald Niklasson, f. 7/8 1925 i Djura, gift 8/7 1950

Hustru: Anicka Elisabet Niklasson, f. 7/8 1925 i Djura

Barn. Anita Elisabet, f. 5/5 1950 i Djura

Anneli Margareta, f. 25/1 1953 i Stångmyrberg.

Anm. Familjen inflyttad från Djura församling 4/7 1952. Återflyttade till Djura 25/8 1955. Därefter ingen fast bosättning vid Skålles.

RISENS.

Torparen och Uppsättaren

Olof Jansson, f. 5/4 1776 i Hästberget, gift 31/10 1800, död 25/7 1814

Hustru: Ris Anna Larsdotter, f. 4/1 1778 i Roskänge, död 8/7 1843

2:a Man: Jan Ersson, f. 1774 i Kyrkbyn, gift 1821, död 2/12 1842

Barn: Stina, f. 3/12 1801 i Stångmyrberget, död 30/3 1802

Anders, f. 8/6 1803 ibm, död 27/7 1810

Lars, f. 26/5 1805 ibm, död 21/6 1806

Petter, f. 12/7 1808 ibm, se nedan

Stina, f. 29/4 1811 ibm, gm Anders Jansson, se nedan

Maja, f. 4/3 1814 ibm, död 11/12 1814

Anm. Beträffande Olof Janssons anor, se Klintsläkten.

Kolaren

Petter Olsson, f. 12/7 1808 i Stångmyrberget, gift 9/5 1828,

Familjen
utflyttad

Hustru: Lisa Jansdotter, f. 24/11 1801 i Morberget

Barn: Anna Sofia, f. 23/6 1829 i Stångmyrberget

Kolaren

Anders Jansson, f. 19/9 1811 i Saxhyttan, gift 9/11 1832, död 2/11 1848

Hustru: Stina Olsdotter, f. 29/4 1811 i Stångmyrberget, omgift nedan

Barnlösa.

Kolaren, Ris

Jan Jansson, f. 23/3 1821 i Svarthyttan, gift 7/3 1850,

Hustru: Stina Olsdotter, f. 29/4 1811 i Stångmyrberget, (Anders Janssons änka)

Barn: Anders, f. 19/1 1851 i Stångmyrberget

Jan Erik, f. 8/1 1853 ibm, död 17/7 1857

Petter, f. 4/12 1855 ibm

Anm. Familjen utflyttad 1862 till Stora Tuna. Gamla släkten försvinner därmed från Risens. Ny arrendator blir Lask Anders Andersson, inflyttad från Laxsjön omkring 1863.

Kolaren, Ris eller Lask

Anders Andersson, f. 30/11 1818 i Laxsjön, gift 23/10 1840, död 26/4 1870

Hustru: Anna Stina Andersdotter, f. 4/1 1820 i Hästberget, till Hästberget

Barn: Sara Stina, f. 26/9 1841 i Laxsjön

Anders Gustaf, f. 15/10 1843 ibm, se nedan

Maja Lisa, f. 6/4 1845 ibm

Anna Lisa, f. 6/3 1849 ibm

Erik, f. 13/10 1851 ibm

Carl, f. 19/5 1854 ibm

Carolina, f. 25/6 1857 ibm, död 18/10 1857

Fredrik, f. 20/1 1860 ibm

Anm. Jämför under Laskens, Hästberget.

Kolaren, Ris

Anders Gustaf Andersson, f. 15/10 1843 i Laxsjön, gift 28/3 1869,

Hustru: Stina Maja Jansdotter, f. 16/4 1847 i Nackarberg

Barn: Johanna Gustava, f. 1/1 1870 i Stångmyrberget

Stina Lisa, f. 10/11 1871 ibm, gm Storgårds Anders Adolf Andersson

Anm. Anders Gustaf Andersson flyttade med sin familj till Stora Tuna 1874.

Arrendator vid Risens blev nu Carl Jansson från gården Klippan i Stångmyrberget (se dito). Han flyttade till Laxsjön 1883, varvid Risens ödelades.

NYGÅRDEN (KARL JOHANS).

Kolaren

Carl Johan Persson, f. 6/2 1835 i Morgärde, gift 5/11 1859

Hustru: Maja Jansdotter, f. 30/10 1834 i Laxsjön

Barn: Carl Erik, f. 27/8 1860 i Laxsjön

Anders Gustaf, f. 9/12 1863 i Stångmyrberget

Johanna, f. 1/7 1866 ibm, gm Jan Petter Jansson nedan

Stina Lisa, f. 10/7 1872 ibm, död 31/6 1873

Johan August, f. 10/9 1878 ibm.

Anm. Familjen inflyttad från Laxsjön omkring 1862. Utflyttade till Stora Tuna omkring 1890.

Nygårds

Carl Erik Karlsson, f. 27/8 1860 i Laxsjön, gift 25/1 1885,

Hustru: Anna Kristina Löfgren, f. 27/8 1862 i Laxsjön

Barn: Knut Helmer, f. 25/12 1885 i Stångmyrberget, död 11/1 1886

Anm. Familjen utflyttad till Stora Tuna 1886.

Nygårds

Jan Petter Jansson, f. 21/1 1862 i Norgärde, Sunnansjö, gift 27/12 1884

Hustru: Johanna Karlsdotter, f. 1/7 1866 i Stångmyrberget

Barn: Karl Teodor, f. 13/1 1885 i Stångmyrberget.

Anm. Familjen till Norgärde 1886.

Nygårds

Anders Gustaf Karlsson, f. 9/12 1863 i Stångmyrberget, gift 23/6 1889,

Hustru: Matilda Eriksson, f. 12/3 1868 i Hästberget (Enkullens)

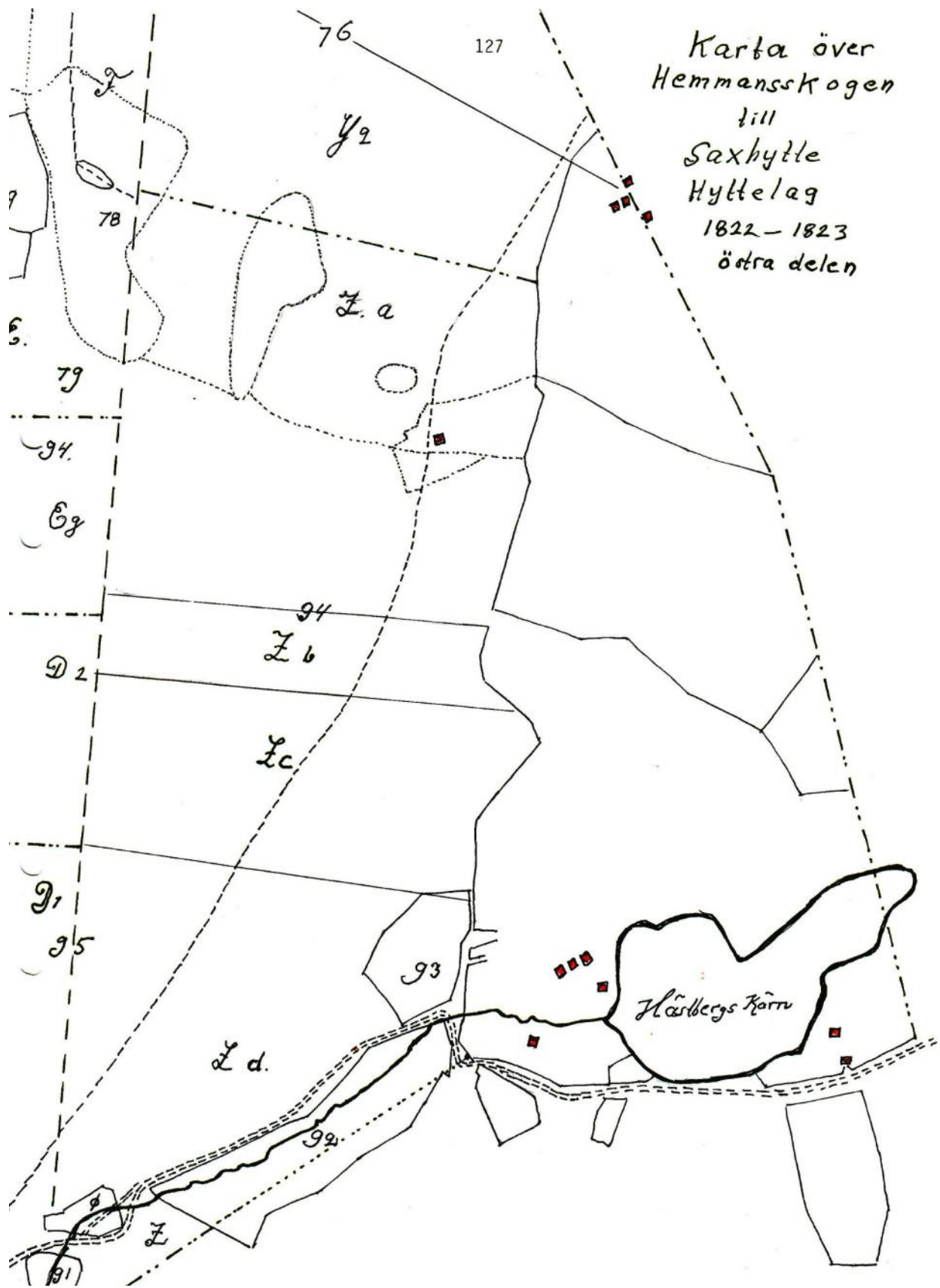
Barn: Elna Vilhelmina, f. 23/9 1890 i Stångmyrberget, gm Elis Värems

Karl Gustaf, f. 14/3 1893 ibm, bosatt i Hästberget

Gustaf Emanuel, f. 28/7 1898 ibm, död 27/12 1918

Anm. Familjen utflyttad till Hästberget under tidigt 1900-tal. Se vidare under Lundströms respektive Värems. Nygården därmed ödelagd.

KARTABESKRIVNING 1823.

Delningsbeskrivning över Saxhytte Hyttelags Hemmansskog, upprättad 1823.
Utdrag och avskrift.

Litt A. Avlidne Brukspatronen arv **C.M. Littströms arv. och Brukspatronen C.G. Johansson**, äger uti Saxhytte Hemmansskog 12 Rdr 14 skill 9 rst, jämte andelen i Byggningssskogen för Schönska egendomen 25,5493 kappl. och därför erhållit i skogen uti ett skifte emot Abeckshytte Hemmansskog, nämligen av den från Ulfshytte avskiljde byggningssskogsandelen bland annat:

Nr 86 Igelkjerret, sloga som bibehålles 6 tnl 14 kappl.

Nr 90 Bubergets Ängarna -"- 8 tnl 11 kappl.

Härtill kommer 1/80 del uti Pastor Tillaei 1/8 del i Hästberget, som gör i reducerat 4 tnl 6,020 kappl
Summa: 1.271 tunnland

Litt N. **Ris Erik Larsson** i Saxhyttan äger uti Saxhytte Hyttelags Hemmansskog andel efter 1 Rdr 45 skill 6 rst, som göra efter repartationen 40 tnl 15,7431 kappl, och erhållit vid Storskiftet bl.a.

Nr 91 1/2 Länsmansängen 1 tnl 1 kappl

Nr 92 Tämplet 1 tnl 31 3/4 kappl

Nr 93 Uti Sandhålet 24 kappl

Summa: 226 tunnland

Litt U. **Olof Olsson** i Saxhyttan äger uti Saxhytte Hyttelags Hemmansskog 8 skill, som reparerat jämte andelen uti Byggningssskogen gör 3 tnl 16,0976 kappl. och erhållit däremot bl.a.

Nr 92 Av Tämplet intaga 3 tnl

Nr 93 Av Sandhålet 1 tnl 16 1/8 kappl.

Nr 95 Av skogen söder om Buberget 13 1/2 kappl

Summa: 82 tunnland

Litt Y. Hästberget, **Olof Larsson** äger i Saxhytte Hyttelags Hemmansskog 1 Rdr, gör i reparerat 20 tnl 25,107 kappl. Andelen i Byggningssskogen på hemmanet 7,4831 kappl

Herr Brukspatron C.G. Johansson 4 tnl 5,0210 kappl.

Herr A. Fahlander för 38 skill 16 tnl 20,0818 kappl

och därför erhållit:

Nr 79 Av intagorna vid Igelkjern på O.L.s 3 tnl 11 kappl

Nr 76 Av skogen mellan Lindbastmora och

Hönpelles Mosse 103 tnl 26 kappl

Nr 77 Av Hönpelles Kjärr 1 tnl

Nr 78 Av lilla Igelkärns mossen 1 tnl 13 3/4 kappl

Summa: 109 tunnland

Varå avdrages Herr C.G. Johanssons andel

som redan utförd under Litt A

8 tnl 10 kappl

Litt Z. Hästberget,
Anders Fors Sterbhus äger uti Saxhytte Hyttelags Hemmansskog
 1 Rdr 13 skill 1 5/7 rst, som gör 26 tnl 15,2139 kappl. Andelen
 i Byggningskogen 9,4320 kappl.
Petter Persson för 36 skill. gör 15 tnl 18,8270 kappl. Andelen
 i Byggningskogen 5,6122 kappl.
Per Gustafssons Sterbhus för 27 skill. gör 11 tnl 27,9159 kappl.
 Andelen i Byggningskogen 4,2761 kappl.
Anders Lejonhuds rättsinnehavare 11 tnl 27,9159 kappl.
 Andelen i Byggningskogen 4,2761 kappl.
 Summa 66 tunnland 17,5691 kappland

Och vid Storskiftet erhållit som följer:

Nr 74	Andelen vid Lindbastmora på And. And.	3 tnl 22 1/2 kappl.
Nr 79	1/2 i intagan vid Igelkjärn på And. And. Odlingarna öster om Buberget	3 tnl 11 kapl. 2 tnl 17 1/2 kappl
Nr 91	1/2 i Länsmansängen på Per Persson	1 tnl 1 kappl
Nr 92	Tämplet på Per Persson	7 tnl 12 1/2 kappl
Nr 93	Sandhålet, på Per Persson Dito, på Samuel Görssons änka	15 1/2 kappl 1 tnl 29 1/8 kappl
Nr 76	Av skogen mellan Lindbastmora och Hönpelles Mosse	37 tnl 13 5/16 kappl
Nr 77	Av Hönpelles Mosse	5 tnl 25 kappl
Nr 78	Av lilla Igelkjärnsmossen	1 tnl 9 kappl
nr 94	Av skogen norr om Svinfalla	112 tnl 7 1/3 kappl
Nr 95	Av skogen emot Bergsbo Linja	57 tnl 14 3/4 kappl
	Summa: 235 tunnland	

Sedan delningen på förestående sätt blivit å kartan utförd, dels på marken utstakad och linjorna med skiljostenar utmärkte, upplästes 81 paragrafen uti 1783 års Kungl. Lantmäteristadga med den ändring 8 paragrafen av 1793 års Resolution på allmogens allmänna besvär vid 1789 års Riksdag föreskriver, på det delägarna anhållit till ändrings vinnande måge vara underrättade.

Grangärde den 23 November 1823. På ämbetets vägnar: Jacob Jacobsson.

Anm.

Det ovan redovisade Storskiftet omfattade ej inägorna i Hästberget, utan endast den under byn hörande andelen i Saxhyttans Hyttskog. Den tillhörande kartan är därför, när det gäller själva byn, mycket schematisk. Den första detaljerade kartan kommer först i samband med Laga Skiftet 1868.

KARTA
 öfver
 Inrösningsjorden till

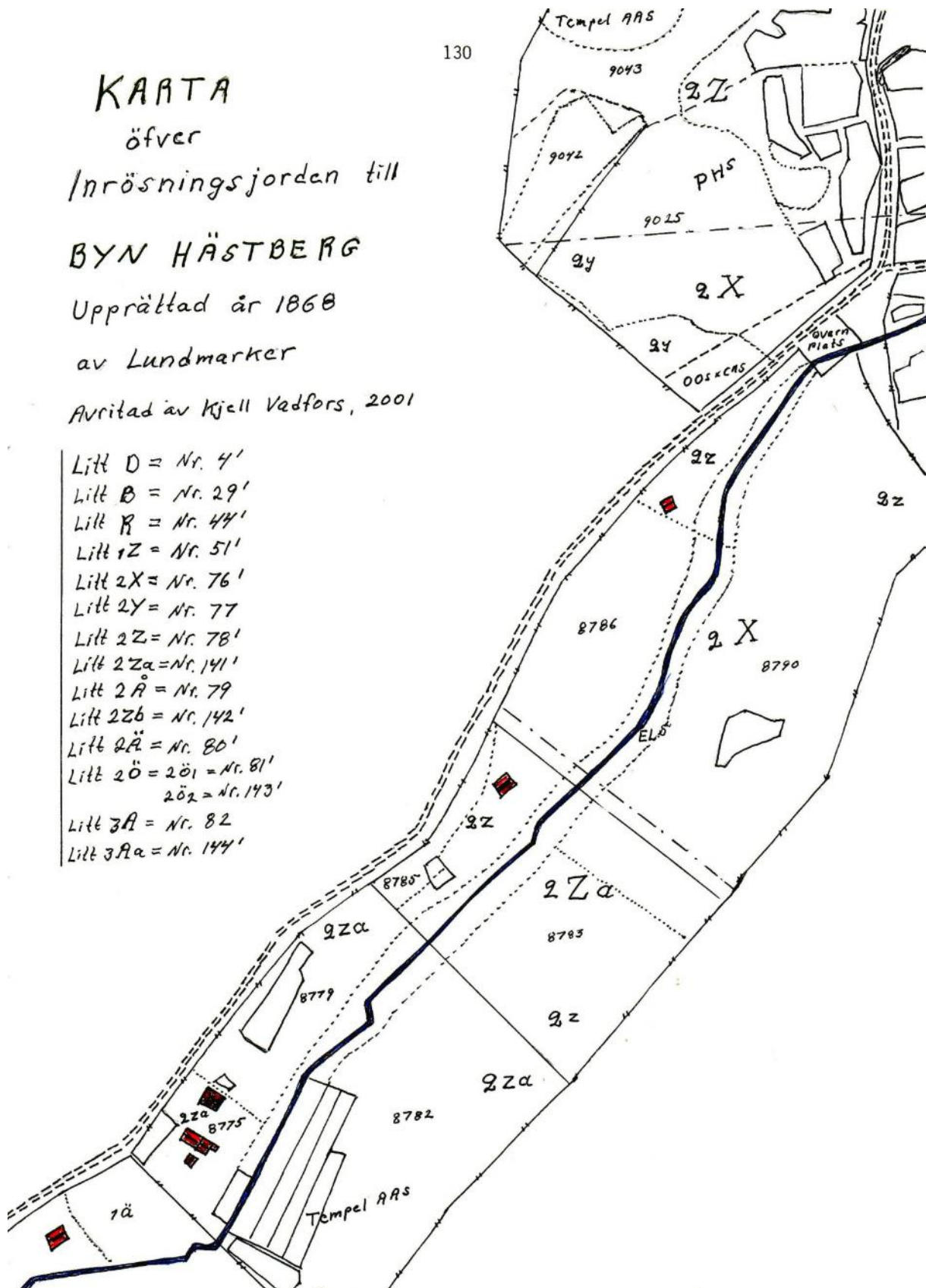
BYN HÄSTBERG

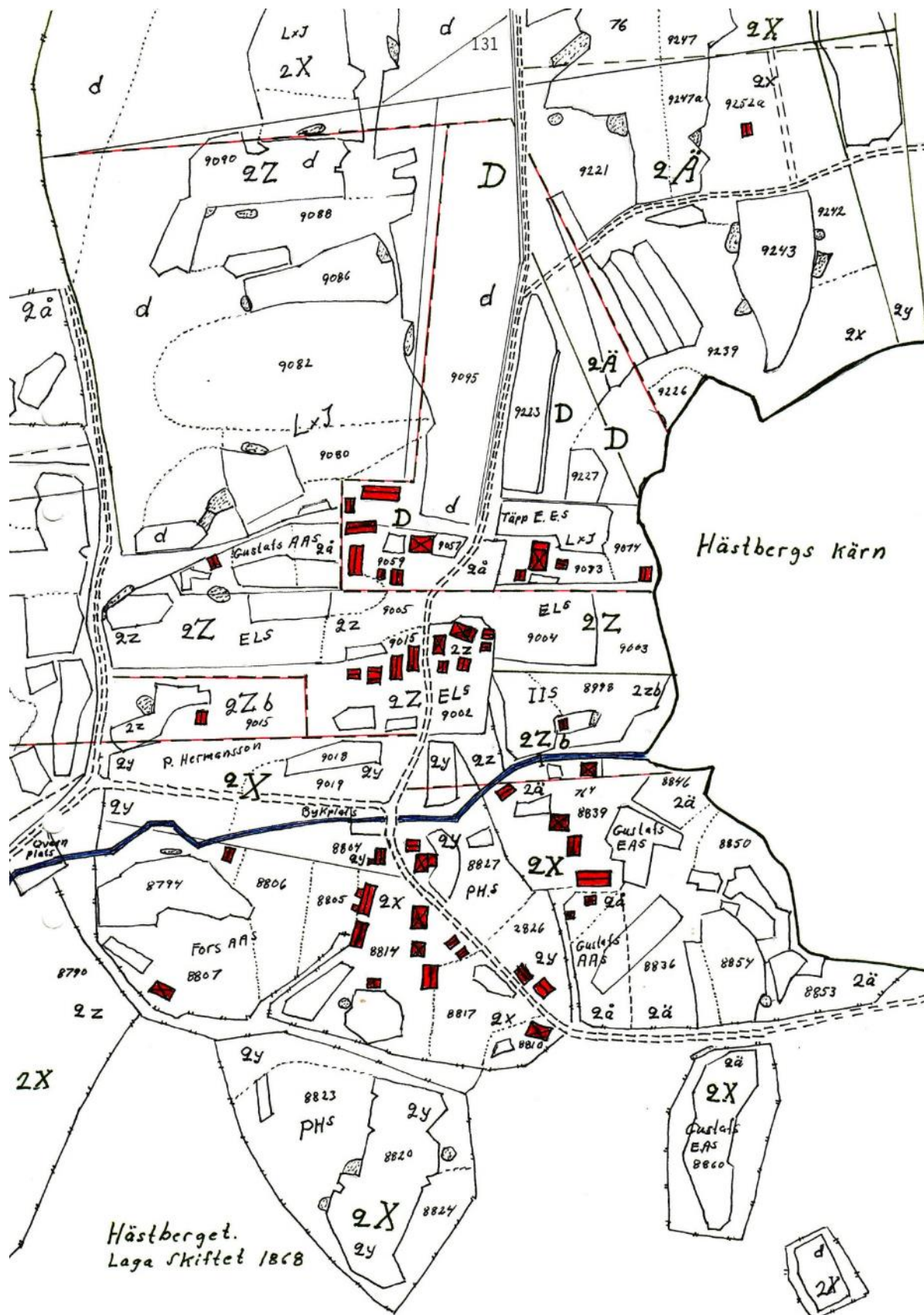
Upprättad år 1868

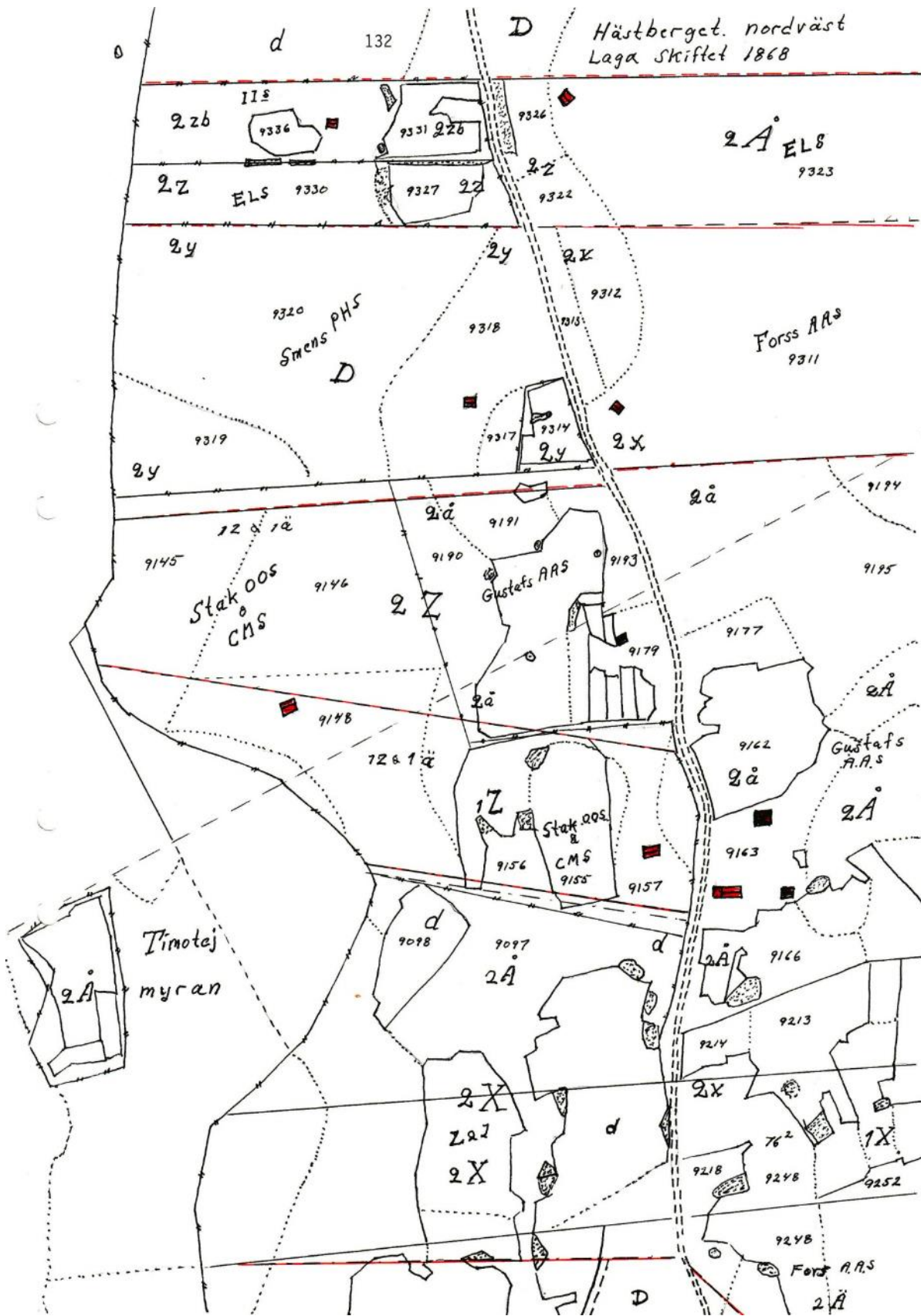
av Lundmarker

Avritad av Kjell Vadfors, 2001

- Litt D = Nr. 4'
- Litt B = Nr. 29'
- Litt R = Nr. 44'
- Litt 1Z = Nr. 51'
- Litt 2X = Nr. 76'
- Litt 2Y = Nr. 77
- Litt 2Z = Nr. 78'
- Litt 2Za = Nr. 141'
- Litt 2A = Nr. 79
- Litt 2Zb = Nr. 142'
- Litt 2Ä = Nr. 80'
- Litt 2Ö = 2Ö1 = Nr. 81'
- 2Ö2 = Nr. 143'
- Litt 3A = Nr. 82
- Litt 3Aa = Nr. 144'

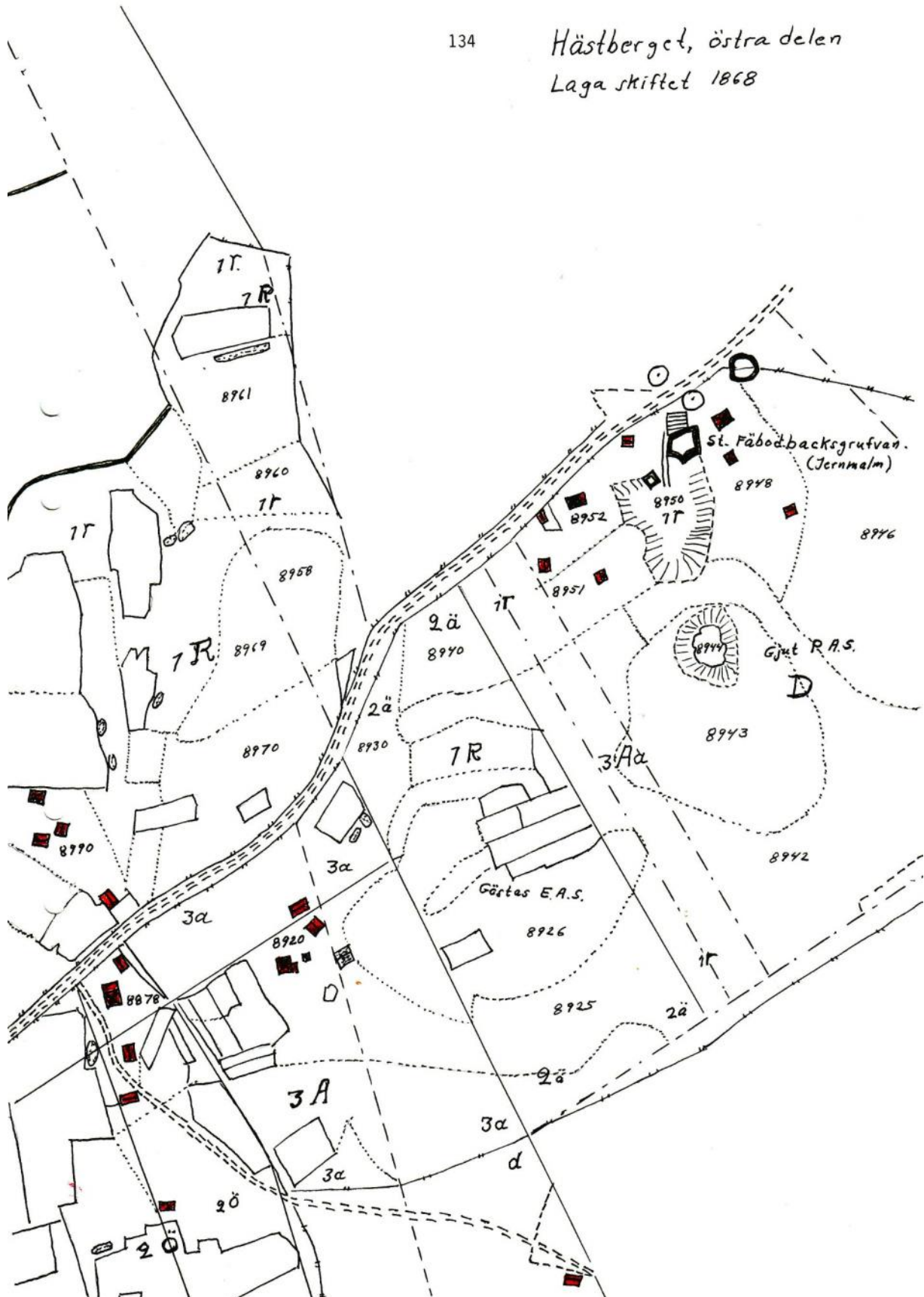

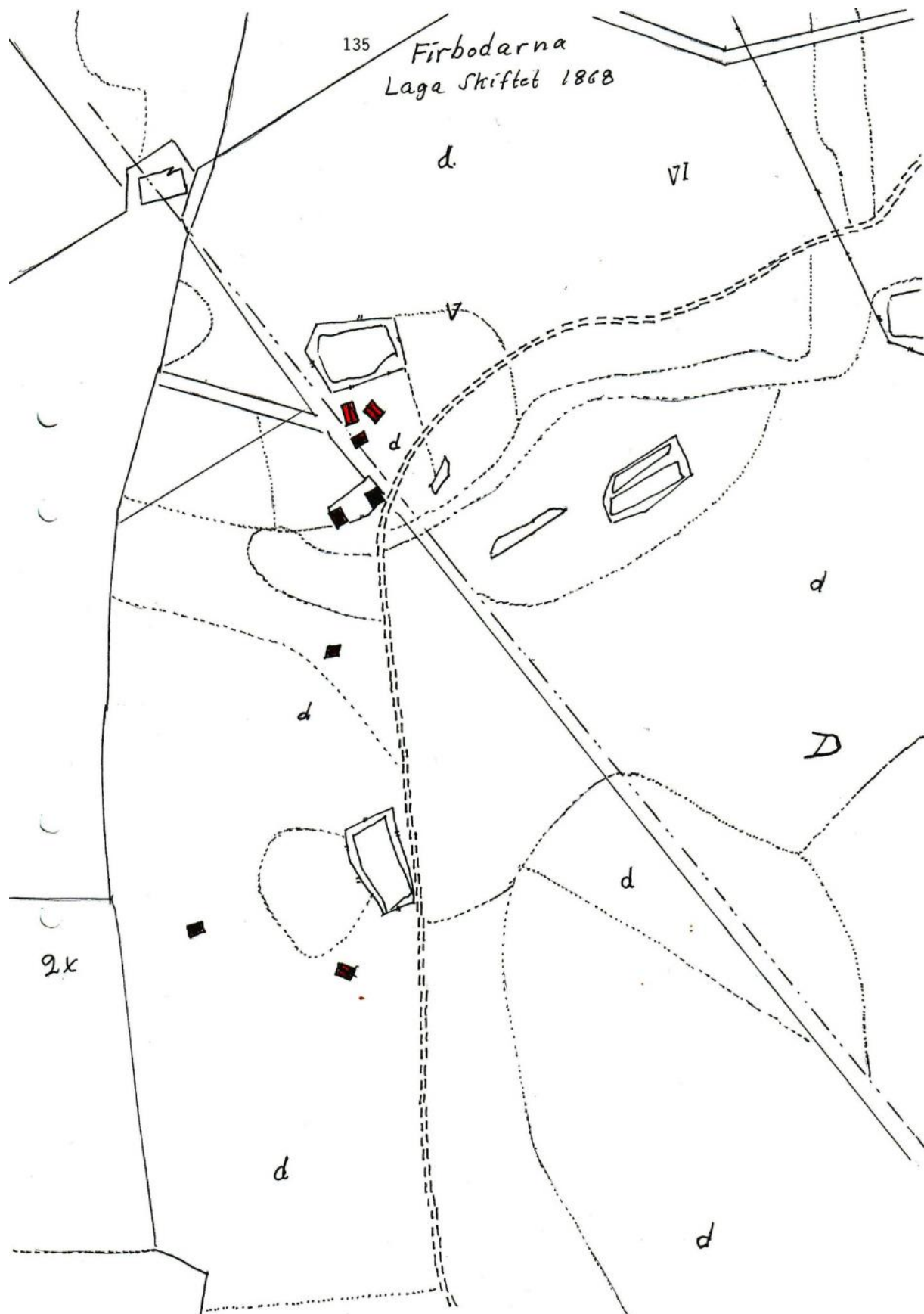

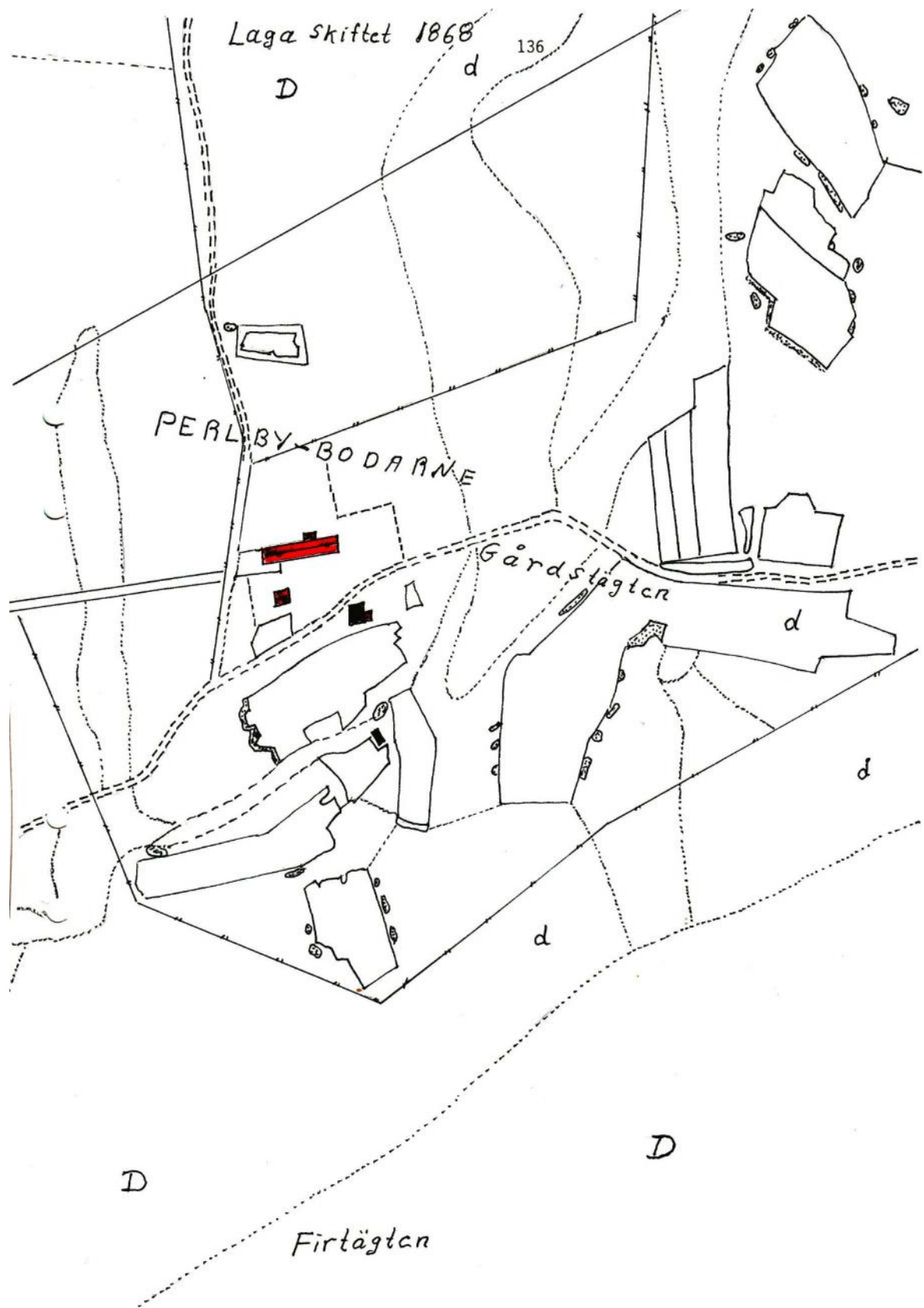
Hästbergs kärn

Hästberget, 1868
Mellerta delen

KARTABESKRIVNING 1868

Delningsbeskrivning till Laga Skiftet över Grangärde Hästberg åren 1868 - 1877.
Utdrag och avskrifter.

Litt D. N:o 4.

Tillhör **Littström & Johansson**.

Andra skiftet:

Hönpelles Kärr: Åker och slog

Hästberget, Perlbybodarna: Åker och slog

N:o 9389, tomt och fägata

N:o 9506, tomt

N:o 9517, tomt

Lindbastmor: Åker och slog

Tredje skiftet:

Åker och slog i Hästberget

N:o 9055, tomt

N:o 9059, tomt, del av (med Enkull Erik Larsson)

N:o 9072, tomt, (bebos av Täpp Erik Ersson)

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden av 3:e skiftet

3 tunnland 15,8 kappland. Impedimenter 0,6 kappland.

Litt 1R. N:o 44. (Bunktorpet).

Tillhör **Juth Per Andersson** i Saxhyttan

Tredje skiftet:

Åker och slog i Hästberget.

N:o 8920, tomt, del av (med Christina Jansdotter och Anna Maja Ersdotter)

N:o 8990, tomt

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 17 tunnland,

19,2 kappland. Impedimenter 3,4 kappland.

Litt 1Z. N:o 51.

Tillhör **Olof Ols Daniel Olsson** i Saxhyttan

Andra skiftet:

Åker och slog i Hästberget

N:o 9163, tomt, del av (med Göstas Anders Andersson)

Beräknat i gamla utmåttet innehåller inrösningsjordan 3 tunnland,

2,0 kappland. Impedimenter 0,8 kappland.

Tredje skiftet beläget vid Björkåsen.

Litt 2X. N:o 76.

Tillhör **Fors Anders Andersson**, som får, med kvarboenderätt, två skiften:

Första skiftet: Åker, slog, skog och myr, del av bäcken.

N:o 8805, tomt

N:o 8807, tomt

N:o 8814, tomt

N:o 8816, tomt

N:o 8827, tomt

N:o 8839, tomt, del av (med Isak Isaksson)

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 17 tunnland

0,8 kappland. Avrösningsjorden: 40 tunnland, 20,8 kappland

Fors Anders Anderssons andra skifte:

Sandhålet: Åker och slog

Andel i väg, 6 fot bred till Litt Ä skifte.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 4 tunnland, 31,5 kappland. Impedimenter 1,3 kappland.

Förestående två skiften innehåller tillsammans 62 tunnland, 28,9 kappland.

Undantag för Byk- och Kvarnplats, gångväg till källa, 3 fot bred, en del uti sockenvägen till Stora Tuna, två grus- och ett dytag, samt en del av vägen till Stångmyrberget.

Litt 2Y. N:o 77.

Tillhör **Smens Per Hermansson**, som med skyldighet att utflytta, erhållit två skiften.

Första skiftet:

Åker och slog (huvudsakligen norr om Fäbodtjärn)

Inga tomter upptagna.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 26 tunnland 14,4 kappland. Impedimenter 11 kappland.

Andra skiftet:

Skog och myrmark.

Skiftet innehåller, beräknat i gamla ytmåttet, 52 tunnland 9,7 kappland.

Andel i Byk- och Kvarnplatsundantag.

Förestående tvenne skiften innehåller tillsammans 79 tunnland, 3,1 kappland.

Oberäknat denna areal finnes inom hemmanets gränser en del av vägen till Per Hermanssons första skifte och en del av vägen till Firåsen.

Litt 2Z. N:o 78.

Tillhör **Enkull Erik Larsson**, som med kvarboenderätt fått två skiften.

Första skiftet: Åker och slog, skog och myrmark.

N:o 9002, tomt, del av (med Isak Isaksson)

N:o 9016, tomt

N:o 9059, tomt, del av (med Littström & Johansson)

Slog i Svinmyran.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 12 tunnland, 25,1 kappland. Avrösningsjorden 53 tunnland 17,5 kappland.

Impedimenter 5,9 kappland.

Andra skiftet:

Åker och slog.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 4 tunnland, 25,8 kappland. Impedimenter 1,2 kappland.

Andel i undantag för Byk- och Kvarnplats.

Hemmanets hela areal utgör 71 tunnland, 11,5 kappland. Inom hemmanets gränser finns en del av vägen till Perlbybodarna och en del av vägen till Firåsen

Tillhör **Tempel Anders Andersson**, dom med rätt till kvarboende erhållit skifte:
Åker och slog, del av bäcken, myr och skog
N:o 8775, tomt
Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 13 tunnland 15 kappland
Avrösningsjorden 2 tunnland 31,6 kappland. Impedimenter 8,7 kappland.
Andel i undantag för Byk- och Kvarnplatser. Hemmanets hela areal utgör 16
tunnland 23,3 kappland. Oberäknat denna areal finnes inom hemmanets ägor
en del av sockenvägen till Tuna.

Litt 2Zb. N:o 78. (142:1).

Tillhör **Isak Isaksson**, som med rätt till kvarboende erhållit tre skiften:
Första skiftet:
Åker och slog, del av bäcken
N:o 8839, tomt, del av (med Fors Anders Andersson)
N:o 9002, tomt, del av (med Enkull Erik Larsson)
Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 30,4 kappland.
Impedimenter 0,8 kappland.
Andra skiftet:
Åker och slog
Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 16,1 kappland
Impedimenter 0,3 kappland
Tredje skiftet:
Åker och slog, skog
Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 13,3 kappland
Avrösningsjorden 15,7 kappland
Andel i Byk- och Kvarnplatser.
Hela hemmanets areal utgör 2 tunnland 12,6 kappland.

Litt 2Å. N:o 79.

Tillhör **Göstas Anders Andersson**, som med skyldighet att utflytta
erhållit två skiften:
Första skiftet:
Åker och slog
N:o 9163, tomt, del av (med Ol.Ols Daniel Olsson)
Andel i väg, 6 fot bred över Litt Å skifte
Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 18 tunnland
14,3 kappland. Impedimenter 6,6 kappland.
Andra skiftet:
Åker och slog i Sandhålet, Skärklackmyran och Timotejmyran
Åker, slog och skog i Svinmyran
Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 3 tunnland 22,9 kappl.
Avrösningsjorden 49 tunnland 21,7 kappland. Impedimenter 4,1 kappland
Andel i undantag för Byk- och Kvarnplatser
Hela hemmanets areal utgör 72 tunnland 4,6 kappland. Oberäknat denna
areal finnes inom hemmanets gränser ett sandtag samt en del av vägarna
till Litt 2Y skifte och till Firåsen.

Litt 2Ä. N:o 80.

Tillhör **Gösta Erik Andersson**, som med skyldighet att utflytta erhållit två skiften:

Första skiftet:

Åker och slog (Huvudsakligen norr och nordväst om Fäbodtjärn vid Tallbacken)
Inga tomter upptagna.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 5 tunnland
1,8 kappland. Impedimenter 3,2 kappland.

Andra skiftet:

Åker och slog vid Lindgruvmyran

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 2 tunnland 25,1 kappl.
Avrösningsjorden 18 tunnland 1,4 kappland. Impedimenter 3,1 kappland.

Andel för Kvarn- och Bykplats. Hemmanets hela areal utgör 26 tunnland
26 kappland. Oberäknat denna areal finnes inom hemmanets gränser delar av
vägarna till Litt Y 2 skiften, vägen till Firåsen och väg till Litt Å skifte

Litt 2Ö:1. N:o 81.

Tillhör **Carl Jansson**, som med rättighet att kvarbo, fått ett enda skifte:

Åker och slog (vid Slogsveden)

Ingen tomt upptagen

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 5 tunnland
8,9 kappland. Impedimenter 1,8 kappland.

Andel i undantag för Byk- och Kvarnplats.

Litt 2Ö:2. N:o 143:1.

Tillhör **Christina Jansdotter**, som med rätt att kvarbo, fått ett enda skifte:

Åker och slog

N:o 8878, del av (med Anna Maja Ersdotter)

N:o 8920, tomt, del av (med Jut Per Andersson och Anna Maja Ersdotter)

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 2 tunnland
31,6 kappland. Impedimenter 1,4 kappland.

Andel för Byk- och Kvarnplatser.

Hemmanets hela areal utgör 3 tunnland 1 kappland.

Litt 3A. N:o 82.

Tillhör **Anna Maja Ersdotter**, som med rättighet till kvarboende erhållit ett enda skifte:

Åker och slog

N:o 8878, tomt, del av (med Christina Jansdotter)

N:o 8920, tomt, del av (med Jut Per Andersson och Christina Jansdotter)

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 4 tunnland
5 kappland. Impedimenter 1,2 kappland

Andel i undantag för Byk- och Kvarnplats.

Hela hemmanets areal utgör 4 tunnland 6,1 kappland

Litt 3a. N:o 82.

Tillhör **Anders Stark**, som fått ett enda skifte:

Åker och slog

N:o 8952, tomt, del av

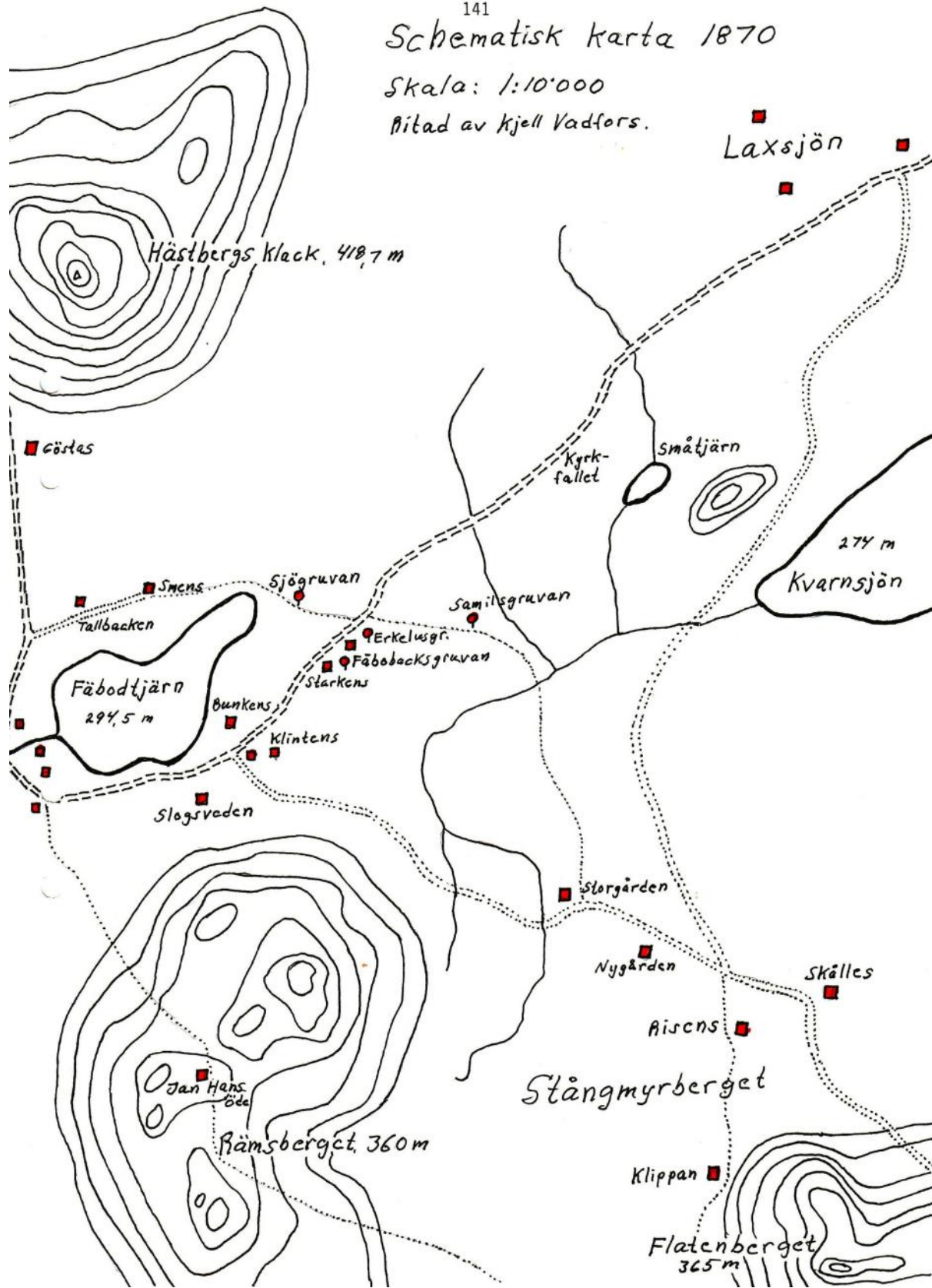
Skiftet innehåller beräknat i gamla ytmåttet 29,8 kappland

Andel i undantag för Byk- och Kvarnplatser.

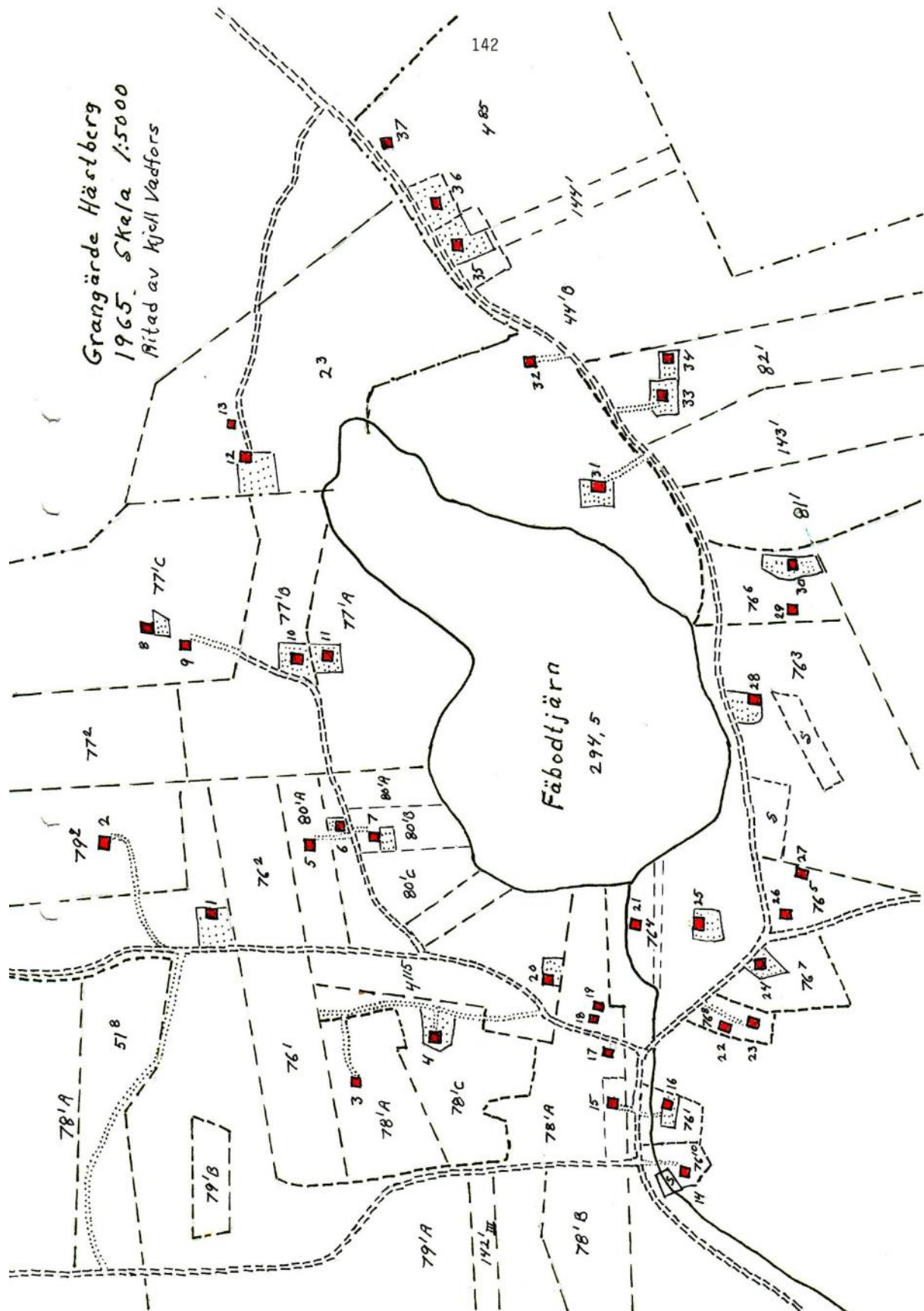
Schematisk karta 1870

Skala: 1:10'000

Bitad av Kjell Vadfors.

Grangärde Härtberg
1965. Skala 1:5000
Ritad av Kjell Vadfors

SCHEMATISK KARTA ÖVER HÄSTBERGET. 1965.

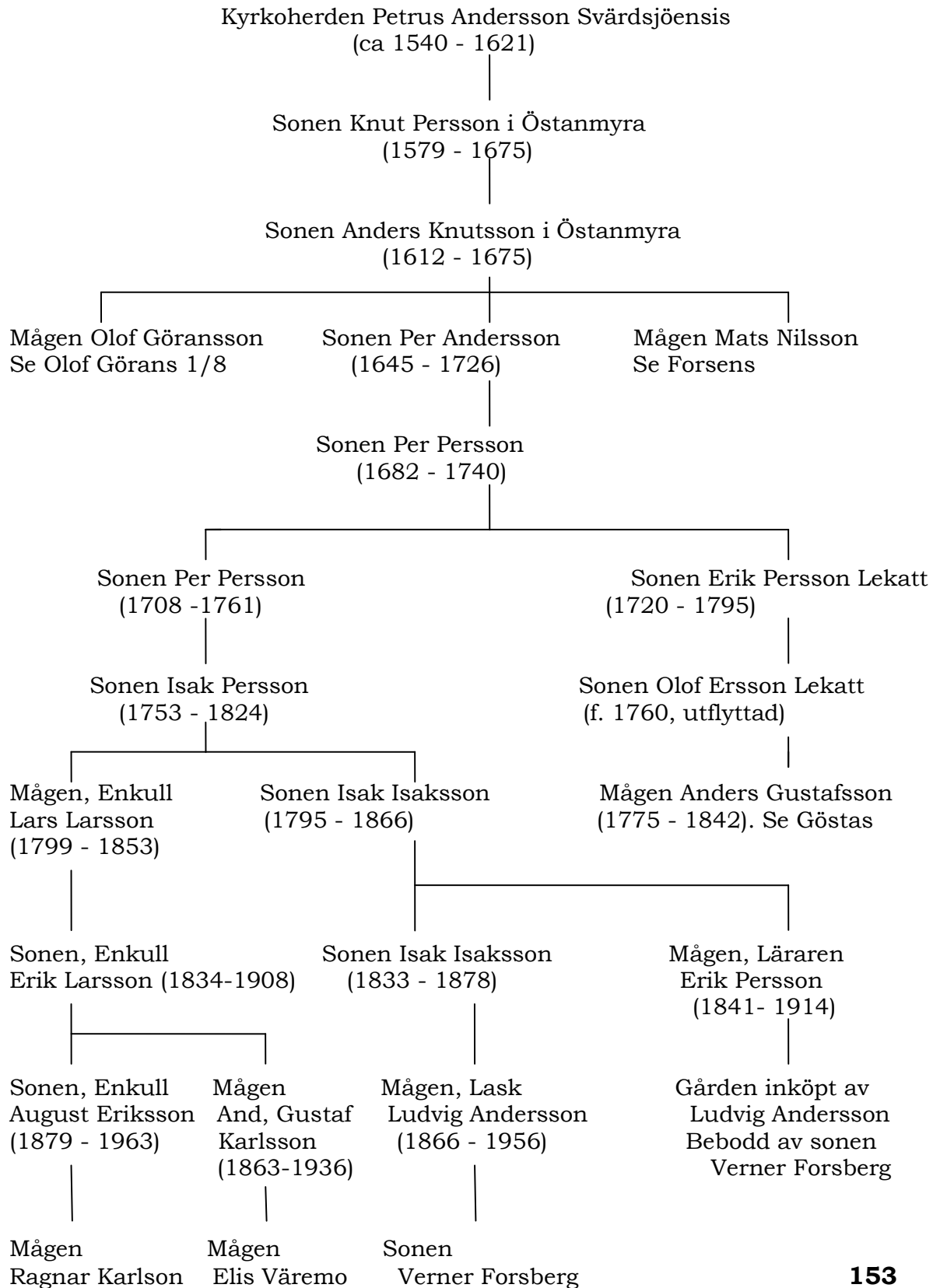
Kartan är en uppförstoring av ekonomiska kartan, upprättad åren 1963 - 1966.
Obs. angivna gränser är endast ungefärliga.

1. Göstasgården, ägare Emil Göstas och Gustaf Göstas
2. Trollbo, ägare Lenore Edström
3. Göte Värems
4. Enkull Eriks eller Täpp Karl Anderssons
5. Tallbacken, Gottfrid Petterssons
6. Dito Sven Erikssons (Göstas Eriks)
7. Dito Folke Moréns (byggd 1959)
8. Smens Petter Perssons, ägare Garvarns Gunnar Andersson
9. Smens Karl Axel Perssons, ägare Garvarns Gunnar Andersson
10. Smens Axel Karlsons
11. Smens Anders Perssons, ägare Bror Leijström
12. Våtrönningen, Erik Karlssons
13. Dito -"-
14. Bernth Forsbergs
15. Elin Forsbergs
16. Harry Karlssons (byggd 1962)
17. Elis Värems
18. Gamla Enkullstugan
19. Ragnar Karlssons
20. Övre Enkullstugan (f.d. Nyhammars Bruks)
21. Isaksgården, ägare August Andersson-Forsberg
22. Smens Bernhards, ägare Arne Rindler
23. Dito -"-
24. Laskens, ägare Sven Björkman
25. Forsens, ägare Smens Bernhard Karlsson
26. Elof Lundströms
27. Dito
28. Gunnar Karlssons
29. Slogsveden, Lillstugan
30. Dito. Sturk Karl Erik Karlssons
31. Klint Oskar Karlssons, (f.d. Bunktorpet)
32. Klint Folke Karlssons
33. Klint Viktor Karlssons (Basturiset)
34. Klint Klara och Anna Karlssons
35. Starkens, ägare Gösta Frisk
36. Tempel Edvin Karlssons
37. Bunk Daniels, ägare Lask August Eriksson

Ej med på kartan: Templet, ägare Göran Smens
Pellbybodarna, ägare Axel Andersson

Knut Pers 1/4 Hemman.

STAMTAVLA

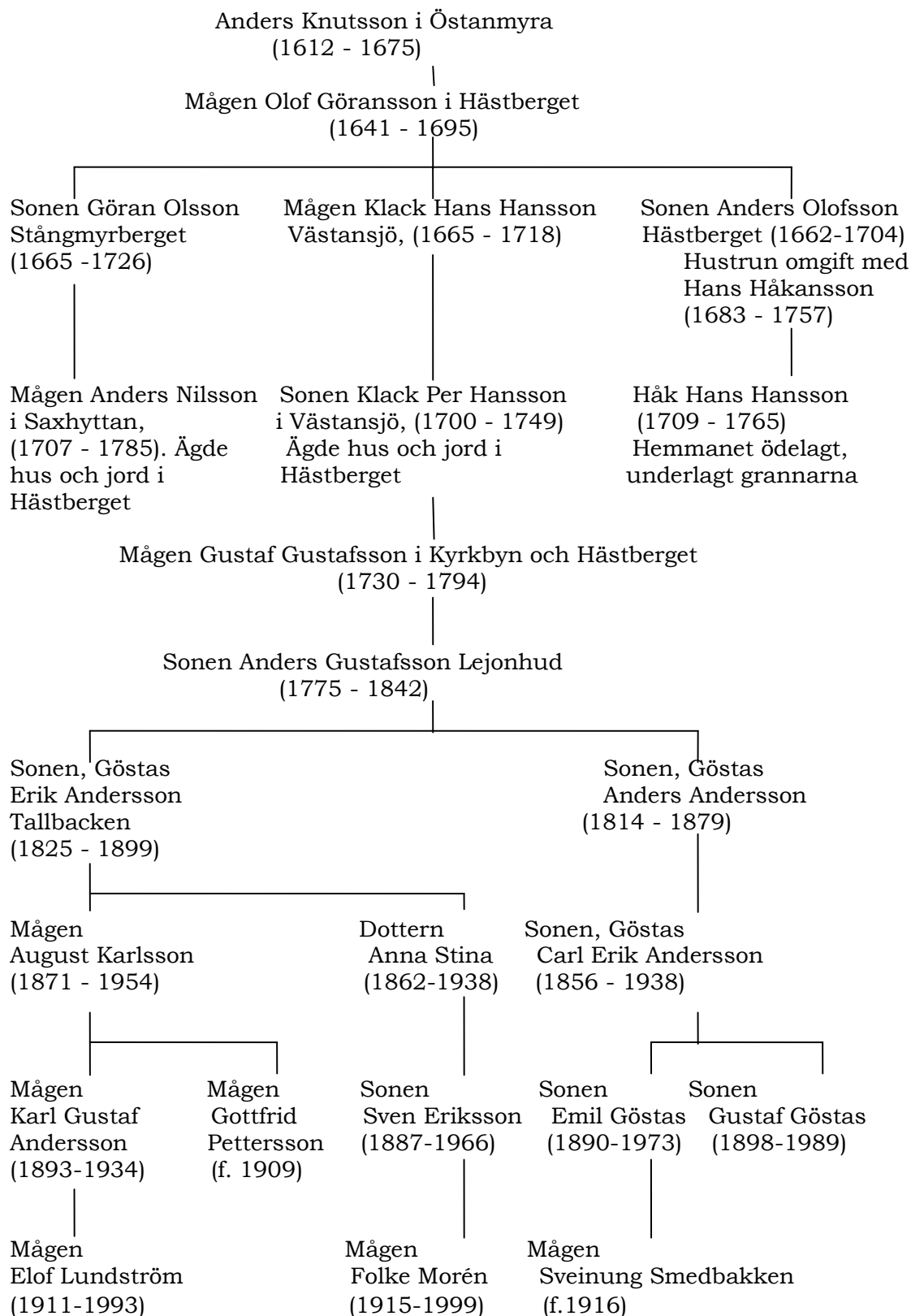

(1912-1982)   (1887-1966)   (1891-1958)

133

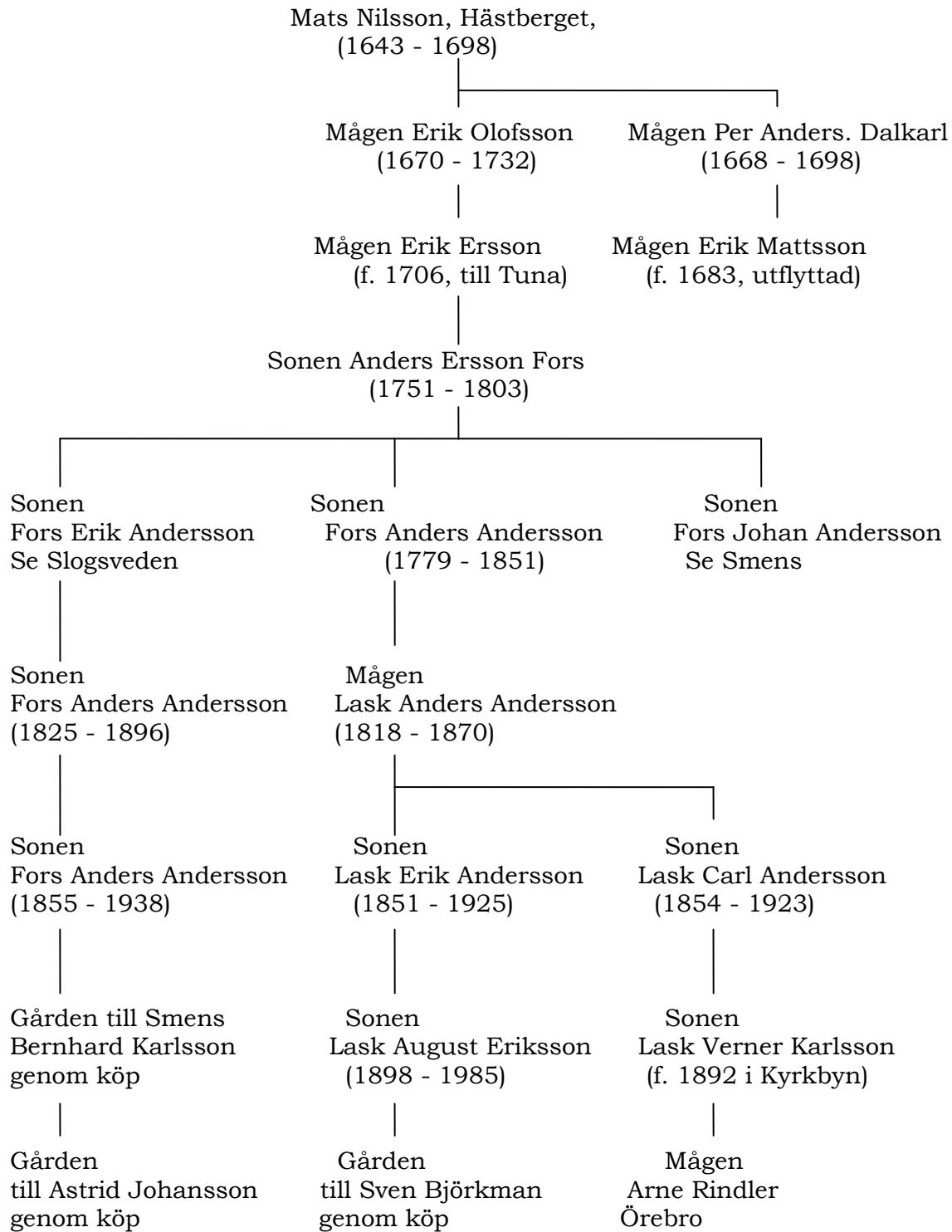
Olof Görans 1/8 Hemman.

STAMTAVLA

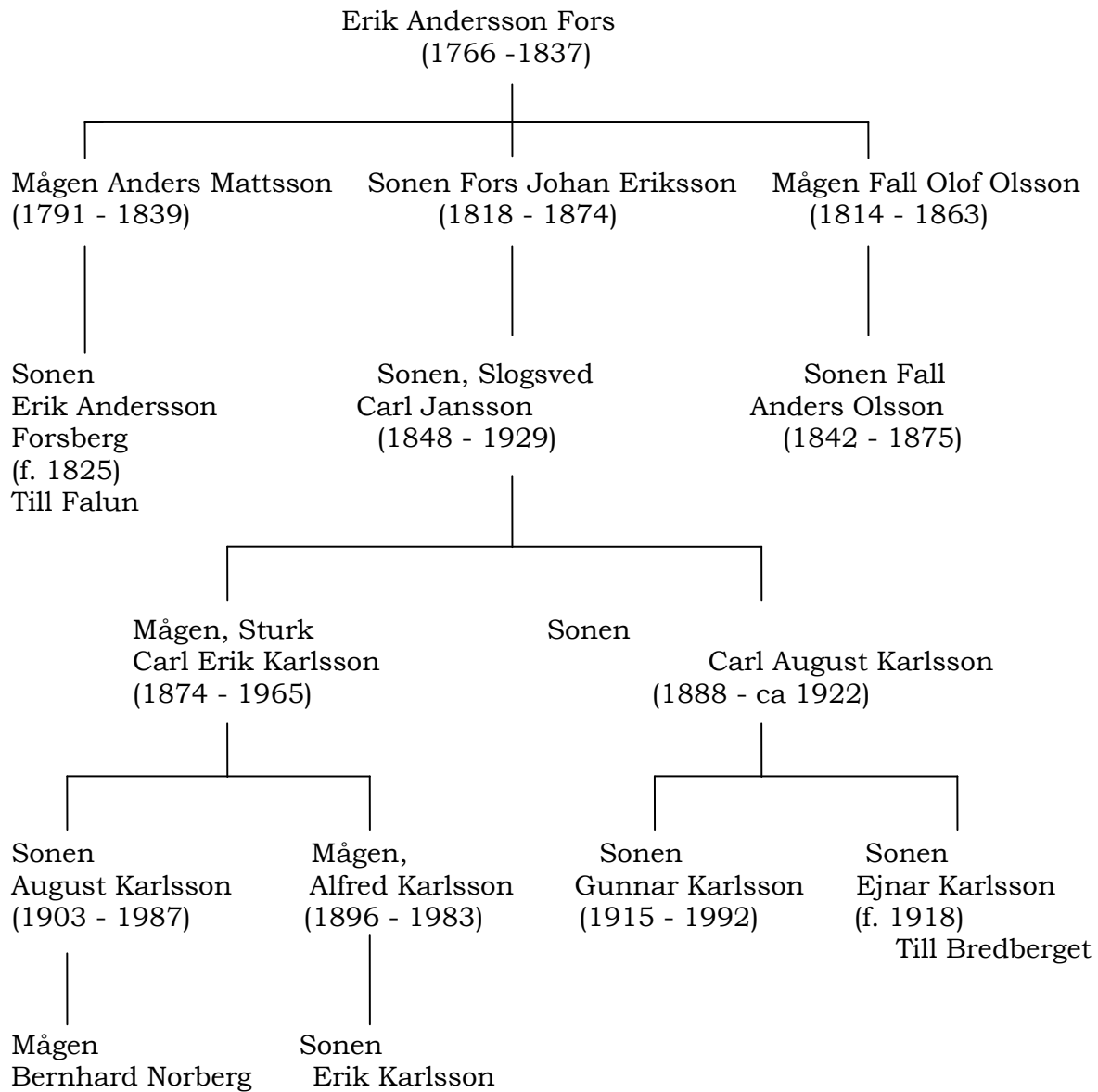
Forsens och Laskens.

STAMTAVLA

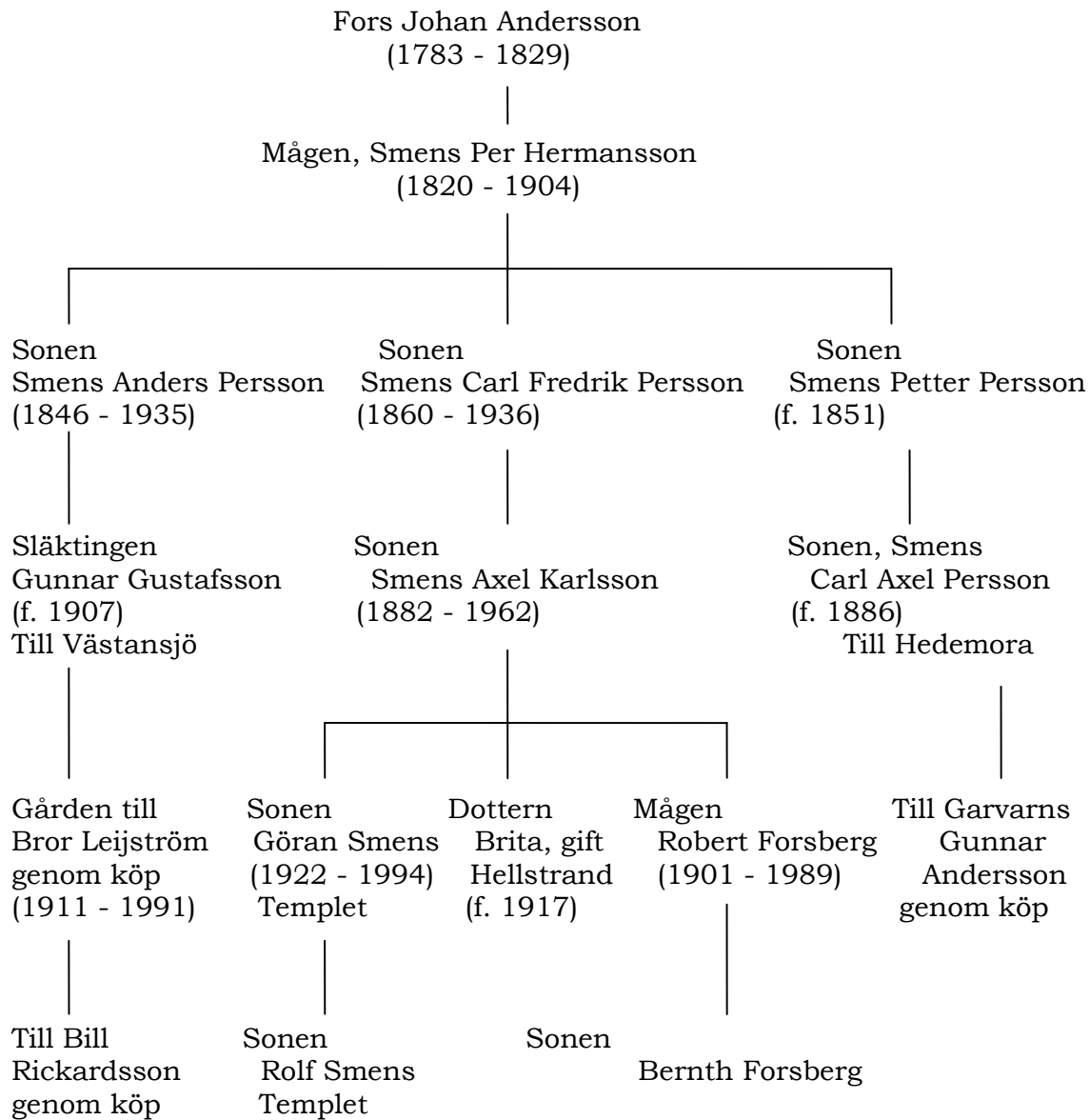
Slogsveden.

STAMTAVLA

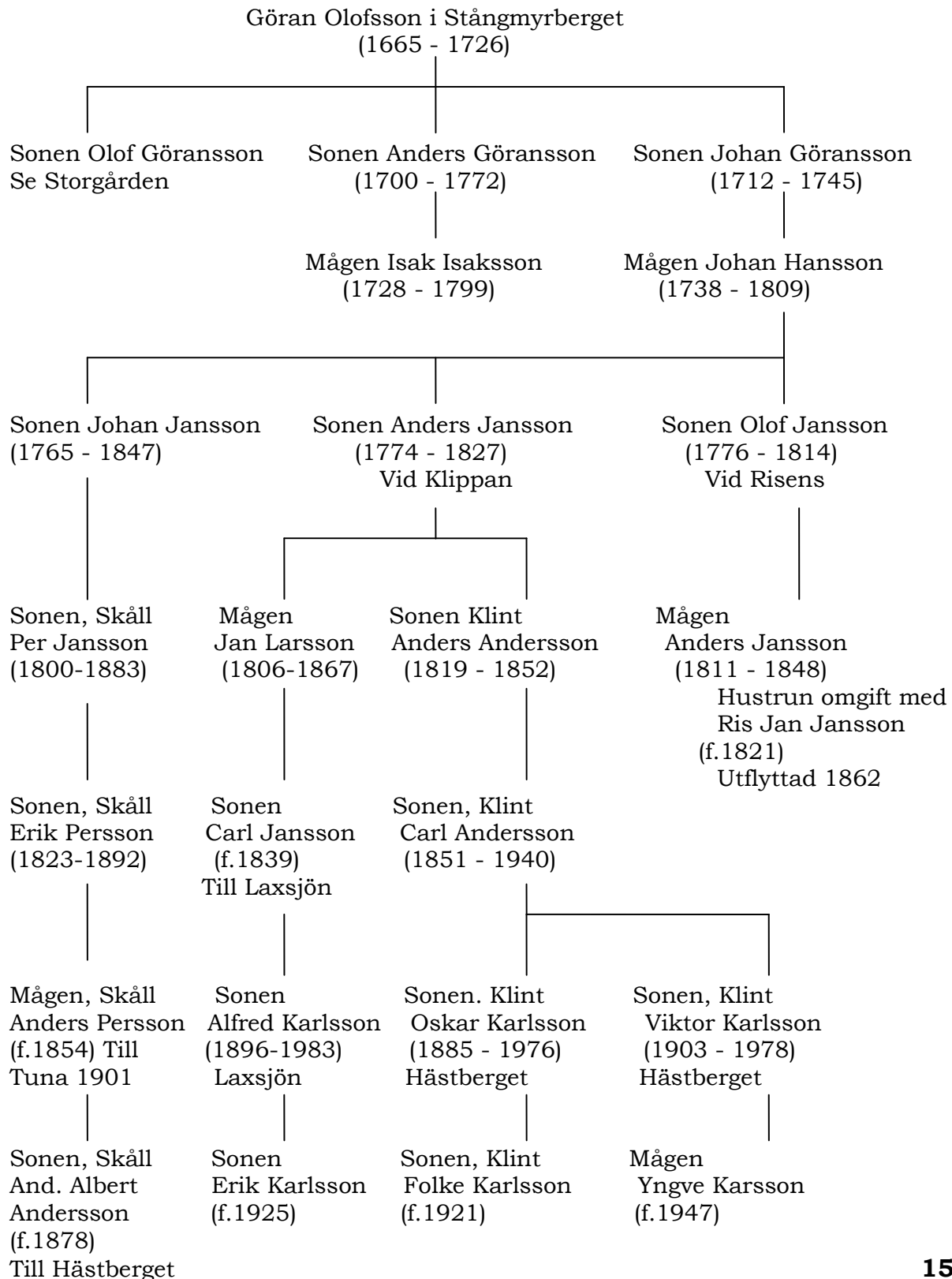
Smens.

STAMTAVLA

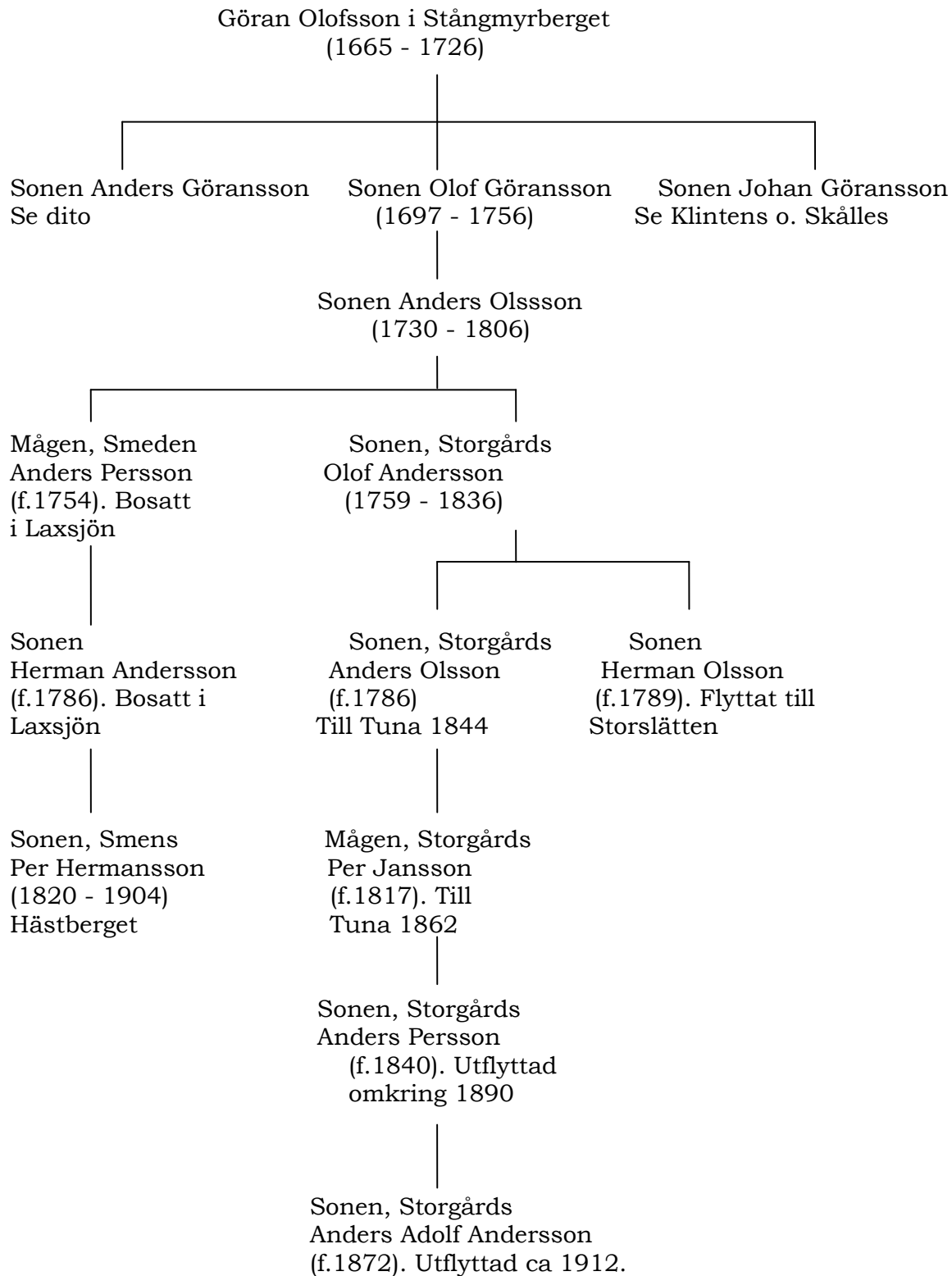
Klintens och Skålles.

STAMTAVLA

Storgården i Stångmyrberget.

STAMTAVLA

Ordlista samt Mått & Vikter.

ORDLISTA.

ibm	förkortning för latinets ibidem = på samma ställe
item	latin = likaledes, alltså
ejusdem	latin = samma dag, månad etc.
hujus	latin = dennes, i denna månad

LÄNGDMÅTT.

1 verktrum	= 1/12 fot = 12 verklinjer = 24,74 mm
1 fot	= 1/2 aln = 2 kvarter = 12 verktrum = 0,2969 meter
1 aln	= 24 verktrum = 0,594 meter
1 famn	= 3 alnar = 1,781 meter
1 rev	= 10 stänger = 100 fot = 29,69 meter
1 stång	= 10 fot = 2,969 meter
1 fjärdingsväg	= 9.000 fot = 2.672 meter
1 gammal mil	= 6.000 famnar = 18.000 alnar = 10.689 meter

YTMÅTT.

1 spannland	= 20 snesland = 2,538 kvadratmeter
1 snesland	= 100 bandland = 126,939 kvadratmeter
1 bandland	= 144 kvadratfot = 12,6939 kvadratmeter
1 kvadratrev	= 100 kvadratstänger = 881,5 kvadratmeter = 0,088 ha
1 tunnland	= 2 spannland = 32 kappland = 4,936 kvadratmeter = 0,49 ha
1 kappland	= 12,15 bandland = 1,75 kannland = 154,27 kvadratmeter
1 hektar	= 11,34 kvadratrev = 2,057 tunnland

RYMDMÅTT.

1 stop	= 4 kvarter = 16 jungfrur = 1,308 liter
1 kanna	= 2 stop = 8 kvarter = 32 jungfrur = 2,62 liter
1 kappe	= 1/32 tunna = 4,58 liter
1 spann	= 1/2 tunna = 73 1/4 liter
1 tunna våta varor	= 48 kannor = 125,62 liter
1 tunna löst mål	= 6 skäppor = 32 kappar = 146,55 liter
1 tunna fast mål	= 2 spann = 36 kappar = 164,87 liter

VIKTENHETER.

1 lod	= 4 kvintin = 12,28 gram
1 lödig mark	= 16 lod = 210,6 gram
1 mark	= 340 gram
1 skålpund	= 32 lod = 100 ort = 0,425 kilogram
1 lispund	= 20 skålpund = 8,5 kilogram
1 skeppund	= 20 lispund = 400 skålpund = 170,12 kilogram

KOLMÅTT,

1 stig	= 20 hektoliter = 2 kubikmeter
--------	--------------------------------

MYNT.

1 riksdaler	= 48 skilling = 18 daler
1 daler	= 2 skilling och 8 runstycken = 32 runstycken
1 daler	= 32 runstycken = 32 öre
1 skilling	= 12 runstycken

Riksdaler silvermynt, präglat i Sverige 1534 - 1871, var till ca 1600 identiskt med daler. 1776 - 1873 var riksdalern svenskt huvudmynt. Sedlarna riksdaler riksgälds och riksdaler banco, blev självständiga myntsorter med lägre värde än silvermyntet, kallat riksdaler specie. 1855 infördes myntsorten riksdaler riksmünt = 1/4 riksdaler, och 1873 ersattes denna av kronan.

